

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΓ΄

Τρίτη 7 Μαρτίου 2023

Αθήνα, σήμερα στις 7 Μαρτίου 2023, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.13΄, συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 28/2/2023 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΠΒ΄ συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 28 Φεβρουαρίου 2023 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού

Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».)

Επιχειρούμε και εμείς, συντετριμμένοι, ως Εθνική Αντιπροσωπεία, όπως όλη η Ελλάδα, όπως όλος ο ελληνισμός, να ξαναπαιάσουμε αμήχανα και αδέξια το νήμα από εκεί που τόσο τραγικά κόπηκε πριν ακριβώς μια βδομάδα στην αλλαγή του μήνα. «Έφριξεν η γη και ο ουρανός εκρύβη» για δεκάδες οικογένειες, για δεκάδες οικείους, για δεκάδες τραγικά και βίαια νεκρούς ενός συντριπτικού, απίστευτου, ανείπωτου, αμείλικτου δυστυχήματος.

Και η Βουλή των Ελλήνων, όπως όλος ο ελληνισμός, επισήμως επένθησε, αλλά και ουσιαστικά συνεχίζει αυτή η βαριά ψυχολογική διαδικασία στις ψυχές και στο μυαλό όλων μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν κάποιες στιγμές και κάποια γεγονότα, το συντριπτικό και σπαρακτικό μέγεθος των οποίων δεν μπορούμε άμεσα να το αντικρίσουμε. Δεν μπορούμε καν να το διαχειριστούμε άμεσα. Γι' αυτό και ο σεβασμός στη μνήμη όσων μαρτύρησαν εκείνο το καταραμένο βράδυ στην αλλαγή του μήνα στα Τέμπη είναι το πρώτο και ύψατο καθήκον όλων μας. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να αντικρίζει κανείς τραγωδίες. Τους ξέρουμε, τους έχουμε βιώσει, έχουμε συμπεριφερθεί με τέτοιους τρόπους στο

παρελθόν. Αυτή τη στιγμή, όμως, το μέγεθος αυτής της τραγωδίας μάς κάνει κατά κάποιο τρόπο ακόμη και να παραλούμε και δεν υπερβάλλω, λέω αυτό που νιώθουμε όλοι.

Η Βουλή των Ελλήνων, η νομοθετική λειτουργία δίπλα στην εκτελεστική, δίπλα στη δικαστική οφείλει τώρα, πέραν του σπαραγμού, να κάνει το χρέος της απέναντι σε αυτό το τεράστιο χάσμα που άνοιξε η βραδιά εκείνη πριν μια εβδομάδα ακριβώς. Έχουμε επιλογές. Αυτό που προέχει, όπως ήδη έχει λεχθεί -ψύχραιμα και νηφάλια έχει λεχθεί- από διάφορες πλευρές, και από κάποιες αντίθετες ευτυχώς πλευρές, είναι η διάγνωση, η απόδοση ευθύνης και, με κεφαλαία γράμματα, η διόρθωση. Ο τρόπος να γίνει αυτό είναι γνωστός και η Βουλή σε αυτό το κάλεσμα των καιρών, το σπαρακτικό κάλεσμα των καιρών, για διάγνωση, ευθύνη και διόρθωση θα κληθεί να παίξει τον δικό της ρόλο, θα κληθεί να αναλάβει τις δικές της ευθύνες, οι οποίες υπάρχουν και πριν και τώρα και μελλοντικά. Οι ευθύνες και η διόρθωση θα περάσουν και από εδώ μέσα, θα περάσουν από τους Θεσμούς μας, θα περάσουν από την Ολομέλεια, από τις Επιτροπές μας, θα περάσουν, όμως, πρωτίστως από τη συνείδηση καθεμιάς και καθένα από εμάς.

Και η γνώμη μου είναι, η ταπεινή γνώμη μου είναι αυτή τη στιγμή ότι πέρα από τους Θεσμούς, πέρα από τις αρμόδιες Επιτροπές, πέρα από την

Ολομέλεια, ο ύψιστος θεσμός αυτή τη στιγμή για το κάλεσμα διάγνωσης, ευθύνης και διόρθωσης είναι η συνείδηση καθενός μας. Μπορούμε να δείξουμε και να νιώσουμε κυρίως -γιατί το να δείξουμε είναι εύκολο, το να νιώσουμε είναι αυτό το οποίο πρέπει να αισθανθεί ο ελληνικός λαός και μπορεί να γίνει αυτό, γιατί είμαι βέβαιος ότι το νιώθουμε- ότι αυτή η τομή που έγινε στη ζωή του έθνους, στη ζωή του λαού μας πριν μια βδομάδα μάς συγκλόνησε όλους.

Παρακαλώ, καλώ και θέλω να ελπίζω, θέλω να είμαι βέβαιος ότι αυτός ο ύψιστος θεσμός διάγνωσης, ευθύνης και διόρθωσης που είναι η συνείδηση όλων μας θα αντιληφθεί το χάσμα που άνοιξε εν σχέσει με το χθες και θα συμβάλλει σιγά σιγά, σπαρακτικά, αλλά και γόνιμα ώστε να καλυφθεί.

Δεν τολμώ να πω ότι ποτέ ξανά δεν θα έχουμε τραγωδίες. Δεν είναι τόσο απλό να συμβεί αυτό, ιδίως όταν οι παράγοντες είναι πολλοί, τωρινοί, χθεσινοί και πολύπλοκοι. Τολμώ όμως, αντικρίζοντάς σας σήμερα εδώ αυτή τη δύσκολη ώρα και πριν τη σιγή που θα σας καλέσω να τηρήσουμε, να ελπίσω ότι αυτό το χάσμα που άνοιξε, αυτή η τομή που έγινε μέσα στις ψυχές όλων και πρωτίστως των οικογενειών θα γίνει αντιληπτή και το κάλεσμα σε αυτό το τρίπτυχο που μας περιμένει και μας καλεί για διάγνωση, διόρθωση και ευθύνη θα καταφέρουμε να το διαχειριστούμε, θα καταφέρουμε να ανταποκριθούμε. Το οφείλουμε στοιχειωδώς στη μνήμη των ανθρώπων που

χάθηκαν, των νέων αυτών ζωών που χάθηκαν βίαια και άδικα. Το οφείλουμε έναντι των δικών μας λαθών και το οφείλουμε στον όρκο που έχουμε δώσει πριν λίγα χρόνια.

Παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των μαρτύρων αυτού του τραγικού δυστυχήματος.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

Αιωνία τους η μνήμη!

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο: «Αναδιάρθρωση περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής – Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης».

Επίσης, οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και

Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών, καθώς και ο Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κατέθεσαν την 1.3.2023 σχέδιο νόμου με τίτλο: «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος».

Παραπέμπεται στην αρμόδια διαρκή επιτροπή.

Στο σημείο αυτό έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο

οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δεκατέσσερις φοιτήτριες και φοιτητές και μία συνοδός από το Ίδρυμα Hans Böckler της Γερμανίας.

Παιδιά, η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο: «Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής – Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 6 Μαρτίου του τρέχοντος έτους τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα; Απ' ό,τι βλέπω, το Σώμα συνεφώνησε.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρος Κελέτσος για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής των ομιλητών.

Ορίστε, κύριε Κελέτση, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, εκφράζω με τη σειρά μου τη θλίψη μου και την οδύνη μου για τον άδικο θάνατο των συνανθρώπων μας σε αυτό το τραγικό σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών, κυρίως νέων ανθρώπων, μεταξύ αυτών και ενός συμπολίτη μου. Θα ήθελα, λοιπόν, να εκφράσω και από αυτό το πιο επίσημο Βήμα της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου τα συλλυπητήρια όλων μας προς τις οικογένειές τους.

Απέναντι σε αυτά τα παιδιά, τα θύματα αυτής της τραγωδίας, έχουμε μια τεράστια ευθύνη. Πρώτον, το πολιτικό σύστημα της χώρας να αναλάβει τις διαχρονικές του ευθύνες για την ολιγωρία που επέδειξε στον τομέα αυτό και να προχωρήσουμε τάχιστα στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρόμου στη χώρα. Δεύτερον, μιας και συζητάμε νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, να υπάρξει από τη Δικαιοσύνη πλήρης διερεύνηση των ευθυνών και απόδοση δικαιοσύνης και τιμωρίας σε όλα τα επίπεδα, όπου υπάρχουν ποινικές ευθύνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμενος στη συζήτηση του νομοσχεδίου, η Δικαιοσύνη αποτελεί βασικό πυλώνα της δημοκρατίας και μία από τις τρεις εξουσίες με βάση την κλασική, αλλά και τη συνταγματική μας διάκριση των εξουσιών.

Η εμπέδωση αισθήματος λειτουργίας κράτους δικαίου και εμπιστοσύνης στην απονομή του δικαίου αποτελεί κλειδί για την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το πολίτευμα, το κράτος και τους θεσμούς. Σημαντικός παράγοντας για την εμπέδωση του αισθήματος δεν είναι μόνο η διεξαγωγή μιας δίκαιης δίκης και η έκδοση μιας δίκαιης απόφασης, αλλά και η έκδοση μιας απόφασης σε έναν εύλογο χρόνο.

Οι νομοθετικές παρεμβάσεις που αφορούν τη δικαιοσύνη πρέπει να γίνονται με φειδώ, με πολλή προσοχή και μετά από καλή προεργασία και προετοιμασία. Θα πρέπει να υπηρετούν τον στόχο της βελτίωσης της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας της δικαιοσύνης.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα αφορά την οργάνωση και τον εκσυγχρονισμό στη λειτουργία της διοικητικής δικαιοσύνης και πληροί όλες αυτές τις προϋποθέσεις που προανέφερα. Θα έλεγα δε ότι αποτελεί ένα δείγμα καλής νομοθέτησης. Είναι προϊόν συζήτησης που έχει ανοίξει χρόνια πριν, καρπός μελέτης και διαβούλευσης Ομάδας Εργασίας που ενέσκηψε πάνω στο αντικείμενο και κατέληξε σε προτάσεις και εν τέλει στο εν λόγω

νομοθέτημα. Αποτελεί, πράγματι, μια μεταρρύθμιση στον χώρο της διοικητικής δικαιοσύνης.

Σκοπός του νόμου είναι η χωρική αναδιάρθρωση και αναδιάταξη των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, η προσαρμογή στη νέα διοικητική διάρθρωση της χώρας, η αποκέντρωση και η αποσυμφόρηση των αρμοδιοτήτων και, τέλος, η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων χρησιμοποίησης των νέων τεχνολογιών που επιτυγχάνεται κυρίως με την εισαγωγή του θεσμού του Δικαστικού Γραφείου Τηλεματικής, υλοποιώντας την ψηφιακή πολιτική του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της ελληνικής Κυβέρνησης. Είναι η εισαγωγή, δηλαδή, της διοικητικής δικαιοσύνης στη νέα εποχή της χρήσης των νέων τεχνολογιών και των δυνατοτήτων που αυτές συνεπάγονται προς όφελος της απονομής τους, των δικαστών και των πολιτών, χωρίς να θίγονται οι θεμελιώδεις αρχές της διοικητικής δίκης, δηλαδή οι αρχές της δημοσιότητας, της προφορικότητας και της εκατέρωθεν ακρόασης των διαδίκων.

Η εφαρμογή όσων ο νόμος προβλέπει θα έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη και πιο εύρυθμη λειτουργία της διοικητικής δικαιοσύνης, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητάς της, τη συντόμευση του χρόνου των διαδικασιών και της έκδοσης αποφάσεων –ένα τεράστιο πρόβλημα ειδικά για τον χώρο της διοικητικής δικαιοσύνης- την υποβοήθηση του έργου των δικαστών και, τελικά, τη λιγότερη ταλαιπωρία των δικηγόρων και των

διαδίκων. Εν τέλει, θα έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη και αμεσότερη εξυπηρέτηση των πολιτών που για κάποιο λόγο προσφεύγουν στα διοικητικά δικαστήρια, την εδραίωση της πεποίθησης ασφάλειας δικαίου, την αύξηση της εμπιστοσύνης τους στη δικαιοσύνη και τους θεσμούς.

Το νομοσχέδιο αποτελείται από τρία μέρη και περιλαμβάνει τριάντα τέσσερα άρθρα. Στο τέλος του, έχει ένα Παράρτημα, το οποίο ρητώς προβλέπεται ότι αποτελεί μέρος του νόμου.

Ας δούμε, λοιπόν, ειδικότερα τις προβλέψεις του νομοσχεδίου. Στο πρώτο μέρος ανδιαρθρώνεται και επικαιροποιείται η οργάνωση της διοικητικής δικαιοσύνης στη χώρα, που λαμβάνει υπ' όψιν τις χωροταξικές αλλαγές που έχουν επέλθει στη διοικητική οργάνωση μετά τη μεταρρύθμιση που επήλθε με τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ. Η σημερινή διάρθρωση της διοικητικής δικαιοσύνης βασίζεται στα δεδομένα του 1960 με την οργάνωση των φορολογικών τότε δικαστηρίων, με κάποιες προσθήκες που έγιναν αργότερα και προσαρμογές τη δεκαετία του 1970 και του 1980. Έτσι, ανασχεδιάζονται οι περιφέρειες και οι έδρες των διοικητικών δικαστηρίων και επικαιροποιείται το πλαίσιο οργάνωσής τους.

Εισάγεται η εφαρμογή νέων τεχνολογιών στον χώρο της διοικητικής δικαιοσύνης, που συνδυάζεται με τη σταδιακή αναθεώρηση του Δικαστικού Χάρτη που χάρη σε αυτές γίνεται δυνατή η διαδικασία τηλεσυνεδριάσεων και

τηλεακροάσεων μέσω των Δικαστικών Γραφείων Τηλεματικής που προβλέπονται και ιδρύονται.

Εκσυγχρονίζεται η διοικητική δικαιοσύνη με τη χρήση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών και εισάγεται η έννοια των Δικαστικών Γραφείων Τηλεματικής, από όπου οι διάδικοι και οι δικηγόροι τους θα έχουν τη δυνατότητα διενέργειας διαδικαστικών πράξεων και συμμετοχής στη δίκη. Τα εν λόγω γραφεία θα είναι πιστοποιημένοι χώροι –αίθουσες ακροατηρίων, γραφεία δικαστηρίων και προξενικά γραφεία- προορισμένοι και εξοπλισμένοι κατάλληλα για τον σκοπό αυτό. Με τον τρόπο αυτό θα διεξάγονται οι διοικητικές δίκες, χωρίς να θίγεται η αρχή της προφορικότητας και της δημοσιότητας, κερδίζοντας χρόνο και πόρους για όλους τους παράγοντες της δίκης. Το έκθεμα κάθε δικαστηρίου θα αναρτάται επίσης και στον ιστοχώρο του.

Θεσπίζεται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και την οργάνωση των Δικαστικών Γραφείων Τηλεματικής, καθώς και η Τηλεματική Συνεδρίαση. Προβλέπεται μεταβατικός χρόνος δύο δικαστικών ετών, ώστε μετά από επιτυχή δοκιμασία των Δικαστικών Σταθμών Τηλεματικής που θα λειτουργούν στις σημερινές μεταβατικές έδρες των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αυτές θα μετατραπούν σε Δικαστικά Γραφεία Τηλεματικής,

δηλαδή εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2026. Εδώ τονίζω –και έχει και αυτό τη σημασία του- ότι δεν υπάρχει και δεν προβλέπεται καμία εξαίρεση.

Εξορθολογίζεται και προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα η κατανομή της αρμοδιότητας στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής με επέκταση της χωρικής αρμοδιότητας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, αφαιρουμένης αντίστοιχης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αποφόρτιση και αποσυμφόρηση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών που ως έδρα των περισσότερων δημοσίων Αρχών και Οργανισμών επωμίζεται και την περισσότερη ύλη.

Η μεταβατική έδρα της Θεσπρωτίας και οι υποθέσεις που υπάγονται σε αυτήν αποσπώνται από το Διοικητικό Πρωτοδικείο Κέρκυρας όπου υπάγονται σήμερα και υπάγονται πλέον στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Ιωαννίνων, όπως επιβάλλει η λογική και προς διευκόλυνση, όπως είναι αντιληπτό, κυρίως των διαδικών. Αλλάζει η κατά τόπον αρμοδιότητα με βάση την αρχή της εγγύτητας ειδικά για σειρά υποθέσεων με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των παραγόντων της δίκης.

Ειδικότερα, για τις υποθέσεις του ΟΠΕΚΑ –πρώην ΟΓΑ- σχετικά με διαφορές μαζί του ορίζεται ότι αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο είναι εκείνο του τόπου κατοικίας του διαδίκου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά και όχι η έδρα του Οργανισμού. Το ίδιο ορίζεται και για τις υποθέσεις που αφορούν διαφορές

για τις αποδοχές του προσωπικού του Δημοσίου εν γένει, των υπαλλήλων των ΟΤΑ και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Δηλαδή, κριτήριο της κατά τόπον αρμοδιότητας του δικαστηρίου είναι πλέον η κατοικία του υπαλλήλου και όχι η έδρα των Οργανισμών αυτών. Το ίδιο ισχύει και για τις διαφορές των ασφαλισμένων ή συνταξιούχων με τον e-ΕΦΚΑ, όπου και πάλι κριτήριο της κατά τόπον αρμοδιότητας είναι η κατοικία των ασφαλισμένων.

Η ρύθμιση αυτή, πέραν της αποκεντρωτικής της λειτουργίας στις υποθέσεις την ύλη που συνεπάγεται, έχει και έντονα θετικό κοινωνικό χαρακτήρα για τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους, αφού το αρμόδιο δικαστήριο θα βρίσκεται κοντά στον τόπο της κατοικίας τους και δεν θα είναι στην Αθήνα όπως ισχύει σήμερα.

Τέλος, αξίζει να σημειώσουμε ότι ορίζεται πως οι δράσεις που απαιτούνται για την ίδρυση, την οργάνωση και τη λειτουργία των Δικαστικών Γραφείων Τηλεματικής και την εισαγωγή και χρήση των απαιτούμενων νέων τεχνολογιών υλοποιούνται με γνώμονα έναν συγκεκριμένο οδικό χάρτη και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα που παρατίθενται στο προσαρτώμενο Παράρτημα που προανέφερα και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου, ενώ για τον σκοπό αυτό προβλέπεται η σύσταση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης τριμελούς επιτροπής παρακολούθησης υλοποίησης του οδικού χάρτη.

Ορίζεται η 31η Δεκεμβρίου του 2026 ως η ημερομηνία μετατροπής των μεταβατικών εδρών σε Δικαστικά Γραφεία Τηλεματικής, ενώ προβλέπεται η ομαλή μεταφορά των υποθέσεων, όπου αλλάζει η χωρική αρμοδιότητα, στα δικαστήρια που αναλαμβάνουν πλέον τις υποθέσεις.

Γι' αυτό και εξαιτίας αυτών των τελευταίων διαστάσεων που προανέφερα, μίλησα στην αρχή για υπόδειγμα καλής νομοθέτησης, διότι και προεργασία κατάλληλη υπήρξε, αλλά και προβλέπεται η ομαλή μετάβαση και ένας εύλογος μεταβατικός χρόνος προκειμένου να γίνει η μετάβαση αυτή.

Στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου γίνονται ορισμένες τροποποιήσεις, θα έλεγα βελτιώσεις του θεσμού του Εισηγητή Δικαστή, σύμφωνα με τις οποίες ο θεσμός επεκτείνεται σε όλα τα ένδικα μέσα και βοηθήματα. Καταργείται, δηλαδή, η εξαίρεση που υπήρχε για τις αγωγές κατά του Δημοσίου, ενώ ο Εισηγητής ορίζεται σε χρόνο πλέον πλησιέστερο προς τον χρόνο συζήτησης της υπόθεσης, ώστε να αυξάνεται και η πιθανότητα ο ίδιος να είναι και εκείνος που θα χρεωθεί την υπόθεση, άρα και καλύτερος γνώστης της, κάτι που τελικά πιστεύουμε ότι θα οδηγήσει στη σύντμηση του χρόνου έκδοσης αποφάσεων.

Προβλέπεται η καταχώριση στο πρακτικό της συνεδρίασης του δικαστηρίου με τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο του λόγου αναβολής της συζήτησης της υπόθεσης με στόχο, όπως γίνεται αντιληπτό, τον περιορισμό

σε λογικά και απόλυτα αναγκαία πλαίσια των αναβολών όταν αυτό επιβάλλεται από αληθινό σπουδαίο λόγο.

Αναμορφώνεται, με βάση και την αποκτηθείσα εμπειρία πλέον, η διαδικασία της ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, όπως προβλέπεται από το ΠΔ 40/2013.

Εναρμονίζεται το καθεστώς ηλεκτρονικής ταυτοποίησης με τον Κανονισμό 910/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές εντός της εσωτερικής αγοράς στις δημόσιες υπηρεσίες.

Αντιμετωπίζεται επίσης ένα πρόβλημα που ανέκυψε στην πράξη σε εναρμόνιση με τα ισχύοντα σχετικά με το προσόν της εκπλήρωσης της στρατιωτικής θητείας για τον διορισμό των δικαστικών υπαλλήλων και της συμμετοχής στους διαγωνισμούς. Ορίζεται ξεκάθαρα ότι ο κρίσιμος απώτατος χρόνος για την ολοκλήρωση της στρατιωτικής θητείας, ώστε να ληφθεί υπόψη το προσόν αυτό, είναι ο χρόνος διορισμού και όχι ο χρόνος υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής στο διαγωνισμό.

Ικανοποιείται ένα αίτημα του Αρείου Πάγου και αυξάνονται οι οργανικές θέσεις των δικαστών του Αρείου Πάγου λόγω του μεγάλου αριθμού υποθέσεων με τις οποίες έχουν επιφορτιστεί τα Τμήματα Α1 και Α2 και

αυξάνονται σύμφωνα με πρόβλεψη του νομοσχεδίου οι θέσεις των Αντιπροέδρων κατά μία και η θέση των Αρεοπαγιτών κατά δύο.

Τέλος, ορίζεται στο τρίτο μέρος ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση, με εξαίρεση όμως την παράγραφο 1 του άρθρου 13 και του άρθρου 14 που αρχίζει από τις 30-6-2023. Αυτά τα άρθρα αφορούν τη νέα χωροθεσία και τη νέα κατανομή των χωρικών αρμοδιοτήτων για ευνόητους λόγους.

Συνοψίζοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που σας καλώ να ψηφίσετε είναι ένα απαραίτητο σύγχρονο νομοθέτημα που θα συμβάλει σημαντικά στον εκσυγχρονισμό της διοικητικής δικαιοσύνης, στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή δικαιοσύνης και θα εμπεδώσει αίσθημα ασφάλειας δικαίου και κλίμα εμπιστοσύνης των πολιτών προς τη δικαιοσύνη και τους θεσμούς.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτης με επιστολή του στον Πρόεδρο της Βουλής ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό για

προσωπικούς λόγους από τις 11 Μαρτίου μέχρι τις 15 Μαρτίου 2023. Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Επίσης, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι οι Υπουργοί Υγείας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Επικρατείας, οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών, Υγείας και Εσωτερικών, καθώς και οι Υφυπουργοί στον Πρωθυπουργό και Πολιτισμού και Αθλητισμού κατέθεσαν στις 4 Μαρτίου τρέχοντος έτους σχέδιο νόμου με τίτλο: «Σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ογκολογικό Κέντρο Παίδων “Μαριάννα Βαρδινογιάννη – ΕΛΠΙΔΑ”», εκσυγχρονισμός του δικαίου για τη δωρεά και μεταμόσχευση οργάνων, ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του

κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» είκοσι έξι μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Φιλαδέλφειας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Άγγελος Τόλκας έχει τον λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΛΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά και την οφειλόμενη τιμή από τον Πρόεδρο και από το Σώμα, νομίζω ότι όλοι οφείλουμε σήμερα σε αυτήν την πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας μετά το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών να εκφράσουμε την οδύνη, να εκφράσουμε τη βαθιά μας θλίψη και τα

συλλυπητήριά μας στις οικογένειες των νέων αυτών ανθρώπων που έχασαν άδικα τη ζωή τους πριν από μία εβδομάδα.

Είναι στιγμές που το ατομικό γίνεται συλλογικό και είναι στιγμές βαθιάς τομής όπου το συλλογικό πραγματικά αρχίζει και γίνεται διεκδίκηση, απαίτηση για καθαρές κουβέντες, για άμεση διερεύνηση, για να μην συμβούν ξανά αντίστοιχα δυστυχήματα στο μέλλον σε μία χώρα που θέλει να λέγεται σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος, σε μία χώρα η οποία διεκδικεί την ασφάλεια και προστατεύει τη ζωή των πολιτών της, σε μία χώρα όπου δεν αξίζει σε τίποτα να χάνει νέα παιδιά με τέτοιο τραγικό τρόπο, να χάνει Έλληνες συμπολίτες μας, να έχει τέτοιες μαύρες σελίδες στην ιστορία της. Σε αυτό το συλλογικό, αλλά και στην ατομική οδύνη, οφείλουμε όλοι να δείξουμε σεβασμό, οφείλουμε περισσότερη αυτή τη στιγμή σιωπή, οφείλουμε όμως και περισσότερες ενέργειες το αμέσως επόμενο διάστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι στο νομοσχέδιο. Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο ανήκει σε μια σειρά πολλών ακόμα νομοσχεδίων για τη δικαιοσύνη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Οφείλουμε καταρχήν να τονίσουμε ότι έχουμε μία νομοθέτηση η οποία παραπέμπει σαφώς σε πάρα πολλά στο μέλλον: σε κατάργηση μεταβατικών εδρών το 2026, σε αλλαγή διοικητικών δικαστηρίων και σε τροποποιήσεις των δικαστηρίων -και πρωτοδικείων και εφετείων- και πάλι στο μέλλον, στην

απαραίτητη μεν εισαγωγή της χρήσης της τεχνολογίας, όμως όχι με έναν προκαθορισμένο τρόπο και μια δέσμευση που έγινε τρία χρόνια πριν για το τι θα γίνει στο μέλλον, μετά από μια δήθεν μεταβατική περίοδο ώστε να οδηγηθούμε σε μείωση δικαστηρίων και κατάργηση μεταβατικών εδρών.

Οφείλουμε δε να δούμε και να πούμε καταρχήν αν όλες αυτές οι ρυθμίσεις, εάν το νομοσχέδιο σέβεται τις αρχές της διοικητικής δίκης, σέβεται τη διοικητική δικαιοσύνη την ίδια, σέβεται τις αρχές οι οποίες πρέπει να υπηρετούνται στο δικονομικό μας σύστημα και στη διοικητική δικονομία που έχουν να κάνουν με τη δημοσιότητα, με την παρουσία και την εξέταση των διαδίκων, όλες αυτές τις αρχές για τις οποίες σε πολλά σημεία και οι ίδιοι οι φορείς οι οποίοι ήρθαν στην ακρόαση των φορέων στις συνεδριάσεις των Επιτροπών μας έδειξαν να αμφισβητούν. Και έχετε ακούσει, κύριε Υπουργέ, για τις αντιρρήσεις που υπάρχουν από τους δικηγορικούς συλλόγους όλης της χώρας από την ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων.

Πώς ερχόμαστε σήμερα σε αυτό το νομοσχέδιο; Είναι μια διαδικασία η οποία αντιστοιχεί στην αρχική σας βούληση ή στις αρχικές ενέργειές σας;

Πριν από κάποιο καιρό η Επιτροπή με τον δικαστή κ. Πικραμμένο ολοκλήρωσε μία έκθεση η οποία περιλάμβανε μία νέα διοικητική πρόταση και αλλαγή του χάρτη των διοικητικών δικαστηρίων της χώρας. Το πόρισμα αυτής της επιτροπής, της έκθεσης και της ομάδας εργασίας που συγκροτήθηκε από

τον Αντιπρόεδρο Συμβουλίου της Επικρατείας, προέβλεπε στην αρχή την κατάργηση δεκατεσσάρων διοικητικών πρωτοδικείων με τη μορφή της μετατροπής τους σε δικαστήρια τηλεματικής, δηλαδή για δίκες στις οποίες οι διάδικοι θα συνδέονται με ηλεκτρονικά μέσα με τη βάση του δικαστηρίου που θα βρίσκεται αλλού και την κατάργηση επίσης ενός διοικητικού εφετείου.

Τα προτεινόμενα προς μετατροπή σε τηλεματική και κατάργηση της φυσικής έδρας τότε πρωτοδικεία, με αυτήν την Έκθεση πρωτοδικεία, ήταν της Λαμίας, της Λειβαδιάς, της Χαλκίδας, του Βόλου, των Τρικάλων, του Πύργου, του Αγρινίου, του Μεσολογγίου, της Κορίνθου, της Καλαμάτας, του Ναυπλίου, των Σερρών, των Χανίων και της Βέροιας, όλα αυτά δηλαδή τα διοικητικά πρωτοδικεία τα οποία μάλιστα εξ αρχής μετατρέπονταν σε τηλεματικές έδρες. Αμέσως μετά από αυτό υπήρξε μια μεγάλη αντίδραση στις περισσότερες περιοχές στις οποίες προβλεπόταν αυτή η κατάργηση, από όλους τους ανθρώπους οι οποίοι εμπλέκονται στη διοικητική δικαιοσύνη, αλλά φυσικά και από εμάς πολιτικά, από τον ΣΥΡΙΖΑ, από τους δικηγορικούς συλλόγους και τις τοπικές κοινωνίες.

Έρχεστε λοιπόν σήμερα σε μία κολοβή, όπως φαίνεται ως προς τη δική σας βούληση, μεταρρύθμιση και ευτυχώς για εμάς δεν κάνετε δεκτό αυτό το πόρισμα να καταργηθούν αυτά τα πολλά πρωτοδικεία και εφετείο. Δεν γίνεται λοιπόν συγχώνευση ή κατάργηση σε αυτή τη φάση διοικητικών

πρωτοδικείων και τα βασικά θέματα μένουν ως έχουν για τον χάρτη της διοικητικής δικαιοσύνης. Όσο για τις δίκες τηλεματικής, εκεί χρειάζεται μια προσοχή και κρούουμε από τώρα τον κώδωνα του κινδύνου ότι η μετατροπή πολλών εδρών σε γραφεία τηλεματικής οδηγεί ουσιαστικά στο μέλλον στην κατάργηση αυτών των διοικητικών πρωτοδικείων.

Είμαστε, λοιπόν, κατηγορηματικά αντίθετοι σε κάθε προσπάθεια κατάργησης ή συγχώνευσης διοικητικών δικαστικών σχηματισμών που σήμερα λειτουργούν. Θεωρούμε επιβεβλημένη τη λειτουργία διοικητικού πρωτοδικείου στην έδρα κάθε πολιτικού πρωτοδικείου, όπως επιβάλλει άλλωστε και η αρχή του κράτους δικαίου, του φυσικού δικαστή και της τοπικής εγγύτητας του πολίτη. Σήμερα η διοικητική δικαιοσύνη με την αύξηση της ύλης και με τη γεωγραφική διασπορά των υποθέσεων δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με καταργήσεις και συγχωνεύσεις, αλλά με ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό και πόρους. Και ακριβώς αυτό είναι που διεκδικούμε όλο αυτό το διάστημα και σας ζητούμε να κάνετε κατανοητό, όπως κάνουν και οι ίδιοι οι φορείς της διοικητικής δικαιοσύνης.

Η επίλυση των προβλημάτων απαιτεί σφαιρική αντιμετώπιση και συνολική προσέγγιση, εξορθολογισμό και αναμόρφωση του δικονομικού πλαισίου λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων, κάλυψη των κενών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων και σοβαρή υλικοτεχνική υποστήριξη όλων

των δικαστικών σχηματισμών και διαρκή, ουσιαστικό διάλογο όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με την επίκληση στοιχείων τεκμηρίωσης και αποτελεσματικότητας. Η συγκέντρωση της δικαστικής ύλης σε έναν περιορισμένο αριθμό διοικητικών δικαστηρίων επιτείνει τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα, σε αντίθεση με την αποκέντρωσή της με αναδιάρθρωση της αρμοδιότητας, που επιταχύνει τον προσδιορισμό των υποθέσεων, την εκδίκασή τους και την έκδοση αποφάσεων.

Έχετε προχωρήσει, κύριε Υπουργέ -και αυτό σας καταγγέλλθηκε και στις προηγούμενες συνεδριάσεις μας- σε αιφνιδιαστικές αποφάσεις συγκρότησης επιτροπών με πορίσματα κατάργησης δικαστηρίων, με αρκετά άλλα πορίσματα για την αλλαγή συνολικά του χάρτη δικαιοσύνης, και ευτυχώς σήμερα αυτά δεν έρχονται στην Ολομέλεια.

Πλήρη διαφωνία εκφράζουμε και για τον θεσμό της τηλεματικής δίκης έτσι όπως τον φέρνετε, και τη μετατροπή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων σε δικαστήρια τηλεματικής. Η τηλεματική δίκη δίχως τη φυσική παρουσία των διαδίκων δεν πληροί τα εχέγγρα της δίκαιης δίκης, παραβιάζει τις αρχές της προφορικότητας και δημοσιότητας της συζήτησης. Και είναι εδώ επιπλέον αυτό για το οποίο κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου, ότι όλες αυτές οι διαδικασίες τις οποίες εισάγετε δεν έχουν τις εγγυήσεις των υποδομών, δεν έχουν τις εγγυήσεις της τεχνολογικής υποδομής, αλλά και του

προσωπικού, το οποίο πρέπει να είναι άριστα εκπαιδευμένο και τεχνικά καταρτισμένο, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις μεγάλες ανάγκες που υπάρχουν, των διαδίκων, των Ελλήνων πολιτών δηλαδή και των αιτημάτων τους, των απαιτήσεών τους μέσω όλων των ένδικων βοηθημάτων και μέσω των απέναντι στην ελληνική διοικητική δικαιοσύνη, απέναντι στο ελληνικό Δημόσιο. Άρα, λοιπόν, προτρέχετε να αλλάξετε τη δομή όλων αυτών των εδρών που αλλάζετε και τα μετατρέπετε σε τηλεματική, με μία προσμονή και βούληση -την οποία προφανώς θέλατε άμεσα να την εφαρμόσετε, όπως φάνηκε όλο το προηγούμενο διάστημα- να καταργήσετε διοικητικά δικαστήρια, αλλά μετά από όλες αυτές τις αντιδράσεις επιλέγετε την ενδιάμεση βαθμίδα της τηλεματικής δίκης.

Δεν είμαστε τεchnοφοβικοί, κύριε Υπουργέ. Δεν είμαστε εμείς αυτοί οι οποίοι φοβόμαστε να εφαρμοστεί παντού η τεχνολογία και δεν είμαστε εμείς αυτοί οι οποίοι φοβόμαστε να μπορέσουμε να έχουμε σύγχρονη δικαιοσύνη και σύγχρονη δημόσια διοίκηση. Είστε αντίθετα εσείς αυτοί, η δικιά σας Κυβέρνηση είναι αυτή η οποία θέλει κάθε προσπάθεια διοικητικής αναδιάρθρωσης της χώρας, τεχνολογικής εξέλιξης και χρήσης της τεχνολογίας στο Δημόσιο να την κάνει αφορμή για διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Θυμηθείτε τα «Σκόιλ Ελικικού» και την απομακρυσμένη τηλεεκπαίδευση -έτσι ξεκινήσατε, στον κορωνοϊό-, είναι αυτή η δικιά σας Κυβέρνηση η οποία κάθε

τέτοιου είδους προσπάθεια την είδε ως προσπάθεια για να φέρει πόρους, μέσα, εξουσία και δυνατότητες σε λίγους, δικούς σας «κολλητούς». Και ξανακαταθέτουμε για άλλη μια φορά την πολύ μεγάλη μας ανησυχία για το τι μπορεί να ακολουθήσει ακόμα και αυτό το βήμα το οποίο εσείς προβλέπετε σήμερα με το νομοσχέδιο. Επίσης, επαναφέρουμε τις πολλές και βαθιές αντιρρήσεις που υπάρχουν από την Ένωση Διοικητικών Δικαστών, από τους υπόλοιπους δικαστές, από τους δικηγορικούς συλλόγους, από τους δικαστικούς υπαλλήλους, όπως αυτές εκφράστηκαν για το νομοσχέδιο που σήμερα συζητάμε.

Διαφωνούμε επίσης πλήρως με το άρθρο 21, το οποίο χωρίς να σχετίζεται με το αντικείμενο του νομοσχεδίου ανατρέπει πλήρως τον τρόπο λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων, υιοθετώντας το σύστημα χρεώσεων υποθέσεων με εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας. Λέμε ότι προσπαθούμε να λύσουμε και να εξελίξουμε την ταχύτητα των υποθέσεων και την εκδίκασή τους, όμως δείτε ότι ακόμα και στο Συμβούλιο της Επικρατείας η διαδικασία του εισηγητή έχει οδηγήσει πάρα πολλές φορές, σχεδόν κατά κανόνα, στην πολύ μεγάλη καθυστέρηση συγκεκριμένων μάλιστα δικών, ειδικά για τον ΕΦΚΑ, -σας το τονίζω- τον οποίο ΕΦΚΑ προσπαθείτε και εδώ να τον αποκεντρώσετε στα δικαστήρια της περιφέρειας, της επαρχίας.

Τέλος, στο άρθρο 33 επισημαίνουμε την αγνόηση της διοικητικής δικαιοσύνης στην αύξηση των οργανικών θέσεων των προέδρων εφετών και των εφετών, παράλληλα με την πολιτική δικαιοσύνη.

Κλείνοντας και ολοκληρώνοντας την εισήγησή μου για το νομοσχέδιο, θέλω να επαναφέρω ένα θέμα πάρα πολύ πρόσφατο, άσχετο με το νομοσχέδιο, το οποίο αφορά τον Νομό μου, την Ημαθία. Ξέρετε είναι η δεύτερη συνεχόμενη φορά που ερχόμαστε σε αυτό το Βήμα και το αναφέρουμε. Στην Ημαθία αντιμετωπίζουμε εκπλήξεις κάθε φορά από την Κυβέρνησή σας. Χθες, λοιπόν, ανακοινώθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας οι αποζημιώσεις de minimis οι οποίες θα δοθούν για τις βροχοπτώσεις στους αγρότες της Ημαθίας και σε άλλους νομούς. Ο τίτλος είναι ένας: Αδικίες και υποτίμηση του αγροτικού κόσμου, αυτοσχεδιασμός και ερασιτεχνισμός από δήθεν «άριστους», μη επαγγελματική αντιμετώπιση των αγροτών, πλήρης απουσία πολιτικής και σοβαρότητας στον αγροτικό τομέα! Αυτό έκανε χθες ο Υπουργός Γεωργίας απέναντι σε νομούς οι οποίοι έχουν πληγεί τρεις φορές από τις βροχοπτώσεις του προηγούμενου διαστήματος.

Με απόφαση του Οκτωβρίου είχαν γίνει κάποιες πληρωμές σε συνεταιρισμένους αγρότες, τους λιγότερους δηλαδή αγρότες της χώρας. Άλλα ποσά δόθηκαν τον Οκτώβριο, άλλα ποσά δίνονται με τη χθεσινή ανακοίνωση, για τους ίδιους λόγους. Αδικία; Σαφώς. Κάτι άλλο ενδιάμεσα; Πάλι σαφώς.

Σύμβουλοι κομματικοί, «κολλητοί», που σας οδήγησαν σε λάθος αποφάσεις και την πρώτη φορά και αυτήν. Εξαιρείτε επίσης και διακρίνετε -άλλη μία διάκριση, αδικία!- τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες με τους μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Αλλιώς αποζημιώνετε τον Οκτώβριο, και αποζημιώνονται όλοι, ενώ με τη χθεσινή ανακοίνωση αποζημιώνετε μόνο τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Στην απόφαση του Οκτωβρίου αποζημιώνετε όλες τις παραγωγές, ενώ στη χθεσινή απόφαση μόνο τα ροδάκινα, τα νεκταρίνια και τα βερίκοκα. Η ελίτ του ροδάκινου έσπευσε να σας συμβουλευθεί. Αυτήν ικανοποιείτε και αφήνετε, εκτός των άλλων, τη βιομηχανία της αγροδιατροφής να αισχροκερδεί και αυτή, όπως κάνετε με τις τράπεζες, όπως κάνετε με τα διυλιστήρια, όπως κάνετε με τις εταιρείες ενέργειας.

Φαίνεται ότι είναι και αυτή μια από τους λίγους κολλητούς σας με τα μεγάλα κέρδη, η οποία συμπιέζει τους αγρότες από τη μια μεριά και ρίχνει ακόμα περισσότερα βάρη στους καταναλωτές αυξάνοντας τις τιμές, με αποτέλεσμα τα ίδια τα κέρδη της βιομηχανίας αυτής όχι μόνο να αυξάνονται, αλλά να μένουν και ανεξέλεγκτα, καθώς δεν υπάρχει κανένας έλεγχος από πουθενά.

Και σας ζητάμε τον έλεγχο από το περασμένο καλοκαίρι της Επιτροπής Ανταγωνισμού να υπάρξει σε όλον αυτόν τον κύκλο της βιομηχανίας του βασικού τροφίμου και προϊόντος που υπάρχει στους νομούς της Κεντρικής

Μακεδονίας. Είστε υπόλογοι ως Κυβέρνηση απέναντι σε όλο τον αγροτικό κόσμο γιατί τον κοροϊδέψατε, γιατί τον αδικείτε, γιατί εξυπηρετείτε συγκεκριμένα και μόνο συμφέροντα και τον οδηγείτε στον πλήρη θάνατο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Τόλκα.

Επόμενη ομιλήτρια είναι η ειδική αγορήτρια του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, η κ. Κωνσταντίνα Γιαννακοπούλου.

Παρακαλώ να κλείσει και το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής των ομιλητών.

Κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η πρώτη μου παρέμβαση στη Βουλή μετά την τραγωδία στα Τέμπη για τον άδικο χαμό δεκάδων ανθρώπων, δεκάδων νέων ανθρώπων. Μιλάμε για ένα τραγικό γεγονός και τα λόγια πολλές φορές ακούγονται λίγα, κλισέ. Τι να πει κανείς πραγματικά;

Κατ' αρχάς, θέλω και εγώ με τη σειρά μου να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου στις οικογένειες των θυμάτων που έχασαν άδικα τη ζωή τους σε αυτό το τραγικό δυστύχημα και να ευχηθώ κι εγώ καλή ανάρρωση στους τραυματίες.

Νομίζω ότι είναι για όλους μας, για τη χώρα μας, για όλες τις Ελληνίδες, για όλους τους Έλληνες, μια πραγματικά συγκλονιστική στιγμή και αυτό το οποίο κυριαρχεί, μαζί με το ανείπωτο πένθος και τη θλίψη, αλλά και τη δίκαιη οργή των πολιτών, είναι ένα μεγάλο γιατί.

Πώς είναι δυνατόν εν έτει 2023 να κρέμονται τόσες ανθρώπινες ζωές από το λάθος ενός ανθρώπου ο οποίος βρέθηκε σε μια θέση, χωρίς, όπως φαίνεται, να έχει επαρκή εξειδίκευση, μόνος του, χωρίς να έχει εμπειρία γι' αυτήν τη θέση;

Υπάρχουν λοιπόν πάλι πάρα πολλά ερωτήματα. Είναι αδιανόητο το 2023 δύο τρένα να είναι στην ίδια ράγα σε αντίθετη κατεύθυνση και να συγκρούονται μεταξύ τους. Άρα τι έφταιξε; Ποιος έφταιξε; Ποια ήταν τα λάθη τα οποία σήμερα συνέβησαν; Ποιοι είναι οι υπεύθυνοι; Τι συνέβη ακριβώς; Αυτά είναι αυτά τα οποία πρέπει να μάθουμε μέχρι κεραίας.

Και βεβαίως υπάρχουν ξεκάθαρες ευθύνες της Κυβέρνησης -κυβερνάει τριάνμισι χρόνια, τι έχει κάνει;- και των διοικήσεων του ΟΣΕ. Είμαστε οι

τελευταίοι που θα πούμε ότι δεν υπάρχουν, βεβαίως και υπάρχουν διαχρονικές παθογένειες και όλα αυτά πρέπει να διερευνηθούν ενδελεχώς και να αποδοθούν οι ευθύνες. Διότι αυτό το οποίο συνέβη δεν μπορεί να ξανασυμβεί και πρέπει να μάθουμε όλη την αλήθεια. Πρέπει να μάθουν οι οικογένειες των θυμάτων όλη την αλήθεια, πρέπει να μάθει η ελληνική κοινωνία όλη την αλήθεια. Είναι ηθική, είναι ανθρώπινη, είναι πολιτική αναγκαιότητα να δοθούν απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα. Είναι υποχρέωση την οποία έχουμε.

Είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η ευθύνη για τη διαχείριση και τη λειτουργία του σιδηροδρομικού δικτύου ανήκει στο κράτος. Στο συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου δυστυχώς δεν λειτουργεί η σηματοδότηση και δεν έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση συστήματος τηλεδιοίκησης στο τμήμα Παλαιοφάρσαλα-Κατερίνη.

Το 2014 υπογράφηκε η σύμβαση 717/2014 -την έχουμε μάθει όλοι πλέον- για το έργο ανάταξης και αναβάθμισης του συστήματος σηματοδότησης. Από το 2016 είχε διαπιστωθεί η ανάγκη συμπληρωματικής σύμβασης η οποία ετοιμάστηκε το 2018, αλλά δεν υπογράφηκε, κάτι το οποίο τελικά έγινε στις αρχές του 2021. Όμως ακόμα το 2023 και το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί.

Αυτά είναι πρωτοφανή πράγματα. Αυτά είναι αδιανόητα πράγματα. Να υπάρχει μία σύμβαση από το 2014 ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ για να έχουμε τη τηλεδιόικηση, για να έχουμε, υποτίθεται, φωτισήμανση σε όλο το δίκτυο Αθήνας-Θεσσαλονίκης, να έχουν περάσει δύο κυβερνήσεις, να έχει πάρει επτά παρατάσεις αυτή η σύμβαση από το 2016, μάλιστα από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αυτή η σύμβαση έχει προικοδοτηθεί και με άλλα 13 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 54 εκατομμύρια ευρώ στο σύνολό τους, μιλάμε ότι έχουν περάσει δέκα ολόκληρα χρόνια και να μην έχει γίνει τίποτα.

Είναι λοιπόν αυτονόητο και είναι χρέος μας η αναζήτηση της ευθύνης. Δεν θα βαρεθούμε να το λέμε και να ενώνουμε τη φωνή μας σε αυτήν την κατεύθυνση και να υπάρξει απόδοση δικαίου, απόδοση δικαιοσύνης μέσα από μια πραγματικά ανεξάρτητη επιτροπή διερεύνησης και κυρίως, κύριε Υπουργέ, μέσα από το έργο της δικαιοσύνης, της ανεξάρτητης ελληνικής δικαιοσύνης.

Προκύπτουν επομένως σοβαρά ερωτήματα για τις μεγάλες ευθύνες που υπάρχουν που αφορούν την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και τις ευθύνες οι οποίες αφορούν στη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, για τις ολιγωρίες και τις καθυστερήσεις στα έργα, αλλά και για τις τραγικές ελλείψεις προσωπικού. Και για όλα αυτά οι εργαζόμενοι επανειλημμένως είχαν κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου.

Εμείς δεν θα κάνουμε υποδείξεις στη δικαιοσύνη, όπως έκανε χθες ο κ. Μητσοτάκης. Θεωρούμε βέβαια αυτονόητο ότι θα καλέσει Υπουργούς, ότι θα κληθούν διοικητές οργανισμών, ότι θα κληθούν γενικοί γραμματείς, ότι θα κληθούν οι εταιρείες και η συγκεκριμένη εταιρεία που εμπλέκονται σε αυτήν τη σύμβαση, γιατί πέρασαν δέκα ολόκληρα χρόνια -και αυτό θα το λέμε συνέχεια- και ενώ το έργο έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί σε δύο, προκειμένου να έχουμε την τεχνολογική επάρκεια, να έχουμε οδηγηθεί σε αυτήν την τραγωδία.

Η κοινωνία πρέπει να μάθει όλη την αλήθεια. Πρέπει λοιπόν να αποδοθούν ευθύνες προς κάθε κατεύθυνση. Κανείς δεν μπορεί και δεν θα μείνει στο απυρόβλητο. Τα δε μέτρα για την ασφάλεια των μεταφορών πρέπει να είναι άμεσα. Είναι ευθύνη της Κυβέρνησης. Τα μέτρα πρέπει να είναι άμεσα και στη βάση ενός πολύ συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Αυτό περιμένουμε να ακούσουμε πρωτίστως από εσάς.

Η ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής δεν μπορεί παρά να αποτελεί την ύψιστη προτεραιότητα σε όλους τους τομείς μεταφορών και ο σιδηρόδρομος πρέπει να λειτουργήσει ξανά, αλλά πρέπει να λειτουργήσει με ασφάλεια. Αυτό είναι το μεγάλο ζητούμενο.

Όσον αφορά τώρα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρία Γιαννακοπούλου, πριν μπείτε στο νομοσχέδιο, να σας διακόψω παρακαλώ, με την ανοχή σας.

Ευχαριστώ την κυρία εισηγήτρια για τη διακοπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να προβώ σε ανακοίνωση για δύο σχολεία τα οποία βιάζονται, έχουν επισκεφθεί τη Βουλή και θα πρέπει να φύγουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μικρό Εργαστήριο Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, δεκαοκτώ μαθητές και μαθήτριες και δυο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Νηπιαγωγείο των εκπαιδευτηρίων Αυγουλέα-Λιναρδάτου.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», πενήντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Δημοτικό Σχολείο Κολλεγίου Αθηνών.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή χρονιά.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρία Γιαννακοπούλου, ευχαριστώ πολύ. Συνεχίστε παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ξέρετε, κύριοι Υπουργοί, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο για την τηλεματική στον χώρο της δικαιοσύνης όταν έχουμε θρηνήσει την μη εγκατάσταση τηλεματικής με αυτό τον τρόπο, στο σιδηροδρομικό δίκτυο. Είναι σχεδόν μια τραγική ειρωνεία όλο αυτό το οποίο συζητούμε και βεβαίως, είναι σημαντικό να μπορέσουν να γίνουν και να υπάρξουν και κυρίως να εφαρμοστούν αυτές οι αλλαγές και η ψηφιοποίηση, αν θέλετε, παντού.

Είναι απόλυτη ανάγκη να γίνουν όλες αυτές οι μεταρρυθμίσεις που οφείλουν να γίνουν, ιδιαίτερα στο χώρο της δικαιοσύνης, προκειμένου να μπορέσει να υπάρξει η εμπέδωση του αισθήματος δικαίου, προκειμένου να μπορέσει να υπάρξει πραγματικά ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης. Διότι δεν μπορούμε να βλέπουμε και να ανεχτούμε, ούτε ως πολιτικό σύστημα ούτε ως κοινωνία, να υπάρχουν τέτοιες καθυστερήσεις, όπως είδαμε για παράδειγμα να υπάρχει αυτή η απίστευτη καθυστέρηση στο έργο της δικαιοσύνης για το Μάτι. Έπρεπε να περιμένουμε πέντε κι έξι χρόνια για να

ξεκινήσει η δίκη. Ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι δεν θα δούμε αντίστοιχα πράγματα και αντίστοιχες καθυστερήσεις για τα Τέμπη.

Πρέπει, λοιπόν, να γίνουν μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα επιταχύνουν την δικαιοσύνη. Αυτό είναι το πρώτο που πρέπει να γίνει για να υπάρξει ξανά, να χτιστεί ξανά η αξιοπιστία η τρωθείσα, και δικαίως τρωθείσα αξιοπιστία, την οποία έχουν οι Έλληνες πολίτες απέναντι στο πολιτικό σύστημα. Εδώ είμαστε, λοιπόν, να τα προχωρήσουμε όλα, αλλά κυρίως να εφαρμοστούν, κύριε Υπουργέ. Και γι' αυτό οποιαδήποτε νομοθέτηση πάνω σε αλλαγές και σε μεταρρυθμίσεις, ιδιαίτερα για τη δικαιοσύνη, ναι, είμαστε εδώ για να συμβάλουμε θετικά.

Όμως, πρέπει -και νομίζω το αντιλαμβάνεστε- να αποτελεί αποτέλεσμα ενός υγιούς διαλόγου και προτάσεων, να μην είναι απλά και μόνο μια επιφανειακή παρουσίαση δήθεν ή τάχα μεταρρυθμίσεων, κάτι το οποίο δυστυχώς παρατηρείται συχνά από τα νομοσχέδια αυτής της Κυβέρνησης. Και να δούμε βέβαια και θα επιμείνουμε, στο ζήτημα της εφαρμογής, γιατί πολλά νομοσχέδια έχετε περάσει, κύριε Υπουργέ. Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Όμως, αυτό το οποίο σας έχουμε ζητήσει και σας έχω ζητήσει προσωπικά, δεκάδες φορές και μέσα από τις Επιτροπές και από την Ολομέλεια της Βουλής, είναι ποιο είναι το αποτέλεσμα όλων αυτών των

νομοσχεδίων και των μεταρρυθμίσεων που έχετε φέρει στον χώρο της δικαιοσύνης.

Ποια είναι τα αποτελέσματα; Υπάρχει γραφείο στατιστικών. Πρέπει κάποια στιγμή και σίγουρα πριν από τις εκλογές -σας το έχω πει και σας το έχω ζητήσει δεκάδες φορές- να υπάρξει μια συζήτηση για το ποια είναι τα απτά αποτελέσματα των αλλαγών που φέρνετε και λέτε ότι έχουν έρθει στη δικαιοσύνη με βάση και τα στατιστικά.

Όσον αφορά τώρα το κείμενο του σχεδίου νόμου, ναι, θεωρούμε ότι εμπεριέχει κάποιες διατάξεις οι οποίες κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση, κινούνται βέβαια άτολμα σε κάποια θέματα, θα σας πω εγώ. Και θεωρώ ότι χάνεται μια ευκαιρία, προκειμένου να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές, οι οποίες θα βελτίωναν χρόνιες παθολογίες που αντιμετωπίζουμε. Υπάρχουν σημαντικότερα ζητήματα, στα οποία εστιάσαμε, τα οποία σας αναφέραμε και στις επιτροπές, τα οποία επικρίναμε όχι μόνο εμείς, αλλά στο σύνολό της η Αντιπολίτευση και βεβαίως και κατά κύριο λόγο οι φορείς κατά την ακρόασή τους.

Ειδικότερα, για την κατάργηση των μεταβατικών εδρών και για την υποκατάσταση από τα δικαστικά γραφεία τηλεματικής, διατυπώθηκαν ισχυρές επιφυλάξεις, οι οποίες έχουν ουσία κι έχουν βάση. Ακούσαμε για παράδειγμα την πάγια αντίθετη θέση των δικηγορικών συλλόγων σε μια γενικευμένη

χρήση της τηλεματικής, με εξαίρεση κάποια χρήση συγκεκριμένων υπηρεσιών, οι οποίες πάνε για την εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των πολιτών. Θεωρούμε ότι μια τέτοια πραγματικά τολμηρή τομή στο χώρο της δικαιοσύνης πρέπει να είναι αποτέλεσμα μιας σοβαρής διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς, προκειμένου να μπορέσει να αποτυπωθεί σε ουσιαστική βελτίωση, ιδιαίτερα στην απονομή δικαιοσύνης και στην περιφέρεια και στις τοπικές κοινωνίες.

Νομίζω ότι αντιλαμβάνεστε ότι για να μπορέσουν να γίνουν και να εφαρμοστούν όλες αυτές οι αλλαγές, είναι πολύ βασικό να αγκαλιαστούν και από αυτούς, οι οποίοι θα τις εφαρμόσουν. Διότι πολύ απλά, διαφορετικά δεν θα εφαρμοστούν ή δεν θα εφαρμοστούν όπως πρέπει. Άρα είναι σημαντικό νομίζω να ακουστούν.

Όπως δε, πολύ σωστά ειπώθηκε κατά την ακρόαση των φορέων, επίκεντρο πρέπει να είναι πάντα ο πολίτης, πρέπει να είναι κυρίως ο διάδικος, ο Έλληνας πολίτης, ο οποίος απευθύνεται στη δικαιοσύνη και κριτήριο θα πρέπει πάντα να είναι η δίχως κωλύματα πρόσβαση του πολίτη στην δικαιοσύνη.

Ο πολίτης πρέπει να απολαμβάνει πλήρως το δικαίωμα της έννομης προστασίας. Στην παρούσα φάση δεν φαίνεται να υπάρχει αυτή η συλλογή στοιχείων και οι σωστές βάσεις για την εν λόγω κίνηση. Κι αν υπάρχει,

σίγουρα δεν τη γνωρίζουν ή δεν την έχουν καταλάβει, όπως προσπαθείτε να την αιτιολογήσετε τουλάχιστον εσείς, οι πλέον αρμόδιοι εμπλεκόμενοι, οι οποίοι αντιδρούν γενικότερα.

Σε κάθε περίπτωση φαίνεται ότι η κάθε συζήτηση μας περί λειτουργίας της δικαιοσύνης -και τελικά όχι μόνο της δικαιοσύνης, αλλά στο σύνολο του δημοσίου- θα καταλήξει στο εξής: Έλλειψη προσωπικού και υποστελέχωση.

Και για να είμαστε ειλικρινείς, κύριε Υπουργέ, τα γραφεία τηλεματικής, πώς ακριβώς θα λειτουργήσουν; Με ποιον τρόπο; Οπότε πάντα το ίδιο θα ζητούν οι αρμόδιοι φορείς, το ίδιο θα επισημαίνουμε και εμείς και τελικά αυτή είναι μια από τις βασικές παθογένειες της δημόσιας διοίκησης, η υποστελέχωση, η οποία υπάρχει από τον ΟΣΕ, κύριε Υπουργέ μέχρι την ελληνική δικαιοσύνη και τους δικαστικούς υπαλλήλους και τις τεράστιες ελλείψεις, μέχρι τα νοσοκομεία και τις ελλείψεις σε νοσηλευτές και ούτω καθ' εξής.

Στην συνέχεια, θετική φαίνεται να είναι η πρόβλεψη για τη μεταφορά αρμοδιότητας από τα Διοικητικά Δικαστήρια της Αθήνας στα Διοικητικά του Πειραιά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Μισό λεπτό, θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως αυτό, για να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα, θα πρέπει να, να υπάρξει αντίστοιχη ενίσχυση προσωπικού και στα Διοικητικά Δικαστήρια Πειραιά. Θετική είναι και η διάταξη, η οποία επαναπροσδιορίζει την τοπική αρμοδιότητα σχετικά με τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους στις διαφορές τους που ανακύπτουν με τον ΕΦΚΑ.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, τονίζοντας ότι επί της αρχής ναι, είμαστε θετικοί στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όσο κι αν θεωρούμε ότι κάποιες προτάσεις θα μπορούσαν να είναι πολύ καλύτερα διατυπωμένες και πολύ πιο γενναίες. Διότι ξέρετε -και νομίζω σε αυτό, το ΠΑΣΟΚ έχει δώσει δείγματα γραφής- εμείς δεν έχουμε παρωπίδες κομματικές, μικροκομματικές παρωπίδες ούτε μικροκομματικά ταμπού. Εμείς στεκόμαστε θετικά απέναντι σε οτιδήποτε μπορεί να επιλύσει χρόνιες παθολογίες, χρόνια προβλήματα, έστω και μερικώς και μακάρι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα σε αυτή την Αίθουσα να μπορούσαμε να συνεννοηθούμε σε πολύ περισσότερα πράγματα, σε πολύ περισσότερα ζητήματα. Διότι νομίζω ότι με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαμε να είμαστε πραγματικά χρήσιμοι για τους Έλληνες πολίτες. Κι αν μπορούσαμε πραγματικά να υπερβούμε τον εαυτό μας και πάνω στα σοβαρά θέματα, τα οποία ταλανίζουν τη χώρα μας να είχαμε ευρύτερες συναινέσεις από το να τσακωνόμαστε για μικροκομματικούς και μόνο λόγους, τότε ίσως

δεν θα θρηνούσαμε πενήντα επτά θύματα στα Τέμπη, αν μπορούσαμε να είχαμε βρει συναινέσεις στα βασικά προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας τόσα χρόνια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κυρία Γιαννακοπούλου.

Τώρα καλείται στο Βήμα η Ειδική Αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Κομνηνάκα.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ανείπωτη είναι η θλίψη που βιώνουν οι δεκάδες οικογένειες των αθώων θυμάτων και μαζί τους βέβαια όλος ο ελληνικός λαός για την πολύνεκρη τραγωδία από τη σύγκρουση του τρένου στα Τέμπη.

Όμως, ταυτόχρονα μας πλημμυρίζει και τους πλημμυρίζει όλους τεράστια οργή. Κι αυτή η οργή εκφράζεται όλες αυτές τις μέρες μετά την τραγωδία, από τους εργαζόμενους και τη νεολαία, στις πλατείες και στους δρόμους σε ολόκληρη την Ελλάδα. Αυτή η οργή έχει γίνει ένα φουσκωμένο ορμητικό ποτάμι και θα εκφραστεί και αύριο στη μεγάλη εργατική παλλαϊκή απεργία και τις απεργιακές συγκεντρώσεις σε όλη τη χώρα.

Γιατί τώρα, κύριοι Υπουργοί, δεν είναι η ώρα της σιωπής. Είναι η ώρα της φωνής και του αγώνα, για να ειπωθούν τα πράγματα με το όνομά τους, για να αποκαλυφθούν οι αιτίες και οι ένοχοι των κρατικών εγκλημάτων και κυρίως, για να πάψουν αυτές οι συνεχιζόμενες ανθρωποθυσίες στον βωμό των κερδών.

Διότι η τραγωδία στα Τέμπη δεν ήταν ένα δυστύχημα που οφείλεται σε ένα ανθρώπινο λάθος, όπως προκλητικά επιχειρεί να μας πείσει η Κυβέρνηση -μια προσπάθεια βέβαια που πέφτει στο κενό- και προσπαθεί ταυτόχρονα να τεκμηριώσει μέσα από το προαποφασισμένο πόρισμα μιας στημένης από την ίδια, Επιτροπής Εμπειρογνομόνων.

Ήταν ένα προδιαγεγραμμένο έγκλημα, για το οποίο υπήρχαν επαναλαμβανόμενες προειδοποιήσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων όλο το προηγούμενο διάστημα. Κι όπως κάθε έγκλημα, έτσι κι αυτό έχει συγκεκριμένους ενόχους. Ένοχοι είναι όσοι υπηρέτησαν και υπηρετούν την πολιτική της απελευθέρωσης των συγκοινωνιών, την υποχρηματοδότηση και ιδιωτικοποίηση του σιδηροδρόμου, την κατάτμηση του σιδηροδρομικού έργου στα πλαίσια των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή όλες, χωρίς εξαίρεση, τις μέχρι σήμερα αστικές Κυβερνήσεις τόσο της Νέας Δημοκρατίας όσο και του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ.

Ένοχοι είναι όσοι πίνουν νερό στο όνομα της ψηφιακής μετάβασης για να θησαυρίζουν οι νέοι επενδυτές του ψηφιακού κόσμου, αλλά την ίδια ώρα θεωρούν κόστος την αξιοποίηση της επιστήμης και της τεχνολογίας για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και τις τεράστιες εργατικές και λαϊκές ανάγκες, όπως για την ουσιαστική ασφάλεια των συγκοινωνιών, την αντισεισμική θωράκιση, την αντιπυρική και αντιπλημμυρική προστασία και άλλα. Αυτή είναι η μεγάλη αντίφαση ανάμεσα στις δυνατότητες που δίνει η σημερινή εποχή και στο πώς αυτές αξιοποιούνται.

Ένοχοι είναι όσοι δεν διστάζουν να θυσιάσουν στο βωμό των κερδών τους ακόμα και την ίδια την ανθρώπινη ζωή. Ένοχο είναι το ίδιο το αστικό κράτος που υπηρετεί τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων σε βάρος της ανθρώπινης ζωής και των λαϊκών αναγκών.

Αυτό βαφτίζετε δημόσιο συμφέρον που το υπερασπίζεστε είτε διατηρώντας την ιδιοκτησία των σιδηροδρόμων και των άλλων κοινωφελών υπηρεσιών είτε ξεπουλώντας την σε ιδιωτικά συμφέροντα. Διότι είναι το ίδιο το αστικό κράτος που δίνει ψίχουλα για την αναβάθμιση των αναγκαίων υποδομών, για αντισεισμικά, αντιπυρικά, αντιπλημμυρικά έργα, για την υγεία, την παιδεία. Είναι ο 100% κρατικός ΟΣΕ που έχει στην ευθύνη του τη σηματοδότηση, την τηλεδιοίκηση και ανάταξη -ανακατασκευή του δικτύου. Και την ίδια ώρα το αστικό κράτος επιλέγει να ταΐζει με ζεστό χρήμα τους

επιχειρηματικούς μονοπωλιακούς ομίλους, παραδίδει κερδοφόρα φιλέτα στα ιδιωτικά συμφέροντα, όπως βέβαια με την ίδια ευκολία προσφέρει τα σπίτια του λαού στις ορέξεις των αρπακτικών, των τραπεζών και των funds. Διότι βέβαια και το ίδιο το αστικό κράτος καθορίζει τις προτεραιότητές τους με το εχθρικό για τις λαϊκές ανάγκες ζύγι του κόστους οφέλους.

Συνεργός λοιπόν σε αυτό το έγκλημα είναι και η ίδια η δικαιοσύνη. Γιατί αυτή η δικαιοσύνη τόλμησε να βγάλει παράνομη την απεργία των εργαζομένων στο Μετρό την αμέσως επόμενη μέρα αυτού του εγκλήματος, όταν ακόμα καταμετρώνταν οι σωροί και αναζητούνταν οι αγνοούμενοι, αξιοποιώντας βέβαια όλο το απεργοκτόνο νομοθετικό πλαίσιο που συνδιαμόρφωσαν οι κυβερνήσεις νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ, όπως έκαναν βέβαια και σε όλες τις προηγούμενες απεργίες, όταν απεργούσαν οι εργαζόμενοι γι' αυτά τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας που λείπουν από τους σιδηροδρόμους και βοούσε ο τόπος πραγματικά γι' αυτές τις ελλείψεις.

Το ίδιο έκανε και στις απεργίες στην COSCO, στις απεργίες των ναυτεργατών και αλλού. Την ίδια στάση κρατάει η δικαιοσύνη στη συντριπτική πλειοψηφία των απεργιών των εργαζομένων και αυτή η στάση χαιρετίζεται από την πλειοψηφία των μέσων μαζικής ενημέρωσης, συνοδευόμενη και από

τη γνωστή ρητορεία για την ταλαιπωρία των λίγων και άλλα τέτοια που καλλιεργούν συνεχώς τον κοινωνικό αυτοματισμό.

Αυτή η δικαιοσύνη είναι που διώκει τους αγωνιζόμενους βιοπαλαιστές με την κατηγορία για διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών -αυτά διαταράσσουν για τα δικά σας δεδομένα τις συγκοινωνίες-, φορτώνοντάς τους επιπλέον και το μισό Ποινικό Κώδικα που από κοινού, βέβαια, διαμορφώσατε όλες οι κυβερνήσεις.

Είναι η ίδια δικαιοσύνη που περηφανεύεται για τα νέα επενδυτικά δικαστήριά της που φυσικά δικαιώνουν τους επενδυτές και σκίζονται για να τρέξουν οι υποθέσεις τους. Άλλωστε, οι χρυσοφόρες συμβάσεις τους και ένα ολόκληρο νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνουν και πολλά τέτοια παραθυράκια, για να τους προστατεύουν.

Είναι η ίδια δικαιοσύνη που νομιμοποιεί τη δυνατότητα των εταιρειών διαχείρισης να επισπεύδουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς για λογαριασμό των funds σε βάρος της λαϊκής περιουσίας, όπως έγινε με την πρόσφατη κατάπτυστη απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, η οποία βέβαια εκδόθηκε σε χρόνο ρεκόρ, αξιοζήλευτο για τα δεδομένα της δικαιοσύνης, επιβεβαιώνοντας ότι όταν πρόκειται να εξυπηρετήσει τα μεγάλα συμφέροντα, μπορεί με ευκολία να κινηθεί ταχύτατα.

Είναι η ίδια δικαιοσύνη, κύριε Υπουργέ, που αποπνέει δυσωδία από τη σήψη της, μέσα από τις πολύ πρόσφατες αποκαλύψεις, οι οποίες απασχολούν έντονα και την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, για τις προκλητικές διασυνδέσεις και τα κολλητιλίκια δικαστικού επιμελητή, γνωστού για τον βίο και την πολιτεία του, που πραγματοποιεί εκτελέσεις για λογαριασμό των funds σε λαϊκά σπίτια με ανώτατους δικαστές, εισαγγελείς, Υπουργούς και άλλα. Γι' αυτές τις προκλητικές σχέσεις η Κυβέρνησή σας σιωπά.

Γι' αυτό, λοιπόν, είναι τουλάχιστον προκλητικές δηλώσεις ότι τώρα είναι η ώρα της δικαιοσύνης, καλλιεργώντας για άλλη μία φορά αυταπάτες ότι η δικαιοσύνη είναι αυτή που θα έρθει να επιφέρει την κάθαρση.

Ο λαός, ξέρετε, έχει πολύτιμη πείρα που δεν μπορεί να την ξεχάσει. Καμία δικαίωση δεν ήρθε από την αστική δικαιοσύνη για τα εγκλήματα στο ΣΑΜΙΝΑ, στη ΡΙΚΟΜΕΞ, στη Μάνδρα και τόσα άλλα. Η απόδοση των ευθυνών σε ορισμένα μόνο πρόσωπα, ανεξάρτητα από το πραγματικό ή μη μερίδιο της ευθύνης τους, ήταν πάντα βολική για να αθώνονται τελικά οι εγκληματικές πολιτικές.

Καμία εμπιστοσύνη, λοιπόν, δεν πρέπει να δείξουν οι εργαζόμενοι και ο λαός στο αστικό κράτος και τη δικαιοσύνη του, γιατί αυτά υπηρετούν τον

νόμο του κέρδους. Η ζυγαριά της δικαιοσύνης πάντοτε θα γέρνει μέσα στο υπάρχον εκμεταλλευτικό σύστημα υπέρ αυτού του νόμου.

Η ιστορία, όμως, ξέρετε, έχει αποδείξει συχνά ότι μετά από τέτοιες μεγάλες τραγωδίες, οι λαοί αφυπνίζονται και γυρίζουν προς τα μπρος τον τροχό της ιστορίας. Έτσι πρέπει και μπορεί να γίνει και τώρα. Γιατί αυτή θα είναι και η καλύτερη δικαίωση των τόσων αθώων θυμάτων.

Μέσα, λοιπόν, σε αυτές τις συνθήκες συζητάμε και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο εντάσσεται σε ένα πλαίσιο από βαθιά αντιδραστικές, ταξικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες υλοποιούν για ακόμα μία φορά κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διάφορων επιτελείων της άρχουσας τάξης, όπως έχουν εξάλλου εύγλωττα έχει αποτυπωθεί τόσο στην Έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη όσο και στο Σχέδιο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας.

Η στόχευση των μεταρρυθμίσεων αυτών είναι διπλή. Από τη μία, να θωρακιστεί το σύστημα από κάθε αμφισβήτηση και από την άλλη, να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο λειτουργίας και απονομής της δικαιοσύνης με όρους που θα εξυπηρετούν την πιο γρήγορη, φιλική και αποτελεσματική για τους επιχειρηματικούς ομίλους διεκπεραίωση των υποθέσεών της.

Ένας πυλώνας μεταρρυθμίσεων, ειδικότερα, αφορά στην ίδια την οργάνωση και τη λειτουργία των δικαστηρίων. Έτσι τα δικαστήρια καλούνται να συμβάλουν στην κανονικότητα της ροής των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται αφενός, να θέτουν σε προτεραιότητα τις υποθέσεις στις οποίες διακυβεύονται επενδυτικά συμφέροντα και αφετέρου, να ιδρύουν ειδικά τμήματα για τις υποθέσεις που ενδιαφέρουν κυρίως τους στρατηγικούς επενδυτές. Σε αυτά τα τμήματα, βέβαια, δεν φείδεστε πόρων. Αυτά στελεχώνονται από εξειδικευμένους δικαστές που θα έχουν τύχει και αντίστοιχης επιμόρφωσης, καθόλα ταξικής και ουδέτερης φυσικά σε ζητήματα οικονομικής θεωρίας και άλλα.

Εισάγονται, ταυτόχρονα, μέθοδοι μάνατζμεντ στη διοίκηση των δικαστηρίων, τα οποία καλούνται να καταρτίζουν πλάνα σαν να επρόκειτο για πολυεθνικές επιχειρήσεις, ενώ κυρίαρχη σε όλα τα επίπεδα, ακόμα και στο αν υπάρχει ανάγκη διατήρησης ενός δικαστηρίου, είναι αυτή η γνωστή αντιδραστική λογική του κόστους-οφέλους.

Στον αντίποδα, βέβαια, η πρόσβαση των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων στη δικαιοσύνη και στη συγκεκριμένη περίπτωση στη διοικητική δικαιοσύνη, που αφορά το νομοσχέδιο, καθίσταται όλο και πιο δύσκολη, εξαιτίας του αυξημένου κόστους της δίκης αλλά και των πολύμορφων οικονομικών εμποδίων, όπως ενδεικτικά είναι η ενδικοφανής προσφυγή στις

φορολογικές διαφορές, ενώ συνολικά προωθείται η λογική της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών.

Ειδικότερα, με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εισάγεται για πρώτη φορά το αντιδραστικό μόρφωμα της λεγόμενης «τηλεματικής δίκης» με τη μετατροπή κάποιων δικαστηρίων σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής, όπως αποκαλούνται. Όπως προβλέπεται στον οδικό χάρτη που περιέχεται στο παράρτημα του νομοσχεδίου, από το τέλος του 2026 και μετά καταργούνται ή συγχωνεύονται διοικητικά δικαστήρια και μετακινούνται οι δικαστές τους ή μετατρέπονται σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής, εφόσον, όπως αναφέρεται σε αυτό, εξακολουθήσει η μείωση της εισροής των υποθέσεων σε αυτά. Ορίστε η φωτογραφία της ζυγαριάς κόστους-οφέλους. Η μείωση, βέβαια, της εισροής των υποθέσεων είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα συμβεί με δεδομένα τα οικονομικά και δικονομικά εμπόδια που συνεχώς ορθώνονται στην πρόσβαση των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων στη δικαιοσύνη και ιδιαίτερα στη διοικητική.

Στην πράξη, δηλαδή, έρχεστε και με αυτό το νομοσχέδιο να υλοποιήσετε τη γνωστή Έκθεση Πικραμένου για τον δικαστικό «Καλλικράτη», απλά μεταθέτετε για λίγα χρόνια προς τα πίσω την εφαρμογή της, όταν, όπως λέτε, θα υπάρξει η αντίστοιχη τεχνολογική υποδομή. Εξάλλου, ήδη στο σημερινό νομοσχέδιο νομοθετείται αυτή η κατάργηση των μεταβατικών εδρών

στο άρθρο 18. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι δεν χωράει κανένας εφησυχασμός για την προσωρινή αναδίπλωση του Υπουργείου ή μάλλον απλά για τη χρονική μετάθεση του στόχου της.

Η χρήση και μάλιστα κατά τρόπο υποχρεωτικό, τεχνολογιών μη εύκολα προσβάσιμων στους περισσότερους θα καταστήσει ακόμα πιο δύσκολη τη δικαστική αμφισβήτηση της κρατικής δράσης στα τμήματα των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων.

Από την άλλη, βέβαια, οι εξελίξεις αυτές κατατείνουν και σε αυτοματοποιημένες, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, δικαστικές αποφάσεις που θα ευθυγραμμίζονται καλύτερα με την κυρίαρχη πολιτική και νομολογία, κάτι βέβαια που πιο καθαρά θα φανεί τα επόμενα χρόνια με τη σχεδιαζόμενη εισαγωγή στη δικαιοσύνη της τεχνητής νοημοσύνης.

Με τις τηλεματικές δίκες καταργείται, ουσιαστικά, η αρχή της δημοσιότητας της δίκης, καθιστώντας τη δικαιοσύνη ακόμα πιο στεγανή και ελέγξιμη. Παράλληλα, ενισχύεται η συγκέντρωση της δικαστικής ύλης στις ισχυρές δικηγορικές εταιρείες και τα μεγαλογραφεία που διαθέτουν και την ανάλογη υποδομή για τη χρήση των νέων τεχνολογιών, το αντίστοιχο προσωπικό, σε βάρος φυσικά των μικρών αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων.

Οι διοικητικές δίκες, λόγω της φύσης τους, προσφέρονται για το ξεκίνημα αυτής της εφαρμογής των τηλεδικών, με μια έννοια πειραματικά, αλλά είναι βέβαιο -εξάλλου ομολογείται και από την Κυβέρνηση και από τα διάφορα άλλα επιτελεία που επεξεργάζονται αυτές τις αντιδραστικές αλλαγές- ότι θα γίνει στη συνέχεια προσπάθεια να επεκταθεί αυτή και στις αστικές και ποινικές δίκες, με όλες τις πολύπλευρες αρνητικές συνέπειες που αυτό θα έχει για τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, όπως βέβαια και για τους αυτοαπασχολούμενους δικηγόρους με τα χαμηλότερα εισοδήματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεχίστε, κυρία συνάδελφε.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Για άλλη μια φορά, λοιπόν, η πρόοδος της τεχνολογίας αξιοποιείται, όπως συμβαίνει, για παράδειγμα, με την προώθηση των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών στα σωματεία, όχι για τις εργατικές και λαϊκές ανάγκες, όπως θα μπορούσε και θα έπρεπε, αλλά για την υλοποίηση των αντιδραστικών σχεδιασμών.

Εξάλλου, σε όλο της το μεγαλείο έχει αποκαλυφθεί ότι εκεί που χρειάζεται πραγματικά να αξιοποιηθεί η πρόοδος της τεχνολογίας για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής, της ασφάλειας, την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών, εκεί δεν υπάρχει ούτε το ενδιαφέρον ούτε η ταχύτητα της εφαρμογής της. Δεν είναι τυχαίο ότι οι εργαζόμενοι στον χώρο της δικαιοσύνης -δικαστές, δικηγόροι, δικαστικοί υπάλληλοι- έχουν με έντονο τρόπο εκφράσει την αντίθεσή τους τόσο στην καθιέρωση των τηλεδικών όσο βέβαια και στην ίδια την κατάργηση ή συγχώνευση δικαστηρίων και παρόλα αυτά, η Κυβέρνηση επιμένει σε αυτές τις στοχεύσεις, εισάγοντας για ψήφιση το συζητούμενο απαράδεκτο νομοσχέδιο.

Στο νομοσχέδιο αυτό υπάρχουν και άλλες, φυσικά, προβληματικές διατάξεις, όπως για παράδειγμα, η υποχρέωση ειδικής αιτιολογίας για την απόφαση αναβολής διοικητικών δικαστηρίων και άλλες, οι οποίες βέβαια, αν θέλετε, είναι και δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με τον κύριο όγκο του νομοσχεδίου, που αποτελεί πραγματικά μια αντιδραστική τομή στη διοικητική δίκη.

Για τους παραπάνω λόγους θα καταψηφίσουμε επί της αρχής το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Κομνηνάκα.

Ο κ. Αντώνης Μυλωνάκης, ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, έχει τον λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς, θέλω να εκφράσω τη θλίψη, αλλά και την οργή της Ελληνικής Λύσης για το εθνικό έγκλημα το οποίο συνετελέσθη στα Τέμπη, με ένα οδυνηρό αποτέλεσμα, τον φρικτό θάνατο τόσων ανθρώπων. Κανείς δεν ξέρει, μόνο ο Θεός πόσων ακόμα! Είναι ενδεικτικό το νούμερο «πενήντα επτά», το οποίο μας λέει η Κυβέρνηση, νέων παιδιών, των παιδιών μας.

Εκφράζουμε τα συλλυπητήρια προς τις οικογένειες των παιδιών αυτών και εκ μέρους του Προέδρου, του Κυριάκου Βελόπουλου, ο οποίος θα μιλήσει σε λίγο, αλλά και εκ μέρους των Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης.

Κύριε Υπουργέ, συζητούμε ένα νομοσχέδιο σήμερα κάτω από το βάρος μιας εθνικής τραγωδίας. Άραγε, τι νόημα έχει αυτή η συζήτηση ενός νομοσχεδίου το οποίο, ούτως ή άλλως, είναι πρόχειρο και δεν φέρνει τίποτα

διαφορετικό στον Έλληνα πολίτη; Ας σκεφτούμε τώρα όλοι μαζί εδώ πόσες φορές έχουμε πει «πρέπει να αλλάξουμε τη νοοτροπία μας»;

Άκουσα τον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Τασούλα, το πρωί να λέει ότι ο καθένας πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του και η Βουλή έχει τις δικές της. Προφανώς, γιατί πρωτίστως, αυτό δεν ήταν ένα απλό ατύχημα. Ήταν ένα πολιτικό έγκλημα.

Για αυτό το πολιτικό έγκλημα, κύριε Υπουργέ -και αναφέρομαι στην Κυβέρνησή σας και στις κυβερνήσεις οι οποίες κυβέρνησαν τη χώρα από το 2010 και εντεύθεν- έχουν ακεραία ευθύνη κυρίως οι Υπουργοί που πέρασαν από αυτό το Υπουργείο. Έχουν ονοματεπώνυμο: Είναι η Νέα Δημοκρατία, είναι η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και είναι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Ο κύριος Πρωθυπουργός καθυστερημένα βγήκε πέντε μέρες μετά να ζητήσει συγγνώμη. Άραγε, πόσες φορές έχω ακούσει να ζητάει συγγνώμη ο κ. Μητσοτάκης κατά τα τριάμισι χρόνια που είναι Πρωθυπουργός της χώρας; Τέσσερις φορές. Πόσες φορές, άλλωστε, πρέπει να τον ακούσουμε ακόμα για να καταλάβουμε ότι κάτι δεν πάει καλά. Από τη στιγμή που βγήκε η συγγνώμη χάθηκε το φιλότιμο!

Ας έρθουμε να δούμε τι έκανε η Κυβέρνηση τα τελευταία τέσσερα χρόνια που κυβερνάει στον τομέα του σιδηροδρόμου. Πόσες φορές η

Ελληνική Λύση -και άλλα κόμματα, αλλά, επειδή έχουν κυβερνήσει και έχουν ένα βάρος στην πλάτη τους, προσπάθησαν πολλές φορές να τα απαλύνουν και να λειάνουν τις γωνίες- είχε πει ποια είναι η ασφάλεια των σιδηροδρόμων;

Πόσες φορές δεν είχαμε ρωτήσει τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων, κύριε Υπουργέ, η οποία και αυτή έχει τη δική της ευθύνη; Διότι για τη διαλειτουργικότητα των σιδηροδρόμων και για την ασφάλεια των μετακινήσεων είναι υπεύθυνη. Έχει κάνει καταγγελίες. Και λοιπόν;

Ακούστε μια καταγγελία την οποία είχαμε κάνει όχι επειδή είμαστε παντογνώστες, αλλά επειδή μας τα έλεγαν οι πολίτες και οι εργαζόμενοι.

Πριν από έξι με επτά μήνες περίπου είχαμε μάθει ότι ακόμα και ο Προαστιακός, κύριε Υπουργέ -και το λέω σε εσάς, γιατί είστε Υπουργός Δικαιοσύνης- ο οποίος μεταφέρει καθημερινά χιλιάδες ανθρώπους από τους σταθμούς, όπως είναι ο Δουκίσσης Πλακεντίας μέχρι το αεροδρόμιο, δεν έχει φωτοσημάνσεις. Δηλαδή, είναι τυφλός ο Προαστιακός. Και προχωράμε και λέμε ότι είναι ασφαλής ο Προαστιακός και βάζουμε κόσμο κάθε μέρα μέσα, παιδιά.

Νέα παιδιά τα οποία παίρνουν το τρένο, φοιτητές, στρατιώτες, μαθητές παραγωγικών σχολών χάθηκαν σε αυτό το απίστευτο δυστύχημα! Και ποιος φταίει; Κανείς ή όλοι. Όχι! Όλοι οι Υπουργοί τουλάχιστον Υποδομών από το

2010 μέχρι σήμερα είναι υπεύθυνοι, με βεβαίως μεγαλύτερη ευθύνη να φέρνει ο τελευταίος Υπουργός, ο τέως Υπουργός, ο κ. Κώστας Καραμανλής, ο οποίος για κάποιους λόγους ανεξήγητους εδώ μέσα δέκα-δεκαπέντε μέρες πριν, ωρυόταν και έλεγε να ζητήσουμε συγγνώμη όλοι, γιατί καταστρέφουμε τον σιδηρόδρομο, γιατί θα κάνουμε τον κόσμο να μην μπαίνει στον σιδηρόδρομο, γιατί ο σιδηρόδρομός μας είναι ο ασφαλέστερος σιδηρόδρομος της Ευρώπης. Τι είναι αυτό;

Και βέβαια, οι γονείς έρχονται και ρωτούν: Γιατί, κύριε Καραμανλή, που ήσασταν ο καθ' ύλην αρμόδιος -γιατί ο Υπουργός είναι αρμόδιος για αυτό το πράγμα και ο Πρωθυπουργός, βεβαίως, γιατί έχει ευθύνη για όλη τη χώρα- είπατε ψέματα στον ελληνικό λαό; Γιατί παραπλανήσατε τον Έλληνα πολίτη; Γιατί δεν του είπατε την αλήθεια; Γιατί δεν του είπατε ότι είμαστε άχρηστοι να μπορούμε να διαχειριστούμε έναν σιδηρόδρομο; Γιατί δεν του είπατε ότι τα χρόνια αυτά 15 δισεκατομμύρια έχουν κάνει φτερά;

Διαγράφηκαν, λέει, δάνεια του ΟΣΕ 15 δισεκατομμυρίων. Πού πήγαν τα λεφτά αυτά; Πού πήγαν; Η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Αρχή των Σιδηροδρόμων έδινε λεφτά για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Πού πήγαν τα λεφτά; Συμβάσεις επί συμβάσεων. Δεν λέμε για την 717 μόνο, η οποία ξεκίνησε το 2014 και το 2016 έπρεπε να παραδώσει το έργο. Τέσσερις-πέντε συμβάσεις. Τι συμβάσεις είναι αυτές; Στον βωμό ποιων συμφερόντων, αντί να

τελειώσουμε μια σύμβαση, μπερδεύουμε τη μία σύμβαση με την άλλη, με αποτέλεσμα να μην έχει εκτελεστεί κανένα έργο, παρά ελάχιστο, πολύ ελάχιστο;

Αυτά όλα πρέπει να μας προβληματίσουν. Και ποιος ευθύνεται για αυτό; Είναι πολιτικό το θέμα, ναι ή όχι; Πρωτίστως, είναι πολιτικό. Καμία δικαιολογία δεν υπάρχει. Καμία δικαιολογία; Ο Πρωθυπουργός καλά θα κάνει να ζητήσει πραγματικά συγγνώμη -έπρεπε να έχει ζητήσει από την πρώτη μέρα- και να παραδεχθεί ότι τέσσερα χρόνια μαζί με τον Υπουργό Υποδομών δεν έκαναν το παραμικρό, ούτως ώστε να έχουμε έναν ασφαλή σιδηρόδρομο για τους ανθρώπους, για τους Έλληνες πολίτες, για τον κόσμο που παίρνει τον σιδηρόδρομο σαν ένα μέσο το οποίο είναι πιο φθηνό, πιο καθαρό και γρήγορο.

Άρα, τι έπρεπε να κάνει; Έπρεπε να έχει παραιτηθεί μαζί με τον κ. Καραμανλή ολόκληρη η Κυβέρνηση, κύριε Υπουργέ. Ολόκληρη η Κυβέρνηση έπρεπε να έχει παραιτηθεί και να αναλάβει τις ευθύνες των πράξεών της - αυτό έχω μάθει εγώ τόσα χρόνια στις Ένοπλες Δυνάμεις- διότι δεν υπάρχει δικαιολογία. Προφανώς ευθύνονται και οι προηγούμενοι. Όμως, τέσσερα χρόνια να μην μπορούν να φτιάξουν και να ολοκληρώσουν ένα σύστημα ασφάλειας; Εδώ ξέρουμε αυτή τη στιγμή τι γίνεται στο σπίτι μας. Ξέρουμε πού είναι το αυτοκίνητό μας. Ξέρουμε πού είναι το παιδί μας. Αν μπορούμε στη

«GOOGLE», θα μας τα βγάλει αμέσως. Και δεν μπορεί να δει ο σταθμάρχης ή ο κέντρο ελέγχου πού είναι τα τρένα; Δεκαεπτά λεπτά, λέει, στην ίδια γραμμή - ποιος να το ακούσει και να μην τρελαθεί;- και να μην πάρει κανένας μυρωδιά! Και να γίνει το τρομερό αυτό δυστύχημα και να περιμένει το «112» να πάρουν τηλέφωνο από μέσα από το τρένο να ειδοποιήσουν ότι έγινε δυστύχημα. Τι είναι αυτά τα πράγματα; Τι νοοτροπία είναι αυτή;

Κύριοι Υπουργοί, πώς διορίζονται στις θέσεις αυτές; Είναι σαν να έχουμε εναέρια κυκλοφορία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να πετάω εγώ με το αεροπλάνο και να έρχομαι από Θεσσαλονίκη και να υπάρχει μεγάλη κυκλοφορία στο αεροδρόμιο και να ξέρω από μέσα μου ότι ο ελεγκτής εναέριας κυκλοφορίας τη νύκτα είναι ένας και αυτός ενός μηνός. Όσα αεροπλάνα και ελικόπτερα θα κατέβουν, θα κατέβουν σμπαραλιασμένα και δεν θα μείνει κανένας. Μα, είναι δυνατόν να γίνονται τέτοια πράγματα; Πού δηλαδή είναι οι προσλήψεις οι σοβαρές με αξιοκρατικά κριτήρια, με ηλικιακά κριτήρια, με κριτήρια μόρφωσης και αντίληψης; Και βάλανε τον άλλον εξήντα χρόνων το τριήμερο της Καθαρά Δευτέρας! Πώς μπήκε αυτός; Ένας Θεός ξέρει! Ποιος τον έβαλε; Σίγουρα κάποιος. Αυτή είναι η νοοτροπία.

Ο Επιθεωρητής στη Λάρισα δεν είχε βγάλει έναν αναπληρωματικό, έναν άλλο μαζί του για να βοηθήσει στη μεγάλη κίνηση της κυκλοφορίας. Και μόλις έγινε το τρομερό αυτό δυστύχημα και είχαμε τόσες αθώες ψυχές να τους

ψάχνουμε για να δούμε πού είναι, αυτός πήγε και βγήκε ελεύθερος υπηρεσίας, λέει, με αναρρωτική άδεια επειδή πονούσε, λέει, η μέση του. Πονούσε η μέση του; Και πού πήγε; Πήρε ένα τηλέφωνο τον γιατρό και του λέει «σε παρακαλώ βγάλε με τριάντα ημέρες αναρρωτική». Τόσο εύκολο είναι να πάρει κάποιος μία αναρρωτική. Πού οφείλεται αυτό; Στην παθογένεια της πολιτικής. Αυτό είναι το σύστημα που πρέπει να σπάσουμε. Και η μόνη που μπορεί να το σπάσει είναι η Ελληνική Λύση, πιστέψτε με, δεν υπάρχει άλλο κόμμα.

Είστε κόμματα τριμμένα, φαγωμένα. Όλα τα κόμματα συμμετείχατε σε αυτό το έγκλημα, όλα. Και βέβαια έχουμε τώρα τον καθ' ύλην υπεύθυνο, τον κ. Καραμανλή, ο οποίος, λέει, «παραιτούμαι». Τι παραιτείσαι; Και άμα παραιτηθείς τι έγινε; Μου φέρνεις πίσω το παιδί που το έβαλα στο τρένο παιδί και μου το έφερες σκόνη; Πού είναι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν βρεθεί ακόμα και έχουν εξαϋλωθεί; Τι περιείχε το τρένο της εμπορικής αμαξοστοιχίας; Γιατί πήγε ο Στρατός πρώτος από όλους εκεί; Τι δουλειά έχει ο Στρατός να πάει πρώτος από όλους εκεί; Αυτά και πολλά άλλα.

Επειδή, όμως, θα μιλήσει σε λίγο και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, δεν θα επεκταθώ. Αυτό μόνο που μπορώ να πω, κύριε Υπουργέ, είναι ότι, έστω και μία φορά, το μαχαίρι πρέπει να μπει στο κόκκαλο. Δεν είναι δυνατόν να θρηνεί ένας λαός «Τέμπη», «Τέμπη», «Τέμπη» και κάθε φορά τα

ίδια πράγματα. Ποτέ ξανά, λέει. Τι «ποτέ ξανά»; Θα ξαναγίνει με τη νοοτροπία που έχουμε. Θα ξαναγίνει όσο κυβερνάτε οι ίδιοι και οι ίδιοι, με τα συμφέροντά σας, με τους ολιγάρχες σας, με τα λεφτά τα οποία έχετε κατακλέψει από τον ελληνικό λαό. Πού πήγαν τόσα δισεκατομμύρια; Ποιος θα τα πληρώσει αυτά; Τα παιδιά μας θα τα πληρώσουν και τα εγγόνια μας. Τι δεν καταλαβαίνετε; Ούτε αυτό δεν το καταλαβαίνετε; Αλλά, βέβαια, γιατί να το καταλάβετε;

Πάμε τώρα για, κύριε Πρόεδρε, στο νομοσχέδιο. Θυμήθηκα τώρα που μου έλεγε εχθές ο κ. Βιλιάρδος ότι φέρατε τώρα το καινούργιο νομοσχέδιο, το «πολυνομοσχέδιο σκούπα». Τι είναι αυτό το πράγμα; Τι «πολυνομοσχέδια σκούπα» κάνετε εδώ πέρα; Για ποιο λόγο τόσο γρήγορα; Υπάρχει κάποια ανάγκη για την αμεσότητα; Είναι κάτι εξαιρετικά επείγον; Θέλετε να ιδιωτικοποιήσετε το νερό; Αυτό είναι το πρόβλημά σας; Να μην μείνει τίποτα δηλαδή; Το κάνετε με τον έξυπνο τρόπο, τον έχετε μάθει τον τρόπο: σπάμε το κοινωνικό αγαθό, τον οργανισμό, σε δύο κομμάτια στο καλό και το κακό. Το κακό κομμάτι το κρατάει το Δημόσιο, όπως πάντα, και πληρώνει ο ελληνικός λαός. Το καλό κομμάτι το δίνουμε στους ιδιώτες για να οικονομάνε.

Ποτέ το νερό δεν θα ιδιωτικοποιηθεί. Το νερό είναι του λαού. Το νερό είναι ένα κοινωνικό αγαθό. Το νερό πρέπει να μείνει στο Δημόσιο, τελεία και παύλα! Αφήστε τα. Και ένα άλλο θα πω. Μία Παιδοογκολογική Μονάδα έχουμε στην Ελλάδα. Μία ριμάδα Μονάδα έχουμε, κύριε Υπουργέ, και αυτή

θέλετε να την ιδιωτικοποιήσετε. Γιατί; Τι σας έκανε η Μονάδα; Δεν έχουν δικαίωμα δηλαδή οι γονείς που δεν έχουν λεφτά να πάνε σε δημόσιο νοσοκομείο τα παιδάκια τους; Μέχρι και εκεί τα συμφέροντα μπαίνουν τόσο βαθιά δηλαδή μέσα σας;

Ερχόμαστε στο νομοσχέδιο «Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων». Δεν αλλάζει τίποτα, κύριε Υπουργέ. Σας το είπα και πάλι. Ο Έλληνας δεν θέλει ρομπότ-δικαστή. Ο Έλληνας θέλει τον φυσικό του δικαστή. Τι θέλει ο ελληνικός λαός; Θέλω να πάω, λέει, να δικαστώ στον φυσικό μου δικαστή, να τον δω και να με δει, να του πω τον πόνο μου και να αποφασίσει. Εσείς τι έχετε κάνει; Θέλετε να βάλετε ένα γραφείο εδώ, με δύο μόνιτορ απέναντι σε ένα άλλο γραφείο σαράντα, πενήντα, εκατό χιλιόμετρα μακριά που θα κάθεται ένας δικαστής και να του στέλνουμε τα χαρτιά -άψυχα τα πάντα- δηλαδή ένα ρομπότ. Τότε γιατί να έχουμε δικαστές; Ας βάλουμε το ρομπότ να στέλνουμε τη δικογραφία, να στέλνουμε τις απόψεις ο ένας διάδικος για τον άλλον και να τα παίρνει το ρομπότ και να βγάζει αποτέλεσμα! Ποιος ο λόγος να μπει δικαστής; Θα καθυστερούμε κιόλας. Αυτό θέλετε να κάνετε; Θα μου πείτε, όπως το είπατε, ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και τα λοιπά.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, δεν μηδενίζω τίποτε. Και σας το λέω αλήθεια.

Υπάρχουν άρθρα τα οποία η Ελληνική Λύση θα τα ψηφίσει. Όμως, στο

σύνολό του και σε αυτή τη συλλογική του τύπου «να πάμε γρήγορα και όπως όπως», λέμε όχι. Δεν έχουν ανάγκη τα δικαστήρια από τέτοια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δυο χρόνια προσπαθούμε να φέρουμε...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Θέλουμε τα δικαστήρια, κύριε Υπουργέ μου, με νέα κτίρια. Θέλουμε δικαστήρια ανθρώπινα. Να γίνεται σωστή επιλογή δικαστών και προσλήψεις γραμματέων για να μπορεί να γίνει η δουλειά. Βεβαίως και χρησιμοποιούνται η τηλεματική και όλα αυτά τα σύγχρονα μέσα, αυτοί «οι διαβόλοι και τριβόλοι» που μπήκαν στη ζωή μας και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα χωρίς αυτά. Βεβαίως, και χρειάζονται, από το να βλέπεις τον άλλον με το καροτσάκι να κουβαλάει τις δικογραφίες. Κανείς δεν λέει όχι. Όμως, αυτά είναι τα προβλήματα; Έχετε δει στα δικαστήρια πώς στοιβάζονται οι δικογραφίες μέσα στη μούχλα, στα υπόγεια; Θα το αλλάξουμε αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πώς θα αλλάξει αν δεν κάνουμε ψηφιοποίηση; Πείτε μου. Πώς θα αλλάξει;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Θα το αλλάξουμε αυτό. Να φτιάξουμε, κύριε Υπουργέ, καινούργια κτίρια, σοβαρά δικαστήρια. Διότι να σας πω κάτι; Και πενήντα χιλιόμετρα να είναι μακριά, θα πάει ο άλλος γιατί θέλει να δει τον φυσικό του δικαστή, να τον δει στα μάτια. Μου έχει τύχει εμένα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Να πάει. Έχει τη δυνατότητα να το κάνει.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Δεν του το στερούμε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ωραία, σε αυτά τα άρθρα τα οποία έχει τη δυνατότητα να το κάνει, εμείς θα είμαστε θετικοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλώ, μην διακόπτετε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Όμως, δεν μπορούμε να αντικαταστήσουμε τον φυσικό δικαστή, επαναλαμβάνω, με ένα ρομπότ, με έναν δικαστή σε ένα γραφείο μέσα κλεισμένο και απομακρυσμένο από όλους. Πρέπει ο δικαστής να έχει επαφή με τον πολίτη. Πρέπει να έχει επαφή με τον πολίτη, να του πει τον πόνο του, να τον δει, να δει αν είναι καλός άνθρωπος, αν είναι βλαμμένος, αν είναι παλιάνθρωπος, αν είναι εκβιαστής. Φαίνεται ο άνθρωπος, κύριε Υπουργέ. Όλα, λοιπόν, τα κάνουμε γρήγορα. Ένα πρόχειρο εγγείρημα, αναντίστοιχο με τα πραγματικά προβλήματα της δικαιοσύνης.

Τα αναλύσαμε στις Επιτροπές. Η Ελληνική Λύση καταψηφίζει το νομοσχέδιο αυτό, όπως θα καταψηφίσει, από ό,τι φαίνεται, τα ταχύτατα νομοσχέδια τα οποία φέρνετε, έτσι για να έρθουν τα νομοσχέδια με τη μορφή του κατεπείγοντος, για ιδιωτικοποιήσεις νερού, ογκολογικών παιδιατρικών και

λοιπά. Όλα αυτά να ξέρετε ο ελληνικός λαός θα τα κρίνει και θα σας κρίνει, γιατί, έστω και αν όχι αύριο, μετά από δέκα ημέρες, σε ένα μήνα, σε δύο μήνες θα γίνουν εκλογές, και τότε ο ελληνικός λαός θα καταλάβει τι έχει προσφέρει η Ελληνική Λύση και σε ποιο βαθμό θα την ανεβάσει και θα την φέρει μέσα στη Βουλή την επόμενη φορά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας ευχαριστώ, κύριε Μυλωνάκη. Τελευταία ομιλήτρια είναι η ειδική αγορήτρια του ΜέΡΑ25, η κ. Μαρία Απατζίδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα ένα μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 6^ο Δημοτικό Σχολείο Βριλήσσιων.

Παιδιά, η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρία Απατζίδη, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Κύριε Πρόεδρε, αν και τα λόγια είναι περιπτά σε αυτές τις περιπτώσεις γιατί η θλίψη είναι τεράστια αυτή τη στιγμή σε όλη την ελληνική κοινωνία, θα ήθελα και εγώ από πλευράς μου να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου στις οικογένειες και στους οικείους των θυμάτων του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη.

Σε μια πραγματικά τεράστια εθνική τραγωδία θρηνήσαμε νέα παιδιά, κυρίως φοιτητές και φοιτήτριες. Γι' αυτό η πολιτεία χρειάζεται να συνδράμει με κάθε τρόπο τις οικογένειες με αποζημιώσεις και με ό,τι χρειάζεται κάθε οικογένεια ξεχωριστά που βιώνει αυτή τη στιγμή την πραγματικά τεράστια απώλεια των παιδιών τους. Να αποδοθεί πλήρης και όχι προσχηματική δικαιοσύνη. Και κάτι προσωπικό: Εάν είχε λίγη ντροπή ο κ. Καραμανλής, θα ήξερε πως δεν φτάνει μόνο να παραιτηθεί από το Υπουργείο, έχει και ποινικές ευθύνες. Δεν πρέπει να ξανακατέβει στην πολιτική. Αυτή ίσως –ίσως!- θα ήταν μια δικαίωση για τα θύματα. Αν είχε, όμως, ντροπή.

Ως προς το νομοσχέδιο, επιτρέψτε μου να πω το εξής. Δεν μπορώ να μην παρατηρήσω την εντελώς τραγική αντίφαση που υπάρχει. Από τη μία, στους σιδηροδρόμους που έπρεπε να λειτουργεί κανονικά η τηλεματική για να μη θρηνήσουμε δεκάδες θύματα, δεν λειτουργούσε. Την εισάγετε, όμως, από την άλλη στα δικαστήρια, όπου εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα, καθώς καταργεί

τις αρχές της προφορικότητας και της δημοσιότητας του δικαίου. Με αυτό το νομοσχέδιο απονομιμοποιείτε τα δικαστήρια στη συνείδηση των πολιτών.

Τίποτα δεν είναι τυχαίο σε αυτή τη ζωή. Για τους ολιγάρχες -υποτίθεται επενδυτές- δίνετε τα πάντα. Φροντίζετε να υπάρχουν δικαστήρια δύο ταχυτήτων για να τους εξυπηρετούν, την ίδια ώρα, όμως, που ο απλός κοσμάκης χάνει την προσβασιμότητά του. Τα τρένα τα είχατε εγκαταλείψει τελείως, γιατί η πολιτική είναι αυτή που υπηρετείτε, είναι ταξική η πολιτική σας. Τα τρένα που παίρνει ο απλός λαός, οι νέοι, οι φοιτητές, οι εργαζόμενοι που δεν μπορούν να έχουν χρήματα για να πάρουν αεροπλάνο ή δεν έχουν αυτοκίνητο, τα είχατε αφήσει στο έλεος του Θεού, χωρίς ανθρώπους, συστήματα και υποδομές. Έχετε πραγματικά δολοφονική ευθύνη που δεν υπήρχε τηλεματική στον χώρο που κατεξοχήν εκεί χρειαζόταν, προκειμένου να αποφευχθούν απώλειες ανθρώπινων ζωών.

Ο λαός δεν θα ξεχάσει ποτέ, μα ποτέ -σας το λέω- την εγκληματική σας αδιαφορία για τη ζωή του. Τη στιγμή που ο Πρωθυπουργός επαγγέλθηκε μια ψεύτικη «νέα άνοιξη» με υποτιθέμενες εκλογές, σκοτώθηκε η πραγματική άνοιξη αυτής της χώρας, οι νέοι, τα παιδιά μας. Είναι μια γενιά νέων παιδιών που τους έχετε σκοτώσει πραγματικά τα όνειρα και τώρα σκοτώσατε και τις ζωές τους. Να ξέρετε, είναι η κατάληξη των πολιτικών σας, είναι η ταξική πολιτική που δολοφονεί.

Έχετε ακούσει τα συνθήματα που υπάρχουν εκεί έξω, ποια είναι τα συνθήματα που λένε οι νέοι; Ονομάζουν τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς που διέπρεψαν στις πραγματικά άθλιες ιδιωτικοποιήσεις και καταλήγουν: «Ακούστε το καλά, το αίμα των νεκρών θα σας κυνηγά». Λένε, επίσης: «Ιδιωτικοποιήσεις, φτώχεια και νεκροί, αυτή είναι της Κυβέρνησης η πολιτική», «Με αίμα φοιτητών γέμισαν τα Τέμπη, όμως για την Κυβέρνηση προέχουνε τα κέρδη».

Και πράγματι, την ώρα που ο κόσμος πενθεί, την ώρα που εσείς οι ίδιοι παρακινείτε να υπάρξει σιωπή για να σεβαστούμε το πένθος, δεν διστάζετε να εκμεταλλευτείτε την τραγωδία για να περάσετε τα πιο φονικά σας νομοσχέδια. Ξέρετε, αυτά που ιδιωτικοποιούν το νερό και τις ογκολογικές μονάδες για τα παιδιά των φτωχών αυτών ανθρώπων που φτωχοποιήσατε συνειδητά εσείς, της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ.

Παίζετε τα ρέστα σας και το ξέρετε. Προσπαθείτε να προλάβετε ό,τι πιο κακό για τον λαό και ό,τι πιο καλό για τους ολιγάρχες στις λίγες εβδομάδες που σας μένουν ακόμα στη διακυβέρνηση της χώρας. Δεν φτάνει η τραγική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει ο λαός μας με την ακρίβεια του ρεύματος, θέλετε να συμβεί το ίδιο και με το νερό. Τώρα όμως φαίνεται ότι η κατάληξη των πολιτικών σας δεν είναι μόνο η φτώχεια και η εξαθλίωση. Είναι

το αίμα, είναι ο φόνος, είναι η θυσία της νεότητας στον νέο μινώταυρο της «Μητσοτάκης Α.Ε.».

Βεβαίως, αυτή η τραγωδία ήταν προδιαγεγραμμένη από όταν και ο ΣΥΡΙΖΑ αποδέχτηκε αυτές τις μνημονιακές πολιτικές. Ήταν προδιαγεγραμμένη από όταν οι μνημονιακές κυβερνήσεις δέθηκαν να σπάσουν το δίκτυο και η μεν πτωχευμένη κρατική εταιρεία να έχει τις ράγες και τα σήματα, ενώ από την άλλη η εταιρεία ήταν όχι ιδιωτική -το τονίζω- αλλά κρατική. Ξέρετε, όμως, τι σημαίνει κρατική; Σημαίνει κρατική άλλου κράτους, της Ιταλίας, αυτή να έχει τις αμαξοστοιχίες. Πρόκειται μάλιστα για μια ιταλική εταιρεία μπλεγμένη σε σκάνδαλα που επέβαλε τότε η τρόικα, μια εταιρεία κρατική. Αυτό δεν ήταν ιδιωτικοποίηση, ήταν κρατικοποίηση, αλλά από το λάθος κράτος. Ήταν αποικιακή κρατικοποίηση. Μπανανία γίναμε!

Αυτό το σπάσιμο, όμως, τι σημαίνει πρακτικά; Σημαίνει ότι ένα κερδοφόρο μέρος το παίρνει μια ξένη εταιρεία -και εν προκειμένω, μάλιστα, κρατική και διαπλεκόμενη- και το μέρος των υποδομών που μένει στο ελληνικό κράτος καταδικάζεται στην ανέχεια. Ο ΣΥΡΙΖΑ εμπέδωσε αυτό το σπάσιμο, υπακούοντας στους δανειστές και η Νέα Δημοκρατία, επειδή ενδιαφέρεται να δίνει λεφτά μόνο στους φίλους της ολιγάρχες, όπως με τις επιδοτήσεις για το ρεύμα, για τους σιδηροδρόμους δεν έκανε τίποτα, παρόλο που είχαμε προειδοποιήσεις με εξώδικα από τους εργαζόμενους.

Αυτό το ένοχο σπάσιμο πάντα θα οδηγούσε σε μια τραγωδία και στην πτωχευμένη Ελλάδα, αλλά και αλλού, και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στη δεκαετία του 1990 που είχε γίνει ένα παρόμοιο σπάσιμο στη Βρετανία είχαμε ως συνέπεια την τραγωδία τριάντα ενός νεκρών το 1999. Για να αποφεύγονται αυτά τα ατυχήματα χρειάζεται ενιαίος φορέας και μάλιστα δημόσιος. Το μοντέλο του σπασίματος των δημόσιων δικτύων είναι καταστροφικό όπου και αν έχει εφαρμοστεί. Το είδαμε και στην ενέργεια, με αποτέλεσμα να μην μπορεί ο λαός να έχει θέρμανση ή ακόμη και ρεύμα. Το είδαμε ακόμη χειρότερα και στα τρένα με τους μαζικούς θανάτους.

Τώρα προωθείτε ένα δήθεν παρόμοιο μοντέλο για το νερό. Την ίδια στιγμή, δηλαδή, που σκοτώνονται άνθρωποι και υπάρχουν αγνοούμενοι και πένθος, το εκμεταλλεύεστε. Το νερό και οι υποδομές παροχής του πρέπει να παραμείνουν δημόσια. Ο κατακερματισμός των υπηρεσιών και του δημόσιου πλούτου δεν γίνονται για την αποτελεσματικότερη δήθεν λειτουργία τους, αλλά για να πλουτίσουν οι εγχώριοι και διεθνείς ολιγάρχες, ενώ το πραγματικό κόστος διαχείρισης θα συνεχίσει να επιβαρύνει τους φορολογούμενους. Αν δεν μάθαμε τώρα με τους πενήντα επτά νεκρούς και με τους πόσους ακόμη αγνοούμενους ότι η ιδιωτικοποίηση είναι πραγματικά καταστροφική, τι περιμένετε για να το καταλάβετε; Πότε θα το μάθουμε;

Αυτό που συνέβη στα Τέμπη δεν ήταν απλά τραγωδία, ήταν έγκλημα. Δεν ήταν ανθρώπινο λάθος, ήταν ένα προαναγγελθέν αποτέλεσμα δολοφονικών πολιτικών. Γιατί, όμως, το λέμε προαναγγελθέν; Διότι οι εργαζόμενοι είχαν στείλει έγκαιρα εξώδικα και επανειλημμένα διαμαρτύρονταν ότι δεν λειτουργούσαν τα φωτισήματα και η τηλεδιοίκηση, δηλαδή το σύστημα που προστατεύει απέναντι σε κάθε ανθρώπινο λάθος. Δεν λειτουργούσε η τηλεματική εκεί που έπρεπε να λειτουργήσει, στους σταθμούς.

Πριν από λίγα χρόνια έχει σταματήσει η τηλεδιοίκηση στη Λάρισα, η οποία θα μπορούσε να αποτρέψει το λάθος ενός σταθμάρχη, ενός μηχανοδηγού κ.λπ.. Έτσι, οδηγηθήκαμε στο έγκλημα στα Τέμπη που δεν ήταν ανθρώπινο λάθος. Ήταν αποτέλεσμα πολιτικών επιλογών να αποσιλωθεί το προσωπικό. Δεν υπήρχε αρκετή περιήραξη στις υποδομές. Δεν λειτούργησαν τα συστήματα ασφαλείας και του φωτισμού ακόμα και στις σήραγγες, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η επικοινωνία με το τρένο όταν βρίσκεται μέσα σε αυτές.

Στις 27 Απριλίου ο πρόεδρος της επιτροπής έστειλε επιστολή παραίτησης. Εάν δούλευε το σύστημα, τα τρένα δεν θα κινούνταν στα τυφλά.

(ΕΡ)

Αυτό που συνέβη πραγματικά ήταν τρομακτικό. Οι μηχανοδηγοί κινούνταν με πληροφορίες που δίνονταν από σταθμάρχη σε σταθμάρχη μέσω

ασυρμάτου. Είχαμε μάλιστα μια σειρά από ατυχήματα ακόμη και στις 24 Φεβρουαρίου 2023 στη Θεσσαλονίκη και στις 28 Φεβρουαρίου, αν θυμάμαι καλά και τρεις εκτροχιασμούς πέρσι. Μέσα σε όλα αυτά ο Πρωθυπουργός ήθελε να κάνει φιέστα σε ένα κέντρο τηλεδιοίκησης και σηματοδότησης του Σιδηροδρομικού Δικτύου Βορείου Ελλάδος που δεν υπήρχε, καθώς η τηλεδιοίκηση και η σηματοδότηση δεν λειτουργούσαν, όπως φάνηκε με τραγικό τρόπο. Είναι όλα χειροκίνητα σε όλο τον άξονα Αθήνα-Θεσσαλονίκη.

Όλα αυτά που συνέβησαν επί των ημερών σας έχουν τη σφραγίδα της Κυβέρνησής σας, τα ρουσφέτια σας, η αποξήλωση του προσωπικού, η κατάργηση τμημάτων. Και τώρα πραγματικά, τι νομίζετε ότι κάνετε; Φτιάχνετε μια εκτός Κοινοβουλίου επιτροπή, μια «επι-ντροπή» όπως κανονικά θα έπρεπε να τη λένε, η οποία συγκροτείται από όλους τους ανθρώπους που υπήρξαν μέρος του προβλήματος.

Ο Πρωθυπουργός στο διάγγελμά του, έβγαλε ήδη -σαν να ήταν εμπειρογνώμονας- την απόφαση. Μετά την κατακραυγή, οι επικοινωνιολόγοι του ζήτησαν να αλλάξει γραμμή. Κάπως έτσι ήρθε και η συγγνώμη λίγο πριν τα MAT επιτεθούν στα νέα παιδιά που είχαν πάει στη διαδήλωση να πενθήσουν για τους συνομηλίκους τους που χάθηκαν.

Από τη μία, διώχνετε τα παιδιά από την Ελλάδα με τις πολιτικές σας και αυτά που μένουν, τα σκοτώνετε. Όσα θέλουν να πενθήσουν, τα δέρνετε.

Έχετε δημιουργήσει αυτό που διατύπωσε πολύ εκφραστικά ένα σύνθημα: «Ζούμε με κουπόνια» και «Θάνατος με εισιτήριο». Το ξέρετε, όμως, καλά ότι οι μέρες σας πραγματικά είναι μετρημένες. Έχετε τελειώσει και το ξέρετε καλά, γι' αυτό παίζετε τα ρέστα σας.

Προσπαθείτε να γαντζωθείτε από την εξουσία για να περάσετε τα τελευταία επαίσχυντα νομοσχέδια που θα ωφελήσουν για άλλη μια φορά τους ολιγάρχες. Ξεπουλάτε το νερό, ακόμη και τη βροχή, όπως είναι ο τίτλος μιας διάσημης ταινίας για την καταστροφή που φέρνει ο νεοφιλελευθερισμός. Φτιάχνετε μια δικαιοσύνη ταξική υπέρ των επενδυτών και των εχόντων, όπως με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Αυτό το νομοσχέδιο ασφαλώς και θα το καταψηφίσουμε. Και οι λόγοι είναι προφανείς. Η τηλεματική δίκη, χωρίς φυσική παρουσία των διαδίκων, δεν πληροί τα εχέγγυα της δίκαιης δίκης. Παραβιάζει, δηλαδή, κατάφωρα τις αρχές προφορικότητας και δημοσιότητας της συζήτησης. Αυτό που χρειάζεται είναι εξορθολογισμός και αναμόρφωση του δικονομικού πλαισίου λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και κάλυψη των κενών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων. Επίσης, χρειάζεται σοβαρή υλικοτεχνική υποστήριξη όλων των διοικητικών σχηματισμών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Εμείς, ως ΜΕΡΑ25, αρνούμαστε την κατάργηση ή συρρίκνωση οποιουδήποτε υφιστάμενου διοικητικού δικαστηρίου. Εμείς αξιώνουμε την άμεση κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων.

Επιμένουμε ιδιαίτερα στην απόσυρση του άρθρου 21 που εισάγει μια νέα ρύθμιση για τον ορισμό εισηγητή δικαστή σε όλες τις υποθέσεις μονομελούς και τριμελούς δύο μήνες πριν την δικάσιμο. Όπως ακούστηκε και κατά την ακρόαση των φορέων, αυτό ανατρέπει όλο το σύστημα εργασίας των διοικητικών δικαστηρίων. Είναι άτοπο να ορίζεται εισηγητής σε μια συνεδρίαση δύο μήνες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης με το σκεπτικό δήθεν ότι κατά την αιτιολογική έκθεση αυτό θα επιταχύνει την έκδοση αποφάσεων.

Πρακτικά θα δημιουργήσει πρόβλημα. Οι δικαστές μοιραία θα δίνουν προτεραιότητα στις υποθέσεις που συζητήθηκαν και πρέπει να βγουν. Δεν θα υπάρχει ισότητα της κατανομής των βαρών. Πρακτικά οι φάκελοι στα διοικητικά δικαστήρια έρχονται συνήθως την τελευταία στιγμή, γιατί υπάρχει το πρόβλημα της υποστελέχωσης της δημόσιας διοίκησης που έχει είναι οξύτατο, ειδικά τα τελευταία χρόνια.

Κατά συνέπεια, δεν μπορείς από δύο μήνες πριν να γνωρίζεις πραγματικά τι θα γίνει. Μια υπόθεση που φαίνεται -ας πούμε- σοβαρή, μπορεί να καταλήξει να μην συζητηθεί λόγω της έλλειψης φακέλου. Όταν ορίζει ο

πρόεδρος έναν εισηγητή και ο φάκελος δεν έρθει, οι υποθέσεις αυτές αναβάλλονται. Αυτό δημιουργεί το τεράστιο πρόβλημα να πρέπει να αλλάξουν οι εισηγητές. Ενδεχομένως, ο εισηγητής μετά από ένα χρονικό διάστημα θα έχει μετατεθεί και το πρόβλημα θα είναι μεγάλο. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι αυτό το άρθρο 21 θα πρέπει να αποσυρθεί.

Το πολύ μεγάλο πρόβλημα βέβαια παραμένει η υποστελέχωση των δικαστηρίων, η οποία πλέον έχει φτάσει κοντά στο 40%. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη πάρα πολύ σοβαρά. Το έχουμε επισημάνει εξάλλου πάρα πολλές φορές. Πρέπει, όμως, και να ενισχυθούν οικονομικά οι δικαστικοί υπάλληλοι ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στο έργο τους και να εργαστούν. Έτσι υπάλληλοι με σημαντικά προσόντα θα μπορέσουν να επιτελέσουν το έργο τους.

Ο βασικός λόγος, όμως, που ζητάμε την απόσυρση του νομοσχεδίου είναι ότι καθιερώνει μια δικαιοσύνη που κοστίζει, μια δικαιοσύνη που είναι για τους έχοντες. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που μαζί με αυτά για την ιδιωτικοποίηση του νερού και των ογκολογικών μονάδων, αποτελεί το τέλος της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, η οποία τώρα είναι πραγματικά πιο επικίνδυνη ποτέ, γιατί τώρα ρίχνει τα βέλη ενάντια στον λαό και υπέρ πάντα των εχόντων, της ολιγαρχίας.

Εμείς θα είμαστε πάντα ως ΜέΡΑ25, ενάντια στην ολιγαρχία, δίπλα στον λαό, στους νέους, στους εργαζόμενους που διώχνετε, δέρνετε και δολοφονείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Στο σημείο αυτό ολοκλήρωσαν τις τοποθετήσεις τους οι Γενικοί Εισηγητές και οι Ειδικοί Αγορητές.

Τώρα θα μιλήσει πρώτα ο κ. Κατρίνης, ως επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής και μετά ο κ. Βελόπουλος, που έχει ζητήσει επίσης τον λόγο.

Ορίστε, κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρίαση διεξάγεται κάτω από το βάρος της απώλειας πενήντα επτά ανθρώπων και της απερίγραπτης και ανείπωτης τραγωδίας στα Τέμπη, μιας τραγωδία που και στην Ηλεία αφήνει μια πικρή γεύση με τον αδόκητο χαμό του μηχανοδηγού Γιώργου Κουτσούμπα.

Σε αυτή την τραγωδία ό,τι κι αν πούμε μοιάζει πάρα πολύ λίγο. Ο συγκλονισμός είναι μεγάλος και βαθύς. Όμως μαζί με τη συγκίνηση και τα

δάκρυα, μαζί με την οργή των νέων ανθρώπων, μεγαλώνει και η απαίτηση της κοινωνίας να δοθούν απαντήσεις, να αποδοθεί δικαιοσύνη, για να διασφαλιστεί ότι δεν θα αντιμετωπίσουμε ποτέ ξανά μια τέτοια τραγωδία σε καθετί που αφορά την ασφάλεια, σε καθετί που αφορά την καθημερινότητα των πολιτών.

Γι' αυτό παρεμβαίνουμε σήμερα εδώ στη Βουλή, εδώ στον ναό της δημοκρατίας, γιατί το ΠΑΣΟΚ αποτελεί πολιτική δύναμη ευθύνης. Δεν επιχειρεί πολιτική και κομματική εκμετάλλευση της τραγωδίας, δεν επιδίδεται σε επικοινωνιακούς χειρισμούς, δεν μετέρχεται διχαστική και τοξική ρητορική, δεν χρησιμοποιεί την εικόνα για να αποκαταστήσει την ουσία. Το ΠΑΣΟΚ αναφέρεται σε πραγματικά δεδομένα τεκμηριωμένα. Αναδεικνύει τις ευθύνες. Δεν συμβιβάζεται με τίποτα λιγότερο από την απόδοση των ευθυνών.

Σε μια τέτοιας έκτασης τραγωδία, μια τραγωδία με εθνικές διαστάσεις, ο κύριος Πρωθυπουργός όφειλε να έχει συγκαλέσει ο ίδιος, με δική του πρωτοβουλία, την Ολομέλεια της Βουλής και να τοποθετηθεί εδώ μέσα στο Κοινοβούλιο. Δεν το έπραξε, όμως. Αρκείται στην ασφάλεια των τηλεοπτικών διαγγελμάτων και των αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Όλα στον βωμό της επικοινωνιακής διαχείρισης, ακόμα και όταν πρόκειται για ζητήματα δημοκρατικών ελευθεριών, ακόμα και όταν πρόκειται για απώλεια ανθρώπινων ζωνών.

Γιατί από το ίδιο κιάλας βράδυ της τραγωδίας στα Τέμπη αυτή η κυβέρνηση είχε έναν και μόνο στόχο: Πώς θα αποκρύψει, πώς θα περιορίσει, πώς θα επιμερίσει τις δικές της ευθύνες. κυρίως, όμως, πώς δεν θα αναλάβει καμία ευθύνη ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης, όπως ακριβώς έπραξε σε όλες τις κρίσεις της περιόδου που κυβερνά, στις πυρκαγιές, στα χιόνια, ακόμα και στα μεγάλα λάθη που έγιναν μέσα στην πανδημία. Για όλα, σύμφωνα με την Κυβέρνηση, έφταιγε αποκλειστικά ο ανθρώπινος παράγοντας και ένα ανθρώπινο λάθος, μικρότερο ή μεγαλύτερο.

Το ίδιο ακούσαμε και από τα φερέφωνα της κυβερνητικής προπαγάνδας αμέσως μετά την πρωτοφανή τραγωδία με τα δεκάδες αθώα θύματα. Ήταν μια χάρτινη γραμμή άμυνας, όμως, που γρήγορα κατέρρευσε, γιατί σαρώθηκε από την οργή των πολιτών, που όσο περνούν οι μέρες συνειδητοποιούν το απροσμέτρητο μέγεθος της ευθύνης της παρούσας Κυβέρνησης.

Η γενικευμένη κατακραυγή του ελληνικού λαού, ανεξάρτητα από πολιτική ή ιδεολογική τοποθέτηση, υποχρέωσε τον Πρωθυπουργό σε αναδίπλωση. Τώρα, λέει ο κ. Μητσοτάκης, φταίμε εμείς -έτσι μας λέει- αλλά μαζί με εμάς, φταίνε και όλοι οι άλλοι, μαζί με εμάς που κυβερνάμε εδώ και τέσσερα σχεδόν χρόνια φταίνε οι προηγούμενοι, φταίνε οι προπροηγούμενοι, φταίνε οι προπροπροπροηγούμενοι κ.ο.κ., πριμοδοτώντας συνειδητά την

εύκολη και καθολική απαξίωση του πολιτικού μας συστήματος με μόνο στόχο να διασωθεί ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης, λες και είναι απλός επισκέπτης ή αμέτοχος στα προβλήματα.

Η πραγματικότητα, όμως, είναι αμείλικτη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και δεν αντιστρέφεται με μια συγνώμη που εντάσσεται σε έναν επικοινωνιακό χειρισμό, γιατί στην πολιτική η συγνώμη ποτέ δεν αρκεί, αρκούν μόνο οι πράξεις.

Και τώρα θα κριθεί η δική σας Κυβέρνηση, κύριε Μητσοτάκη, για όλα όσα έκανε και για όλα όσα δεν έκανε τους σαράντα τέσσερις μήνες που κυβερνά, γιατί δεν ήρθατε χτες στην εξουσία. Έχετε σχεδόν τέσσερα χρόνια την ευθύνη διακυβέρνησης αυτού εδώ του τόπου. Μια κυβέρνηση εκλέγεται για να διορθώσει τις παθογένειες κι όχι για να τις παρακολουθεί ή να τις διαιωνίζει. Το μοιραίο ανθρώπινο λάθος του ανεκπαιδευτου και μόνου σταθμάρχη δεν μπορεί να κρύψει την απουσία σύγχρονων μέσων προστασίας, τις καθυστερήσεις, τις ολιγωρίες, κυρίως, όμως, δεν μπορεί να κρύψει την κατάρρευση και την ανεπάρκεια του δήθεν επιτελικού κράτους που ενδιαφέρεται τελικά μόνο για τον εαυτό του, δεν μπορεί να κρύψει την αδιαφορία, την ανικανότητα των αρμοδίων της Κυβέρνησης, που σιώπησαν εκεί που όλοι φώναζαν παρά τις συνεχείς προειδοποιήσεις, τις παραιτήσεις αρμοδίων, τις ερωτήσεις εδώ στη Βουλή, παρά την παραπομπή της χώρας

μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τη συνολική κατάσταση στον ελληνικό σιδηρόδρομο.

Οι ισχυρισμοί σας για το επιτελικό κράτος συντρίβονται για μια ακόμα φορά από την πραγματικότητα. Κάτω από τη λαμπερή και φωταγωγημένη εικόνα αυτού του επιτελικού κράτους κρύβονται όλες οι κυβερνητικές ανεπάρκειες και αδυναμίες, κρύβεται η αδιαφορία και η ανικανότητα.

Κύριε Μητσοτάκη, αποτύχατε. Δεν μπορείτε να προστατεύσετε τους πολίτες. Δεν ενδιαφέρεστε για αυτούς. Δεν συμμερίζετε τα κοινωνικά προβλήματα γιατί έχετε συναισθηματική και ψυχική απόσταση από τα μεγάλα προβλήματα των ανθρώπων της εποχής, γιατί δεν νοιάζεστε για όσους δεν είναι ισχυροί, για όσους ταξιδεύουν με το τρένο, για όσους χρειάζονται το δημόσιο νοσοκομείο, για όσους στέλνουν τα παιδιά τους στο δημόσιο σχολείο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σηματοδότηση, η τηλεδιόικηση και η ενίσχυση της ασφάλειας του δικτύου ήταν ευθύνη της σημερινής Κυβέρνησης, μια ευθύνη που η Κυβέρνηση δεν ανέλαβε παρά τις έγκαιρες προειδοποιήσεις -θα το πω ξανά- που είχαν διατυπωθεί εγγράφως και αρμοδίως για την επικινδυνότητα του δικτύου σιδηροδρόμων, το οποίο μόλις τρεις ημέρες πριν χαρακτηρίστηκε το πιο επικίνδυνο σε όλη την Ευρώπη από το Bloomberg και λειτουργεί με το υψηλότερο επίπεδο κινδύνου επιβατών εδώ και καιρό,

σύμφωνα με την έκθεση του Βρετανικού Γραφείου Οδικού Δικτύου και Σιδηροδρόμων, που δημοσιεύτηκε στις 23 Φεβρουαρίου, λίγες μέρες πριν από την ανείπωτη τραγωδία.

Η Κυβέρνηση είχε την ευθύνη και την υποχρέωση ταυτόχρονα να ολοκληρώσει υποδομές για την τηλεδιοίκηση και τη φωτοσήμανση που προβλέπονται από το European Control Train System, καθώς και την υποχρέωση για την περίφραξη της σιδηροδρομικής γραμμής. Και όλα αυτά θα έπρεπε να έχουν ήδη ολοκληρωθεί από το καλοκαίρι του 2022 μετά από έξι παρατάσεις, με την πρώτη παράταση να δίνεται το 2017, έξι συν μία, συν άλλη μία, η οποία εκκρεμεί τέσσερις επί της προηγούμενης Κυβέρνησης, τέσσερις επί της σημερινής Κυβέρνησης.

Τι κάνατε, λοιπόν, εσείς στην Κυβέρνηση για όλα αυτά; Σε λίγο τελειώνει ο χρόνος σας, ολοκληρώνεται η τετραετία, και ρωτάω γιατί βρίσκεστε τέσσερα χρόνια, τέσσερα ολόκληρα χρόνια στην εξουσία, και ακόμα δεν λειτουργούν οι υποδομές τηλεδιοίκησης και σηματοδότησης για την ασφάλεια των επιβατών του σιδηροδρόμου.

Και πραγματικά αναρωτιέμαι -και φαντάζομαι αναρωτιούνται όλοι οι συνάδελφοι σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, ανεξάρτητα σε ποια πτέρυγα βρίσκονται- τι ήταν αυτό το Κέντρο Τηλεδιοίκησης που είχατε προγραμματίσει

να εγκαινιάσετε, κύριοι της Κυβέρνησης, λίγες ώρες μετά το τραγικό δυστύχημα. Θα εγκαινιάζατε κάτι που δεν υπάρχει και δεν λειτουργεί;

Επίσης, εγείρονται ερωτηματικά -και η έκφραση είναι επιεικής- για τη συμφωνία που υπέγραψε η σημερινή Κυβέρνηση με την Hellenic Train στις 29 Νοεμβρίου του 2019, μια συμφωνία που εγκαινίασε ένα καινοφανές πλαίσιο και απάλλαξε την εταιρεία από συμβατικές υποχρεώσεις της, την ίδια στιγμή που η εταιρεία επιδοτείται από το ελληνικό δημόσιο. Το δημόσιο απαλλάσσει την εταιρεία από συμβατικές υποχρεώσεις και την ίδια στιγμή συμφωνεί να την επιδοτεί επί πολλά έτη.

Αλήθεια, κανένας δεν είχε ακούσει στην Κυβέρνηση για τις καθυστερήσεις και τα προβλήματα εξυπηρέτησης των πολιτών, κανένας δεν είχε ακούσει και για τις άλλες περιπτώσεις εκτροχιασμών, ευτυχώς χωρίς θύματα, για τα δεκάδες σοβαρά περιστατικά και σημαντικά ατυχήματα που έλαβαν χώρα από το 2015 έως και σήμερα; Είναι δυνατόν να λειτουργεί απόλυτα υποστελεχωμένος ο ΟΣΕ με χίλιες κενές οργανικές θέσεις και από τους τετρακόσιους δέκα τέσσερις σταθμάρχες που προβλέπει να υπάρχουν μόνο εκατόν τριάντα πέντε με μόνιμη σχέση εργασίας και εβδομήντα με μπλοκάκι; Για να μη μιλήσω για τον σκανδαλώδη διορισμό- μετακίνηση- μετάθεση-μετάταξη -όπως θέλετε χαρακτηρίστε το- του ήδη προφυλακισμένου

σταθμάρχη, για τον οποίον το επιτελικό σας κράτος παραβίασε ακόμα και το όριο ηλικίας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το επιτελικό κράτος του κ. Μητσοτάκη απογυμνώθηκε πλήρως. Η «φούσκα» του ψηφιακού κράτους έσκασε. Ο προπαγανδιστικός σας μηχανισμός, ο οποίος εργάστηκε με επιμέλεια υπέρ του εαυτού του όλα αυτά τα χρόνια, προσέκρουσε στην πραγματικότητα με απόλυτα τραγικό τρόπο και θρυμματίστηκε. Η μετάθεση ευθυνών δεν αποδίδει. Η Ελλάδα χρειάζεται ανασύνταξη.

Είναι δεδομένο, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, ότι όποτε και να κάνετε τις εκλογές οι πολίτες θα σας κρίνουν, εκλογές στις οποίες ζητούσατε και ζητάτε αυτοδυναμία, αυτήν την αυτοδυναμία την οποία έχετε, την οποία είχατε και τι την κάνατε; Τη μετατρέψατε σε απόλυτη αδυναμία για να προστατεύσετε την ασφάλεια και τη ζωή των πολιτών, τη μετατρέψατε σε καθεστωτικές πρακτικές παρακολούθησης πολιτών και παραβίασης δημοκρατικών ελευθεριών, τη μετατρέψατε σε αδιαφανείς διαδικασίες, αυθαίρετες επιλογές, αλαζονικές πρακτικές.

Γι' αυτό η χώρα χρειάζεται μια συνολική πολιτική ανασύνταξη, που οι μόνοι που μπορούν να την επιβάλλουν είναι οι Έλληνες πολίτες με την ψήφους. Εμείς δεν συμβιβάζομαστε με την Ελλάδα του «πάμε και ό,τι γίνει». Δεν θα το κάνουμε ποτέ. Και είναι η ώρα η χώρα να αλλάξει σελίδα με μια

κυβέρνηση που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπου, δουλεύοντας έγκαιρα, ασταμάτητα, υπεύθυνα και κυρίως αποτελεσματικά, με θεσμούς ισχυρούς και θωρακισμένους, με πραγματικά ανεξάρτητες αρχές που θα έχουν τη δύναμη να ελέγξουν, να προστατεύσουν, να σταθούν ανάχωμα σε όσους θυσιάζουν τα πάντα για τα ιδιωτικά τους συμφέροντα, για μια Ελλάδα σύγχρονη, που θα είναι περήφανη για τον εαυτό της, που θα είναι αντάξια όλων των Ελληνίδων και όλων των Ελλήνων.

Οφείλουμε όμως, στη μνήμη των πενήντα επτά ανθρώπων που χάθηκαν τόσο άδικα, να αποδώσουμε τις ευθύνες αλλά και να εγγυηθούμε την ασφάλεια του δικτύου των σιδηροδρόμων.

Το ΠΑΣΟΚ προτείνει, πρώτον, να αυξηθούν σημαντικά τα κονδύλια που προβλέπονται από το Ταμείο Ανάκαμψης για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου σιδηροδρόμων, όπως κάνουν και όλες οι υπόλοιπες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, την επανεξέταση της σύμβασης με την Hellenic Train, την ενίσχυση του προσωπικού του ΟΣΕ στις ειδικότητες εκείνες που σχετίζονται με την ασφάλεια του δικτύου, την άμεση και διαρκή ενημέρωση της Βουλής για την πορεία υλοποίησης των έργων και υποδομών σηματοδότησης και τηλεδιοίκησης για την ασφάλεια του δικτύου σιδηροδρόμων, με στόχο να παραδοθεί το έργο όσο το δυνατόν συντομότερα, επιτέλους!

Και είναι απαίτηση όλων η δικαιοσύνη να ενεργήσει τάχιστα και να πράξει το καθήκον της απηχώντας στο καθολικό αίτημα για φως και αλήθεια στα αίτια αυτής της τραγωδίας, για έλεγχο των πάντων για τις πράξεις ή τις παραλείψεις τους, για αναζήτηση των πραγματικών ευθυνών για την όλη κατάσταση και φυσικά για την ανεπίτρεπτη καθυστέρηση στην υλοποίηση των συμβάσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έπρεπε ίσως να αναφερθώ στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Όμως, η ανθρώπινη αυτή τραγωδία καθιστά επιτακτική όσο ποτέ ίσως την απόδοση δικαιοσύνης στο έπακρο. Αυτό είναι το ισχυρότερο κοινωνικό αίτημα. Δεν αντιμετωπίζεται και δεν βολεύεται σε επικοινωνιακού χαρακτήρα συγγνώμες. Για την απόδοση δικαιοσύνης απαιτούνται πράξεις και για την ανάληψη της πραγματικής πολιτικής ευθύνης. Χρειάζεται σθένος και αίσθημα ευθύνης και δυστυχώς και τα δύο αποτελούν είδος εν ανεπαρκεία για την Κυβέρνησή σας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καθαρίστε το Βήμα.

Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση αφού ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας

«Ελευθέριος Βενιζέλος» δεκατέσσερις φοιτητές και ένας συνοδός από το Πανεπιστήμιο Λογιόλα του Σικάγο.

Καλώς ήρθατε στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος και Πρόεδρος του Κόμματος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Τα συλλυπητήρια είναι δεδομένα. Ξέρετε, μέσα σε αυτό το τρένο έτυχε να έχω και πολύ καλό φίλο τριάντα ετών, ο οποίος όχι μόνο δεν υπάρχει, αλλά εξαϋλώθηκε κιόλας. Και το λέω γιατί τριάντα χρόνια φιλίας με έδεναν με αυτόν τον άνθρωπο. Η δε κόρη μου έχασε τρεις φίλες από τη Θεσσαλονίκη.

Και θα μου επιτρέψετε σήμερα, πέρα από τη συγκίνηση, να ξεκινήσω με κάτι που αποδεικνύει πόσο σάπια είναι η Νέα Δημοκρατία. Πραγματικά σάπια. Και δυστυχώς, Υπουργέ μου, η σαπίλα έχει φτάσει μέχρι το μεδούλι.

Τέτοια είναι η απελπισία σας, που από χθες το βράδυ διακινείται μέσω των social media το ακόλουθο μήνυμα. Δεν ξέρω, ο Ρωμανός ήταν αυτός ο κύριος που ήταν στην κ. Πάνια παλιά, υπεύθυνος της «Κοινής Λογικής»; Δικό σας είναι αυτό, «Κοινή Λογική». Ένα μήνυμα, ακούστε για να καταλάβετε πού έχει φτάσει αυτό το κόμμα που λέγεται «το Κόμμα του Κωνσταντίνου

Καραμανλή», ένα Κόμμα αξιοπρεπές πώς το κατήντησε η ομάδα του κ. Μητσοτάκη, του Ρωμανού και των υπολοίπων της «Ομάδας Αναλήθειας και της Κοινής Λογικής», ένα μήνυμα ανορθόγραφο, ένα μήνυμα ασύντακτο, που λέει τα εξής: «Καλησπέρα» -δεν υπάρχει «καλησπέρα»- «τι κάνεις; Συνεργάζομαι με το Κόμμα Ελληνική Λύση για τον Βουλευτή Συμεών Κουπελόγλου».

Ψάχνω να βρω από χθες ποιος είναι αυτός ο Βουλευτής, «Βουλευτής Κουπελόγλου».

Και συνεχίζει το μήνυμα: «Εάν τον ψηφίσεις» -από την «Κοινή Λογική» είναι αυτό, το δικό τους- «θα λάβεις 25 ευρώ ανά άτομο για κάθε ψήφο δικό σου και της οικογένειάς σου, θα λάβεις έτοιμο ψηφοδέλτιο και είστε καλεσμένοι επίσης στα εγκαίνια 6 Μαρτίου» -τάδε οδός- «απέναντι από το Ψυχιατρείο της Σταυρούπολης».

Είναι για το ψυχιατρείο οι άνθρωποι. Είναι για το ψυχιατρείο!

Πραγματικά απορώ. Έχει γίνει έγκληση, μήνυση, δεν μπορείς να κάνεις και κάτι άλλο. Είναι οι δολοφόνοι αυτά τα τρολ, τα μποτς που έχει το Μαξίμου, που έχουν πανικοβληθεί όχι για τη δική μας ανάταση –αν θέλετε- ή τη φωνή της δικής μας λογικής, αλλά έχουν πανικοβληθεί από τα τραγικά λάθη αυτής της Κυβέρνησης, μιας Κυβέρνησης η οποία δεν έχει κάνει τίποτα σωστό, πραγματικά τίποτα σωστό.

Για ένα πράγμα που αυτή η Κυβέρνηση έλεγε ότι πέτυχε, είναι για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, τον κ. Πιερρακάκη. Στην Ελλάδα, την ώρα που είχαμε σιδηροδρομικό δυστύχημα και νεκρούς, αυτός πήγε στην Αμερική για να παρουσιάσει το δικό του δημιούργημα. Μιλάμε για μια τραγωδία, τραγωδία κανονική.

Θα σας απαντήσω με μία φράση του Μπρεχτ: «Α, τι ωφελεί χωμένος μέχρι το λαιμό στη λάσπη, να κρατάς τα νύχια των χεριών σου καθαρά;». Και αναφέρομαι στη Νέα Δημοκρατία. Είναι μέχρι τη λάσπη βουτηγμένοι. Ολόκληρος παρακρατικός μηχανισμός δικός τους, τα μέσα δικά τους. Καταστρέφουν τη χώρα και την κομματιάζουν κομμάτι κομμάτι. Δεν έχουν αφήσει τίποτε όρθιο ως δημόσιο αγαθό, δημόσια περιουσία. Τα έχουν ξεπουλήσει όλα και πρέπει να το μάθει ελληνικός λαός. Δεν υπάρχει ελληνική δημόσια περιουσία.

Και όπως έλεγε ο Σουρής, «οι Έλληνες πολιτικοί έχουν μονίμως ως επάγγελμα τη σωτηρία της πατρίδος». Όχι μόνο δεν έχουν άλλο επάγγελμα, αλλά καταστρέφουν κιόλας την πατρίδα.

Το χειρότερο; Οι ψηφοφόροι τους τους ξαναψηφίζουν. Είναι οι πραιτοριανοί τους, οι λεγεωνάριοι, οι –εντός εισαγωγικών- «σταθμάρχες», όλοι αυτοί οι τύποι οι βολεμένοι, που βόλευαν επί έτη είτε ο ένας, είτε ο άλλος, είτε ο άλλος και με ένα τηλεφώνημα, μπορείς να τον κάνεις μια μετάταξη, μια

εξυπηρέτηση, μια μετάθεση, ώστε να σε ψηφίζει εσασί, άσχετα αν χάθηκαν ανθρώπινες ζωές. Τα έχει κάνει μπάχαλο αυτή η Κυβέρνηση.

Να κάνουμε αναδρομή στην τραγωδία στο Μάτι; Δεν θα χρειαστεί καν να πω τίποτα. Και θα πω και το εξής. Αν πάτε τώρα στο Μάτι, κύριε Υπουργέ, θα δείτε ότι οι δίοδοι ακόμη παραμένουν κλειστοί, δεντράκια ανύπαρκτα, οι δρόμοι κλειστοί πάλι. Αν συμβεί κάτι, πάλι θα έχουμε τα ίδια στο Μάτι. Τέσσερα χρόνια κυβερνάτε. Τέσσερα ολόκληρα χρόνια. Και μη μου πείτε πως δεν ξέρατε.

Θα σας πω το εξής: Το χειρότερο δε όλων είναι ότι υπάρχει μια αντίληψη στον Πρωθυπουργό ότι με μία συγγνώμη καθάρισαν όλα. Μία συγγνώμη θα πεις και θα ξεχάσουν οι Έλληνες! Και εκεί είναι το μεγάλο πρόβλημά τους, το αν θα κάνουμε 9 Απριλίου εκλογές ή αν θα πάμε λίγο αργότερα. Στη συγγνώμη του Πρωθυπουργού και στην άμβλυση του θυμικού του πολίτη, της εικόνας της σάρκας, από τα τρένα μέσα να βγαίνουν παιδιά, της εικόνας των εγκλημάτων, των κατά συρροή εγκλημάτων που έκανε αυτή η Πολιτεία, η συγκεκριμένη Πολιτεία, οι συγκεκριμένες κυβερνήσεις. Γιατί όλες έκαναν έγκλημα. Ας αφήσουν τα κροκοδείλια δάκρυα στο ΠΑΣΟΚ και στον ΣΥΡΙΖΑ. Ας τα αφήσουν. Θα τα πούμε σε λίγο.

Ο Πρωθυπουργός ζητά συγγνώμη συνεχώς! «Μάθαμε τη συγγνώμη, χάλασε ο κόσμος» λέει η λαϊκή ρήση. Τέμπη, 5/3/2022. Παρακολουθήσεις,

6/8/2022. Ταλαιπωρία οδηγών με χιονόπτωση, 21/1/2022. Εύβοια, πυρκαγιές,
9/8/2022. Πόσες συγγνώμη πρέπει να πει κάποιος για να του πεις: Σήκω φύγε
τώρα, παραιτήσου! Δεν γίνεται να κυβερνάς με συγγνώμες!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ζητάμε παραίτηση και αν έχει αξιοπρέπεια όλο το πολιτικό σύστημα –
και με ακούνε νέα παιδιά από πάνω, από τα θεωρεία-, θα έπρεπε όλοι οι
Υπουργοί Μεταφορών και Συγκοινωνιών από το 2012 και μετά να βγουν με
εντολή των Αρχηγών των Κομμάτων από τις λίστες, να μην ξανακατέβουν
ποτέ σε εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Είναι ηθική αρχή έστω και η πολιτική ευθύνη. Αλλά είτε αρχή ηθική είτε
πολιτική ευθύνη, είναι λέξεις οι οποίες δεν υπάρχουν στο δικό σας λεξικό ή
στο λεξιλόγιό σας.

Ζητάμε δικαίωση. Ζητάμε δικαίωση και λέει μια συγγνώμη ο
Πρωθυπουργός. Θα σας πω το εξής, τι έλεγε ο Καζαντζάκης: «Δεν τον
φοβάμαι τον Θεό, αυτός καταλαβαίνει και συχωρνάει. Τους ανθρώπους
φοβάμαι, αυτοί δεν καταλαβαίνουν και δεν συγχωρούν». Έτσι και ο ελληνικός
λαός δεν θα συγχωρήσει ποτέ αυτή την Κυβέρνηση που είχε όλες τις

προϋποθέσεις να κυβερνήσει χρηστά αυτή τη χώρα και την έχει κάνει άχρηστη χώρα!

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Έχω μία απορία που έχει να κάνει με το ανθρώπινο μέρος, γιατί εγώ έχασα έναν άνθρωπο εκεί, φίλο τριάντα ολόκληρα χρόνια, που βγαίναμε, τα λέγαμε, συζητούσαμε, μοιραζόμασταν τους προβληματισμούς μας, τον Γιώργο: Πήγατε στα Τέμπη. Γιατί πήγατε; Πείτε μου μια δικαιολογία σοβαρή. Θυμίζετε τον δολοφόνο που ξαναγυρνάει στον τόπο του εγκλήματος. Τι πήγατε να κάνετε στα Τέμπη; Ποιος φταίει για τη δολοφονία αυτών των παιδιών; Αμέλεια; Και στον Ποινικό Κώδικα υπάρχει εξ αμελείας ποινή, ακόμη και με αμέλεια.

Έβλεπα Αρχηγό κόμματος να χαμογελάει στο νοσοκομείο, όταν έδινε αίμα. Έβλεπα τον Πρωθυπουργό να πηγαίνει και να του δίνουν εντολές πώς θα κάτσει σκυφτός. Τι είναι αυτά τα πράγματα; Είναι απίστευτα αυτά που συμβαίνουν.

Πήγαν την Κυριακή στο μνημόσυνο –εγώ δεν πήγα πάλι, πήγα σε ένα εκκλησάκι μόνος μου- χαμογελούσαν, μιλούσαν στα κινητά τους. Δηλαδή, πώς θα σας πιστέψει οποιοσδήποτε Έλληνας πολίτης που έχει μία απλή

λογική; Όχι ο πονεμένος, όχι η μάνα που έχασε το παιδί, ο απλός πολίτης, όχι ο πατέρας που έχασε τα παιδιά του, ο απλός πολίτης. Και τι έκαναν;

Σταμάτησαν σαράντα λεπτά, κύριε Υπουργέ, τις έρευνες γιατί πήγε εκεί η κ. Σακελλαροπούλου για να πετάει, όπως είπε ο πατέρας του αδικοχαμένου παιδιού, σαν στα μπουζούκια λουλούδια. Δεν το λέω εγώ, το είπε ο πατέρας ενός παιδιού που χάθηκε εκεί, «ήρθε και πέταξε λουλούδια σαν να ήταν στα μπουζούκια και σταμάτησαν οι έρευνες». Όπως και ένα δεκαπεντάλεπτο για κάθε πολιτικό Αρχηγό, την ώρα που ερευνάται η περιοχή -πηγαίνουν οι πολιτικοί Αρχηγοί- για ποιον λόγο; Ποιος είναι ο λόγος; Να μου πει κάποιος με επιχείρημα.

Εμείς είμαστε περήφανοι ακόμη και τώρα που δεν ψηφίσαμε την κ. Σακελλαροπούλου. Φτάνετε στο έσχατο σημείο του πανικού σας ως Νέα Δημοκρατία να εργαλειοποιείτε ακόμα και τις εκλογές για να καλύψετε τις χαμένες ζωές των παιδιών μας. Παίζετε με ημερομηνίες εκλογών, όπως παίζατε με την Ελλάδα και θεσμούς επί τέσσερα ολόκληρα χρόνια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αυτή την Ελλάδα δεν τη θέλουμε εμείς, δεν τη θέλουμε αυτή τη νέα Ελλάδα που φτιάξατε εσείς, κράτος-παρία, δεν μας λαμβάνουν σοβαρά υπ' όψιν. Δεν ασχολείται κανείς με εμάς, μόνο για τα στραβά μας. Δεν θα πω τι

είπε η FAZ, δεν θα πω τι γράφουν οι NEW YORK TIMES, δεν θα πω τι γράφει ο διεθνής Τύπος για την ευθύνη της Κυβέρνησης. Με την Ελλάδα που έφτιαξαν το ΠΑΣΟΚ, η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ ή θα καιγόμαστε, ή θα πνιγόμαστε, ή θα κομματιάζονται τα παιδιά μας στους δρόμους και στα τρένα. Τώρα εκλογές! Τώρα εκλογές! Πηγαίνετε και κάντε εκλογές για να σωθεί η δική σας πολιτική αξιοπρέπεια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δυστυχώς, το «πάμε και όπου βγει» έχει γίνει σύνθημα καθημερινότητας. Αυτή είναι η χώρα εδώ και εβδομήντα χρόνια, «πάμε, ρε, και όπου βγει!». Δεν είναι «πάμε και όπου βγει». Φτιάξτε ένα κράτος προχειρότητας, ένα κράτος του «δεν βαριέσαι», του «έχει ο Θεός».

Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα που δεν έχει τρένο -πραγματικό τρένο!- και ήρθε η ώρα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο να ακούσουν και τα παιδιά γιατί δεν έχει τρένο η Ελλάδα από την εποχή του Τρικούπη: Γιατί δεν τόλμησε κανένας από εσάς να πει την αλήθεια στον ελληνικό λαό.

Ποιος κερδίζει που απαγορευόταν στην Ελλάδα να έχει ένα τρένο αξιοπρεπές, ηλεκτρικό για τις μεταφορές της, όχι μόνο των ανθρώπων αλλά και των εμπορευμάτων; Ποιος δεν ήθελε; Όλα ξεκινούν εδώ και περίπου εκατό χρόνια από τη διαδρομή «Βερολίνο-Βαγδάτη». Όλα ξεκινούν από τα

Λιμάνια Αμβούργου-Ρότερνταμ-Αμβέρσας, κερδίζουν 200 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως οι Γερμανοί μαζί με τους Ολλανδούς μόνο από τα εμπορευματοκιβώτια. Δεν τους βόλευε η Ελλάδα να έχει ταχεία σιδηροδρομική γραμμή από τον Πειραιά μέχρι την Ευρώπη. Έπρεπε να έχουμε απαρχαιωμένο οδικό δίκτυο για να μπορούν να περνούν από το Σουέζ-Γιβραλτάρ και να πηγαίνουν με είκοσι δύο μέρες διαφορά. Είκοσι δύο μέρες είναι για να πας από το Σουέζ μέχρι το Ρότερνταμ. Γιατί δεν είχαμε στον Πειραιά σιδηρόδρομο πραγματικό. Και πείτε μου ένα λιμάνι, εσείς που κυβερνήσατε, που δεν είχε ποτέ σιδηρόδρομο. Μέσα στον Πειραιά! Γιατί ποτέ δεν υπήρχε σύνδεση σιδηροδρόμου του Πειραιά, του λιμανιού, με την Ευρώπη; Το αναρωτηθήκατε ποτέ; Γιατί οι Πρωθυπουργοί σας όλοι είχαν απαγορευτικό από τη Γερμανία. Σιγά μην χάσουν οι Γερμανοί το εμπόριο! Και θα μπορούσε η Ελλάδα να είναι εμπορικός κόμβος, να έχουμε αξιοπρεπή σιδηρόδρομο από τον Πειραιά για μεταφορές. Τώρα τον κάναμε και αυτός είδαμε πώς λειτουργεί, βλέπουμε πώς λειτουργεί. Σας είπα, εκεί είναι τα λεφτά, αλλά τρέμετε να τα βάλετε με τους Γερμανούς, τρέμετε με τα αφεντικά.

Ποιοι άλλοι κερδίζουν; Να μάθουν τα παιδιά: Οι εφοπλιστές, οι οποίοι δεν θέλουν να έχουν ναύλο μικρό, αλλά να έρχεται από την Κίνα, να πάει Ρότερνταμ, που είναι παραπάνω μέρες, παραπάνω ναύλα. Κερδίζουν λεφτά και ας ενοχλούνται κάποιοι. Δεν τους ενδιαφέρει αν η Ελλάδα έχει

τριτοκοσμικό σιδηρόδρομο, δεν τους νοιάζει καν αν η Ελλάδα κινδυνεύει, αν ο Έλληνας κινδυνεύει να πεθάνει, να σκοτωθεί. Δεν τους νοιάζει!

Ποιοι άλλοι κερδίζουν; Εδώ σας θέλω! Οι φίλοι σας οι εργολάβοι με τα διόδια. Όταν δεν υπάρχει τρένο, κερδίζει ο εργολάβος με τα διόδια.

Ποιος άλλος κερδίζει; Ο φίλος μας που έχει την αεροπορική εταιρεία που μεταφέρει από Θεσσαλονίκη-Αθήνα πιο εύκολα τον κόσμο έτσι με τα αεροπλάνα, γιατί για να πας Αθήνα-Θεσσαλονίκη με το αυτοκίνητο θες και 200 ευρώ, 300 ευρώ. Το αεροπορικό εισιτήριο πήγαινε-έλα είναι τόσο.

Καταλάβετε τι εγκλήματα κάνατε; Εδώ θα λέμε μόνο την αλήθεια. Ήρθαμε για να πει η Ελληνική Λύση την πραγματικότητα και τι ισχύει. Έχουμε χρέος, αγαπητοί συνάδελφοι, να μην σωπάσουμε. Έχουμε χρέος να μην μιλήσουμε, εάν δεν ενεργήσουμε και δεν τιμωρήσουμε αυτούς τους ηθικούς και φυσικούς αυτουργούς αυτού του εγκλήματος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Εδώ δεν πρόκειται για ένα Μάτι με έντεκα μποφόρ. Δεν πρόκειται για την Ηλεία με άνεμο εννέα μποφόρ. Δεν πρόκειται για τη Βαρυμπόμπη με άπνοια. Εδώ πρόκειται για ένα σιδηροδρομικό δίκτυο που δεν έχει ούτε αφρικανική χώρα, ούτε μία αφρικανική χώρα!

Και τώρα θα σας αποδείξω γιατί είστε ηθικοί αυτουργοί όλα τα κόμματα, ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ, τα έντεκα εγκλήματα που σταχυολογήσαμε:

Πρώτον, ΠΑΣΟΚ, 2000, αποκαλύπτεται το σκάνδαλο του ΟΣΕ-SIEMENS, αλλά τέθηκε στο αρχείο.

Ψάχνετε για δικαιοσύνη, κύριε Τσιάρα; Είστε και Υπουργός. Ποια δικαιοσύνη; Η δικαιοσύνη του Ντογιάκου, του μετακλητού, του γιου του που είναι στο Υπουργείο Μεταφορών και Συγκοινωνιών; Θα πείτε, οικογενειακή ευθύνη. Δεν το δέχομαι. Η γυναίκα του Καίσαρα και θα φαίνεται και θα είναι τίμια. Καταλάβατε; Και θα φαίνεται και θα είναι τίμια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεύτερον, 2003, ΠΑΣΟΚ, σκανδαλώδεις συμβάσεις με εθνικούς εργολάβους, ζημιά δις για ΟΣΕ.

Τρίτον, ΠΑΣΟΚ, 2003, χρέος ΟΣΕ 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

Τέταρτον, Νέα Δημοκρατία το 2009 χρέος 10 δισεκατομμύρια ευρώ. Να τα ακούν τα παιδιά σε μερικά χρόνια.

Πέμπτον, ΠΑΣΟΚ, από το 2010 δεν έπεσε ούτε 1 ευρώ για συντήρηση του δικτύου.

Έκτον, ΠΑΣΟΚ, «νόμος Ρέππα» το 2010 κατακερμάτισε τον ΟΣΕ.

Έβδομον, Νέα Δημοκρατία-ΠΑΣΟΚ το 2014: Κουκουλώνετε μέσω διαιτησίας το σκάνδαλο των 37 εκατομμυρίων ευρώ σε βάρος του ΟΣΕ.

Όγδοον, ΣΥΡΙΖΑ το 2017 χαρίζει την ΤΡΑΙΝΟΣΕ με 45 εκατομμύρια ευρώ και επιδοτεί τους Ιταλούς με 50 εκατομμύρια ευρώ.

Ένατον, ΣΥΡΙΖΑ το 2018: Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ πέρασε στο «Υπερταμείο».

Δέκατον, Νέα Δημοκρατία: Υπογραφή συμβάσεων-σκάνδαλο το 2022 ακυρώνει υποχρεώσεις Ιταλών για επενδύσεις 600 εκατομμυρίων ευρώ.

Ενδέκατον, Νέα Δημοκρατία, σύμβαση-σκάνδαλο το 2022 δεσμεύει τις επόμενες κυβερνήσεις για δεκαπέντε χρόνια.

Τελειώσαμε, κύριοι. Αυτοί είστε! Είστε συνυπεύθυνοι, είστε συμμετοχοί, εκούσια ή ακούσια ηθικοί αυτουργοί του εγκλήματος στα Τέμπη! Πείτε μου ό,τι θέλετε, αλλά αυτή είναι η ωμή αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και πάμε τώρα στα δεκανίκια τους, στους γνωστούς, στους νταραβερτζήδες των νταβατζήδων, τους δημοσιογραφίσκους του χιλιάριку, του πεντοχίλιου και του δεκαχίλιου. Το μεγαλύτερο έγκλημα στη χώρα αυτή πέρα από το θέμα της δικαιοσύνης το έκανε η συστημική

δημοσιογραφία, η συστημική δημοσιογραφία, που είναι ο εχθρός της ελληνικής κοινωνίας, ο εχθρός του μέλλοντος του τόπου, ο εχθρός των Ελλήνων. Αντί να θέτουν ερωτήσεις, καλύπτουν την Κυβέρνηση.

Θα σας διαβάσω μερικές δηλώσεις δημοσιογραφίσκων, γιατί τέτοιοι είναι: «Μέσα στο εθνικό πένθος οι απεργίες είναι αδιανόητες». Το ακούσατε; Δημοσιογραφίσκος: «Το δυστύχημα μπορεί να είναι η ευκαιρία να φτιαχτεί ένα υπέροχο σιδηροδρομικό δίκτυο, όπως έγινε μετά το δυστύχημα στα Τέμπη με το οδικό δίκτυο». Και δεν ντρέπονται, θυσιάζουν Ελληνόπουλα! Είναι «Ιφιγένειες» οι Έλληνες να θυσιάζουν τα παιδιά τους για να κάνουν αυτοί ένα έργο της προκοπής;

Δημοσιογραφίσκος άλλος: «Η Κυβέρνηση πρέπει να δείξει την υπεροχή της στη διαχείριση σε σχέση με το Μάτι, αν θέλει να κερδίσει τις εκλογές». Αυτός είναι δημοσιογράφος! Σκυλεύει πάνω σε νεκρούς!

Τον βλέπουν τα παιδιά μας αυτόν τον δημοσιογράφο σε μεγάλο πανελλαδικό κανάλι. Έπρεπε, δυστυχώς, να πεθάνουν για να γίνουν υποδομές! Τώρα έγινε η θυσία! Ποια θυσία, ρε εσύ, αδιανόητε, απάνθρωπε τύπε; Εκατό παιδιά μπορεί να κινδύνευσαν σε αυτή την ιστορία. Πενήντα επτά οι νεκροί, πενήντα έξι οι αγνοούμενοι! Και τους φιλοξενούν στα κανάλια και πηγαίνουν και τους ακούνε! Η συστημική δημοσιογραφία είναι ο καρκίνος της

παραπληροφόρησης της ελληνικής κοινωνίας! Κλείστε τις τηλεοράσεις! Μην τους ακούτε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Τι θα έπρεπε να ρωτούν; Κανένας δεν έθεσε το ερώτημα εδώ, κύριε Καστανίδη. Τον κ. Καστανίδη τον τιμώ για ένα πράγμα: τα έβαλε με τη Siemens. Είναι ο μοναδικός Έλληνας πολιτικός που τα έβαλε πραγματικά με τη Siemens. Τον ξέρω χρόνια και το πλήρωσε αυτό. Όταν τα έβαλε με τη Siemens, στις επόμενες εκλογές, ήταν εκτός. Ποιος το αποφάσισε; Ο κύριος που κυβερνάει με τον κ. Μητσοτάκη! Ο κ. Σημίτης! Ο Σημίτης! Γιατί αυτός κυβερνάει την Ελλάδα!

Ας δούμε, λοιπόν, τι έπρεπε να ρωτούν. Γιατί δεν αναρωτήθηκε κανένας εδώ τι μετέφερε η εμπορική αμαξοστοιχία; Γιατί κανένας δεν μιλάει γι' αυτό; Τι μετέφερε αυτή η περιβόητη αμαξοστοιχία, κύριε Υπουργέ; Ήταν δηλωμένο το δρομολόγιό της; Πόσα άτομα επέβαιναν πάνω σε αυτή; Γνωρίζουμε; Πού είναι οι αγνοούμενοι; Γνωρίζουμε; Πώς, πού είναι όλοι αυτοί; Γιατί πήγε κλιμάκιο του στρατού πρώτο, κύριε Υπουργέ; Και μη μου πείτε ότι έτσι γίνεται. Στο Μάτι δεν πήγε πρώτο. Στις φωτιές στην Πάρνηθα δεν πήγε. Στον αποκλεισμό στην Αττική Οδό δεν πήγε πρώτο, τελευταίο πήγε. Εκεί γιατί πρώτο; Γιατί η «HELLENIC TRAIN» ήταν εξαφανισμένη τέσσερις ημέρες; Είναι μερικά ερωτήματα που πρέπει να τα δούμε.

Και βγαίνει το ΕΣΡ, βέβαια που θα τα άλλαζαν. Θα τα άλλαζαν! Έτσι μου λέγανε, γιατί έχει τελειώσει η θητεία του κ. Κουτρομάνου και στέλνει επιστολή στα κανάλια ότι πρέπει να προσέχουν για να μην προκαλούν πανικό. Αν αυτό δεν λέγεται «οδηγίες προς ναυτιλλομένους» να λένε τι πρέπει να πουν, σύμφωνα με τα κελεύσματα της Κυβέρνησης, πώς λέγεται; Είναι μια παρέμβαση. Παρέμβαση στον Ντογιάκο, παρέμβαση μέσω του ΕΣΡ στα κανάλια. Αυτό δεν είναι Κυβέρνηση, αυτό είναι η «επταετία»! Η «επταετία» είστε! Δυστυχώς το λέω, η «επταετία»!

Ζούμε, λοιπόν, σε αυτή τη χώρα που τα παιδάκια που ξέρουν καλά από τεχνολογία μπορούν να δουν τον ντιλεβερά τι ώρα θα φέρει τον καφέ τους ή την πίτσα τους, αλλά δεν μπορούμε να δούμε ένα τρένο που κινείται σε μια γραμμή. Αυτή είναι η Ελλάδα, κύριοι! Η Ελλάδα που φτιάξατε εσείς, εσείς κι εσείς! Άντε εσείς είστε τεσσεράμισι, πέντε χρόνια, αλλά οι υπόλοιποι καμιά σαρανταριά. Πόσα χρόνια, δηλαδή, θα χρειαστείτε για να φτιάξετε την Ελλάδα; Θα την ισοπεδώσετε τελείως, θα την εξαφανίσετε και μετά θα την ξαναφτιάξετε; Δεν θα σας το επιτρέψουμε! Την Ελλάδα θα τη φτιάξουμε εμείς! Είναι άλλο να πεθαίνεις για την Ελλάδα και άλλο να σε πεθαίνει η Ελλάδα! Είναι διαφορετικά πράγματα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και θέλουμε κι άλλες απαντήσεις. Τι μετέφερε η εμπορική αμαξοστοιχία; Θα σας πω ένα πράγμα, γιατί αυτή η εταιρεία, όπως έψαξα εγώ -είναι εύκολο από το διαδίκτυο-, μεταφέρει θειούχα λιπάσματα ή θειούχα ορυκτά. Πού πήγαιναν; Στη Λάρισα; Γιατί πήγαιναν στη Λάρισα; Έχει σχέση η έκρηξη με αυτό που μετέφεραν; Ρωτάω και δεν μου απαντάει κανένας! Γιατί, κύριε Υπουργέ, δεν αφήσατε την ομάδα διάσωσης που είχε πάει στην Τουρκία από τη Θεσσαλονίκη να πάει να βοηθήσει πρώτη, αλλά έπρεπε να πάει πρώτα ο στρατός και μετά να πάνε οι άλλοι; Τους απαγορεύσατε να κατέβουν από Θεσσαλονίκη. Μία ώρα και κάτι ήταν! Υπάρχει καταγγελία ότι τους το απαγορεύσατε. Η εταιρεία «OCCL» εμπορεύεται θείο σε διάφορες μορφές. Εδώ είναι. Το κοντέινέρ της, ένα από κοντέινέρ της, είναι εκεί πέρα. Τα έχω εδώ και θα τα καταθέσω στα Πρακτικά. Εδώ είναι. Εγώ ό,τι λέω υπάρχει. Δεν χρειάζεται πολύ μυαλό. Αυτό είναι, κύριε Υπουργέ, και θέλω απαντήσεις.

Θα μάθουμε τον ακριβή αριθμό εισιτηρίων; Είναι δυνατόν να συνεδριάζει η Βουλή και να μην ξέρουμε πόσα παιδάκια χάθηκαν και να λέμε «πενήντα έξι αγνοούμενοι»; Τι είναι; Αδήλωτα; Ή μήπως είναι ένα επικοινωνιακό παιχνίδι της Κυβέρνησης για να μην πάμε στους εκατόν δέκα νεκρούς; Ρωτώ και θέλω απαντήσεις, γιατί τα εισιτήρια ήταν συγκεκριμένα. Κόπηκαν συγκεκριμένα εισιτήρια.

Και να σας πω για την κατάντια όλων σας εδώ; Για να γίνεις σταθμάρχης στο Λουξεμβούργο, κύριε Υπουργέ, χρειάζονται τρία χρόνια εκπαίδευσης. Στη Γερμανία είναι δύο. Στην Ελλάδα με ένα τηλεφώνημα γίνεσαι σταθμάρχης! Αυτά είναι τραγικά πράγματα.

Θα σας πω πώς γίνονται σταθμάρχες στην Ελλάδα. Πήρα το ερωτηματολόγιο για το πώς γίνεσαι σταθμάρχης στην Ελλάδα, για να το ακούσουν τα παιδιά. Κίνηση και βάδισμα εντός και παραπλεύρως σιδηροδρομικών γραμμών. Τον βάζουν και περπατάει ανάμεσα στις γραμμές. Μη χαμογελάτε! Είναι η κατάντια αυτού του κράτους! Για τυχόν ατέλειες, λείπει των κάτω άκρων κατά την κίνηση. Μάλιστα! Δοκιμή φωνής, για καθαρή και δυνατή φωνή. Δεν ήξερα, ρε παιδιά, ότι η τηλεματική χρειάζεται και φωνή! Ήξερα ότι είναι κουμπιά, όλα αυτόματα. Έλεγχος ευστροφίας, συγκέντρωσης, παρατηρητικότητας και διορατικότητας. Αυτές είναι οι εξετάσεις τους! Και αυτόν τον βάζουν μετά να πατάει τα κουμπιά και να κινδυνεύουν τα παιδιά μας! Σας είπα, εγώ έχασα φίλο τριάντα χρόνια. Τριάντα χρόνια! Τι πρέπει να πω τώρα στην οικογένειά του; Συγγνώμη, κάναμε λάθος;

Θα κάνω κάποιες προτάσεις στην Κυβέρνηση που έπρεπε ήδη να τις έχει κάνει αυτή. Πρόσληψη όχι μέσω ΑΣΕΠ -για όσο μπορείς να απαλύνεις τον πόνο- μελών οικογενειών. Για όσες οικογένειες χρωστούν χρήματα σε εφορία, τράπεζες κ.λπ. να διαγραφούν όλα αυτά. Είναι το λιγότερο που

μπορείτε να κάνετε! Και το κυριότερο; Παραδειγματική τιμωρία των υπευθύνων, να μην κατέβει κανείς τους για υποψήφιος Βουλευτής. Όλοι όσοι ήταν Υπουργοί, όλοι όλων των κομμάτων. Μόνο έτσι η συγγνώμη θα έχει τουλάχιστον μία βάση εντιμότητας, καθαρότητας και ειλικρίνειας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Εμείς κάναμε τριάντα οκτώ ερωτήσεις στο ελληνικό Κοινοβούλιο για τον ΟΣΕ. Θυμάμαι που ο Υπουργός διακωμωδούσε τον κ. Βιλιάρδο για το θέμα του ΟΣΕ. Θυμάμαι ότι όταν εγώ ο ίδιος κατήγγειλα εδώ τον Οκτώβριο του 2019, κύριε Υπουργέ, κύριε Τσιάρα, και σας έλεγα ότι θα έχουμε δυστύχημα, θα έχουμε νεκρούς, πολλοί εδώ μέσα γελούσαν. Δυστυχώς, γίναμε προφήτες σε αυτή τη χώρα, κάτι που δεν ήθελα ποτέ.

Τώρα θα σας πω και κάτι ακόμα για τους τραυματίες. Οι πολλαπλές κακώσεις σώματος είναι η αιτία θανάτου για όλους τους νεκρούς. Σας διαβάζω ανακοίνωση ενός γιατρού: «Αλλά οι νεκροί είναι μη αναγνωρίσιμοι και τους στέλνουν με φέρετρα κλειστά. Εξηγήστε μου τον λόγο. Αφού έχουν κακώσεις. Γιατί να είναι τα φέρετρα κλειστά; Τι κρύβετε; Πουθενά δεν αναφέρεται η απανθράκωση. Γιατί;». Αυτό είναι κείμενο γιατρού, όχι δικό μου. Διαμελισμός. Και εδώ ακριβώς τίθενται ερωτήματα.

Όμως, ξέρετε, υπάρχουν βέβαια κι αυτοί οι συριζαίοι οι οποίοι έχουν μια αγάπη μόνο στη φασαρία, χωρίς προτάσεις, χωρίς ερωτήσεις, γιατί και αυτοί είναι μέσα στη χοάνη. Πώς είναι χοάνη; Έχουν μπει τρία κόμματα μαζί και βγαίνει από κάτω ένα. Και το ένα από κάτω είναι Σημίτης. Αυτό είναι! Ίδια κόμματα, ίδιες πολιτικές και διαφωνούν σε λεπτομέρειες.

Ρωτήστε λοιπόν εσείς, κύριε Υπουργέ, πόσοι ταξιδεύουν το βράδυ χωρίς εισιτήριο. Πόσοι μπαίνουν και κόβουν εισιτήριο στη διαδρομή; Γιατί οι νεκροί δεν είναι πενήντα έξι, πενήντα επτά, πενήντα οκτώ που λέτε. Σας το λέω από τώρα. Το είπα από την πρώτη στιγμή. Είναι πολύ περισσότεροι, δυστυχώς!

Και βγαίνουν και κάποιοι που τους ακούω και λένε ότι οι Ρομά κλέβουν τους χαλκούς. Να το δεχτώ, κύριε Υπουργέ, γιατί είναι ένα γεγονός. Κλέβουν τους χαλκούς! Πού τους πηγαίνουν αυτούς τους χαλκούς; Γιατί δεν πάτε στο κλεπταποδόχων; Διότι είναι κορυφαίοι παράγοντες και χορηγοί πολλών Βουλευτών και Υπουργών, γιατί αυτοί έχουν πολλά λεφτά. Τον χαλκό τον μαζεύουν συγκεκριμένες εταιρείες. Τόσο δύσκολο είναι να τις βρείτε; Άμα κλείσεις την εταιρεία, «κλείνει» και ο Ρομά από τους χαλκούς. Αν ισχύουν τα όσα λέτε.

Θα σας πω τώρα, γιατί ξέρετε και γιατί πρέπει να παραιτηθείτε, κύριε Υπουργέ. Ξέρατε όλοι ότι οι γραμμές της Ευρώπης είναι δαιδαλώδεις. Θα

δείξω έναν χάρτη για να το καταλάβετε. Αυτό που βλέπετε είναι ο χάρτης των σιδηροδρόμων όλης της Ευρώπης. Είναι όλος μαύρος, γιατί έχει δρόμους. Στην Ελλάδα έχει μια γραμμούλα. Ξεκινάει από Θεσσαλονίκη και κατεβαίνει στην Αθήνα. Σε αυτή τη γραμμούλα σκοτώθηκαν, δολοφονήθηκαν στο έγκλημα των Τεμπών. Σε μία γραμμούλα! Στην Ευρώπη έτσι θα έπρεπε να γίνονται πενήντα δυστυχήματα την ημέρα! Αυτό είναι το επιτελικό τους κράτος! Αυτή η εικόνα είναι η αποτυχία της Νέας Δημοκρατίας όχι επί τέσσερα έτη, αλλά επί τριάντα έτη που κυβερνάει και άλλα τριάντα που κυβερνάει το ΠΑΣΟΚ.

Έρχομαι τώρα στην παγκόσμια έρευνα του MIIR το 2019. Ξέρατε ή δεν ξέρατε όλοι ότι για τα ελληνικά δεδομένα η Ελλάδα είναι πρώτη στα σιδηροδρομικά ατυχήματα; Είναι κανονική έρευνα και θα την καταθέσω στα Πρακτικά. Είναι ευρωπαϊκή έρευνα και όχι δική μας. Εδώ είναι και είναι έρευνα από το 2019. Το ξέρατε!

Πάμε παρακάτω. Ξέρατε όλοι -ναι, ξέρατε!- για την επιστολή κόλαφο της Διοίκησης του ΟΣΕ στις 27 Απριλίου 2022, όπου ο Πρόεδρος της Επιτροπής Συντήρησης Δικτύου ΤΡΑΙΝΟΣΕ καταγγέλλει κακοδιαχείριση, ανυπαρξία συντήρησης και μηδενική ασφάλεια. Δεν λειτουργούσαν οι φωτοσημάνσεις, λέει, δεν λειτουργεί τίποτα. Ξέρατε!

Ξέρατε ότι έστειλαν εξώδικο με αποδέκτες τον ΟΣΕ, τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων, την Hellenic Train; Το έστειλε η Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Έλξης 1^η Νοεμβρίου του 2022 –το ξέρατε- και μιλάνε για μη λειτουργία φωτοσημάτων και τηλεδιοίκησης και για κακή κατάσταση σιδηροδρομικής υποδομής. Ξέρατε όλοι! Ξέρατε!

Έχουμε ανακοίνωση συνδικαλιστών στις 7 Φεβρουαρίου του 2023. Τα λέει όλα απλά και κατανοητά. Λένε «Δεν θα περιμένουμε το δυστύχημα που έρχεται για να τους δούμε να χύνουν κροκοδείλια δάκρυα κοντά...» -ακούστε- «...κάνοντας διαπιστώσεις».

Ξέρατε ότι η Κομισιόν μας παραπέμπει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο μια εβδομάδα πριν και το κρύβατε! Θα πήγαινε ο Πρωθυπουργός για να κάνει τι; Να εγκαινιάσει ένα σύστημα τηλεματικής που δεν υπήρχε και το οποίο είναι αποθηκευμένο στο μουσείο του ΟΣΕ στη Λάρισα! Και δεν ντρέπεστε! Δεν ντρέπεστε!

Κρύβετε τις ειδήσεις, αλλά έχετε και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δεν θα πω τι άλλο ξέρατε. Ξέρατε όλοι εδώ μέσα –και το καταγγείλαμε εμείς ως Ελληνική Λύση- ότι τα ελβετικά τρένα είναι νεκροφόρες, παίρνουν φωτιά! Σας το είχαμε πει. Γιατί τα πήρατε όλοι;

Τι κάνετε, λοιπόν, σήμερα; Αρνείστε τον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Αρνείται ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου να καταθέσουν, όπως επιβάλλεται, στους αρμόδιους της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Θεσμών. Ακούστε τώρα! Όποτε μιλάνε εδώ μέσα και περνάνε αντιλαϊκά μέτρα, επικαλούνται την Ευρωπαϊκή Ένωση, την ευρωπαϊκή προοπτική, την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τις καταδίκες της Ελλάδος! Όταν έρχεται η Ευρώπη να τους ελέγξει –έχουμε τα παιδιά, έχουμε τους γονείς τους- τους πετάμε με τις κλωτσιές έξω τους Ευρωπαίους! Για να καταλάβετε ποιοι είναι! Τώρα θα μου πείτε ότι εδώ έδωσε εντολή στον Ντογιάκο ο Πρωθυπουργός ότι είναι ανθρώπινο λάθος! Προκατέβαλε την απόφαση του κ. Ντογιάκου, του όποιου Ντογιάκου!

Ψάχνατε, λοιπόν, εξιλαστήριο θύμα. Εμείς σας τα λέγαμε. Οι δολοφονίες εξ αμελείας έχουν όνομα: Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ. Ηθικός αυτουργός –εμείς το λέμε εδώ μέσα- είναι η ελληνική δικαιοσύνη, η οποία έχει καπελωθεί από τα κόμματα. Επιλέγεται η ηγεσία της, φιμώνονται οι έντιμοι δικαστές –γιατί υπάρχουν και έντιμοι δικαστές- φιμώνονται οι εισαγγελείς, τους τρομοκρατούν για να κάνουν τις παρανομίες τους και τις ανομίες τους νομιμότητα.

Στο χέρι μας, λοιπόν, είναι στις επόμενες εκλογές να τους τιμωρήσουμε αναδρομικά. «Μαύρο» στους ψεύτες! «Μαύρο» σε αυτούς που ταλαιπωρούν την Ελλάδα και τους Έλληνες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Φτιάξατε μια χώρα «Πάμε και όπου βγει». Θα κάνουμε μια χώρα «Πάμε μπροστά. Πάμε δυνατά. Πάμε ελληνικά. Πάμε για το μέλλον». Αυτή είναι η διαφορά μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και θα σας πω και κάτι. Την προηγούμενη Τετάρτη το βράδυ, όταν μου τηλεφώνησαν τρεισήμισι ώρα και μου είπαν ότι ο φίλος μου ήταν μέσα στο τρένο, σκέφτηκα κάτι για σας. Την περασμένη Τετάρτη, λοιπόν, κάπου πάνω στις ράγες στα Τέμπη χάθηκε η άνοιξη, η δική σας άνοιξη, όπως έλεγε ο Πρωθυπουργός, των εκλογών που έρχονται και θα γίνετε πάλι αυτοδύναμοι. Όμως, αυτή η χώρα σκοτώνει τα παιδιά της, σκοτώνει τους ανθρώπους της, δολοφονεί την ελπίδα, την αξιοπρέπεια. Τους πήρατε την ίδια τη ζωή! Την ίδια τη ζωή, σας λέω! Τους κλέψατε το σημαντικότερο πράγμα, τη ζωή!

Να μη θυμίσω τη διαφθορά με τα «scart», να μην πω την ιστορία με το λαθρεμπόριο που γίνεται με τον ΟΣΕ και το αφήνατε επί δεκαετίες! Μιλάμε για

λαθρεμπόριο κανονικό, παιδιά! Λαθρεμπόριο κανονικό και δεν μιλούσε κανένας!

Η άποψη της Ελληνικής Λύσης είναι ξεκάθαρη για θα την πει έντιμα εδώ μέσα. Μέχρι να μπει τηλεματική, τηλεδιοίκηση, να μην ταξιδεύουν οι Έλληνες σε αυτή τη δολοφονική γραμμή! Να μην ξαναταξιδέψει κανένας! Κάνω έκκληση στους Έλληνες γιατί είναι επικίνδυνοι οι κύριοι!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και φτάσατε στο έσχατο σημείο. Ιδιωτικοποίηση, λέει, του ΟΣΕ. Θέλω να ακούσουν τα παιδιά. Η κρατική εταιρεία η ιταλική πήρε την ελληνική κρατική εταιρεία και την έκανε κρατική-ιδιωτική. Είναι απίστευτη αυτή η αποκρατικοποίηση. Είναι πρωτόγνωρη στα χρονικά. Είναι όπως με τη μειωμένη επήρεια που κάναμε στην ΑΟΖ! Παγκόσμια πρωτοτυπία! Αποκρατικοποιούμε κάτι και το δίνουμε σε άλλο κράτος! Έτσι κάναμε και με την «Deutsche Telekom» και με τη «Fraport», έτσι κάνουμε με το νερό, έτσι κάνουμε με τα πάντα! Ξεπουλάτε τα πάντα έναντι πινακίου φακής! Δεν θα πω για τα 800 εκατομμύρια ούτε για την επιδοτούμενη άγονη γραμμή.

Κύριε Υπουργέ, τώρα που μιλάμε, στο Αμύνταιο Φλώρινας –υπάρχει ένα βίντεο που μεταδόθηκε από το «Alert TV»- όταν χτυπάει το καμπανάκι, ανεβαίνουν οι μπάρες και περνά το τρένο! Κάθε μέρα γίνεται! Πάρτε τον

δήμαρχο! Δικός σας είναι! Το κατήγγειλε χθες. Περνάει το τρένο, χτυπάει το καμπανάκι, ανάβουν «κόκκινα», σταματάει, ανεβαίνουν οι μπάρες, περνάει το τρένο! Μέχρι να σκοτώσουμε πάλι άνθρωπο! Τώρα που μιλάμε! Το κατήγγειλε ο ίδιος στο «Alert TV». Το είπε ο άνθρωπος!

Στο REAL είπαν και για τα τραμ ότι και αυτά έχουν πρόβλημα. Στο «Real.gr» υπάρχει άρθρο το οποίο ξεκάθαρα λέει ότι υπάρχει πρόβλημα και με τα τραμ. Σήμερα το πρωί πήρε φωτιά λεωφορείο στη Θεσσαλονίκη ξαφνικά! Κινδύνεψαν να καούν τριάντα πέντε άνθρωποι στο Λαγκαδά στο Δερβένι! Κινδύνεψαν να καούν άνθρωποι στο λεωφορείο, όταν πήρε φωτιά ξαφνικά μόνο του! Είχε αυτοανάφλεξη! Δηλαδή, ούτε σε λεωφορείο να πηγαίνουμε ούτε σε τραμ ούτε σε σιδηρόδρομο! Θα πηγαίνουμε με τα πόδια ή κολυμπώντας. Αυτό είναι το επιτελικό κράτος!

Ποιος φταίει, λοιπόν, πραγματικά για το δυστύχημα; Το BBC λέει ότι δεν μπορεί να φταίει μόνο ένα άτομο γι' αυτήν την τραγωδία. Ο Πρωθυπουργός, βέβαια, λέει άλλα, ότι δηλαδή φταίει ο σταθμάρχης. Η FAZ λέει ότι ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση φταίνε για το δυστύχημα. Γίναμε ρεζίλι διεθνώς. Η «New York Times» λέει ότι η ελληνική Κυβέρνηση υποτίθεται ότι θα εγκαθιστούσε πριν από τρία χρόνια ένα σύστημα ασφαλείας που σχεδιάστηκε για να προλάβει συγκρούσεις όπως αυτή που σκότωσε πενήντα επτά άτομα!

Διευθυντής γαλλικών σιδηροδρόμων –και κλείνω εδώ- λέει «Σιδηρόδρομος χωρίς σύστημα τηλεδιοίκησης είναι σαν αυτοκίνητο χωρίς φρένα και ούτε καν θα ζητούσαμε άδεια λειτουργίας»! Κι εσείς οι τρεις εδώ, ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ το λειτουργούσατε επί τόσα χρόνια! Είστε ηθικοί και φυσικοί υπεύθυνοι αυτού του εγκλήματος που έγινε στα Τέμπη!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεν έχετε καμία αγάπη για τα παιδιά. Όσα παιδιά δεν διώξατε στο εξωτερικό μπήκαν στο τρένο για να πάνε να σπουδάσουν στη Θεσσαλονίκη στο ΑΠΘ. Και τα άλλα παιδιά που βγήκαν να διαμαρτυρηθούν εδώ στο Σύνταγμα, στείλατε τους παρακρατικούς και τα κάνατε μαύρα στο ξύλο! Αυτοί είστε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης):
Κλείνω εδώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πω και κάτι πιο ακραίο. Με το έγκλημα των Τεμπών δεν είστε αποδεδειγμένα μόνο κλέφτες κάποιοι από εσάς Υπουργοί που κυβέρνησαν και πήραν μίζες. Όχι. Ο κλέφτης σου παίρνει κάτι που έχεις και μπορεί να

ξαναποκτήσεις. Εσείς αρπάζετε όλα όσα δεν μπορούμε να αποκτήσουμε, δηλαδή ζωή, αξιοπρέπεια, περηφάνεια, επιβίωση! Τα αρπάξατε κι αυτά και οδηγήσατε τα παιδιά μας σε σφαγή στα Τέμπη! Σκοτώνουμε τα όνειρά τους, σκοτώνουμε το μέλλον τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Θα χρησιμοποιήσω τα λόγια του Παπαδιαμάντη για να κλείσω: «Θα έλεγε κάποιος προς αυτή τη χώρα πως απελευθερώθηκε επίτηδες, για να αποδειχθεί πως δεν είναι ικανή να διοικηθεί μόνη της». Παπαδιαμάντης.

Παραιτηθείτε τώρα να έρθει η λύση, η Ελληνική Λύση, για να οικοδομήσει μια Ελλάδα με αξιοπρέπεια, μια Ελλάδα με περηφάνεια, μια Ελλάδα με μέλλον!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αδιαφορείτε επί χρόνια για τη δυστυχία του Έλληνα! Λέτε μια «συγγνώμη». Και; Και; Αδιαφορείτε για την Ελλάδα. Λέτε μια «συγγνώμη». Και; Ο Ζολά έλεγε ότι η «συγγνώμη» έρχεται μετά την αδιαφορία. Είστε αδιάφοροι για την Ελλάδα και τους Έλληνες! Αδιαφορείτε για την περηφάνεια τους, για τη ζωή τους και την επιβίωσή τους.

Θα σας πάμε μέχρι τέλους στη νομιμότητα! Θα οδηγηθούν στη φυλακή!
Και πρέπει να πάνε φυλακή οι ηθικοί και φυσικοί αυτουργοί!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πρέπει να τιμωρηθούν και πρέπει κυρίως να μην επαναληφθεί το έγκλημα αυτό!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, σαράντα επτά μαθητές και μαθήτριες και πέντε εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 37^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου Κρήτης.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Θα ανακοινώσω τους πέντε πρώτους συναδέλφους. Είναι οι κ.κ. Καππάτος, Ψυχογιός, Καστανίδης, Γιάννης Λοβέρδος, Γιώργος Παπαηλιού και –επειδή είναι μπροστά- Αναστάσιος Δημοσχάκης.

Καλώ στο Βήμα τον κ. Παναγή Καππάτο.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά την αυτονόητη περίοδο θλίψης, οδύνης και περισυλλογής όλων για τις ζωές των συμπολιτών μας που χάθηκαν στον σιδηρόδρομο, εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια στις οικογένειες και στους ανθρώπους που μένουν πίσω, οικογένειες που βιώνουν την απώλεια και χρειάζονται στήριξη.

Ως μέρος του πολιτικού συστήματος, ως μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας οφείλουμε να πάρουμε θέση απέναντι σε αυτούς που δεν φέρουν ευθύνη, για τη μνήμη τους, για τα νέα παιδιά που ταξίδευαν για τις σπουδές τους, τα όνειρά τους, τη χαρά της ζωής, παιδιά που ταξίδευαν για ένα αύριο που ποτέ δεν θα έρθει, για τους φαντάρους που πήγαιναν με το τρένο στα σύνορα να υπηρετήσουν την πατρίδα μας, για τους γονείς που περίμεναν στην αποβάθρα ή στην άλλη άκρη του τηλεφώνου να βεβαιωθούν ότι τα παιδιά τους έφτασαν σώα στον προορισμό τους, όπως και εμείς ως γονείς κάνουμε και κάναμε το ίδιο τόσες φορές και δεν θέλουμε να βρεθούμε ποτέ σε αυτή τη θέση.

Απέναντι σε αυτούς που δεν φέρουν ευθύνη ως μέλος του Κοινοβουλίου και ως εκπρόσωπος της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης δεν μπορώ

να λέω ότι δεν έχω ευθύνη. Το πολιτικό μας σύστημα πρέπει να αναλάβει την ευθύνη γιατί δεν έκανε εδώ και πολλά χρόνια όσα έπρεπε για να αποτρέψει την τραγωδία και όσοι υπηρέτησαν στον δημόσιο βίο και είχαν την υποχρέωση να δράσουν στο παρελθόν πρέπει να πάρουν τη δική τους πολιτική ευθύνη. Το οφείλουν. Αν δεν το κάνουν, θα είναι κατώτεροι των προσδοκιών των πολιτών, της πατρίδας και του ελληνισμού.

Και αν για το ποινικό μέρος η Δικαιοσύνη θα καταλογίσει ευθύνες, η ευθύνη όσων βρισκόμαστε εδώ ως μέλη του Κοινοβουλίου δεν είναι μόνο απέναντι στο ίδιο το τραγικό γεγονός και στο παρελθόν, αλλά είναι ευθύνη απέναντι και στο παρόν, η ευθύνη μας να δρούμε και όχι απλά να μιλάμε, η ευθύνη να πράττουμε και όχι απλά να διαπιστώνουμε, δηλαδή η ευθύνη μας απέναντι σε όσα πρέπει να γίνουν για να μην ξαναζήσουμε αυτές τις εικόνες. Όπως δρούμε αποτελεσματικά για τον αυτοκινητόδρομο Πάτρας - Πύργου από τον οποίο θρηνήσαμε εκατοντάδες νεκρών και τραυματιών, έτσι πρέπει να δράσουμε και για τον ελληνικό σιδηρόδρομο.

Και πώς θα υλοποιήσουμε την κοινή επιθυμία όλων μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μην ζήσουμε ποτέ ξανά αυτές τις εικόνες; Οι απαντήσεις είναι ξεκάθαρες. Βρίσκονται στις σύγχρονες υποδομές, στην τεχνολογία, στη μεταρρύθμιση και την αξιολόγηση του ελληνικού δημοσίου, στη διαμόρφωση κουλτούρας ασφαλείας για κάθε διαδικασία, στην εμπέδωση

της διά βίου εκπαίδευσης όχι απλά ως υποχρέωσης, αλλά ως στάσης ζωής απέναντι σε όλα τα πράγματα, στην ανάγκη να προστατεύεται η δημόσια περιουσία, οι υποδομές και οι θυσίες των φορολογουμένων. Και σε αυτό το σημείο, πέρα από τα συνθήματα και τις διαπιστώσεις, όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου κρίνονται καθημερινά και κρίνονται πρωτίστως από τη θέση που παίρνουν απέναντι στα συγκεκριμένα ερωτήματα. Ο καθένας και η καθεμία από εμάς κρίνεται για το πόσο πραγματικά εννοεί την επιθυμία για αλλαγή του κράτους μας προς το καλύτερο. Κρίνεται από τις αλλαγές, τις πολιτικές και τις μεταρρυθμίσεις που υπερασπίζεται κάθε μέρα με τον δημόσιο λόγο του, με τις προτάσεις του και κυρίως με την ψήφο του σε αυτήν εδώ την Αίθουσα.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα και αφορά τη δικαιοσύνη, που και η ίδια αποτελεί και διαχρονική πηγή παθογενειών για την κοινωνία μας, καθώς η απονομή της σε πολλές περιπτώσεις είναι πολύ αργή. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα για το μέγεθος του προβλήματος: Τους τελευταίους δεκατέσσερις μήνες έχουν απολυθεί είκοσι τέσσερις δικαστές και εισαγγελείς λόγω ανεπάρκειας στα υπηρεσιακά τους καθήκοντα. Οι καθυστερήσεις στην έκδοση αποφάσεων ξεπερνούσαν τον ένα χρόνο και στην ουσία υπήρχε άρνηση απονομής δικαιοσύνης. Το

φαινόμενο αυτό έχει σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

Υπονομεύει την εμπιστοσύνη των πολιτών στη λειτουργία των θεσμών.

Το πρόβλημα της καθυστέρησης στην απονομή δικαιοσύνης αφορά όλα τα επίπεδα της δικαιοσύνης και οφείλεται σε πολλές αιτίες:

Η κυριότερη αιτία είναι ο μεγάλος αριθμός ένδικων μέσων σε σχέση με τις δυνατότητες των δικαστηρίων. Στην άσκηση αυτών των ένδικων μέσων σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το δημόσιο και τα πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η ίδια η δημόσια διοίκηση αποτελεί δηλαδή μία μηχανή παραγωγής διαφορών που επιβαρύνει τη δικαιοσύνη.

Άλλη σημαντική αιτία καθυστέρησης αποτελεί και η ίδια η οργάνωση των δικαστηρίων. Το χωροταξικό πρόβλημα είναι σοβαρό και το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης που συζητάμε σήμερα, επεμβαίνει σε αυτό το θέμα. Είναι ένα νομοσχέδιο που συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία της δικαιοσύνης και των δικαστηρίων σε διάφορα επίπεδα:

Πρώτον, ό,τι αφορά τη χωροταξική οργάνωση της διοικητικής δικαιοσύνης την προσαρμόζει στα σύγχρονα δεδομένα. Μέρος της σημερινής χωροταξίας εδράζεται σε δεδομένα προηγούμενων δεκαετιών και χρειάζεται εκσυγχρονισμό.

Δεύτερον, το νομοσχέδιο εισάγει νέα τεχνολογικά εργαλεία, όπως τα δικαστικά γραφεία τηλεματικής. Το εργαλείο αυτό είναι απαραίτητο για την εξοικονόμηση χρόνου και πόρων.

Τρίτον, για τις υποθέσεις του ΟΠΕΚΑ ορίζεται ότι αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο είναι εκείνο του τόπου κατοικίας του πολίτη με τον οποίο υπάρχει η διαφορά και όχι η έδρα του οργανισμού. Το ίδιο ορίζεται ότι ισχύει και για διαφορές που αφορούν και τις αποδοχές του προσωπικού του δημοσίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Είναι μια αλλαγή προς όφελος του πολίτη, καθώς το αρμόδιο δικαστήριο θα βρίσκεται πιο κοντά στον τόπο κατοικίας τους.

Πέμπτον, επεκτείνεται ο θεσμός του εισηγητή δικαστή σε όλα τα ένδικα μέσα και βοηθήματα. Αυτό αυξάνει την πιθανότητα ο εισηγητής να χρεωθεί την υπόθεση και να μειωθεί ο χρόνος έκδοσης της απόφασης.

Έκτον, για τον περιορισμό των αναβολών στις δίκες και προκειμένου οι αναβολές να περιορίζονται κατά το δυνατόν σε αναγκαίες και δικαιολογημένες, το νομοσχέδιο προβλέπει την καταχώριση του λόγου αναβολής μιας δίκης στο πρακτικό της συνεδρίασης με τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο.

Αυτές είναι μερικές από τις αλλαγές που εισάγει το νομοσχέδιο. Πρόκειται για παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της δικαιοσύνης, για να είναι πιο αποδοτική και αποτελεσματική και να λειτουργεί ταχύτερα. Είναι ένας κρίκος σε μια σειρά μεταρρυθμίσεων που έχουν γίνει και πρέπει να γίνουν στο μέλλον, ώστε ο τρόπος και η ταχύτητα απονομής δικαιοσύνης να μην αποτελεί εμπόδιο για την κοινωνική και την οικονομική ανάπτυξη της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο συνάδελφος από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Γεώργιος Ψυχογιός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, είμαστε συγκλονισμένοι από την ανείπωτη τραγωδία στα Τέμπη και προσωπικά, βιωματικά λόγω του γεγονότος ότι για χρόνια ταξίδευα στην Κομοτηνή με αυτά τα τρένα. Μέσα σε αυτά τα τρένα ήταν και είναι σπουδαστές, νέοι άνθρωποι, εργαζόμενοι που ανακαλύπτουν τον κόσμο, ανοίγουν τα φτερά τους και χάθηκαν. Θερμά συλλυπητήρια και από αυτό το Βήμα στους οικείους, στους φίλους, στους συναδέλφους τους για τον τόσο πρόωρο χαμό τους.

Δεν θα μπω στη διαχείριση της Κυβέρνησης, η οποία σε άλλες εποχές θυμόμαστε και θυμάται και ο κόσμος πώς αντιμετώπισε εθνικές τραγωδίες. Θα πω ότι εκτός από την ανείπωτη θλίψη υπάρχει και μεγάλη οργή παντού. Στους δρόμους, στις πλατείες, στους χώρους εργασίας, στα μαγαζιά, στα γήπεδα η ίδια εικόνα, μια εικόνα για μια χώρα στην οποία στο μυαλό των ανθρώπων πλέον σχεδόν τίποτα δεν είναι εξασφαλισμένο και αντίστοιχο με τις κοινωνικές ανάγκες και κυρίως των νέων, μιας νέας γενιάς που βλέπει την καθημερινότητα αβίωτη και το μέλλον με τα πιο μελανά χρώματα.

Όλοι ζητούν, εκτός από την απόδοση των ευθυνών, την τιμωρία και τη σε βάθος διερεύνηση, που είναι το ελάχιστο που πρέπει να γίνει, να εξασφαλίσουμε στην πράξη και σε πολύ σύντομο διάστημα ότι θα φτιάξουμε τις υποδομές εκείνες που θα προστατεύουν τις ζωές όλων, γιατί οι ζωές όλων μετράνε και δυστυχώς η κοινωνία δεν το βλέπει αυτό και νιώθει ευάλωτη σε όλα. Αυτό πρέπει να κάνουμε άμεσα και στην πράξη. Και επειδή άκουσα και τον Πρόεδρο, να πω ότι και η Βουλή θα πρέπει όχι μόνο σε επίπεδο συνείδησης που είναι αυτονόητο, αλλά και έμπρακτα, όπως έκανε και στο παρελθόν σε άλλες περιπτώσεις, να συμβάλει και να στηρίζει και τις οικογένειες τους, αλλά και σε υλικό, πρακτικό και θεσμικό επίπεδο να βάλει πλάτη σε αυτήν την τραγωδία.

Γιατί εκτός από την ατομική ευθύνη εδώ υπάρχουν και πολύ μεγάλες ευθύνες που οι εργαζόμενοι και τα σωματεία τους έγκαιρα και επανειλημμένα είχαν εντοπίσει και διεκδικήσει να αποκατασταθούν τα πολλά και σοβαρά προβλήματα. Είναι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, μαζί με χιλιάδες κόσμου, που έχουν υποστεί επί μέρες συνεχή και ακραία καταστολή, κάτι που αποτελεί εκτός από ντροπή και ύβρη. Με μηχανάκια να ορμούν, για άλλη μια φορά, μέσα στο πλήθος αδιακρίτως και να ρίχνουν δακρυγόνα ακόμα και σε οικογένειες! Αυτό πρέπει να σταματήσει.

Όμως και η απαξίωση του ΟΣΕ που προχωρήσατε έπαιξε τεράστιο ρόλο, διότι το δίκτυο, οι γραμμές, τα συστήματα ασφαλείας, το τροχαίο υλικό, η εποπτεία ανήκει στο Δημόσιο, όπως στο Δημόσιο ανήκει και η υποχρέωση να επιβάλει τα 600 εκατομμύρια επενδύσεις στην εταιρεία και όχι να κάνει σκόντο με νομοθετική ρύθμιση. Αλλά το σπάσιμο του ΟΣΕ σε κομμάτια, οι απολύσεις 4.500 εργαζόμενων επί της Κυβέρνησης Σαμαρά με Υπουργό τον κ. Μητσοτάκη, που ξήλωσαν βασικό δυναμικό του ΟΣΕ, η λογική του «λάφυρου» με πολλές και ρουσφετολογικές προσλήψεις, αλλά και η δέσμευση και η συμφωνία από την Κυβέρνηση Σαμαρά για την πώληση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ παίζουν καθοριστικό ρόλο στο γεγονός ότι ενώ εδώ και πολλά χρόνια έχουμε κάνει στη Βουλή ερωτήσεις ή παρεμβάσεις ή προτάσεις για να

αντιμετωπιστούν αυτά τα ζητήματα και να υποστηριχθεί η δημόσια και οργανωμένη λειτουργία του ΟΣΕ, δεν έχουν εισακουστεί.

Και έρχομαι στο νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο το οποίο αφορά και τον Νομό μου, αφού στο αρχικό σχέδιο που είχε υποβληθεί, στο αρχικό νομοσχέδιο που είχε κυκλοφορήσει το Πρωτοδικείο της Κορίνθου ήταν μέσα σε αυτά τα οποία μετατρέπονταν σε δικαστήρια τηλεματικής. Μετά τις αντιδράσεις, τα έγγραφα και τις επιστολές του Δικηγορικού Συλλόγου Κορίνθου, που φέραμε στη Βουλή και στηρίξαμε, αυτό αποσύρθηκε.

Προφανώς η διοικητική δικαιοσύνη, την οποία έχω υπηρετήσει για αρκετά χρόνια ως δικηγόρος, έχει ανάγκη επιτάχυνσης γιατί υπάρχουν μεγάλες καθυστερήσεις. Οι τεχνολογικές εξελίξεις και κατακτήσεις πρέπει να αξιοποιηθούν, αλλά πρέπει πάντοτε να διασφαλίζουμε, όπως προβλέπεται και στην πράξη, στην ουσία, την πρόσβαση στον φυσικό δικαστή, αλλά και στη διαδικασία η οποία να λαμβάνει υπόψη την ποιοτική και επαρκή πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Χρειάζεται ενίσχυση σε προσωπικό και μέσα -αυτό είναι που θα κάνει τη διαφορά και θα ενισχύσει πραγματικά την απονομή της δικαιοσύνης-, προσλήψεις στοχευμένες, αλλά και με συμβασιούχους, όπως το πρόγραμμα -και το έχω πει πολλές φορές- νέων επιστημόνων που είχαν στελεχώσει επί της διακυβέρνησής μας τα δικαστήρια και απολύθηκαν το 2020, αλλά και σε κτιριακές εγκαταστάσεις, που πολλές φορές πάλι στη

Βουλή έχουμε φέρει τα αιτήματα των κατά τόπους συλλόγων και υπαλλήλων και δυστυχώς δεν έχουν εισακουστεί.

Τα ειρηνοδικεία -το θέτω παρεμπιπτόντως- χρειάζονται επίσης ενίσχυση, φυτοζωούν με τεράστιο όγκο υποθέσεων, και αυτό της Κορίνθου και άλλα, τα οποία μάλιστα –σημειωτέον- κρατήσαμε με νύχια και με δόντια, διότι ήταν απαίτηση να συγχωνευθούν, και κάποια από αυτά παραχωρήθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κύριε Υπουργέ, στους δήμους, όπως το Ειρηνοδικείο Δερβενίου και το Ειρηνοδικείο Φενεού, και ακόμα δεν έχει υπάρξει καμία αξιοποίηση. Και πρέπει να επιμείνετε και εσείς σε αυτό, μαζί με το Υπουργείο Εσωτερικών.

Χρειαζόμαστε λοιπόν επαρκή και ποιοτική πρόσβαση στη δικαιοσύνη, με σεβασμό στους πολίτες και τους δικηγόρους και δεν μπορούμε να φανταστούμε ότι η τεράστια αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών σε ελεύθερους επαγγελματίες δικηγόρους αλλά και στους άλλους κλάδους, ακόμα και στους αγρότες, μπορούν να το υποστηρίξουν αυτό, με εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους αυτή τη στιγμή να είναι στο φάσμα τού να μείνουν πάλι ανασφάλιστοι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι η διαφορά των ασφαλιστικών εισφορών της κατώτατης κλίμακας για τους δικηγόρους είναι 100 ευρώ πάνω σήμερα. Από τα 185 ευρώ, που ήταν όταν έφυγε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, διαμορφώνεται στα 283 ευρώ για την κατώτατη

κλίμακα -είναι ένα πάρα πολύ κρίσιμο θέμα και είστε υπόλογοι γι' αυτό-, σε συνθήκες μέγιστης ακρίβειας και επιβάρυνσης όλων των νοικοκυριών και των επαγγελματιών. Χρειαζόμαστε ενίσχυση σε υπαλλήλους και σε δικαστές, οι οποίοι έχουν πολλές φορές υποδείξει και στη διαβούλευση, αλλά και εδώ στη Βουλή οι φορείς, τον φόρτο εργασίας τους και ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν υποστηρίζει στην πράξη ούτε λύνει τα βασικά προβλήματα που έχουν.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εστιάσω και πάλι στην έννοια της ασφάλειας που παρέχεται και με τη δικαιοσύνη, που πρέπει να υποστηριχθεί παραπάνω, να ενισχυθεί στην πράξη, τεχνολογικά, σε προσωπικό, σε υλικά, σε υποδομές, στα πάντα –όπου είμαστε πολύ πίσω-, στις μεταφορές, όπως το ανέλυσα νωρίτερα -αυτό είναι ασφάλεια-, στην πρώτη κατοικία, που αυτή τη στιγμή γίνονται χιλιάδες πλειστηριασμοί εν μέσω αυτής της οικονομικής λαίλαπας, αλλά και της δυσχέρειας που αντιμετωπίζουν όλα τα νοικοκυριά, στην ιδιωτικοποίηση του νερού που πρέπει να μείνει δημόσιο αγαθό -αυτό παρέχει ασφάλεια-, όπως και τα κοινωνικά αγαθά και τα αγαθά κοινής ωφέλειας, που προσπαθήσαμε να βάλουμε στο Σύνταγμα να κατοχυρωθούν το 2019, αλλά δεν το δεχτήκατε, αλλά και στο κράτος δικαίου. Ήρθε χθες στη χώρα η LIBE, η επιτροπή του Ευρωκοινοβουλίου για τις ελευθερίες και τα δικαιώματα -και θέλω μια απάντηση σε αυτό, κύριε Υπουργέ, γιατί είστε Υπουργός Δικαιοσύνης- κι υπήρξε εντολή να μη συναντηθεί κανείς από το

Υπουργικό Συμβούλιο, διότι αυτό αποτελεί, όπως λέει ο κ. Γεραπετρίτης, παρέμβαση στα εσωτερικά της χώρας. Είναι πρωτόγνωρο αυτό, δεν έχει ξανασυμβεί ποτέ όταν έρχονται τέτοιες επιτροπές να επισκεφθούν τη χώρα και γι' αυτόν τον λόγο θα ήθελα μια απάντηση, διότι το κράτος δικαίου σε πολλά επίπεδα πρέπει να είναι όπλο της χώρας και όχι να κρυβόμαστε ή να συγκαλύπτουμε καταστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κλείστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ για την ανοχή.

Το πρόγραμμά μας θα πρέπει να είναι το επόμενο διάστημα συγκροτημένο, οργανωμένο, οι φωνές μας να είναι με σχέδιο να αναδείξουμε μια εντελώς άλλη πολιτική που θα υποστηρίξει την κοινωνική πλειοψηφία για δικαιοσύνη παντού, όχι μόνο στη Δικαιοσύνη αυτή καθαυτή και στη διερεύνηση σκανδάλων και εγκλημάτων, αλλά και στη δίκαιη διανομή του πλούτου και στη μείωση των ανισοτήτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Σειρά έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Χαράλαμπος -εμένα μου αρέσει το Χάρης- Καστανίδης από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα μιλήσω για το νομοσχέδιο που κατέθεσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Υπό αυτές τις συνθήκες έχουμε όλες οι πτέρυγες της Βουλής ένα οφειλόμενο χρέος. Σας διαβεβαιώνω ότι όσα θα πω θα αποτελούν εκδήλωση τιμής και σεβασμού σε ανθρώπους που χάθηκαν άδικα στην τραγωδία των Τεμπών, στις οικογένειές τους που τους θρηνούν. Ο οφειλόμενος σεβασμός στον συγκλονισμένο ελληνικό λαό και το οφειλόμενο χρέος μου είναι να δείξω τι πρέπει να γίνει για να μην θρηνήσουμε ξανά θύματα, για να μην στερήσουμε τα όνειρα από τα νέα παιδιά.

Όμως πριν μιλήσω για τις οφειλόμενες ενέργειες θέλω να καταδείξω ποιες είναι οι κακοδαιμονίες που μας οδηγούν σε τραγωδίες.

Από το 2021 και ύστερα έχουμε σειρά εκτροχιασμού βαγονιών, είναι τουλάχιστον οκτώ περιπτώσεις. Ξεχάστε όλα τα άλλα. Δεν υπάρχει ένας ευλογημένος στο σύστημα διοίκησης, από τον όμιλο του ΟΣΕ μέχρι τους αρμόδιους Υπουργούς, που πρέπει να τεθεί αμέσως σε επαγρύπνηση και να σκεφτεί ότι κάτι δεν πάει καλά, για να σταματήσει τα πάντα και να καλέσει όλους τους υπεύθυνους και να τους θέσει ένα απλό ερώτημα «τι συμβαίνει και έχουμε συνεχείς εκτροχιασμούς;»; Δεν υπάρχει έστω ένας ευλογημένος άνθρωπος που να πιστεύει στην ηθική της ευθύνης, για να αναρωτηθεί;

Μια από τις αθλιότερες πολιτικές συμπεριφορές είναι να υπάρχει η ευθύνη και να επιχειρήσεις να τη διαχύσεις σε άλλους. Σε στιγμές μεγάλης οδύνης αυτό που κάνεις είναι να πεις με την πιο χαμηλή δυνατή φωνή «θα συνεννοηθούμε μεταξύ μας για να συμβούν εφεξής, σε σύντομο χρονικό διάστημα, όλα όσα πρέπει να γίνουν για να μην θρηνήσουμε ξανά ανθρώπους στους δρόμους, στον αέρα, στους σιδηροδρόμους».

Αλλά να καταλάβουμε πρώτα τι έχει συμβεί.

Η πρώτη εθνική μας κακοδαιμονία είναι η αδυναμία συνεννόησης μεταξύ των πολιτικών κομμάτων για όσα αναγκαία πρέπει να συμβαίνουν σε αυτόν τον τόπο, ένας αναγκαίος εθνικός σχεδιασμός που δεν θα ανατρέπεται από κυβέρνηση σε κυβέρνηση και από υπουργό σε υπουργό της ίδιας κυβέρνησης, γιατί υπάρχει ελάχιστη προσήλωση στο δημόσιο συμφέρον και μεγάλη προσήλωση στο κομματικό συμφέρον και την κομματική ιδιοτέλεια.

Αδυνατούμε να διδαχθούμε από τα ελάχιστα μοναδικά παραδείγματα, όπως η συνεννόηση Καραμανλή-Παπανδρέου στην περίφημη ιστορία του «Βυθίσατε το Χόρα», όταν έπρεπε να υπηρετηθούν συγκεκριμένες εθνικές επιδιώξεις και στόχοι.

Η μεγάλη κακοδαιμονία λοιπόν είναι ότι ο καθένας πιστεύει ότι πρέπει να κάνει ό,τι νομίζει σύμφωνα με το κομματικό του συμφέρον, με αποτέλεσμα

σχεδιασμοί να αλλάζουν από κυβερνήσεις και κυβερνήσεις και να μένουν ημιτελή έργα ή ημιτελείς επιδιώξεις και σκοποί.

Η δεύτερη κακοδαιμονία, η δεύτερη εθνική μας πληγή είναι ο ανταγωνισμός των οικονομικών συμφερόντων σε δημόσιες προμήθειες και έργα, ανταγωνισμός συμφερόντων που διαπλέκεται με πρόσωπα της εξουσίας. Ουδέποτε κάναμε πλην μιας εξαιρέσεως -δεν θέλω να αναφερθώ, μου έκανε τη χάρη να αναφερθεί προηγουμένως ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, αλλά εγώ δεν θα αναφερθώ- ουδέποτε κάναμε μια συστηματική προσπάθεια να κόψουμε τον ομφάλιο λώρο ανάμεσα σε θέσεις πολιτικής εξουσίας και επιχειρηματικά συμφέροντα, προκειμένου τα πράγματα να κινούνται μέσα σε καθεστώς διαφάνειας για να είναι αποτελεσματικές και γρήγορες οι αποφάσεις που πρέπει να παίρνουμε για να ανασυντάξουμε τον τόπο.

Βλέπουμε να γίνεται ολόκληρη συζήτηση για το αν υπήρξαν παρατάσεις για τη σύμβαση 717, πόσες παρατάσεις, κάτω από ποιες συνθήκες, ενστάσεις επί ενστάσεων, συγκρούσεις επιχειρηματικών συμφερόντων για τα θέματα του συστήματος τηλεδιοίκησης και του συστήματος ETCS.

Αν δεν καταλάβουμε ότι πρέπει να υπάρξει ένα πλήρες καθεστώς διαφάνειας στο σύστημα των δημοσίων προμηθειών έργων και υπηρεσιών,

δεν θα καταλήγουμε ποτέ σε αποφάσεις γρήγορες και δεν θα γίνει ποτέ αποτελεσματική η πολιτική μας.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν πρέπει να εκτελέσουμε το εθνικό μας χρέος, πρέπει τώρα να συμβούν τα ακόλουθα.

Πρώτον, αλλάξτε όλες τις διοικήσεις του συστήματος του ΟΣΕ και τοποθετήστε νέες διοικήσεις είτε αφορούν οι διοικήσεις τον ΟΣΕ είτε την ΕΡΓΟΣΕ, μετά από διακομματική συνεννόηση. Να τοποθετηθούν μετά από διακομματική συνεννόηση, επαναλαμβάνω, πρόσωπα κύρους, γιατί οι διοικήσεις αυτές έχουν να πάρουν πάρα πολύ σημαντικές αποφάσεις, οι οποίες δεν πρέπει να αμφισβητηθούν από κανέναν. Γι' αυτό πρέπει να είναι αναγκαία η εθνική συνεννόηση. Τώρα όμως!

Την ίδια ώρα δημιουργήστε μια διακομματική επιτροπή η οποία σε συνεννόηση με τις νέες διοικήσεις και με τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων θα εξετάσουν τι πρέπει να γίνει στις υποδομές μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, ποια είναι τα έργα και οι προμήθειες που πρέπει να συντελεστούν ώστε να τελειώσουμε με το σύστημα ασφαλείας και με ένα σύστημα υποδομών που μπορεί να κρατά ακέραιο τον πληθυσμό μας. Μια διακομματική επιτροπή, επαναλαμβάνω, που σε συνεργασία με τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων και με τη νέα διοίκηση διακομματικής αποδοχής θα δείξει τι πρέπει να γίνει τώρα, όχι αύριο.

Τρίτον, ό,τι χρειαστεί να γίνει στο επίπεδο προμηθειών και έργων θα βρίσκεται κάτω από τον αποκλειστικό έλεγχο από την αρχή μέχρι το τέλος της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Κανένας κρατικός ή πολιτικός αξιωματούχος δεν θα χειριστεί τίποτα που σχετίζεται με προμήθειες και έργα, για όσα άμεσα πρέπει να συντελεστούν στους σιδηροδρόμους.

Όλα θα τελούν από την αρχή μέχρι το τέλος υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων μέχρι να ψηφίσουμε νόμο ο οποίος θα προβλέπει μια ανεξάρτητη αρχή διαχείρισης των δημοσίων προμηθειών και έργων που δεν θα δίνει απλώς κατευθύνσεις για τους καλύτερους όρους των δημοπρασιών και των προκηρύξεων ούτε θα κάνει δειγματοληπτικούς ελέγχους απλώς, αλλά θα διαχειρίζεται το σύστημα των προμηθειών και των έργων μακριά από οποιαδήποτε σχέση διαπλοκής επιχειρηματικών συμφερόντων και πολιτικών κρατικών αξιωματούχων.

Και τέταρτον, κύριοι της Κυβέρνησης, ερευνώνται αυτήν τη στιγμή από τον Οικονομικό Εισαγγελέα τέσσερις συμβάσεις, μία του 2005, μία του 2008, μία του 2013 και μία του 2015. Οι συμβάσεις αυτές είχαν τεθεί στο αρχείο. Είναι συμβάσεις που έχουν σχέση με τον εξοπλισμό του ΟΣΕ, με τις υποδομές του και το σύστημα τηλεδιοίκησης και άλλων συστημάτων ασφαλείας. Αυτές είχαν τεθεί στο αρχείο και ανασύρθηκαν από το αρχείο μετά

από επέμβαση της ευρωπαϊκής εισαγγελίας. Αξιοπερίεργο, ε; Έχουν περάσει χρόνια.

Δεν είναι υπόδειξη του Πρωθυπουργού «Αναβαθμίστε την έρευνα, κύριε Ντογιάκο, στο επίπεδο του Εφέτη Ανακριτή». Το έκανε μόνος του ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας στη Λάρισα και ορθά ζητάει τη σύγκληση του Συμβουλίου Εφετών ώστε να οριστεί Εφέτης Ανακριτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Καστανίδη, παρακαλώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Άλλη έπρεπε να είναι η συνεννόηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του Πρωθυπουργού με τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Συζητάμε για συμβάσεις πίσω από τις οποίες μπορεί να κρύβονται πράξεις διαφθοράς ή σοβαρές παραλείψεις. Η υπόδειξη είναι να χαρακτηρίσει τις υποθέσεις, όπως και κάθε άλλη συναφή υπόθεση, ο κύριος Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου ως ιδιαίτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος και να ζητήσει την εφαρμογή του νόμου 4022 του 2011, προκειμένου όλα να εξεταστούν κατά προτεραιότητα, όλα τα Συμβούλια Εφετών να αποφανθούν μέσα στις συντετηγημένες προθεσμίες που προβλέπει και να έρθουν οι υποθέσεις στο δικαστήριο.

Πρέπει λοιπόν να χαρακτηριστεί η υπόθεση, όπως και κάθε συναφής υπόθεση, ως ιδιαίτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, για να αποδοθούν ταχέως ευθύνες, ειδάλλως θα υπάρχει και πάλι η υπόνοια σε ολόκληρο τον ελληνικό λαό ότι κάποιοι επιχειρούν συγκάλυψη.

Εάν αυτά συντελεστούν και σε σύντομο χρονικό διάστημα οδηγηθούμε στην αποκατάσταση της αξιοπιστίας των σιδηροδρόμων σε συνθήκες ασφαλείας, τότε θα έχουμε τελέσει το καλύτερο μνημόσυνο γι' αυτούς που χάθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Λοιπόν, θα προχωρήσουμε ως εξής. Ο κ. Τζανακόπουλος που είχε ζητήσει τον λόγο προσέφερε τη θέση του λόγω κωλύματος που έχει ο κ. Δημοσχάκης να μιλήσει. Μετά θα μιλήσει ο κ. Τζανακόπουλος και μετά ο Υπουργός κ. Πέτσας για να παρουσιάσει την τροπολογία του.

Ελάτε, κύριε Δημοσχάκη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Λύνετε προβλήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύνεκρη τραγωδία, απίστευτος εθνικός και ατομικός πόνος και οικογενειακός, με τη σφοδρή σύγκρουση των δύο τρένων στα Τέμπη. Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειες των θυμάτων.

Προσευχή και σιωπή για όλους εκείνους που έφυγαν. Θερμές ευχές για ταχεία ανάρρωση στους τραυματίες.

Και τώρα στο θέμα μας. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι ένα μεταρρυθμιστικό νομοσχέδιο. Επιχειρείται ένας εξορθολογισμός στην οργάνωση των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ο οποίος προφανώς συνδέεται με την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών. Επιχειρείται συγκεκριμένα μια αναδιάρθρωση της οργάνωσης της διοικητικής δικαιοσύνης στη χώρα, προκειμένου να συντονιστεί με τις χωροταξικές αλλαγές που έχουν επέλθει στη διοικητική οργάνωση με τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ. Άλλωστε, κύριε Υπουργέ, ήταν και στόχος σας αυτός σε όσες συζητήσεις κάναμε κατ' ιδίαν και στο Γραφείο σας, αλλά και στις συναντήσεις μας. Προς τούτο ανασχεδιάζονται οι περιφέρειες και οι έδρες της διοικητικής δικαιοσύνης και επικαιροποιείται το πλαίσιο οργάνωσής τους.

Εκσυγχρονίζεται η διοικητική δικαιοσύνη με τη χρήση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών και εισάγεται η έννοια των δικαστικών γραφείων τηλεματικής. Θεσπίζεται το πλαίσιο που θα διέπει την οργάνωση και την λειτουργία των δικαστικών γραφείων τηλεματικής και φυσικά η διαδικασία της συνεδρίασης, παρέχοντας τη δυνατότητα σε διαδίκους και στους δικηγόρους των διαδικαστικών πράξεων και συμμετοχής στη δίκη. Τα εν λόγω γραφεία θα

είναι πιστοποιημένοι χώροι, προορισμένοι και εξοπλισμένοι κατάλληλα για τον σκοπό αυτόν.

Με τον τρόπο αυτό και χωρίς να θίγεται η αρχή της αμεσότητας και της δημοσιότητας θα διεξάγονται οι διοικητικές δίκες, κερδίζοντας χρόνο και πόρους για όλους τους παράγοντες της δίκης, όπως ακριβώς μου το περιέγραψε σε πρόσφατη συνάντηση ο Δικηγορικός Σύλλογος διά του Προεδρείου του στην Ορεστιάδα.

Παράλληλα, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει επίκεντρο και προτεραιότητα τον πολίτη, γεγονός που υπογραμμίζεται από τρεις σημαντικές προβλέψεις, αφενός μεν για τις υποθέσεις των πολιτών σε σχέση με τον ΟΠΕΚΑ, πρώην ΟΓΑ, αφετέρου το ίδιο προβλέπεται και για τις υποθέσεις που αφορούν διαφορές για τις αποδοχές του προσωπικού του δημοσίου, εν γένει και υπαλλήλων του ΟΤΑ και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δηλαδή κριτήριο της κατά τόπον αρμοδιότητας του δικαστηρίου είναι η κατοικία του υπαλλήλου. Το ίδιο ισχύει και για τις διαφορές των ασφαλισμένων ή συνταξιούχων με το e-ΕΦΚΑ όπου και πάλι κριτήριο της κατά τόπου αρμοδιότητας είναι η κατοικία των ασφαλισμένων κι όχι η έδρα του οργανισμού.

Με τις ως άνω προβλέψεις η δικαιοσύνη έρχεται κοντά στον πολίτη και δεν αποτρέπεται από το να διεκδικεί την επίλυση των διαφορών του με τη δημόσια διοίκηση.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η καταχώριση στο πρακτικό της συνεδρίασης του δικαστηρίου η αναφορά της εν λόγω αναβολής της συζήτησης με τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Στόχος είναι να περιοριστούν οι αναβολές στις απολύτως αναγκαίες και δικαιολογημένες που αφορούν πράγματι σπουδαίο λόγο.

Κύριε Υπουργέ, με χαρά και ικανοποίηση σας άκουσα στην Επιτροπή να αναφέρεστε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης προωθεί το μεγαλύτερο κτιριολογικό πρόγραμμα που έχει γίνει ποτέ στον χώρο της δικαιοσύνης με την κατασκευή επτά νέων δικαστικών μεγάρων, νέου Πρωτοδικείου Εισαγγελίας στην Αθήνα και νέου ολοκληρωμένου δικαστηρίου στον Πειραιά.

Σας έχω επισκεφθεί αρκετές φορές στο φιλόξενο γραφείο σας για ένα κρίσιμο ζήτημα του Νομού Έβρου, την ανέγερση ενός νέου σύγχρονου και λειτουργικού δικαστικού μεγάρου στην πόλη της Αλεξανδρούπολης. Το αίτημα αυτό προώθησα και μέσω του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κατόπιν σχετικής επιστολής του Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου. Πρόκειται για ένα διαχρονικό και πάγιο αίτημα του νομικού και δικαστικού κόσμου αλλά και συνολικά της τοπικής κοινωνίας και των θεσμικών της φορέων.

Οι τοπικές δικαστικές υπηρεσίες του Ειρηνοδικείου και του Διοικητικού Πρωτοδικείου είναι διάσπαρτες σε διάφορα κτίρια με όλες τις αδυναμίες που ενδεχομένως να προκύψουν οποτεδήποτε. Μάλιστα στις υφιστάμενες υποδομές εξυπηρετούνται ουσιαστικά και οι κάτοικοι των Δήμων Σαμοθράκης και Σουφλίου μετά την κατάργηση το 2012 των εκεί Ειρηνοδικείων.

Έχω την πεποίθηση και την προσδοκία ότι το νέο Δικαστικό Μέγαρο Αλεξανδρούπολης θα ενταχθεί στον σχεδιασμό του Υπουργείου σας σύντομα, απελευθερώνοντας το εμπορικό και διοικητικό κέντρο της πόλης. Συνεπώς, η πόλη κύριε Υπουργέ, που σπουδάσατε σας περιμένει.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να καταθέσω την συνισταμένη που προέκυψε στο πλαίσιο της συνάντησης μου με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας. Συζητήσαμε θέματα που έχουν σχέση με την απονομή της δικαιοσύνης και κυρίως στον Βόρειο Έβρο. Η ενημέρωσή τους ήταν πλήρης, λεπτομερής και ενδιαφέρουσα. Οι δε προτάσεις τους πιστεύω υλοποιήσιμες μέσα σε ένα εικοσιτετράωρο από την ταχύτητα που σας διακρίνει να λύσετε προβλήματα σε ό,τι αφορά την ενίσχυση με επιπλέον δικαστές, εισαγγελείς και διοικητικούς υπαλλήλους στο Τοπικό Πρωτοδικείο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι ένα σύγχρονο νομοθέτημα που θα συμβάλει σημαντικά στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης και θα εμπεδώσει αίσθημα

ασφάλειας δικαίου και κλίμα εμπιστοσύνης των πολιτών προς την δικαιοσύνη και τους θεσμούς και απόλυτα εναρμονισμένο με την επιστήμη.

Για τους ανωτέρω λόγους το υπερψηφίζω.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καθαρίστε το Βήμα, όπως είπαμε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Τζανακόπουλος. Μετά τον λόγο θα πάρει ο Υπουργός, κ. Πέτσας για την τροπολογία του. Ύστερα δύο συνάδελφοι, ο κ. Λοβέρδος και ο κ. Παπαηλιού και μετά ο κ. Θεοχάρης ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

Παρακαλώ, κύριε Τζανακόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να μην μιλήσω για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η τραγωδία είναι ακόμη νωπή. Είναι η πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας μετά το τραγικό δυστύχημα κι αυτό που έρχεται στο μυαλό όλων είναι ότι μερικές φορές οι λέξεις αδυνατούν να εκφράσουν τη θλίψη, τον πόνο, το τραύμα των συγγενών για το χαμό των ανθρώπων τους, αδυνατούν να

εκφράσουν όμως και το συλλογικό τραύμα και το σοκ ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας.

Και κάτι σημαίνει αυτό το σοκ, κάτι σημαίνει αυτό το τραύμα. Νομίζω είναι σύμπτωμα μιας βαθιάς κρίσης εμπιστοσύνης. Και το ίδιο ισχύει και για την οργή, για την αγανάκτηση, για το θυμό, ο οποίος όμως, μέχρι στιγμής εκβάλλει σε μια μαζική συλλογική διεκδίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Τζανακόπουλε, με συγχωρείτε, να κάνω μια ανακοίνωση για να φύγουν τα παιδιά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία σαράντα δύο μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 6^ο Γυμνάσιο Ευόσμου Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ, κύριε Τζανακόπουλε, συνεχίστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κανένα πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

Ο θυμός, λοιπόν, μέχρι στιγμής εκβάλλει σε μια μαζική συλλογική διεκδίκηση νέων ανθρώπων, εργαζομένων, σωματείων, σε μια κραυγή

αγωνίας της ελληνικής κοινωνίας, την οποία όμως, δυστυχώς, κύριε Υπουργέ την αντιμετωπίζετε και αυτή όπως αντιμετωπίζετε τα πάντα, με αυταρχισμό και με βία. Ελπίζω αύριο στη μεγάλη κινητοποίηση, την οποία καλούν η ΑΔΕΔΥ, το Εργατικό Κέντρο Αθήνας, κοινωνικοί φορείς να δείξετε περισσότερη αυτοσυγκράτηση. Δεν νομίζω ότι είναι η ώρα για να κάνετε επίδειξη αυταρχισμού, πυγμής και κατασταλτικής αποφασιστικότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, σεβασμός στους νεκρούς σημαίνει σεβασμός και στην αλήθεια. Και φαίνεται ότι η Κυβέρνηση αποστρέφεται αυτή την αλήθεια. Μοιάζει σαν το μόνο που να ενδιαφέρει τον κ. Μητσοτάκη, το επιτελείο του στο Μαξίμου, τους Υπουργούς της Κυβέρνησης, τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας να είναι η επικοινωνιακή διαχείριση της τραγωδίας και η διάχυση της ευθύνης σε όλους, δηλαδή τελικά σε κανέναν.

Εγώ θα περιοριστώ σε κάποια ερωτήματα, κύριοι Υπουργοί. Ελπίζω να πάρει κάποια απάντηση η ελληνική κοινωνία, διότι τα ερωτήματα είναι εδώ και περιμένουν απαντήσεις, συγκεκριμένες απαντήσεις, χωρίς υπεκφυγές και χωρίς επικοινωνιακού τύπου τακτικισμούς.

Ρωτώ, λοιπόν και νομίζω ότι είναι ερώτημα κάθε πολίτη, γιατί έσπευσε ο κ. Μητσοτάκης μια μέρα πριν από την τραγωδία να αποδώσει ευθέως και να προεξοφλήσει ότι την ευθύνη την έχει κυρίως ο σταθμάρχης, ότι δηλαδή ό,τι έγινε, έγινε κυρίως λόγω ανθρώπινου λάθους.

Πριν υπάρξει διερεύνηση του ατυχήματος, πριν κινητοποιηθούν οι διαδικασίες της δικαιοσύνης, πριν κινητοποιηθούν οι διοικητικές διαδικασίες, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έσπευσε να προεξοφλήσει το αποτέλεσμα μιας έρευνας η οποία δεν είχε καν αρχίσει.

Ερώτημα δεύτερο: Γιατί αγνοήσατε τις διαρκείς προειδοποιήσεις των εργαζόμενων, των συνδικαλιστών, των σωματείων στον χώρο των σιδηροδρομικών μεταφορών; Το τελευταίο εξώδικο το οποίο κατατέθηκε σε σχέση με τα ζητήματα ασφάλειας που αντιμετωπίζουν οι σιδηροδρομικές μεταφορές ήταν στις 31/10/2022, τρεις μήνες πριν, ενώ η τελευταία ανακοίνωση των εργαζομένων ήταν στις 23 Φλεβάρη και σε ένα σημείο της προεξοφλούσε το δυστύχημα. Και τις αγνοήσατε πλήρως.

Γιατί αγνοήσατε τις προειδοποιήσεις των Βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αλλά και άλλων κομμάτων, εδώ στη Βουλή; Σας θυμίζω ότι ο κ. Καραμανλής μία βδομάδα σχεδόν, δέκα μέρες πριν το δυστύχημα, μας κατήγγειλε για το γεγονός ότι θέτουμε ζήτημα ασφάλειας των τρένων. Μας είπε ότι είναι ντροπή μας που θέτουμε ζήτημα ασφάλειας των σιδηροδρομικών μεταφορών και των επιβατών, κουνώντας το δάχτυλο στο σύνολο του Κοινοβουλίου με ασύγγνωστη, κατά τη γνώμη μου, αλαζονεία.

Να πάμε και λίγο παρακάτω, όμως, στην ουσία. Για ποιον λόγο, κύριοι της Κυβέρνησης, καταργήσατε την Υπηρεσία Δευτεροβάθμιου Ελέγχου, η

οποία λειτουργούσε στην Αθήνα -στην οδό Καρόλου- μέχρι το 2020; Σας επισημάνθηκε από τους πρώην επικεφαλής ασφαλείας της ΤΡΑΙΝΟΣΕ ότι ακριβώς αυτό το Δευτεροβάθμιο Κέντρο Ελέγχου, που αν και δεν λειτουργούσε με τα πιο σύγχρονα συστήματα που θα μπορούσε κανείς να φανταστεί, ήταν μια δικλίδα ασφαλείας έναντι των ανθρώπινων λαθών που θα μπορούσαν να συμβούν. Εσείς το καταργήσατε.

Γιατί εγκαταλείψατε το σταθμό τηλεδιόικησης στη Λάρισα μετά την πυρκαγιά του 2019; Να σας πω, κύριοι Υπουργοί, ότι υπήρχε σταθμός τηλεδιόικησης στη Λάρισα και θα μπορούσε να έχει συμβάλει η λειτουργία του σταθμού τηλεδιόικησης στην πρόληψη αυτού του τραγικού δυστυχήματος.

Γιατί ορίσατε σταθμάρχη έναν άνθρωπο ο οποίος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του νόμου, έναν άνθρωπο ο οποίος είχε υπερβεί τα όρια ηλικίας που απαιτούνται, για να μπορέσει να αναλάβει τη θέση του σταθμάρχη; Και βγήκε χθες ο Υπουργός κ. Βορίδης και μας είπε ότι τα όρια ηλικίας δεν αφορούν όσους είναι ήδη υπάλληλοι στον ΟΣΕ, πράγμα το οποίο είναι απολύτως παράδοξο. Είναι παράλογο.

Να συνεχίσω; Ο κύριος Πρωθυπουργός χθες, ο κ. Μητσοτάκης, έφτασε στο σημείο να κάνει μια πρωτοφανή κίνηση. Έστειλε -και αυτός σας αφορά ευθέως, κύριε Τσιάρα, ως Υπουργό της Δικαιοσύνης- στον κ. Ντογιάκο επιστολή με δικονομικές οδηγίες. Τι είπε στον κ. Ντογιάκο; Ότι οφείλει, εν

πάση περιπτώσει, να πράξει τα δέοντα για να αναλάβει την υπόθεση υψηλόβαθμος δικαστικός, λες και ο κ. Ντογιάκος δεν το γνωρίζει αυτό.

Όμως, έκανε και κάτι πολύ χειρότερο. Του υπέδειξε ότι στη δικογραφία πρέπει να συμπεριληφθεί το πόρισμα μιας επιτροπής, η οποία δεν υφίσταται στο νομικό και διοικητικό σύμπαν ακόμα. Δεν υπάρχει αυτή η επιτροπή. Είναι μια επιτροπή την οποία όρισε ο κ. Μητσοτάκης, χωρίς να υπάρχει μια συγκεκριμένη θεσμική -αν θέλετε- κατοχύρωσή της, με ανθρώπους της δικής του επιλογής και υποδεικνύει τώρα στον κ. Ντογιάκο ότι θα πρέπει το πόρισμα αυτής της επιτροπής να συμπεριληφθεί στη δικογραφία. Πρόκειται για την πλήρη διάλυση κάθε έννοιας διάκρισης των εξουσιών, κάθε έννοιας δικαιοκρατικής λειτουργίας.

Και ειρήσθω εν παρόδω να σας πω ότι έχετε πια καταλήξει στην απόλυτη απαξίωση του κράτους δικαίου, της ελεγκτικής λογικής που πρέπει να διέπει την κοινοβουλευτική δημοκρατία. Χθες ο κ. Γεραπετρίτης έστειλε άλλη επιστολή, η οποία έκανε κριτική στους Ευρωβουλευτές της Επιτροπής LIBE ότι δήθεν θέλουν να επηρεάσουν το εκλογικό αποτέλεσμα στη χώρα και ότι δεν πρόκειται να τους συναντήσει κανείς από την Κυβέρνηση, διότι είμαστε σε προεκλογική περίοδο και σε περίοδο πένθους. Έτσι εσείς αντιλαμβάνεστε τον σεβασμό στα ανθρώπινα θύματα αυτής της τραγωδίας και τον σεβασμό στη δημοκρατία; Μετατρέποντας τους εαυτούς σας σε ανέλεγκτους δυνάστες

του ελληνικού λαού; Κανείς δεν δικαιούται να ελέγξει αυτή την Κυβέρνηση;
Κανείς δεν έχει τη δυνατότητα να διερευνήσει τα πεπραγμένα σας; Αυτή είναι
η αντίληψή σας για τη δημοκρατία;

Πραγματικά, λυπάμαι πάρα πολύ. Έχουμε την πλήρη κατάρρευση της
δικαιοκρατικής λειτουργίας επί των ημερών σας.

Και συνεχίζω με τα ερωτήματα. Για ποιον λόγο χαρίσατε στην εταιρεία
με τη συμπληρωματική σύμβαση που υπογράψατε τα 600 εκατομμύρια, τα
οποία όφειλε η ΤΡΑΙΝΟΣΕ να επενδύσει στον σιδηρόδρομο; Και για ποιον
λόγο απομειώσατε, προχωρήσατε σε εκπτώσεις, στις υποχρεώσεις
ασφαλείας του ελληνικού Δημοσίου με βάση την ίδια σύμβαση;

Ξέρετε, αυτά τα ερωτήματα ζητούν απαντήσεις, αλλά θα σπεύσω να
πω ότι δεν χρειάζεται και πολύ να ψάξουμε για να βρούμε τις σχετικές
απαντήσεις. Διότι κάνατε και άλλα, πολλά αλλά. Να σας θυμίσω ότι ο ΟΣΕ
παρά τις δυσκολίες, παρά τη μνημονιακή εποπτεία, παρά τη δημοσιονομική
στενότητα το 2019 σας παραδόθηκε με χίλιους τριακόσιους υπαλλήλους. Αυτή
τη στιγμή μετράει επτακόσιους πενήντα, εκ των οποίων αρκετοί δεν είναι καν
με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Είναι απασχολούμενοι με μπλοκάκι και
μάλιστα, σε θέσεις κομβικές για την ασφάλεια των πολιτών.

Λέω, λοιπόν, ότι δεν χρειάζεται να ψάξουμε πολύ για να βρούμε απαντήσεις στο γιατί τα κάνετε όλα αυτά. Όλη η πολιτική σας αντίληψη συνοψίζεται και εκφράζεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειριστήκατε την υπόθεση του ΟΣΕ. Απαξίωση των δημόσιων δομών με μείωση των εργαζομένων, με απόλυτη άρνηση να προχωρήσετε σε οποιαδήποτε επένδυση ασφάλειας. Γιατί; Διότι σχεδιάζατε να ιδιωτικοποιήσετε το δίκτυο. Το έχει ομολογήσει ο ίδιος ο κ. Καραμανλής ότι ο στόχος ήταν να δοθεί το έργο της συντήρησης και της λειτουργίας του δικτύου σε σύμβαση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Να γίνει, δηλαδή, ΣΔΙΤ. Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο απαξιώνατε εξακολουθητικά τη λειτουργία του ΟΣΕ.

Πελατειακές σχέσεις, τρίτο σημείο που, αν θέλετε, συνοψίζει τη λογική της πολιτικής σας. Κομματικά ρουσφέτια, διορισμοί, μετατάξεις ανθρώπων εκεί όπου δεν θα έπρεπε να βρίσκονται με βάση τα προσόντα τους και με βάση τις ίδιες προϋποθέσεις του νόμου που σπεύσατε μετά αναδρομικά να αλλάξετε. Και τέλος, συγκάλυψη, διαχείριση και επικοινωνία. Έτσι καταλαβαίνετε την πολιτική, δυστυχώς. Αυτή είναι η άποψή σας για τα πράγματα.

Δεν νομίζω ότι μπορεί αυτή η χώρα, αυτή η κοινωνία, αυτή η πολιτεία να συνεχίσει κατ' αυτόν τον τρόπο. Χρειάζεται απόλυτη προσήλωση στη δημόσια υποδομή. Χρειάζεται απόλυτη προσήλωση στην ενίσχυση του

δημόσιου τομέα, των κοινών αγαθών, των δημόσιων υπηρεσιών. Το γνωρίζετε αυτό, αλλά παρ' όλα αυτά σπεύδετε, τώρα στο τέλος της θητείας σας, να εκκινήσετε μια διαδικασία η οποία μας κάνει ευλόγως να είμαστε καχύποπτοι ότι θέλετε να ιδιωτικοποιήσετε και το νερό.

(DE)

Αυτή είναι η λογική, αυτή είναι η στρατηγική σας επιδίωξη και νομίζω ότι απέναντι σε αυτή την πολιτική απαιτείται όχι μόνο η δημοκρατική και προγραμματική Αντιπολίτευση, αλλά απαιτείται μια άλλη πορεία προοδευτικής διακυβέρνησης για τον τόπο. Ελπίζω να είναι κοντά.

Να είστε καλά και σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, κύριε Τζανακόπουλε, και πάνω στην ώρα!

Κύριε Πέτσα, έχετε τον λόγο από τη θέση σας για πέντε λεπτά, για να παρουσιάσετε την τροπολογία σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να εκφράσω και εγώ τα συλλυπητήριά μου στις οικογένειες των θυμάτων αυτού του αδιανόητου τραγικού συμβάντος και επίσης, ταχεία ανάρρωση σε όσους είναι τραυματίες.

Θα ήθελα, επίσης, να επισημάνω με αφορμή όσα είπε ο κ. Τζανακόπουλος ότι δεν είναι ώρα για μικροπολιτικές αντιπαραθέσεις, αλλά, όπως έχει πει και ο Πρωθυπουργός, πρέπει να σκύψουμε πάνω από το πρόβλημα και να δώσουμε απαντήσεις σε αυτά τα προβλήματα τα οποία οδήγησαν σε αυτό το τραγικό δυστύχημα, ώστε να μην ξανασυμβεί ποτέ.

Όσον αφορά στην τελευταία αποστροφή του λόγου του για την ιδιωτικοποίηση του νερού, εμείς είμαστε υπέρ της αγοράς, δεν είμαστε υπέρ της ιδιωτικοποίησης φυσικών μονοπωλίων. Άρα, δεν υπάρχει κανένα τέτοιο ενδεχόμενο, ιδίως σε ό,τι αφορά τα θέματα των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης. Διότι το ακούω πολλές φορές αυτό να αναφέρεται. Το έχω τονίσει κατ' επανάληψη πολλές φορές και εγώ και ο Κώστας Σκρέκας.

Όσον αφορά στα θέματα της τροπολογίας 1633/137 από 6-3-2023 και ιδίως, τα άρθρα 3, 4 και 5, κύριε Πρόεδρε, που είναι συναρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ήθελα να τονίσω το άρθρο 3, που κάνει μια μεταρρυθμιστική τομή, απλοποιώντας τις διαδικασίες έκδοσης βεβαιώσεων τέλους ακίνητης περιουσίας από τους δήμους. Εν προκειμένω, είναι ψηφιακή έκδοση, απλουστεύεται η διαδικασία για τη σύναψη συμβολαίων κατά τη μεταβίβαση ακινήτων και προβλέπει δύο συγκεκριμένα διακριτά στάδια.

Όσον αφορά στα ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα, προβλέπονται μόνο δύο δικαιολογητικά που αναζητούνται από τους δήμους. Για την περίπτωση του ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, το ένα είναι η φωτοτυπία του τελευταίου λογαριασμού ρεύματος από τη ΔΕΗ ή κάποιου άλλου εναλλακτικού παρόχου μαζί με το αποδεικτικό εξόφλησής του και το άλλο είναι το πιστοποιητικό πληρότητας ταυτότητας κτηρίου ή διηρημένης ιδιοκτησίας από τον μηχανικό.

Στην περίπτωση μη ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου προβλέπονται τρία δικαιολογητικά, η βεβαίωση διακοπής ηλεκτροδότησης από τον ΔΕΔΔΗΕ με ημερομηνία διακοπής, το πιστοποιητικό πληρότητας ταυτότητας κτηρίου ή διηρημένης ιδιοκτησίας και η υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη για τη μη χρήση του ακινήτου. Η βεβαίωση, φυσικά, εκδίδεται για τα τετραγωνικά τα οποία αναφέρονται στο πιστοποιητικό πληρότητας ταυτότητας κτηρίου ή διηρημένης ιδιοκτησίας και ισχύει για όλο το χρονικό διάστημα του έτους μέσα το οποίο εκδίδεται η βεβαίωση.

Τα άλλα δύο άρθρα αφορούν παρατάσεις ισχύος. Το άρθρο 4 αφορά στην παράταση έναρξης ισχύος των διατάξεων που αφορούν στη θέσπιση μέτρων για τη διαφανή και ασφαλή λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας, του internet of things, του διαδικτύου των πραγμάτων, όπως αποδίδεται στα ελληνικά, που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών και τους οργανισμούς

τοπικής αυτοδιοίκησης. Η συγκεκριμένη έναρξη ισχύος εκκινεί από την 1-9-2023.

Στο άρθρο 5 μιλούμε για την παράταση των συμβάσεων του προσωπικού ορισμένου χρόνου στην ΗΔΙΚΑ όχι πέραν της 30-9-2023, καθώς η ΗΔΙΚΑ έχει ανάγκη από έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς έχει να φέρει σε πέρας πολύ σημαντικές συμβάσεις έργων που αφορούν στην κοινωνική ασφάλιση, την πρόνοια και την υγεία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Προχωράμε με τον κ. Παπαηλιού, γιατί ο κ. Λοβέρδος μπήκε στη θέση του κ. Δημοσχάκη. Μετά ακολουθεί ο κ. Γιάννης Λοβέρδος και ύστερα ο κ. Θεοχάρης.

Ορίστε, κ. Παπαηλιού, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτός από την έκφραση θερμών συλλυπητηρίων προς τους οικείους των θυμάτων του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος, αυτής της τραγωδίας, αυτή ακριβώς επιβάλλει να ξεκινήσω τη σημερινή τοποθέτησή μου με την αποτύπωση των πραγμάτων μετά από αυτό το δυστύχημα.

Πρώτα από όλα, πόνος και οδύνη, πένθος για τα αδικοχαμένα θύματα αυτής της ανείπωτης τραγωδίας, οργή για τους πραγματικούς υπεύθυνους,

απαίτηση για δικαίωση με την ανάδειξη της αλήθειας και βέβαια, λήψη αποφάσεων για τους ελληνικούς σιδηροδρόμους στο πλαίσιο εθνικής συνεννόησης, με προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, που περιλαμβάνει και την ασφάλεια των επιβαινόντων και όχι επιχειρηματικών συμφερόντων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική και όχι μόνο ευθύνη της κάθε κυβέρνησης εντοπίζεται στις επιλογές της επί του πεδίου και στο έργο που υλοποιεί, στις πράξεις και τις παραλείψεις της. Στην προκειμένη περίπτωση όλα αυτά πρέπει να διερευνηθούν με αντικειμενικότητα και πνεύμα δικαιοσύνης από την ίδια τη Δικαιοσύνη.

Για το δυστύχημα δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πρόκειται για μια προαναγγελθείσα τραγωδία. Το μαρτυρούν οι έγκαιρες προειδοποιήσεις, οι καταγγελίες και επίσης, οι αγωνιώδεις επιστολές των σιδηροδρομικών, αλλά και οι παραιτήσεις αρμοδίων περί την ασφάλεια. Σε αυτές τις εκκλήσεις-προειδοποιήσεις η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν αντέδρασε, δεν έπραξε κάτι, αλλά ακολούθησε την προσφιλή τακτική της, εξυβρίζοντας και συκοφαντώντας το συνδικαλιστικό κίνημα. Άφησε τα τρένα να περνούν και ήδη, η Κυβέρνηση μετά το δυστύχημα φαίνεται ότι προσπαθεί να αποκρύψει και να συγκαλύψει την αλήθεια, επιχειρώντας επικοινωνιακή διαχείριση του θέματος και παρακάμπτοντας τη Δικαιοσύνη.

Και τώρα έρχομαι στο νομοσχέδιο. Η κατάργηση ή συγχώνευση των διοικητικών δικαστηρίων που λειτουργούν σήμερα δεν αποτελεί λύση στο πρόβλημα ή στα προβλήματα της εύρυθμης λειτουργίας της διοικητικής δικαιοσύνης. Είναι επιβεβλημένη η λειτουργία διοικητικού πρωτοδικείου στην έδρα κάθε πολιτικού πρωτοδικείου, όπως επιβάλλει άλλωστε και η αρχή του κράτους δικαίου και στο πλαίσιο αυτής, του φυσικού δικαστή, αλλά και της αναγκαίας για την απονομή της δικαιοσύνης, τοπικής εγγύτητας του πολίτη. Οι συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές που διέπουν την απονομή της δικαιοσύνης πρέπει σε κάθε περίπτωση να γίνονται σεβαστές και να μην παραβλέπονται και τελικά να καταπατούνται υπό την πίεση οικονομικών παραγόντων και στοιχείων, παραδείγματος χάριν την εξεύρεση χρηματοδότησης ή άλλων παραγόντων.

Η ελληνική κοινωνία βιώνει σήμερα υπό την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, του συστήματος Μητσοτάκη, μια άνευ προηγουμένου από τη Μεταπολίτευση και μετά απειλή για το κράτος δικαίου και τη Δημοκρατία. Για αυτόν τον λόγο είναι επιτακτική περισσότερο από ποτέ η ανάγκη υπεράσπισής τους, ακόμη και επαναπροσδιορισμού της πολιτικής βάσει αυτών των αρχών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ)

Τα παραδείγματα πολλά: Το σκάνδαλο των υποκλοπών και της επιχείρησης συγκάλυψής του, αλλά και η ένταξη επίορκων δικαστικών λειτουργών στις πολιτικές επιδιώξεις του κυβερνώντος κόμματος, οι κυβερνητικές παρεμβάσεις στη δικαστική λειτουργία και στους δικαστικούς λειτουργούς, με τελευταίες κυβερνητικές παρεμβάσεις τη συγκρότηση δήθεν υπερκομματικής επιτροπής από το Μέγαρο Μαξίμου, που συνιστά παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών και την επιστολή του Πρωθυπουργού προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που περιλαμβάνει υποδείξεις και συστάσεις για τον προσανατολισμό και τον εν γένει δικαστικό χαρακτήρα και χειρισμό της υπόθεσης.

Όλα αυτά δεν αφήνουν περιθώρια αμφισβήτησης ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν σέβεται το Σύνταγμα, το κράτος δικαίου, την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης και τη Δημοκρατία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η διοικητική δικαιοσύνη με την αύξηση της ύλης και με τη γεωγραφική διασπορά των υποθέσεων των οποίων επιλαμβάνεται, δεν μπορεί σήμερα να αντιμετωπίζεται με καταργήσεις και συγχωνεύσεις, αλλά μόνο με την ενίσχυσή της σε ανθρώπινο δυναμικό και σε υποδομές. Υπάρχει η ανάγκη για εξορθολογισμό, με τον εκσυγχρονισμό και την αναμόρφωση του δικονομικού πλαισίου λειτουργίας των διοικητικών

δικαστηρίων, την κάλυψη των κενών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων και την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής.

Η συγκέντρωση της δικαστικής ύλης σε έναν περιορισμένο αριθμό διοικητικών δικαστηρίων και η ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής -όχι δικαστηρίων, γραφείων τηλεματικής- θα επιτείνει περαιτέρω τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα, σε αντίθεση με τη διάχυσή της, με την αναδιάρθρωση της αρμοδιότητας που επιταχύνει τον προσδιορισμό των υποθέσεων, την εκδίκασή τους και την έκδοση αποφάσεων. Από το περιεχόμενο του νομοσχεδίου διαφαίνεται η επικυριαρχία της τεχνολογίας στη δικαιοσύνη και συνακόλουθα η εκτόπιση της δικαιοσύνης από την τεχνολογία. Θα έπρεπε να συμβαίνει το αντίθετο, δηλαδή η τεχνολογία να υπηρετεί τη δικαιοσύνη. Σε αυτό το πλαίσιο, εισάγεται ο θεσμός της τηλεματικής δίκης και η μετατροπή των τακτικών δικαστηρίων σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής, έστω και σε βάθος χρόνου.

Οι μεταβατικές έδρες που προβλέπονται σε δύο χρόνια, θα έχουν μετατραπεί σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής, όπου απλά θα υπάρχει διασύνδεση μέσω τεχνολογίας των δικηγόρων και άλλων συντελεστών της δίκης, αλλά όχι των δικαστών, οι οποίοι δικαστές θα δικάζουν από άλλους χώρους, από άλλα γραφεία που θα είναι οι φυσικές έδρες τους. Έτσι τίθενται εν αμφιβόλω οι αρχές της αμεσότητας, της δημοσιότητας, της

προφορικότητας και η άμεση επικοινωνία του πολίτη με τον φυσικό δικαστή του. Ειδικότερα για την Αρκαδία ορίζεται ως έδρα η Σπάρτη για το Διοικητικό Πρωτοδικείο Τρίπολης. Αυτό σημαίνει ότι πλέον δεν θα υπάρχουν υπηρεσίες δικαιοσύνης στην Αρκαδία, στην Τρίπολη και ταυτόχρονα θα μειωθούν οι θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων και δικαστών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συγκέντρωση των υποθέσεων σε λίγα δικαστήρια και η αντίστοιχη κατάργηση δικαστηρίων της περιφέρειας αποτελεί άλλο ένα πλήγμα στην ελληνική επαρχία. Το ίδιο συμβαίνει και με την κατάργηση άλλων δομών εκπαιδευτικών, υγειονομικών, αστυνομικών, παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, τραπεζικών. Η σχέση κόστους-οφέλους που επικαλείται η κεντρική κυβέρνηση, το κέντρο -αυτό συμβαίνει πάντα- δεν μπορεί να είναι μόνον οικονομικού χαρακτήρα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλα κριτήρια, όπως η ενίσχυση της αποκέντρωσης, της περιφερειακής συνοχής και ευρύτερα της ανάπτυξης για όλους, η οποία δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε νεκρές κοινωνίες, παρά μόνον σε ζωντανές, αφού αυτές οι καταργήσεις συνιστούν αφαίρεση ακόμη μίας ανάσας ζωής από την ελληνική επαρχία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Βαρουφάκης, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Ξεκινώ με τα βαθιά συλλυπητήρια εκ μέρους όλου του ΜέΡΑ25 στις οικογένειες, τους φίλους, τις κοινωνίες, τις κοινότητες, σε όλους μας που χάσαμε τόσους ανθρώπους.

Εμείς στο ΜέΡΑ25, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χρειαζόμαστε καμία απολύτως επιτροπή να μας πει τι έφταιξε. Οι Βουλευτές μας, Κρίτων Αρσένης και Κλέων Γρηγοριάδης, παρουσίασαν το πόρισμα του τι έφταιξε πριν συμβεί η τραγωδία. Την 21η Μαρτίου του 2022 από αυτό το Βήμα ο Κρίτων Αρσένης σάς καλούσε, σας εκλιπαρούσε και χρησιμοποιούσε τα λόγια: «Σας ζητώ να προστατεύσετε τους εργαζόμενους και τους επιβάτες των σιδηροδρόμων μας». Τρεις μήνες μετά ο Κλέων Γρηγοριάδης -από τα Πρακτικά της Βουλής διαβάζω- είπε τα εξής: «Κλιμάκιο του ΜέΡΑ25 επισκέφθηκε το αμαξοστάσιο της ΣΤΑΣΥ στα Σεπόλια». Το γνωρίζω γιατί ήμουν και εγώ σε αυτό το κλιμάκιο. Συνεχίζει ο Κλέων: «Εκεί ξέρετε τι μάθαμε; Μάθαμε ότι τριάντα εργαζόμενοι είναι υπεύθυνοι για ολόκληρη τη Γραμμή 2, Ανθούπολη-Ελληνικό, και τη Γραμμή 3 από τη Νίκαια μέχρι Δουκίσσης

Πλακεντίας. Από εξήντα τέσσερις που ήταν οι εργαζόμενοι έμειναν τριάντα. Όχι μόνο είναι υποστελεχωμένοι, αλλά τους λείπουν και εργαλεία. Όποιο χαλάσει δεν αντικαθίστανται και οι εργαζόμενοι συντηρητές αναγκάζονται να φτιάξουν πατέντες». Συνέχισε ο Κλέωνας: «Οι άνθρωποι αυτοί κατά παράβαση κάθε εργατικής νομοθεσίας εργάζονται επτά συνεχόμενες ημέρες. Τους έχουν μείνει μόνο δύο οχήματα ελαφράς συντήρησης. Τώρα και αυτά παροπλίστηκαν. Αργά ή γρήγορα αυτός ο μεσαιώνας, αυτή η γαλέρα θα έχει αντίκτυπο σε ατύχημα. Και τότε, όπως με το πόρισμα για τον εργοδηγό Πέτρο Γιάμαλη που σκοτώθηκε από μια τέτοια λοκομοτίβα και δεν έχει βγει ακόμα επτά μήνες τώρα...» -αυτά τα έλεγε ο Κλέωνας την 21η Ιουνίου του 2022- «...το πόρισμα που θα βγει θα λέει ότι αυτοί οι δύσμοιροι τριάντα φταίνε που σκοτώθηκε επιβατικό κοινό. Έτσι κάνετε πάντα, διχασμό και αυτοματισμό».

Τρεις εβδομάδες μετά, στις 8 Ιουλίου του 2022, ο Κρίτων Αρσένης από αυτό το Βήμα είπε τα εξής: «Είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη που ο σιδηρόδρομος πουλήθηκε για ποσό μικρότερο εκείνου που η σύμβαση μάς υποχρεώνει να υπηρετούμε την εταιρεία ετησίως». Να σας θυμίσω ότι 45 εκατομμύρια ευρώ έδωσαν οι Ιταλοί, και 50 εκατομμύρια ευρώ τους δίνουμε κάθε χρόνο για τη γραμμή Αθήνα-Θεσσαλονίκη. Συνέχισε την ογδόη Ιουλίου του 2022 ο Κρίτων Αρσένης: «Και μάλιστα με μια σύμβαση του ΣΥΡΙΖΑ που ακόμα δεν έχει δοθεί στη δημοσιότητα. Είναι πλήρης η συνεργασία σας, Νέας

Δημοκρατίας και ΣΥΡΙΖΑ, εις βάρος του σιδηροδρόμου που θα έπρεπε να είναι η αιχμή του δόρατος των δημόσιων επενδύσεων, γιατί το τρένο είναι το μοναδικό κλιματικά φιλικό και ασφαλές μέσο που μπορούμε να έχουμε».

Τέλος, την 28η Σεπτεμβρίου του 2022 από αυτό το Βήμα ο Κρίτων Αρσένης σάς έλεγε συγκεκριμένα: «Η γραμμή Αθήνα-Θεσσαλονίκη είναι μια απολύτως ανασφαλής γραμμή και για τους εργαζόμενους και για τους επιβάτες. Όσον αφορά τα ατυχήματα έχουν όνομα, ονομάζονται: ιδιωτικοποίηση πάση θυσία».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Εάν μπορούσαν να το ξέρουν οι Βουλευτές του ΜέΡΑ25, σίγουρα μπορούσατε να το ξέρετε και εσείς, όλα τα μνημονιακά κόμματα. Όλοι συνένοχοι. Λέτε ότι μας βγάλατε από τα μνημόνια και ότι τώρα είμαστε νοικοκύρηδες στον τόπο μας. Τότε γιατί δεν κάνετε προσλήψεις; Τότε γιατί αφήνετε τους ανθρώπους της ΣΤΑΣΥ στα μηχανοστάσια μόνους τους χωρίς συναδέλφους ικανούς σε αριθμό και σε ποιότητα να κάνουν τη δουλειά που είναι υποχρεωμένοι από τον νόμο να κάνουν; Η Τρόικα σάς λέει «τζιζ», να μην κάνετε προσλήψεις; Μόνο χιλιάδες αστυνομικούς και λιμενικούς και εξακοσάρια επιδομάτων καταστολής σάς αφήνουν να ξοδεύετε ή μόνοι σας εγκληματείτε χωρίς τη βοήθεια της Τρόικας; Η απάντηση λίγο μας ενδιαφέρει. Εμείς ξέρουμε τον ένοχο, όπως τον ξέρει ο ελληνικός λαός. Ένοχος είναι το

τρίπτυχο: απαξίωση του δημόσιου δικτύου, απαξίωση-σπάσιμο του δημόσιου δικτύου και ιδιωτικοποίηση των κομματιών που έχουν μείνει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Το αποτέλεσμα στην καλύτερη περίπτωση είναι η λεηλασία, στη χειρότερη είναι ο θάνατος, ιδίως όταν γίνεται σε μια χώρα με «κυβερνήσεις Quisling», παραδομένοι στους κατακτητές των δανειστών.

Θα είμαι ξεκάθαρος, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το 2015 συγκεκριμένοι Τροϊκανοί και θα αναφερθώ στον κ. Τόμας Βίζερ και στον κ. Ντέκλαν Κόστελο -γιατί εμείς μιλάμε με ονόματα από αυτό το Βήμα της Βουλής- ήρθαν και μου ξεκαθάρισαν: «Αφήστε τα πολλά πολλά περί διαπραγμάτευσης. Τα αεροδρόμιά σας θα τα πάρει η FRAPORT, το λιμάνι θα το πάρει η COSCO και το τρένο θα το δώσουμε στους Ιταλούς της FS»». Ήταν αποφασισμένο. Τα είχαν πει και σε εσάς όταν ήσασταν ακόμα κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου. Γιατί έτσι γίνεται, χώρας πεσούσης πάσα κρατική ξένη εταιρεία ξυλεύεται, γιατί και η FRAPORT είναι κρατική και η COSCO και η FS είναι κρατικές. Έγινε επανακρατικοποίηση του ΟΣΕ από λάθος κράτος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Και όταν τους έλεγα, μα, η FS είναι πτωχευμένη, ανήκει ολοκληρωτικά - το ξέρετε αυτό; Το ξέρετε- στο Υπουργείο Οικονομικών της Ιταλίας και δεν έχει φράγκο να βάλει στην αναβάθμιση των τρένων μας, ξέρετε τι μου λέγανε; Μου λέγανε: «Δεν πειράζει. Πρέπει να δώσουμε και εμείς κάτι στους Ιταλούς για να συμφωνήσουν», με την τρόικα, όχι με τον ελληνικό λαό. Εκεί μας καταντήσατε εσείς του «Βάστα Γερούν» σε αυτό το Κοινοβούλιο από τότε μέχρι σήμερα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Και τώρα έχουμε το ανεκδιήγητο δίδυμο Κυριάκος-Ούρσουλα. Διαβάζω από tweet του Πρωθυπουργού σας -να τον χαιρέσετε: «Θα ζητήσω», λέει, «αμέσως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από φίλες χώρες τη συνδρομή τους σε τεχνολογία, ώστε να αποκτήσουμε επιτέλους σύγχρονα τρένα και θα αγωνιστώ για να έχουμε πρόσθετη κοινοτική χρηματοδότηση, προκειμένου να συντηρηθεί και να αναβαθμιστεί γρήγορα το υφιστάμενο δίκτυο».

Ουσιαστικά, τι λέτε; Λέτε «ναι» στους ψευδοτεχνοκράτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά «όχι», να μην έρθει η επιτροπή του Ευρωκοινοβουλίου εδώ που κάνει την έρευνα για την ποιότητα της δημοκρατίας, για τις υποκλοπές και για τη δημοσιογραφία. Λέτε «ναι» στην τρόικα για τη διάλυση του τρένου, αλλά «όχι» για να μπει φρένο στους εφοπλιστές σας που μετακινούν το πετρέλαιο του Πούτιν. Εσείς «μένετε

Ευρώπη» μόνο όταν ο στόχος σας είναι η φτωχοποίηση του ελληνικού λαού και λέτε «όχι» στην Ευρώπη, όταν θίγονται τα συμφέροντα των ολιγαρχών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Και ξάφνου δηλαδή τι; Η πιο αποτυχημένη πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ήταν προηγουμένως αποτυχημένη Υπουργός Άμυνας της κ. Μέρκελ, η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν ζήτησε και αυτή, ήθελε και αυτή να βγάλει ένα tweet και λέει: «Σήμερα συζητήσαμε με τον Πρωθυπουργό Μητσοτάκη επιπλέον τεχνική βοήθεια που θα προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Ελλάδα για να εκσυγχρονιστούν τα τρένα και να βελτιωθεί η ασφάλειά τους». Δηλαδή ποιους ακριβώς θα στείλει; Εκείνους που μας επέβαλαν το σπάσιμο του ΟΣΕ και έφεραν την τραγωδία; Ποιοι θα τους στείλουν; Η ίδια Κομισιόν που ως κομμάτι της τρόικας επέβαλε στον ΣΥΡΙΖΑ την παράδοση των αμαξοστοιχιών στην πτωχευμένη FS, η οποία μας κουβάλησε εδώ μετά συρμούς τριανταπενταετίας που απαγορεύονται να χρησιμοποιηθούν στην υπόλοιπη Ευρώπη;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Αγαπητή Ούρσουλα, δεν θα πάρουμε. Και μια συμβουλή: Όταν μιλάς στους Έλληνες, στον ελληνικό λαό για τεχνική βοήθεια, θυμίζεις τους Αμερικανούς ιθύνοντες που υπόσχονται να φέρουν τη δημοκρατία στο Ιράκ. Ανατριχιάζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Κάποιοι ρωτούν -και ορισμένοι καλοπροαίρετα- γιατί εμείς στο ΜΕΡΑ25 λέμε ότι το σπάσιμο των δικτύων που παρέχουν δημόσια αγαθά είτε πρόκειται για τη ΔΕΗ είτε πρόκειται για τον ΟΣΕ και το νερό -καλή ώρα- και κατόπιν η ιδιωτικοποίησή τους είναι έγκλημα; Για τέσσερις λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι:

Πρώτον, χάνεται όλη η συσσωρευμένη εμπειρία που έχει ένα ενιαίο σύστημα. Όπως τότε, το 2010, που η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με προεξάρχοντα τον Υπουργό Δημήτρη Ρέππα τσεκούριασε τον σιδηρόδρομο και ώθησε πλήθος προσωπικού είτε στην αποχώρηση είτε στην μετάταξη. Έφυγε το 60% του προσωπικού.

Δεύτερον, γιατί χάνονται οι συνέργειες και αποσυντονίζεται το σύστημα. Όταν έχεις μία εταιρεία η οποία σχεδιάζει την αμαξοστοιχία -και μάλιστα φέρνει και μία μεταχειρισμένη- και μια άλλη εταιρεία που υποτίθεται ότι αναβαθμίζει τις ράγες, δεν συντονίζονται μεταξύ τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κοιτάξτε την υφήλιο. Πού υπάρχουν σοβαρά τρένα; Πού έχουν χτιστεί υπερσύγχρονα, ασφαλή τρένα; Σε ποιες χώρες; Τρεις είναι οι χώρες: η Γαλλία, η Ιαπωνία και η Κίνα. Πουθενά αλλού επί της ουσίας. Και στις τρεις αυτές χώρες το υπερσύγχρονο δίκτυο που είναι ασφαλές και με ταχύτητες άνω των 300 χιλιομέτρων την ώρα χρειάστηκε

εταιρείες οι οποίες σχεδίασαν, κατασκεύασαν τόσο τις ράγες, όσο και τις αμαξοστοιχίες. Ένα ενιαίο σύστημα. Κανένα ιδιωτικό, κατακερματισμένο σύστημα δεν μπορεί να πετύχει κάτι τέτοιο. Και εκεί που έσπασε το καλό σύστημα που χτίστηκε, όπως στη Γαλλία και στην Ιαπωνία -όπου εκεί έσπασε για λόγους νεοφιλελεύθερους, για λόγους Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Γαλλία και στην Ιαπωνία - έμειναν πίσω σε σχέση με το κινεζικό.

Ο τρίτος λόγος είναι ότι, όταν σπας ένα δίκτυο ενός δημόσιου αγαθού και βάζεις μέσα εταιρείες στο πλαίσιο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ξεκινάνε αμέσως -με μαθηματική ακρίβεια- εσωτερικές έριδες εντός της κοινοπραξίας. Πάρτε για παράδειγμα τον τσακωμό μεταξύ της ΑΚΤΩΡ του Μπόμπολα τότε και της ALSTOM. Δεν μιλιόντουσαν οι της ίδιας κοινοπραξίας. Αυτό είναι το αποτέλεσμα του σπασίματος και της ιδιωτικοποίησης.

Και τέλος, ιδιωτικοποιείς ένα δημόσιο αγαθό, το οποίο είναι δημόσιο ακόμα και μετά την ιδιωτικοποίηση στον βαθμό που υπάρχουν οι λεγόμενες «εξωτερικότητες», δηλαδή κάθε επιβάτης που ανεβαίνει σε ένα τρένο βοηθάει στην αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου. Αυτό είναι ένα κοινωνικό όφελος το οποίο εσείς δεν το μετράτε όταν αντιμετωπίζετε τον σιδηρόδρομο ως διαφορετική αγορά από τον αυτοκινητόδρομο. Και έτσι, πέφτετε στο έλεος συμπράξεων μεταξύ μαφιόζικων μεγαλοτραπεζιών όπως η Goldman Sachs - θυμάστε τα διόδια που πουλήθηκαν επί Σημίτη;- και με τους ολιγάρχες των

αυτοκινητοδρόμων, των διοδίων. Δηλαδή, με άλλα λόγια, ΤΕΡΝΑ από τη μια μεριά, ΑΚΤΩΡ από την άλλη, J.P. Morgan και Goldman Sachs είναι τα κοράκια τα οποία ουσιαστικά δημιουργούν συνθήκες λεηλασίας του δημόσιου αγαθού, το οποίο είναι οι μεταφορές. Όχι μόνο ο σιδηρόδρομος, αλλά και ο αυτοκινητόδρομος.

Κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, σε αυτή τη θλιβερή ημέρα εμείς θλιβόμαστε ακόμα πιο πολύ επειδή έχουμε μια κυβέρνηση που δεν την ενδιαφέρει η αλήθεια. Την ενδιαφέρει μόνο η συγκάλυψη μέσω κούφιας επιτροπών. Είναι δυνατόν να διορίσετε εσείς με το «έτσι θέλω» μια τριμελή επιτροπή, στην οποία μάλιστα βάλατε τον άνθρωπο στον οποίο εσείς είχατε δώσει την εντολή να σπάσει και να ιδιωτικοποιήσει τον ΟΣΕ; Ο λύκος να φυλάει τα πρόβατα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Από τη μια μεριά, κούφιας επιτροπές για τη συγκάλυψη και συγγνή καταστολή στους δρόμους και στις πλατείες. Προχτές μανιασμένοι «Δελτάδες» σας έπεφταν με τα μηχανάκια τους πάνω σε τέσσερις-πέντε δικηγόρους της Εναλλακτικής Κίνησης Δικηγόρων. Λυσσασμένα ΜΑΤ χτυπούσαν το δικό μας μπλοκ και είμαι σίγουρος και άλλα μπλοκ. Ναι, είναι αλήθεια. Μια βροχή σας σώζει, αλλά αυτή δεν θα είναι η βροχή των χημικών σας.

Η απόδειξη ότι δεν σας ενδιαφέρει η αλήθεια; Μέσα σε αυτό το πένθος, μέσα σ' αυτό το θανατικό εφαρμόζετε σήμερα εδώ, στο Κοινοβούλιο, το ίδιο τρίπτυχο της καταστροφής: Απαξίωση του δημόσιου, σπάσιμο του δημόσιου δικτύου και ιδιωτικοποίηση των κομματιών του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Το κάνετε στο νερό. Τολμάτε να φέρετε νομοσχέδιο που δίνει, λέει, στη ΡΑΕ τη ρύθμιση της αγοράς του νερού; Έχετε γράψει στα παλαιότερα των υποδημάτων σας ακόμα και το αστικό κράτος, ακόμα και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επιμένετε, το νερό στους ιδιώτες. Λες και δεν ξέρουμε ότι όπου έχει ιδιωτικοποιηθεί το νερό, η αποτυχία και η καταστροφή είναι δεδομένη. Ρωτήστε τους κατοίκους του Βερολίνου που αναγκάστηκαν να επιμείνουν στην επανεθνικοποίησή του.

Και δεν είναι μόνο το νερό. Το κάνετε -δεν ντρέπεστε λιγάκι! Δεν ντρέπεστε λιγάκι!- με την περίθαλψη των παιδιών με καρκίνο; Μέσα σε αυτό το κλίμα μεταφέρετε στο Μαριάννα Βαρδινογιάννη-Ελπίδα το τμήμα παιδιατρικής αιματολογίας-ογκολογίας; Τη μονάδα μεταμόσχευσης μυελού των οστών από το Γενικό Νοσοκομείο Παίδων και το ογκολογικό τμήμα από το Γενικό Νοσοκομείο Παίδων Αγγλαΐας Κυριακού; Ό,τι κάνατε με τη ΔΕΗ, ό,τι κάνατε με τον ΟΣΕ, ό,τι κάνατε με το νερό, όλα τα σφάζετε, όλα τα μαχαιρώνετε. Όλα για τα αφεντικά σας.

Από την άλλη, δεν έχουμε Αξιωματική Αντιπολίτευση. Εσείς του ΣΥΡΙΖΑ κάθεστε και επικεντρώνεστε -και εσείς δεν ντρέπεστε λιγάκι!- για το ποιος σταθμάρχης ήταν ο καλός, ο δικός σας ή ο δικός τους. Τίποτα το καινούριο βέβαια, γιατί αγκαλιασμένοι με τη Νέα Δημοκρατία ψηφίσατε το τρίτο και το τέταρτο μνημόνιο, έτσι; Και όπως τώρα, αυτά τα τριάμισι χρόνια αυτής της κοινοβουλευτικής περιόδου, μαζί τους δώσατε το Ελληνικό στον Λάτση, τα ναυπηγεία, τις Σκουριές, το τρένο.

Δεν περιμέναμε κάτι διαφορετικό. Όπως αναστήσατε εκείνο το βράδυ του δημοψηφίσματος την Νέα Δημοκρατία, ονομάζοντας αυταπάτες όλα αυτά που σήμερα οι πολίτες εκεί έξω έχουν καταλάβει ότι όχι μόνο δεν είναι αυταπάτες, αλλά είναι προαπαιτούμενα για μια βιώσιμη χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Εκπαραθύρωση των funds από την Ελλάδα. Κατάργηση του ΗΡΑΚΛΗ και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Επανεθνικοποίηση και άμεση κοινωνικοποίηση της ΔΕΗ, του νερού, των τρένων, της υγείας.

Έστω και τώρα, κύριε Τζανακόπουλε, που σας βλέπω εδώ, θα ζητήσετε ένα συγγνώμη για την ιδιωτικοποίηση των τρένων;

Θα ζητήσετε ένα συγγνώμη, έστω στη βάση ότι υποκύψατε στην τρόικα; Πείτε το έμπρακτα. Και ταυτόχρονα να καταγγείλετε όχι μόνο την τρόικα, αλλά και

τα καρτέλ των αυτοκινητόδρομων που πάνε χέρι-χέρι με τη FS, με την ALSTOM, με την ΑΚΤΩΡ.

Εμείς είμαστε κρυστάλλινα διάφανοι απέναντι στον ελληνικό λαό. Δεν μιλάμε για ρήξη, επειδή μας αρέσει η ιδέα ή επειδή θέλουμε σύγκρουση με τον οποιοδήποτε. Μιλάμε για ρήξη, επειδή η ρήξη είναι προαπαιτούμενο για εκείνα που όχι μόνο δεν είναι αυταπάτες, αλλά που αποτελούν αίτημα της εποχής μας, απαίτηση της νέας γενιάς εκεί έξω.

Θα τα ξαναπάω άλλη μια φορά: εκπαράθυρωση των funds, κατάργηση του ΗΡΑΚΛΗ, κατάργηση του χρηματιστηρίου ενέργειας, επανεθνικοποίηση και άμεση κοινωνικοποίηση ΔΕΗ, νερού, τραίνων, ενίσχυση της δημόσιας υγείας, της δημόσιας παιδείας.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, το έχετε καταλάβει -δεν ξέρω, νομίζω ότι δεν το έχει καταλάβει- ότι ο κόσμος εκεί έξω, ιδίως οι νέοι άνθρωποι, απαιτούν λογοδοσία; Νομίζετε ότι καθαρίσατε με την παραίτηση ενός Υπουργού, ο οποίος θα κατέβει στις επόμενες εκλογές, τώρα μέσα σε μερικές βδομάδες; Έχουν σιχαθεί οι άνθρωποι και ιδίως η νεολαία εκεί έξω, τη συγκάλυψη των συμφερόντων και το κυνήγι εξιλαστήριων θυμάτων, εργαζομένων, σταθμαρχών, περαστικών ή οποιοδήποτε μπορείτε να μπουζουριάσετε για να μην λογοδοτήσουν οι ένοχοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Έχουν μαζευτεί πολλά σε αυτή τη χώρα όλον αυτό τον καιρό. Από πού να ξεκινήσει κανείς; Από τη ΡΙΚΟΜΕΞ; Από το ΣΑΜΙΝΑ; Από την πυρπολημένη Πελοπόννησο το 2007; Από το Μάτι; Από τη Βόρεια Εύβοια; Από την Αττική οδό; Η αλήθεια είναι δεν φταίει η τρόικα για όλα αυτά. Απλά ήταν στραβό το κλήμα, ήρθε και η τρόικα και παράγινε, ξεχείλισε το ποτήρι.

Ευτυχώς, όμως, -το επαναλαμβάνω αυτό- η νεολαία εκεί έξω αμύνεται. Θα τους ξαναχτυπήσετε με τα ΜΑΤ σας και του ΔΕΛΤΑδες σας; Δεν υπάρχει αμφιβολία! Είναι στη φύση σας, όπως είναι στη φύση σας να κάνετε το παν για να μην ψηφίζουν οι νέοι.

Εμείς καταθέσαμε μία τροπολογία με την οποία θα μπορούν οι νέοι που δουλεύουν ξενοδοχοϋπάλληλοι στη μέση του καλοκαιριού, να ψηφίζουν στον τόπο εργασίας τους. Παρακαλώ το ΚΚΕ και τον ΣΥΡΙΖΑ, αν θέλετε, στηρίξτε αυτή την τροπολογία. Εσείς δεν τους σκέφτεστε, γιατί θέλετε οι νέοι και νέες να μην ψηφίζουν. Διότι γνωρίζετε ότι θα σας μαυρίσουν, όπως σας αξίζει!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

Αλλά, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, όποτε και να κάνετε τις εκλογές, από όσους νέους και όσες νέες να στερήσετε το δικαίωμα του

εκλέγειν, εμείς δεν είμαστε εκεί, το ΜέΡΑ25 και άλλες δημοκρατικές δυνάμεις, ώστε οι κάλπες να εκφράσουν το λαϊκό αίσθημα.

Καμία ανοχή στο διαρκές ολιγαρχικό έγκλημα. Όχι στην αποχή, γιατί η αποχή σημαίνει ανοχή υμών. Ούτε διαμαρτυρία, λοιπόν, ούτε οργή. Καταδίκη που καταγράφεται στις κάλπες. Αυτό είναι το χρέος μας στις επόμενες γενιές στη δημοκρατία σε μια βιώσιμη Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Θέλω να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ζούμε αρμονικά μαζί. Σπάμε τη σιωπή. Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις».

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας

«ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 6ο Γυμνάσιο Ευόσμου Θεσσαλονίκης, Β΄ τμήμα.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Τον λόγο τώρα έχει ο Υπουργός Εσωτερικός κ. Βορίδης για να υποστηρίξει την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ζήτησα τον λόγο μόνο για την υποστήριξη των άρθρων 5 και 6, τα οποία είναι στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1632 και ειδικό 136. Οι αλλαγές εδώ συνίστανται σε πολύ συγκεκριμένα τμήματα της εκλογικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα του προεδρικού διατάγματος 26 του 2012. Η μία αλλαγή είναι ότι δημιουργείται και μία υποχρέωση κοινοποίησης των εκλογικών αποτελεσμάτων του πρωτοδικείου στον Άρειο Πάγο. Άρα τα αποτελέσματα ανά περιφέρεια, όπως συγκεντρώνονται στο πρωτοδικείο, θα πρέπει να κοινοποιούνται και στον Άρειο Πάγο.

Και η δεύτερη αλλαγή αφορά τις επιδόσεις οι οποίες χρειάζεται να γίνονται σχετικά με την εκλογική νομοθεσία και την εφαρμογή της.

Προβλέπεται να γίνονται με δικαστικούς επιμελητές από τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας και της Δημοτικής Αστυνομίας και από δημοτικούς υπαλλήλους. Εδώ προσθέτουμε: «για ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή της νομοθεσίας για τους κατοίκους εξωτερικού και τους υπαλλήλους των οικείων διπλωματικών και προξενικών αρχών».

Αυτές είναι οι παρεμβάσεις -είναι τεχνικού χαρακτήρα- στην εκλογική νομοθεσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Θεοχάρης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βαριά η καρδιά όλων μας σήμερα στην πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας μετά το τραγικό δυστύχημα της περασμένης εβδομάδας. Πώς να μιλήσεις για τις πολλές βελτιώσεις στο χάρτη των διοικητικών δικαστηρίων, βελτιώσεις που επιτρέπουν την αύξηση της προσβασιμότητας και σε φυσικό επίπεδο -για παράδειγμα, η Θεσπρωτία αυτονοήτως πηγαίνει στα Ιωάννινα αντί στην Κέρκυρα, όπως είναι σήμερα-, αλλά και σε απομακρυσμένο, ψηφιακό επίπεδο; Τα δικαστικά γραφεία

τηλεματικής θα επιτρέψουν την ασφαλή και πλήρη πρόσβαση στη δίκη όταν δεν μπορούν οι διάδικοι να έρθουν στην αίθουσα του δικαστηρίου.

Πώς να μιλήσεις για την αλλαγή της έδρας ώστε οι ασφαλισμένοι, αλλά και οι υπάλληλοι να δικάζονται με βάση τον τόπο κατοικίας τους, αντί του τόπου έδρας του οργανισμού; Εκτός από την αποσυμφόρηση του πολύπαθου Πρωτοδικείου Αθηνών αποτελεί μία σημαντική μεταφορά ισχύος υπέρ του αδύναμου, του υπαλλήλου, αλλά και του ασφαλισμένου. Αποτελεί, λοιπόν, ένα παράδειγμα εφαρμοσμένης κοινωνικής πολιτικής στον συγκεκριμένο τομέα.

Πώς να μιλήσεις για όλες τις υπόλοιπες αλλαγές, με βασική τον ορισμό του εισηγητή δικαστή στις εξήντα μέρες, δηλαδή κοντά στη δίκη, ώστε να αυξηθούν οι πιθανότητες ο δικαστής αυτός, γνώστης του φακέλου, να εκδικάσει και την υπόθεση; Οι αντιρρήσεις, εξάλλου, που ακούστηκαν δεν πείθουν. Αν υπάρχει πρόβλημα στην αποστολή του φακέλου από τη διοίκηση, να το δούμε και αυτό. Αυτό, όμως, δεν ακυρώνει την ανάγκη για τη συγκεκριμένη μεταρρύθμιση, για τη συγκεκριμένη παρέμβαση.

Πώς να μιλήσεις για όλα αυτά και τα υπόλοιπα που είναι σε αυτό το σημαντικό νομοσχέδιο που πρέπει να υπερψηφιστεί από όλους; Λυπάμαι που δεν υπερψηφίζεται με δικαιολογίες που δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητά του, όταν τη χώρα συγκλονίζει το βαρύ πένθος για τους

τόσους αδικοχαμένους συμπολίτες μας, όταν τόσο η οργή και η θλίψη κατακλύζουν το μυαλό και υγραίνουν τα μάτια μας.

Πενήντα επτά άνθρωποι χάθηκαν. Η απώλειά τους μάς άγγιξε όλους. Όλοι ξέραμε κάποιον ή ξέραμε την οικογένεια κάποιου. Είμαι σίγουρος. Πενήντα επτά «μάρτυρες» τους αποκάλυψε το πρωί ο Πρόεδρος της Βουλής, πριν από την ενός λεπτού σιγή που τηρήσαμε.

Αυτή η αναφορά με έκανε να αναρωτηθώ ποια είναι η διαφορά του μάρτυρα από το θύμα. Ο μάρτυρας είναι το θύμα του οποίου η θυσία δεν πάει χαμένη, του οποίου η απώλεια μας κάνει πολλούς να αλλάξουμε τρόπους, σκέψη, ύφος, συνήθειες.

Εμείς οι πολιτικοί πρέπει να αλλάξουμε περισσότερο από όλους. Πρέπει να αλλάξουμε πρώτα από όλους.

Όποιος πολιτικός δεν βλέπει λάθη σε όσα έκανε μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός βλέπει ευκαιρία στην τραγωδία μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός ψάχνει αφορμή για να ρίξει το φταίξιμο στους άλλους μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν στηρίζει την αξιολόγηση και την αξιοκρατία κόντρα στη νοοτροπία των δικών μας παιδιών μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν ανοίγει τη συζήτηση για την παραγωγικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των διαδικασιών του δημοσίου μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός εμποδίζει την τεχνολογική αναβάθμιση -άκουσα και σήμερα ακόμα κάποιες αντιρρήσεις- μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν διευκολύνει τις επιτροπές και τη Δικαιοσύνη να βγάλουν άμεσα συμπεράσματα μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν αναγνωρίζει πως το απόστημα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει επιτέλους να σπάσει μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν απαιτήσει από τις ανεξάρτητες αρχές να παίξουν τον ρόλο τους με σοβαρότητα μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν ακούσει τη βουβή κραυγή των διαδηλωτών με το κερύ στο χέρι μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δίνει ομπρέλα προστασίας στους μπαχαλάκηδες που μετατρέπουν την οργή σε βία μετατρέπει τους μάρτυρες σε θύματα.

Όποιος πολιτικός δεν βλέπει πως δεν φτάνει που μείναμε στην Ευρώπη, πως η δουλειά μπροστά μας για να γίνουμε Ευρώπη είναι τεράστια και είναι μπροστά μας μετατρέπει τους μάρτυρες.

Αυτό θα είναι το κριτήριο των πολιτών από εδώ και μπρος. Αυτή είναι η υπόσχεση που έδωσα στον εαυτό μου, στα παιδιά μου, στους πολίτες με τους οποίους συνομιλώ, πως δεν θα προδώσω τους μάρτυρες που χάσαμε τόσο πρόωρα.

Αυτή είναι και η προσωπική πολιτική δέσμευση του Κυριάκου Μητσοτάκη, του Πρωθυπουργού, ο οποίος φώναξε από τα Τέμπη «Ποτέ ξανά», γιατί η διαχρονική ρήση του Καβάφη ορίζει απόλυτα όσα οφείλουμε να κάνουμε σήμερα.

Και επιτρέψτε μου με ταπεινότητα να την παραφράσω ελαφρά προσθέτοντας μόνο μία λέξη: Και αν δεν μπορείς να κάνεις την πολιτική ζωή σου όπως τη θες, τούτο προσπάθησε τουλάχιστον όσο μπορείς, μην την εξευτελίζεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Τσακλόγλου, Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, να τοποθετηθεί επί της τροπολογίας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Είναι στα δύο πρώτα άρθρα της τροπολογίας. Σε αυτά θέλω να αναφερθώ. Η πρώτη είναι στο πρώτο άρθρο που αναφέρεται στο αφορολόγητο και ακατάσχετο των εξόδων κηδείας προσώπων που κηδεύονται δημοσία δαπάνη.

Με το άρθρο αυτό της τροπολογίας ορίζεται ρητά ότι τα έξοδα της κηδείας των προσώπων που κηδεύονται δημοσία δαπάνη είναι αφορολόγητα, ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Επιπλέον, προβλέπεται ότι τα εν λόγω ποσά δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική αρχή και το δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Περαιτέρω, τα ποσά αυτά δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Η εν λόγω διάταξη αποτελεί φυσιολογική συνέχεια της απόφασης της Κυβέρνησης να κηδευτούν δημοσία δαπάνη οι συμπολίτες μας που χάθηκαν στο τραγικό δυστύχημα των Τεμπών ως ελάχιστη ενίσχυση, ένδειξη κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης προς τις οικογένειές τους.

Το δεύτερο άρθρο αναφέρεται στην προκαταβολή της επικουρικής σύνταξης και τροποποιεί την παράγραφο 1 του άρθρου 89 του ν. 5018 που ψηφίστηκε πρόσφατα. Αυτό το δεύτερο άρθρο της τροπολογίας τροποποιεί διάταξη που ψηφίστηκε πρόσφατα για την προκαταβολή της επικουρικής σύνταξης αναφορικά με την περίμετρο των δικαιούχων, δηλαδή το πότε αυτοί κατέθεσαν αίτηση συνταξιοδότησης.

Ο λόγος που κάνουμε αυτή την αλλαγή έχει να κάνει με το ότι μετά τον –θα μου επιτρέψετε να τον χαρακτηρίσω έτσι- άθλο του ΕΦΚΑ στο πεδίο των ληξιπρόθεσμων εκκρεμών κύριων συντάξεων, ο ΕΦΚΑ εξέδωσε αριθμό επικουρικών συντάξεων υψηλότερο του αναμενόμενου κατά το πρώτο δίμηνο του τρέχοντος έτους. Κατά συνέπεια, χωρίς χρήση επιπλέον δημοσιονομικού χώρου έχουμε τη δυνατότητα να δώσουμε προκαταβολή επικουρικής σύνταξης και σε πιο πρόσφατες αιτήσεις συνταξιοδότησης.

Ειδικότερα, παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εργασίας και Οικονομικών, ώστε να είναι δυνατή η μεταβολή με κοινή υπουργική απόφαση των χρονικών πεδίων που σχετίζονται με την προκαταβολή της επικουρικής

σύνταξης, αλλά και την προθεσμία καταβολής τους. Με τον τρόπο αυτό απλουστεύεται περαιτέρω η διαδικασία και διευκολύνεται η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος από τους ενδιαφερόμενους χωρίς να απαιτείται κάθε φορά νέα νομοθετική ρύθμιση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Επίσης, θα δώσω για ένα λεπτό τον λόγο στον κ. Υπουργό, τον κ. Τσιάρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Παίρνω τον λόγο για δευτερόλεπτα, κυρία Πρόεδρε, προκειμένου να καταθέσω τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, να είναι σε γνώση των κυρίων συναδέλφων, εισηγητών των Κομμάτων, και, βεβαίως, αργότερα θα επανέλθω με την ομιλία μου.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας, καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λοβέρδος εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δυστυχώς η συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού του Υπουργείου Δικαιοσύνης συμπίπτει με μια από τις μεγαλύτερες τραγωδίες που έχει βιώσει τις τελευταίες δεκαετίες η πατρίδα μας. Ερχόμαστε εδώ πάνω σε αυτό το Βήμα της Βουλής με μεγάλη ταπεινότητα και οδύνη.

Θέλω από τα βάθη της καρδιάς μου να εκφράσω τα θερμά και βαθιά μου συλλυπητήρια προς τις οικογένειες των θυμάτων των πενήντα επτά συμπολιτών μας που έχασαν τη ζωή τους στο τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη.

Δεν σας κρύβω ότι μια βδομάδα τώρα κανείς μας δεν μπορεί να συνέλθει από την ταραχή. Ιδίως άνθρωποι όπως εγώ που έχουμε παιδιά στην ηλικία των θυμάτων, των νεκρών αυτής της τραγωδίας, της ανείπωτης τραγωδίας, βάζουμε στο μυαλό μας τι θα συνέβαινε αν ήταν τα δικά μας παιδιά, που κι αυτά χρησιμοποιούν το τρένο για να πάνε στη Θεσσαλονίκη, στη θέση αυτών των πενήντα επτά παιδιών που έχασαν τη ζωή τους τόσο άδικα, τόσο μάταια, τόσο σκληρά.

Σε αυτήν τη συγκυρία την τρομερή πρέπει όλοι μας να δείξουμε σοβαρότητα, υπευθυνότητα, γενναιότητα και προπαντός σεβασμό στη μνήμη των νεκρών και στις οικογένειές τους, σεβασμό προς την ελληνική κοινωνία, η οποία δικαιολογημένα θρηνεί, οδύρεται και οργίζεται. Δικαιολογημένα οργίζεται.

Ξέρετε ο ΟΣΕ υπήρξε πάντα, δυστυχώς, η επιτομή της κρατικής κακοδαιμονίας. Όλα τα προβλήματα που διαχρονικά στα διακόσια αυτά χρόνια που υπάρχει το ελληνικό κράτος έχουν εμφανιστεί εμφανίζονται σε μικρογραφία στον ΟΣΕ, όπως κακοδιαχείριση, διαφθορά, οι εργολάβοι με τις εργολαβίες και τα εργολαβικά τους, κομματικά ρουσφέτια, πελατειακές σχέσεις, «δεν βαριέσαι», όλα αυτά τα γεγονότα που, δυστυχώς, δυστυχέστατα, συνέβαλαν στο να υπάρξει αυτό το φρικτό δυστύχημα, αυτή η ανείπωτη τραγωδία στα Τέμπη.

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση το πολιτικό σύστημα έχει μια τελευταία ευκαιρία -το οποίο πολιτικό σύστημα έχει μεγάλη ευθύνη για ό,τι συνέβη- να αλλάξει τα δεδομένα και να αποκαταστήσει την αξιοπιστία του που έχει τρωθεί προς τους πολίτες πάνω απ' όλα, προς τους ανθρώπους αυτούς που σήμερα οδύρονται και οργίζονται.

Έχουμε υποχρέωση με ταπεινότητα, αλλά ταυτόχρονα με γενναιοφροσύνη και με αποφασιστικότητα να αποδείξουμε ότι έχουμε τη δύναμη να αλλάξουμε τα κακώς κείμενα, επιτέλους.

Πρώτα απ' όλα, όπως είπε και το πρωί ο Πρόεδρος της Βουλής, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός, χρειάζεται να πούμε όλοι μαζί μια τεράστια συγγνώμη για αυτό το οποίο συνέβη. Ήταν ένα φρικτό λάθος, το οποίο το πληρώνουμε όλοι ως κοινωνία.

Δεύτερον, πρέπει να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Όλοι έχουμε μερίδιο ευθύνης. Κανείς δεν είναι εκτός του κάδρου. Ακόμα και εγώ, που είμαι λίγα χρόνια στην πολιτική και στη Βουλή, αισθάνομαι το βάρος των ευθυνών μας. Δεν υπάρχει κανείς εδώ μέσα που να το παίξει ότι προέρχεται εκ παρθενογενέσεως.

Είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι γι' αυτό το οποίο συνέβη. Και αφού αναλάβουμε τις ευθύνες μας και αφού ζητήσουμε την απόδοση των ευθυνών

σε αυτούς που ονομαστικά ευθύνονται, από εκεί και πέρα, πρέπει να κάνουμε αυτό που είπε και ο Κώστας Τασούλας το πρωί, να το διορθώσουμε.

Θέλει μεγάλη γενναιότητα και δύναμη να αποδεχθείς τα σφάλματά σου και να τα διορθώσεις, αλλά γι' αυτό υπάρχει η πολιτική. Δεν υπάρχει, για να εκλέγονται κάποιοι σε αξιώματα, τα οποία δεν ξέρουν μετά πώς να τα διαχειριστούν. Η πολιτική υπάρχει για να δίνει λύσεις στα προβλήματα της κοινωνίας, στα προβλήματα της πατρίδας μας.

Και αυτό είμαστε αποφασισμένοι εμείς τουλάχιστον ως Νέα Δημοκρατία και ως Κυβέρνηση να πράξουμε. Θα το πράξουμε με ταπεινότητα προς την κοινωνία και τις οικογένειες των θυμάτων και ταυτόχρονα με αποφασιστικότητα και δυναμισμό εκεί που πρέπει. Γιατί δεν έχουμε καμία άλλη επιλογή και καμία άλλη δικαιολογία.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, θέλω να πω ότι αισθάνομαι πάρα πολύ μεγάλη στεναχώρια, όταν διαπιστώνω ότι από ορισμένες πλευρές και του Κοινοβουλίου και εκτός Κοινοβουλίου προσπαθούν να εκμεταλλευθούν με λαϊκισμό και τοξικότητα. Φτάσαμε μέχρι του σημείου κάποιοι να μιλούν και για δολοφονίες και για δολοφόνους. Προσπαθούν να εκμεταλλευθούν πάλι κοντόφθαλμα για κομματικούς και μόνον λόγους την τραγική αυτή ιστορία προς ίδιον όφελος νομίζοντας ότι έτσι θα κερδίσουν κάποια ψηφαλάκια. Πού; Στη μνήμη των θυμάτων; Στη μνήμη των πενήντα επτά νεκρών; Είναι ντροπή!

Είναι έλλειψη σεβασμού αυτό το οποίο κάνουν κάποιοι, οι οποίοι προσπαθούν να βάλουν την κομματική αντιδικία και τον κομματικό ανταγωνισμό μπροστά σε αυτή την ανείπωτη τραγωδία.

Δεν πρέπει να τους το επιτρέψουμε. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε σε κάποιους οι οποίοι το επιδιώκουν και το επιθυμούν να μετατρέψουν τη δίκαιη οργή της ελληνικής κοινωνίας σε βίαια επεισόδια ή σε συγκρούσεις.

Εγώ είμαι υπέρ των διαδηλώσεων, εγώ είμαι υπέρ της διαμαρτυρίας, αλλά σε αυτή τη συγκυρία χρειάζονται διαμαρτυρίες σιωπηλές, ειρηνικές. Υπάρχουμε εδώ, για να για να εκφράσουμε τη λύπη μας και την οργή με ήρεμο, ειρηνικό τρόπο προς όφελος της κοινωνίας μας, η οποία αυτή τη στιγμή δοκιμάζεται. Αυτό είναι το καθήκον μας, το καθήκον όλων μας απέναντι στην πατρίδα μας και φυσικά απέναντι στις οικογένειες των πενήντα επτά νεκρών.

Καλή δύναμη σε όλους και πάνω απ' όλα και πάλι τα θερμά μου συλλυπητήρια στις οικογένειες των θυμάτων!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Χήτας, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αφού εκφράσω κι εγώ από την πλευρά μου τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στους συνανθρώπους και συμπολίτες γιατί δυστυχώς πάρα πολλές οικογένειες που θρηνούν τα θύματα τους ήταν από τη Θεσσαλονίκη, θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι, με αφορμή την τελευταία ομιλία.

Δεν είναι τραγωδία. Είναι έγκλημα, δυστυχώς. Δεν είναι τραγωδία. Τραγωδία είναι άμα σε βρει ένα φυσικό φαινόμενο. Εδώ είναι έγκλημα της πολιτείας κατά των Ελλήνων πολιτών. Τελεία και παύλα. Δεν είναι τραγωδία. Σταματήστε αυτό το πράγμα με την τραγωδία. Είναι καραμπινάτο έγκλημα της Πολιτείας κατά των πολιτών.

Και αυτό που μας τρομάζει περισσότερο –δεν ξέρω, κύριε Υπουργέ, αν σας επιτρέψουν οι συνάδελφοι σας οι αγαπητοί, αντιλαμβάνομαι την αγωνία που έχετε όλοι- είναι ότι εδώ κρούει πάλι το καμπανάκι. Κοιτάξτε λίγο. Αναφλέγονται λεωφορεία των ΚΤΕΛ αστικής συγκοινωνίας. Κάτι γίνεται εδώ. Δείτε το πριν θρηνήσουμε θύματα, πάλι τα ίδια λάθη! Την προηγούμενη Κυριακή λεωφορείο του ΚΤΕΛ Κιλκίς που εκτελούσε αστική συγκοινωνία, πήρε φωτιά! Στις 30 Ιουλίου του 2021 ΚΤΕΛ Σερρών πήρε φωτιά! Στις 21 Φεβρουαρίου ΚΤΕΛ Σερρών βρέθηκε πάλι...

Τα βλέπετε αυτά; Θα έχουμε θύματα πάλι! Βγαίνει σήμερα ο σταθμάρχης Θεσσαλονίκης και λέει ότι είναι απαρχαιωμένα συστήματα και ότι

υπάρχουν παντού ποντίκια! Άπειρες αναφορές στους αρμοδίους έχουμε κάνει. Και μου λέτε εσείς ότι είναι τραγωδία; Έγκλημα είναι, καραμπινάτο έγκλημα! Και είστε συνένοχοι όλοι! Όλοι!

Το σύστημα περιμένει να αναβαθμιστεί εννέα χρόνια. Εδώ δείτε τι γίνεται. Δεν λειτούργησε ποτέ το αυτόματο εθνικό σύστημα προστασίας σιδηροδρομικών μεταφορών. Ποτέ! Και μιλάτε για τραγωδία; Εδώ μιλάμε για έγκλημα, το οποίο στοιχειοθετείται απόλυτα.

Αποκάλυψη. Δέκα από τα είκοσι πέντε οχήματα τραμ στην Αθήνα κυκλοφορούν τυφλά! Και εδώ θα μιλήσετε για τραγωδία –χτύπα ξύλο!- άμα γίνει κάτι; Εδώ είναι έγκλημα! Έγκλημα! Έγκλημα είναι τα συστήματα GPS να έχουν αγοραστεί από το 2000 και να μην έχουν τοποθετηθεί είκοσι τρία ολόκληρα χρόνια! Δεν είναι τραγωδία, είναι έγκλημα! Είκοσι τρία χρόνια κανένας δεν μπόρεσε να τοποθετήσει τα αναθεματισμένα GPS στα τρένα! Τόσοι κυβερνήσατε. Έγκλημα είναι, ρε παιδιά.

Έγκλημα είναι να βγάζουν ανακοίνωση οι συνδικαλιστές κίνησης σιδηροδρομικών και να λένε ότι δεν θα περιμένουν το δυστύχημα που έρχεται και να τους βλέπουμε να χύνουν κροκοδείλια δάκρυα και εσείς να τους αγνοείτε. Είναι έγκλημα! Έγκλημα είναι, πώς να το κάνουμε τώρα; Έγκλημα είναι να βγαίνει ο Υπουργός και να λέει ότι δεν παίζουμε με την ασφάλεια των πολιτών.

Έγκλημα είναι να βγαίνει ο σούπερμαν, ο Υπουργός σας –πού είναι ο Χατζηδάκης, πού είναι, κύριε Κώτσηρα, εδώ είναι το tweet του, που πανηγύριζε όταν ξεπούλησε το 2019 και «πήρε την κρέμα» από το ΣΥΡΙΖΑ το 2017- και να λέει: Εμείς το ολοκληρώσαμε, ο ΟΣΕ ήταν η προβληματική επιχείρηση της Ευρώπης. υλοποιήσαμε ένα σχέδιο εξυγίανσης που εξοικονόμησε εκατομμύρια ευρώ. Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ είναι κερδοφόρα χάρη στις δικές μας παρεμβάσεις –λέει- επιτεύχθηκε η μετέπειτα αποκρατικοποίηση της εταιρείας. «Κωστής Χατζηδάκης, πολιτική με έργα και αποτελέσματα».

Χαρείτε και τον Χατζηδάκη! Και αυτός θα κατέβει υποψήφιος, για να τον ψηφίσει ο ελληνικός λαός, οι Έλληνες πολίτες; Ψηφίστε τους, αλλά είναι συνένοχοι και οι Έλληνες που ψηφίζουν τους ίδιους και τους ίδιους. Γιατί τούτους εδώ όλους που κυβέρνησαν τη χώρα μισό αιώνα δεν τους διόρισε κανείς. Τους ψήφισαν οι Έλληνες πολίτες και συνεχίζουν να τους ψηφίζουν.

Ξαναψηφίστε τους λοιπόν και μετά να κλαίμε τα παιδιά μας! Γιατί αυτή είναι η αλήθεια.

Έγκλημα είναι να πας να εγκαινιάσεις την αόρατη τηλεδιοίκηση τρένων Βορείου Ελλάδος. Γιατί αν δεν είχε συμβεί το έγκλημα τη μέρα που ξημέρωνε η 1η Μαρτίου, ο κ. Μητσοτάκης είχε στήσει ολόκληρο σκηνικό να πάει να εγκαινιάσει στη Βόρεια Ελλάδα την τηλεδιοίκηση που δεν υπάρχει ποτέ, την αόρατη τηλεδιοίκηση! Είναι έγκλημα, έγκλημα είναι! Όταν η Ευρωπαϊκή

Επιτροπή αποφασίζει να παραπέμψει την Ελλάδα στο Δικαστήριο της Ευρώπης και εμείς σφυρίζουμε αδιάφορα, είναι έγκλημα!

Είναι έγκλημα όταν στην Ελλάδα γίνονται ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, αλλά για να αλλάξουν οι ράγες πρέπει να γίνει χειροκίνητα. Είναι έγκλημα, ναι!

Είναι έγκλημα, κύριε Υπουργέ, όταν βγαίνει ο Πρωθυπουργός και λέει ότι θα συσταθεί μία επιτροπή για να διερευνήσει τα αίτια του δυστυχήματος, ενώ έχει ψηφίσει η Κυβέρνηση αυτή τον ν. 5014/2023 -δημοσιευμένο στο ΦΕΚ- και από τις 22-1-2023 είναι ακέφαλος ο Ενιαίος Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας των Μεταφορών. Την ψηφίσατε αυτή την επιτροπή, αυτό τον Ενιαίο Οργανισμό και είναι ακέφαλος από τις 22-1-2023, από τον Γενάρη δηλαδή του 2023.

Τι ψηφίζουμε, μωρέ, εδώ μέσα; Τι στον κόρακα ερχόμαστε εδώ μέσα, να πούμε τι; Ψηφίσατε εδώ ολόκληρο Ενιαίο Οργανισμό να ελέγχει τα σιδηροδρομικά και τα αεροπορικά ατυχήματα, ακέφαλος ο Οργανισμός αυτός τρεις μήνες τώρα!

«Συγγνώμη», λέει, «συγγνώμη για τη φωτιά» -κάηκε η μισή Ελλάδα και όλη η Εύβοια- «συγγνώμη που εγκλωβίστηκαν οι Έλληνες πολίτες στην Αττική Οδό μέσα στα χιόνια», «συγγνώμη που σας παρακολουθούσα»,

«συγγνώμη που σκοτώθηκαν τα παιδιά σας», «συγγνώμη που είμαστε ανίκανοι». Συγγνώμη, η εύκολη λύση! Συγγνώμη!

Και παίζετε με την ημερομηνία των εκλογών, πότε θα σας βολέψει; Τι περιμένετε; Να καταλαγιάσει ο πόνος; Να πέσουν οι στάχτες από τα καμένα πτώματα των παιδιών μας; Τι περιμένετε, δηλαδή; Τον Απρίλιο δεν είναι καλά, τον Μάιο θα είναι καλύτερα; Κάντε εκλογές χθες! Μιλάμε για εθνική τραγωδία. Είστε συνυπεύθυνοι, ουσιαστικά είστε ηθικοί αυτουργοί στο έγκλημα. Κάντε εκλογές να τελειώνετε! Δεν μπορείτε να κυβερνήσετε τη χώρα αυτή. Με μια συγγνώμη δεν μπορεί να κυβερνάς ούτε με τα μέσα.

Και επιτέλους, εσείς που είστε πιο λογικοί Υπουργοί και έχετε και Υπουργικό Συμβούλιο, κύριε Υπουργέ, γιατί είστε σοβαρός άνθρωπος, πείτε εκεί στο Υπουργικό Συμβούλιο -τελειώνει ούτως ή άλλως- μαζέψτε εκεί κάποιους «τηλεορασάκηδες» Υπουργούς που έχετε και πέστε τους να το βουλώσουν επιτέλους και να μην κάνουν δηλώσεις για να ξεπλένουν την Κυβέρνηση ότι φταίει ο σταθμάρχης. Φταίει η σφαίρα, δηλαδή; Δεν φταίει το χέρι που εκπυρσοκρότησε το όπλο, φταίει η σφαίρα. Φυσικά και φταίει ο σταθμάρχης, αλλά φταίει εδώ μια σειρά πραγμάτων. Ας δείξουν λίγο τουλάχιστον συμπόνια στις οικογένειες που πονάνε!

Και στους δημοσιογράφους, τα παπαγαλάκια σας, πείτε να κάνουν λίγο σιωπή. Ας μην μιλάνε άλλο! Ας σιωπήσουν, αν θέλουν να σεβαστούν τους νεκρούς και να κάτσουμε κάτω να δούμε τι θα κάνουμε.

Τριάντα οκτώ ερωτήσεις, κύριε Τσιάρα, καταθέσαμε -εδώ είναι όλες- στα τριάμισι χρόνια παρουσίας μας στη Βουλή για τον ΟΣΕ, για την ΤΡΑΙΝΟΣΕ που την ξεπουλήσατε. Ο ΣΥΡΙΖΑ με 45 εκατομμύρια ευρώ πούλησε τον ΟΣΕ στους Ιταλούς και τους πληρώνουμε 50 εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο για δεκαπέντε χρόνια, δηλαδή 750 εκατομμύρια ευρώ. Τι εγκλήματα είναι αυτά; Και έφεραν τα σαπάκια τα τρένα από την Ελβετία! Οι Ελβετοί τα απέσυραν γιατί έπαιρναν φωτιά, τα έκαναν scrap παλιοσίδερα και εμείς τα φέραμε εδώ να βάλουμε τα παιδιά μας μέσα. Οι Ελβετοί είναι ηλίθιοι, εμείς είμαστε οι έξυπνοι. Τα απέσυραν οι Ελβετοί, έπαιρναν φωτιά, τα έκαναν scrap, λέω, παλιοσίδερα και ήρθαν τα τσακάλια της κρατικής ιταλικής εταιρείας FERROVIE που πήραν την ΤΡΑΙΝΟΣΕ και τα φέρανε εδώ. Εγκλήματα!

Άρα, είναι έγκλημα. Δεν είναι τραγωδία, δεν είναι ατύχημα, δεν είναι δυστύχημα, είναι έγκλημα της πολιτείας κατά των Ελλήνων πολιτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Γκόκας εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα και εγώ σήμερα κατ' αρχάς να εκφράσω και από το Βήμα της Βουλής τα θερμά μου συλλυπητήρια στις οικογένειες των θυμάτων που έχασαν άδικα τη ζωή τους, τα οποία μάλιστα ήταν και νέα παιδιά, στην τραγωδία των Τεμπών στο σιδηροδρομικό δυστύχημα με δεκάδες νεκρούς. Επίσης, θέλω να ευχηθώ γρήγορη και καλή ανάρρωση στους τραυματίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ελάχιστο και αυτονόητο χρέος μας με σεβασμό στη νωπή μνήμη των θυμάτων αφορά στην αποκάλυψη της αλήθειας και στην απόδοση του δικαίου, της δικαιοσύνης και της ευθύνης σε όλα τα επίπεδα, αλλά και στην υποχρέωσή μας να κάνουμε ό,τι πρέπει για να μην ξανασυμβεί τίποτα μέσα από μια σε βάθος διαδικασία διερεύνησης από ειδικούς πραγματογνώμονες με μια πραγματικά ανεξάρτητη επιτροπή. Και σε αυτό η Κυβέρνηση θα πρέπει να ανταποκριθεί με ευθύνη και όχι με λογική επικοινωνιακής διαχείρισης της τραγωδίας, αλλά μέσα από το έργο της

δικαιοσύνης, που εμείς εμπιστευόμαστε ότι θα το επιτελέσει ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα.

Αποτελούν, όμως, τουλάχιστον απρέπεια και ασέβεια οι εντολές του Πρωθυπουργού προς τη Δικαιοσύνη. Η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός αντί να αναλάβουν τις ευθύνες τους, επικαλούνται μετά από τέσσερα χρόνια διακυβέρνησης διαχρονικές παθογένειες εκφράζοντας και μια καθυστερημένη συγγνώμη. Η προσπάθεια αποπροσανατολισμού με διάφορους τρόπους μικροπολιτικής δεν μπορεί να κρύψει συγκεκριμένες ευθύνες, παραλείψεις, αδράνειες και αστοχίες στην τετραετή διακυβέρνηση, όταν, όπως αποδείχτηκε, με το δήθεν επιτελικό κράτος των αρίστων, στην πραγματικότητα με το επιτελικό χάος, αντί για ασφαλείς μεταφορές, καταλήξαμε να μην υπάρχει μια ασφαλιστική δικλείδα απέναντι στο όποιο λάθος, στην όποια αστοχία και όταν η τεχνολογία εδώ και χρόνια δίνει αυτή τη δυνατότητα και που λειτουργεί σε άλλες χώρες. Αλλά και όταν αφού δεν διασφάλισαμε αυτή τη δυνατότητα, δεν έχουμε προνοήσει για την εφαρμογή άλλων μέτρων με περισσότερο προσωπικό, κατάλληλο και καταρτισμένο, όταν οι ευρωπαϊκές χώρες προωθούν τις σιδηροδρομικές μεταφορές ως ένα μέσο φιλικό και πιο οικολογικό, αλλά με την ασφάλεια που παρέχουν τα σύγχρονα συστήματα ελέγχου.

Όμως, εδώ υπάρχουν συγκεκριμένα δεδομένα και ερωτηματικά που είτε δεν απαντήθηκαν όταν έμπαιναν στη συζήτηση, κάτι που έγινε πολλές φορές και σε εμάς, αποδοκιμάζοντας μάλιστα ο πρώην Υπουργός αναφορές σε θέματα ασφαλείας για τη λειτουργία των σιδηροδρόμων, του δικτύου και των τρενών, αλλά και γενικότερα του τομέα μεταφορών -γιατί υπάρχουν προβλήματα και στις αερομεταφορές, υπάρχουν καταγγελίες αυτές τις μέρες, αλλά και στις οδικές μεταφορές- και καταφεύγοντας στην προσφιλή τακτική της σύγκρισης με την προηγούμενη περίοδο της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, που προφανώς έχει και αυτή τις ευθύνες που της αναλογούν.

Έχουμε μιλήσει πολλές φορές για την ανάγκη αναβάθμισης του υπάρχοντος δικτύου με ηλεκτροκίνηση, με συστήματα σηματοδότησης και τηλεδιοίκησης, αλλά και του συστήματος ελέγχου ETCS για τις γραμμές υψηλών ταχυτήτων, αλλά και του επόμενου επιπέδου, του συστήματος ERTMS, του ευρωπαϊκού συστήματος διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας. Ζητήσαμε τα χρονοδιαγράμματα που δεν δόθηκαν ποτέ. Σε πολλά τμήματα του δικτύου, όπως στο συγκεκριμένο τμήμα που έγινε το δυστύχημα, δεν λειτουργεί κανένα σύστημα σηματοδότησης ούτε σύστημα τηλεδιοίκησης.

Και ενώ έχει στοιχειώσει η περίφημη Σύμβαση 717 του 2014 για το έργο ανάταξης και αναβάθμισης του συστήματος σηματοδότησης,

τηλεδιοίκησης Αθήνα-Θεσσαλονίκη με 41,3 εκατομμύρια ευρώ και ενώ από το 2016 είχε διαπιστωθεί η ανάγκη συμπληρωματικής σύμβασης που ετοιμάστηκε το 2018, αλλά δεν υπογράφηκε -κάτι που έγινε τελικά στις αρχές του 2021 και έχουμε τη συμπληρωματική Σύμβαση 717/1 με 13,3 εκατομμύρια ευρώ-, το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί. Η προθεσμία, όγδοη παράταση, αφορά στο τέλος του 2023 και είναι αμφίβολο ότι θα τελειώσει και τότε. Προκύπτουν, λοιπόν, σοβαρά ερωτηματικά για τις μεγάλες ευθύνες που υπάρχουν για τις ολιγωρίες και τις καθυστερήσεις στα έργα, αλλά και για τις ελλείψεις προσωπικού, παρά τις επιστολές και αναφορές των εργαζομένων.

Άρα, λοιπόν, αυτή η υπόθεση πρέπει να διερευνηθεί. Με το σύστημα τηλεδιοίκησης η τραγωδία θα είχε αποφευχθεί. Υπήρχε παλιό σύστημα τηλεδιοίκησης που λειτούργησε από το 2000 έως το 2011 και στη συνέχεια κατέληξε σταδιακά να πάψει εντελώς η λειτουργία του. Υπολειπορούσε αυτά τα χρόνια, από το 2017-2018.

Έχουμε μιλήσει, επίσης, για τις ανάγκες προσωπικού και εξειδικευμένου προσωπικού, όπως για σταθμάρχες και κλειδούχους. Τώρα τελευταία υπάρχουν κάποιες προκηρύξεις και μια πρόσληψη επιπλέον για αναθέσεις υπηρεσιών σε εβδομήντα τρεις θέσεις, για τριάντα έξι προσλήψεις για σταθμάρχες και τριάντα τέσσερις θέσεις για κλειδούχους τον Δεκέμβρη του

2022. Πότε; Στο τέλος της τετραετίας. Τα συμπεράσματα είναι προφανή και τα κενά βέβαια γι' αυτές τις θέσεις πολύ περισσότερα.

Έχουμε μιλήσει για τα τρένα της «Hellenic Train» τα ETR 470 και τα ατυχήματα επίσης που έφεραν το πρόστιμο των 300 χιλιάδων ευρώ από τη ΡΑΣ τον Δεκέμβριο του 2022, για θέματα εργαζομένων, αλλά και για τη σκανδαλώδη σύμβαση για τις άγονες γραμμές με 50 εκατομμύρια τον χρόνο με τη μείωση όμως του ύψους των επενδύσεων από την πλευρά της εταιρείας και της υποχρέωσης για επενδύσεις στο 10% της αρχικά συμφωνηθείσας, πριν έρθει για κύρωση στη Βουλή το περασμένο καλοκαίρι ο ν. 4953/2022.

Είναι, επίσης γνωστή η παραπομπή της χώρας μας στο δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παραβίαση της Οδηγίας 34/2012, ενώ θέλω να υπενθυμίσω ότι στην Ολομέλεια για τον Ενιαίο Φορέα Διερεύνησης Αεροδρομικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων με τον ν. 5014/2023 διαφωνήσαμε γιατί συγκροτείται από τον Υπουργό και λειτουργεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχό του, χωρίς διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και προτείναμε τη σύσταση μιας Ανεξάρτητης Αρχής συνταγματικά μη κατοχυρωμένης. Αυτός ο φορέας δεν έχει συγκροτηθεί. Αγνοήθηκε, τέλος, η καταγγελία του Προέδρου της Επιτροπής της Σύμβασης ETCS, η 10005/2007, για το τμήμα Αθήνα-Θεσσαλονίκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν πολλά ζητήματα, ξεκινώντας από τις καταμήσεις του έργου γεωγραφικά, αλλά και κατά τεχνικό αντικείμενο, όπως με τις παρατάσεις, τις συμπληρωματικές συμβάσεις, τις πρόσφυγες, τις ενστάσεις, τις κόντρες, τις διενέξεις. Είναι συνηθισμένες καταστάσεις που δεν αντιμετωπίστηκαν με το κατάλληλο νομικό και θεσμικό πλαίσιο μέχρι σήμερα. Αντίθετα, είχαμε καταλήξει σε διάφορες φιέστες είτε από τον ΣΥΡΙΖΑ, είτε από αυτές που ετοιμάζε η Νέα Δημοκρατία, για ανταγωνισμό της ταχύτητας των τρένων, αντί για ανταγωνισμό για τη διασφάλιση της ασφάλειας επιβατών και εργαζομένων.

Από την πλευρά μας, η πρόταση είναι ότι θα πρέπει άμεσα να εγκατασταθεί σύστημα φωτισήμανσης στο τμήμα σιδηροδρομικού δικτύου Λάρισα-Θεσσαλονίκη. Μιλάμε για ενίσχυση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού με αξιοκρατικές διαδικασίες, αναδιάταξη του όλου πλέγματος οργάνωσης των σιδηροδρόμων σε υγιή βάση, περιφρούρηση της περιουσίας του ΟΣΕ από δολιοφθορές και βανδαλισμούς και δημιουργία ενός πλαισίου με εθνική συνεννόηση που θα έχει κανόνες και που θα διασφαλίζει διαφάνεια, αξιοκρατία και το δημόσιο συμφέρον.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά στο νομοσχέδιο, έχουμε καλυφθεί από την εισηγήτριά μας. Είμαστε θετικοί επί της αρχής. Δεν έχω να προσθέσω κάτι, παρά μόνο ότι ως ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

πιστεύουμε ότι τα δικαστήρια τηλεματικής και εν γένει ψηφιοποίησης της δικαιοσύνης πρέπει να διευκολύνουν τη γενικότερη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Τέλος, με συγκεκριμένο σχέδιο και προγραμματισμό και την ανάλογη ευθύνη πρέπει να δώσουμε τη δυνατότητα στη σύγχρονη τεχνολογία να διευκολύνει την καθημερινότητα των πολιτών, των επαγγελματιών, των εργαζομένων και πάντως και πάνω απ' όλα με την τεχνολογία να διασφαλίσουμε την ασφάλεια για όλους και παντού, όπως στον τομέα των μεταφορών, αν θέλουμε να σεβαστούμε πραγματικά τη μνήμη όσων άδικα έχασαν τη ζωή τους, αλλά και την οδύνη των οικογενειών τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κ. Κλέων Γρηγοριάδης.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, αγαπητή κυρία Πρόεδρε, που μόλις μου δώσατε τον λόγο.

Είναι δύσκολη η περίπτωση του να είναι κανείς Βουλευτής σε ένα Κοινοβούλιο, αν έχει τη συναίσθηση του πόσο οι αποφάσεις αυτού του Κοινοβουλίου που προηγήθηκαν ίσως στα χρόνια που ο ίδιος είναι Βουλευτής είναι συμμετοχές σε αυτό το δράμα, σ' αυτή τη μαζική δολοφονία. Με συγχωρείτε για την έκφραση. Λυπάμαι πολύ αν δεν σας αρέσει, αλλά θα πρέπει να την καταπιείτε, γιατί δολοφονήσατε πενήντα επτά ανθρώπους μέχρι τώρα. Αργότερα θα μάθουμε αν ήταν οι διπλάσιοι.

Σοβαρότητα και υπευθυνότητα ζήτησε ο προλαλήσας εκπρόσωπος της Κυβέρνησης Βουλευτής κ. Λοβέρδος και είπε ότι είναι ντροπή η πολιτική εκμετάλλευση. Έχω να ρωτήσω το εξής: Ποια σοβαρότητα και ποια υπευθυνότητα τολμά να ζητά από τις πολιτικές δυνάμεις και ποια κυβέρνηση;

Αυτή η κυβέρνηση που δεν έδειξε την παραμικρή σοβαρότητα και την παραμικρή υπευθυνότητα στα τέσσερα χρόνια που κυβέρνησε; Αυτή που αγνόησε επιδεικτικά τις προειδοποιήσεις όλων των κομμάτων;

Απλώς αναφέρομαι σε αυτές τις συγκεκριμένες του Βουλευτή μας και καμαρώνω γι' αυτόν, του Κρίτωνα Αρσένη, πριν από λίγους μήνες, τις δικές μου, όλων των πτερύγων της Αντιπολίτευσης.

Να δείξουμε την υπευθυνότητα και τη σοβαρότητα που δεν δείξατε εσείς, κύριε Υπουργέ, και μην το πάρετε προσωπικά που εκπροσωπείτε την

Κυβέρνηση; Να δείξουμε τη σοβαρότητα και την υπευθυνότητα που δεν έδειξε η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ; Να δείξουμε με λίγα λόγια τη σοβαρότητα, ελληνικό λαέ, και την υπευθυνότητα που επέδειξαν ο Κώστας Καραμανλής, ο Γιώργος Παπανδρέου, ο Λουκάς Παπαδήμος, ο Αντώνης Σαμαράς, ο Αλέξης Τσίπρας και ο Κυριάκος Μητσοτάκης;

Τους αναφέρω γιατί είναι οι Πρωθυπουργοί που ευθύνονται για όλες τις καταραμένες παρατάσεις που πήρε η εταιρεία Siemens, η οποία από το 1999 έχει υπογράψει συμβόλαιο με το κράτος μας και είχε συμβατική υποχρέωση μέχρι το αργότερο -το ακούτε από εκεί έξω;- το 2008 να έχει εγκαταστήσει σε όλη την επικράτεια, σε όλο το σιδηροδρομικό δίκτυο το σύστημα αυτόματης αποφυγής σύγκρουσης, το σύστημα που αν ένας από αυτούς είχε στοιχειώδη τσίπα και στοιχειώδες πολιτικό φιλότιμο, και είχε εγκατασταθεί, γιατί δεν είχε δώσει παράταση, τώρα θα ζούσαν οι πενήντα επτά μέχρι τώρα νεκροί μας.

Και δεν μπορώ να κρατηθώ και να μην πω ότι την τελευταία παράταση την έδωσε ο Αλέξης Τσίπρας με τις αυταπάτες του, με τις γνωστές πολιτικές του αυταπάτες. Αυταπατήθηκε και εκεί. Έδωσε την παράταση από το 2017 μέχρι το 2018.

Ανευθρίαστα, χωρίς καμία ντροπή, εσείς, ο Πρωθυπουργός σας δεν μπήκε καν στη διαδικασία να δώσει παράταση. Βουβή παράταση είχε η

εταιρεία Siemens μέχρι το φονικό της, το φονικό σας, το φονικό του πολιτικού συστήματός σας.

Είχα να πω και άλλα, αλλά δεν πάει η καρδιά μου, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές.

Να πω μόνο το εξής: Γιατί άραγε ο Υπουργός ο υπεύθυνος, ο κ. Καραμανλής θα είναι υποψήφιος σας σε μερικές εβδομάδες από τώρα; Ποιος είναι ο λόγος που προκαλείτε τόσο βάρβαρα, τόσο βάνουσα το κοινό περι δικαίου αίσθημα;

Ένας μπορεί να είναι ο λόγος, ελληνικό λαό: η βουλευτική ασυλία που θα αποκτήσει, αν βγει Βουλευτής με τον τρόπο που βγαίνουν Βουλευτές στα μεγάλα αυτά αστικά κόμματα, δηλαδή με πριμοδότηση, χωρίς την πραγματική απόφαση των εντολέων να τους εκπροσωπεί, για να αποφύγει τις ποινικές του ευθύνες, για να αποφύγει την πιθανότητα να καταλήξει υπόδικος και καταδικασμένος σε φυλάκιση για δολοφονίες αθώων πολιτών.

Μετά από όλο αυτόν τον ζόφο και τη χυδαιότητα του πολιτικού συστήματος αναρωτιόμουν, ως ΜΕΡΑ25, τι απομένει, ελληνικό λαό; Τι απομένει, κυρίες και κύριοι Βουλευτές;

Τα πρόσωπα απομένουν. Απομένουν μόνον αυτά τα πρόσωπα, τα πρόσωπα των πολύ νέων στη συντριπτική πλειοψηφία τους θυμάτων, τα

πρόσωπα αυτά που αναδύονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μέρα με τη μέρα από τις αναρτήσεις των συγγενών, των φίλων και των συντρόφων τους.

Αναρωτιέμαι, ειλικρινά, πώς θα μπορέσετε να γλιτώσετε τους εαυτούς σας από αυτά τα πρόσωπα, από την ανάμνηση αυτών των προσώπων; Πώς θα το καταφέρετε;

Αν ήμουν στη θέση σας -που ασφαλώς και δεν θα μπορούσα ποτέ να είμαι- η μόνη ελπίδα που θα είχα για τον εαυτό μου θα ήταν η οριστική και μόνιμη απώλεια της μνήμης μου. Ναι, αν ήμουν στη θέση σας και ήταν στο χέρι μου, θα διάλεγα να μην ξαναθυμηθώ ποτέ στη ζωή μου για κανένα λόγο τίποτα, και ύστερα θα έβλεπα αν έτσι θα κατάφερνα να ζήσω, αν θα ήταν αρκετό να μην θυμάμαι την ευθύνη μου, για να μπορέσω να συνεχίσω τη ζωή μου.

Και να σας πω κάτι; Πιστεύω πως δεν θα ήταν. Γιατί; Διότι αυτά τα πρόσωπα που κάνουν όλους τους ανθρώπους αυτής της χώρας, της χώρας μας, εδώ και μια βδομάδα να μην κοιμούνται τα βράδια είναι τα πιο καθαρά. Τουλάχιστον έτσι μου φαίνονται, ελληνικό λαέ, εμένα. Είναι τα πιο καθαρά πρόσωπα που είδαμε ποτέ στη ζωή μας.

Είναι αμόλυντα, είναι καθαρά, είναι όμορφα και ωραία. Είναι πρόσωπα νέων ανθρώπων. Είναι τα πρόσωπα των παιδιών μας, κύριε Υπουργέ, που εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση, και των επόμενων από εμάς ανθρώπων σε

αυτόν τον κόσμο. Είναι τα πρόσωπα που δολοφονήθηκαν πριν καν να ανθοφορήσουν, πριν καν να πάρουν μυρωδιά τού τι σημαίνει ζωή, πριν καν να γράψουν πάνω στις ψυχές τους τις πρώτες εμπειρίες από την ενήλικη ζωή τους.

Όλοι εσείς ανεξαιρέτως, που αποτελείτε επί τόσα χρόνια το μνημονιακό πολιτικό προσωπικό τούτης της χώρας, που οδηγήσατε με τις ενέργειες ή τις παραλείψεις σας σε αυτή τη μαζική δολοφονία κυρίως νέων ανθρώπων δεν είστε άξιοι όχι απλώς για πρωθυπουργοί ή υπουργοί τους, δεν είστε άξιοι –και σας κοιτώ κατάματα- να ονομάζεστε καν συνάνθρωποί τους. Με την δεκαετή υποτέλεια και υποταγή σας σε όλους όσους λίγο λίγο κλέβουν την πατρίδα μας δημιουργήσατε βήμα το βήμα τις συνθήκες που οδήγησαν στο δήθεν ατύχημά σας και στον αφανισμό τους. Έτσι δεν είναι πια κοντά μας όλοι οι νέοι που επρόκειτο -να ξέρετε- μελλοντικά να φέρουν επιτέλους την ανατροπή σας.

Δολοφονήθηκαν πενήντα επτά, αναγκάστηκαν προηγουμένως να διαφύγουν στο εξωτερικό επτακόσιες χιλιάδες, αλλά το ένα εκατομμύριο, ελληνικό λαέ, των παιδιών σου που παραμένει στη χώρα μας εγγυάται την απόλυτη ανατροπή τους. Ναι, ακούστε το: Το ένα εκατομμύριο που γλίτωσε εγγυάται την ανατροπή σας! Θα πέσετε με κρότο πρωτοφανή και πάταγο εξαιτίας του απάνθρωπου και χυδαίου νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού σας.

Και όταν αυτό το αντιανθρώπινο και εντελώς αδιέξοδο οικονομικοπολιτικό σύστημα δεν θα είναι πια παρά μόνο μια θλιβερή ανάμνηση του μεγαλύτερου προς αποφυγήν παραδείγματος στην ιστορία της ανθρωπότητάς μας τότε και μόνο τότε θα ησυχάσουν επιτέλους οι ψυχές των νεκρών παιδιών μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Παππάς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν ήθελα ποτέ να έρθει μια τέτοια μέρα, μια μέρα που θα λαμβάνω τον λόγο στην Εθνική Αντιπροσωπεία και αντί να μιλάω με χαμόγελο για την επέτειο ενσωμάτωσης της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα, να μιλάω σε ένα τόσο βαρύ κλίμα μετά τον άδικο χαμό και τον άδικο θάνατο πενήντα επτά συνανθρώπων μας.

Η 7η Μαρτίου αποτελεί μία ημέρα - σταθμό της ελληνικής Ιστορίας. Σαν σήμερα η Δωδεκάνησος ενσωματώνεται στη μητέρα πατρίδα. Η ενσωμάτωση δεν ήταν μια απλή σκέψη, αλλά ένας συνεχής αγώνας, ένα διαρκές όνειρο που έγινε πραγματικότητα για εμάς τους Δωδεκανησίους. Ήταν η τελευταία

φορά που η Ελλάδα επεκτάθηκε μέχρι να γίνει η επέκταση χωρικών υδάτων πρόσφατα από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Μέσα σε αυτό το βαρύ κλίμα οδύνης, σήμερα στα νησιά μας, στα Δωδεκάνησα, θυμόμαστε την ιστορία μας και υποκλινόμαστε ταπεινά σε όλους αυτούς που έχυσαν το αίμα τους για την ελευθερία, την ανεξαρτησία, για την Ελλάδα. Συνεχίζουμε να πορευόμαστε με αρχές και αξίες διαχρονικές, άφθαρτες και ιερές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αδιανόητο αυτό που ζούμε, αυτό που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που έχασαν συγγενείς, φίλους και γνωστούς στα Τέμπη. Σε αυτή την τραγωδία όλοι νιώθουμε ότι χάσαμε δικούς μας ανθρώπους. Το ίδιο νιώθει και η ελληνική κοινωνία που δεν περίμενε ποτέ ότι οι χρόνιες παθογένειες του κράτους θα φτάσουν να κοστίζουν ανθρώπινες ζωές, ζωές νέων ανθρώπων που είχαν μια ζωή μπροστά τους. Η κοινωνία, λοιπόν, δικαίως νιώθει πικρία, στεναχώρια, οργή.

Ως πατέρας και ως άνθρωπος θα ήθελα να εκφράσω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια σε όλους, αλλά πάνω απ' όλα στους συγγενείς των θυμάτων. Τους εύχομαι να είναι δυνατοί. Ο πόνος είναι αβάσταχτος και η κάθε μέρα δυσκολότερη.

Να ευχηθώ επίσης καλή ανάρρωση σε όσους δίνουν μάχη για τη ζωή τους σε νοσοκομεία.

Να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στα στελέχη της πολιτικής προστασίας, των σωμάτων ασφαλείας, των ενόπλων δυνάμεων που έδωσαν αγώνα για να σώσουν τους συνανθρώπους μας, καθώς και τους χιλιάδες πολίτες που περίμεναν καρτερικά ώρες για να δώσουν αίμα.

Να πω ότι το κράτος λειτούργησε δυνατά, το νέο κράτος, αυτό το κράτος που προσπαθούμε να φτιάξουμε, πολεμώντας το κράτος του χτες.

Ως Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου οφείλω μια συγγνώμη και μια υπόσχεση, μια μεγάλη συγγνώμη για όσα θα μπορούσαν να έχουν γίνει και για όσα δεν έγιναν όταν έπρεπε. Πενήντα επτά ψυχές έφυγαν άδικα. Και αυτό που είμαστε υποχρεωμένοι άπαντες να κάνουμε είναι να πούμε δυνατά «Ποτέ ξανά».

Και γνωρίζω πολύ καλά ότι τα λόγια αυτά μόνα τους δεν αρκούν, μόνο πράξεις είμαστε υποχρεωμένοι εμείς εδώ, αγαπητοί και αγαπητοί συνάδελφοι, να κάνουμε, πράξεις έτσι ώστε το κράτος και οι λογικές του χτες να μη στοιχίσουν ξανά στους πολίτες της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω βαθύτατα ότι είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε όλοι μαζί μια απάντηση και να διορθώσουμε όσο περνάει από το χέρι μας όσα λάθη έχουν γίνει. Όπως ανέφερε και ο Πρωθυπουργός της χώρας μας Κυριάκος Μητσοτάκης, η δικαιοσύνη θα

ερευνήσει ταχύτατα την τραγωδία και θα αποδώσει ευθύνες παντού και οι ευθύνες αυτές θα είναι σαφείς και δίκαιες. Ας αναλάβουμε όλοι μας τις ευθύνες που μας αναλογούν για τα τελευταία είκοσι χρόνια και ας πράξουμε το καλύτερο δυνατό.

Ειδική επιτροπή προανήγγειλε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης. Είναι μια καλή αρχή. Ως μέλη της εθνικής αντιπροσωπείας είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε λύσεις χωρίς σκοπιμότητες και λογικές του παρελθόντος που μας έφεραν εδώ. Σας παρακαλώ όμως καταλάβετε ότι αυτές δεν είναι ώρες για να γίνεται μικροπολιτική εκμετάλλευση. Η πατρίδα μας θρηνεί. Δεν νοείται σε τέτοιες στιγμές να πυροδοτούνται πάθη και να εκτοξεύονται κατηγορίες και ισοππεδωτικοί αφορισμοί.

Οι ευθύνες θα αποδοθούν και θέλουμε να μάθουμε ακριβώς όλοι μας ποιος έφταιξε και γιατί, ποιες παθογένειες μας έφτασαν εδώ, όχι όμως με φαρμακερές αναφορές και δηλητηριώδη σχόλια. Είναι ασέβεια και ανήθικο, αγαπητέ συνάδελφε. Δεν αρμόζει. Βάλτε ένα τέλος στην εκτόξευση ευθυνών και μην προκαλείτε την κοινή λογική. Μην μπερδεύετε τα αισθήματα του κόσμου.

Ευτυχώς δεν έχουμε πάθει αμνησία και όλοι ξέρετε στην αντιπολίτευση πολύ καλά τι εννοώ ούτε ισχυριζόμαστε ότι δεν βρίσκουμε το παραμικρό

λάθος ούτε ότι θολώνεται η εικόνα. Θυμόμαστε όλοι πολύ καλά τις εκφράσεις πριν από κάποια χρόνια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης που αφορά στη λειτουργία της διοικητικής δικαιοσύνης. Ξεκινώντας, να επισημάνω κάτι το οποίο προκαλεί αρνητική εντύπωση και θα καταλάβετε το γιατί.

Η οργάνωση της διοικητικής δικαιοσύνης στην πατρίδα μας βασίζεται σε δεδομένα του 1960, οργάνωση των φορολογικών τότε δικαστηρίων. Αυτά διορθώνουμε ακόμα και σήμερα και με κάποιες προσθήκες και προσαρμογές που έγιναν τις δεκαετίες του '70 και του '80. Στην καλύτερη λοιπόν περίπτωση, δηλαδή μόλις πριν σαράντα τρία χρόνια.

Η διοικητική δικαιοσύνη λοιπόν έπρεπε να εκσυγχρονιστεί και αυτό γίνεται σήμερα με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου και σε αυτό απέχετε, αρνείστε και δεν συμμετέχετε και μετά θα έρθετε εδώ να ζητάτε πάλι ευθύνες από το κράτος και κάποιος θα λέει «Συγγνώμη» και θα λέτε «Δεν θέλουμε συγγνώμες». Αποφασίστε επιτέλους τι θέλετε από αυτά τα έδρανα, τι ζητάτε από την Κυβέρνηση και τον κάθε πολιτικό, εσείς οι ίδιοι που είστε πολιτικοί. Σεβαστείτε τη θέση σας και τους ρόλους σας.

Ο εκσυγχρονισμός επιτυγχάνεται με τη χρήση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών και εισάγεται η έννοια των δικαστικών γραφείων τηλεματικής, από όπου οι διάδικοι και οι δικηγόροι τους θα έχουν τη δυνατότητα διενέργειας διαδικαστικών πράξεων και συμμετοχή στη δίκη. Οι σημερινές μεταβατικές έδρες των διοικητικών δικαστηρίων μετατρέπονται σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής. Επιπλέον ιδρύονται νέα δικαστικά γραφεία τηλεματικής στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, ένα λεπτό μόνο θα χρειαστώ. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και συγχωρέστε με για την ημέρα και την ένταση της φωνής.

Παράλληλα, καθορίζει αναλυτικά το νέο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

Για τις υποθέσεις του ΕΦΚΑ σχετικά με διαφορές με τους πολίτες μας, ορίζεται ότι αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο είναι εκείνο του τόπου κατοικίας του διαδίκου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά και όχι η έδρα του οργανισμού.

Πρόκειται για κάτι σημαντικό για τους ασφαλισμένους του οργανισμού, για τους Έλληνες πολίτες.

Όπως ανέφερα και νωρίτερα, είναι ένα νομοθέτημα που στην καλύτερη αντικαθιστά προβλέψεις πριν σαράντα τρία χρόνια και στη χειρότερη πριν εξήντα και έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό της διοικητικής δικαιοσύνης στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή δικαιοσύνης.

Η δικαιοσύνη για εμάς είναι πυλώνας της δημοκρατίας μας, είναι καταφύγιο των πολιτών και ιδιαίτερα καταφύγιο των αδύναμων. Δεν είναι ούτε αρμός εξουσίας ούτε μια ιστορία που πρέπει να σπάσει, όπως είναι για άλλους. Και γι' αυτό είμαστε αποφασισμένοι και να την ενισχύσουμε και να την εκσυγχρονίσουμε. Πίστεψέ με, θα το κάνουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, μέχρι να ετοιμαστεί το Βήμα, θα ήθελα τον λόγο για τριάντα δευτερόλεπτα, να απαντήσω στα περί ασέβειας και ανηθικότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Αγαπητέ συνάδελφε, ασέβεια και ανηθικότητα είναι μια κυβέρνηση, σαν την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, να προειδοποιείται στις 29 Ιουνίου από εμένα, στις 7 Ιουλίου από τον Κρίτωνα Αρσένη και στις 15 Οκτωβρίου ξανά από τον Κρίτωνα Αρσένη ότι επίκειται πολύνεκρη τραγωδία με πολλούς νεκρούς είτε στη ΣΤΑΣΥ, δηλαδή στον ηλεκτρικό σιδηρόδρομο και το μετρό, είτε στον κανονικό μας σιδηρόδρομο και η Κυβέρνησή σας να μην έχει κάνει τίποτα για να αποτρέψει αυτό το ατύχημα. Αυτό είναι ασέβεια και ανηθικότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Θα δώσω τον λόγο τώρα στον κ. Ξανθόπουλο εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ και αμέσως μετά θα μιλήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ και τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ, κυρία Πρόεδρε, και εσάς βεβαίως, γιατί μου δίνετε τον λόγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εντυπωσιακό πώς μας εμπαίζει και μας ειρωνεύεται η ιστορία. Σήμερα η επικεφαλίδα, ο τίτλος του νομοσχεδίου που καλούμαστε να ψηφίσουμε είναι «Αναδιάταξη περιφερειών και

αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών δικαστηρίων, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής». Τηλεματική, λοιπόν, εγκαινιάζουμε στα δικαστικά γραφεία, αλλά τηλεματική στα τρένα δεν είχαμε. Αυτό είναι ενδεικτικό της παθογένειας και της αδυναμίας του συστήματος, της Κυβέρνησης, της διοίκησης του ΟΣΕ, γιατί με μια διαδικασία η οποία κυοφορείτο επί καιρό και δεν τελεσφόρησε -και μάλλον εξαιτίας αυτής της διαδικασίας-, χάθηκαν άνθρωποι, χάθηκαν νέοι άνθρωποι, έπεσε ένα κλίμα πένθους σε όλη τη χώρα και πλέον η χώρα βρίσκεται σε ένα σημείο τομής.

Βρίσκεται σε ένα σημείο τομής, γιατί αυτό που συνέβη στη μοναδική ουσιαστικά σιδηροδρομική γραμμή της χώρας, στο κέντρο της χώρας, έξω από τη Λάρισα, δεν μπορεί να το χωρέσει ο νους του ανθρώπου.

Η χώρα δονείται από την απώλεια, από το σοκ της απώλειας, απώλεια η οποία συνέβη, ενώ είχαν προειδοποιήσει όλοι οι αρμόδιοι, οι συνδικαλιστές, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ασφάλειας, ότι το κακό έρχεται, είναι στον δρόμο και θα μας βρει όλους. Παρ' όλες τις δραματικές προειδοποιήσεις και παρ' όλα τα εξώδικα και παρ' όλες τις παραιτήσεις, δεν ίδρωσε το αυτί κανενός, ούτε του Υπουργού ούτε και των αρμοδίων της διοίκησης του ΟΣΕ.

Η χώρα υφίσταται μια απώλεια αδιανόητη και για μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και για το 2023, που πραγματικά κανείς δεν

μπορεί να φανταστεί ότι θα είχαμε ένα τόσο σοβαρό δυστύχημα από έλλειψη τεχνολογικής υποστήριξης.

Είναι προφανές ότι η σκέψη μας αυτή τη στιγμή είναι πρωτίστως στους ανθρώπους που χάσαμε, στους συγγενείς τους, στους τραυματίες που δίνουν τη δική τους μάχη για τη ζωή, γιατί ακριβώς τίποτα δεν μας εμποδίζει να κάνουμε τη δουλειά που πρέπει, να αποδώσουμε τις ευθύνες με τη λογική ότι η αναγνώριση της υποχρέωσής μας ουσιαστικά μορφοποιείται, συγκεκριμενοποιείται στο να χυθεί άπλετο φως σε αυτήν την ιστορία, έτσι ώστε να υπάρξει μια δικαίωση για αυτούς που υπέστησαν τα πάνδεινα.

Και ενώ η διερεύνηση αυτού του σιδηροδρομικού δυστυχήματος, που δημιούργησε και πολιτικά γεγονότα, αποτελεί ζήτημα ζωής και θανάτου, η Κυβέρνηση με τον τρόπο που το διαχειρίζεται, μας αποδεικνύει για μια φορά ακόμη ότι ο νους της είναι στην επικοινωνιακή διαχείριση και προσπαθεί να διαχύσει τις ευθύνες από το 2023 μέχρι και τον Τρικούπη, ο οποίος έφερε τον σιδηρόδρομο στην Ελλάδα.

Κατ' αρχάς, ο Πρωθυπουργός, μιλώντας στην πρώτη του δήλωση, προσδιόρισε την αιτία του δυστυχήματος στο ανθρώπινο λάθος. Κατά δεύτερον, έστειλε επιστολή στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου με την οποία ούτε λίγο ούτε πολύ προσπαθεί να του υποδείξει ή φωτίζει, κατά την άποψη

του Πρωθυπουργού, τα καίρια σημεία στα οποία πρέπει να επικεντρωθεί η εισαγγελική έρευνα.

Όμως, αυτά είναι πρωτοφανή στοιχεία για κράτος δικαίου, ένα κράτος δικαίου το οποίο έχει άλλου είδους παρελκόμενα από το αμέσως προηγούμενο διάστημα που έχουμε με τις υποκλοπές, γεγονός για το οποίο επισκέφθηκε τη χώρα μας η Επιτροπή LIBE του Ευρωκοινοβουλίου και αρνήθηκε να τη δει, βεβαίως, ο κ. Γεραπετρίτης, επικαλούμενος ότι βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο και εξ όσων πληροφορούμαι, δεν την είδε ούτε ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, γεγονός που αφήνω ασχολίαστο.

Θέλω τώρα να πω δυο πράγματα για το νομοσχέδιο αυτό καθαυτό και να κλείσω με μια πρόταση, η οποία φαντάζομαι ότι θα βρει σύμφωνες όλες τις πτέρυγες της Βουλής. Κατ' αρχάς, για το άρθρο 3, για το «δικαστήριο τηλεματικής», εδώ υπάρχουν και άλλου είδους ζητήματα. Παραδείγματος χάρη, στη Μακεδονία, στη Βόρεια Ελλάδα που ξέρω και στο Κιλκίς και στα Γρεβενά, αλλά και στη Δράμα, υπήρχαν μεταβατικά διοικητικά πρωτοδικεία τα οποία στο πρώτο μνημόνιο ενσωματώθηκαν στα παρακείμενα πρωτοδικεία διοικητικά και σήμερα, ουσιαστικά είναι οι περιοχές οι οποίες δεν έχουν ούτε τηλεματική ούτε πρωτοδικείο.

Άρα, υπάρχει ένα ζήτημα να δει το Υπουργείο με ποιον τρόπο εμείς που υπήρξαμε έδρες μεταβατικών διοικητικών πρωτοδικείων και ένα

ενσωματωθήκαμε στα παρακείμενα πρωτοδικεία, θα αποκτήσουμε μια δυνατότητα για την επίλυση των διοικητικών διαφορών.

Το είχα πει και όταν συζητείτο το νομοσχέδιο στις Επιτροπές για το άρθρο 22, ειδική καταγραφή του λόγου αναβολής της συζήτησης. Όσοι είμαστε δικηγόροι και έχουμε εμπειρία από διοικητικά δικαστήρια, ξέρουμε ότι πολύ συχνά αναβάλλεται η υπόθεση, επειδή το Δημόσιο δεν προσκομίζει φάκελο και θεωρείται λόγος ανώτερης βίας και αναβάλλεται.

Θεωρώ ότι αυτή η προνομιακή μεταχείριση του Δημοσίου πρέπει να σταματήσει και να προσδιοριστεί ότι αναβολή λόγω μη προσκόμισης φακέλου από τη Διοίκηση δικαιολογείται άπαξ. Εάν δεν προσκομίσει η Διοίκηση έναν φάκελο, δεν έχει οργανώσει έναν φάκελο σε τρεις, πέντε, έξι, οκτώ μήνες, όσο διαρκεί από την κλήση έως και μετά την αναβολή δικάσιμο, να ερημοδικάζεται και να προχωρά ο δικαστής στην έκδοση απόφασης, γιατί δεν μπορεί η αβελτηρία της Διοίκησης να ταλαιπωρεί και τη Δικαιοσύνη και τους πολίτες.

Και τελειώνω, κύριε Υπουργέ, με το εξής. Θεωρώ ως ένδειξη ενσυναίσθησης και ευαισθησίας να υπάρξει μια ειδική ρύθμιση με την οποία θα απαλλάσσονται τα θύματα του τροχαίου δυστυχήματος από την καταβολή είτε του δικαστικού ενσήμου είτε, αν χρειαστεί, του τέλους απογράφου στην περίπτωση που θα ασκήσουν αγωγές αποζημίωσης για την αποκατάσταση

των βλαβών που υπέστησαν, είτε αυτές αφορούν σωματικές βλάβες, είτε ηθικές βλάβες, είτε ψυχική οδύνη για την απώλεια των ανθρώπων τους.

Θεωρώ ότι κανείς από τις πτέρυγες της Βουλής δεν θα έχει αντίρρηση για αυτή τη χειρονομία της Βουλής, η οποία θα δείξει και με τον τρόπο αυτόν ότι παίρνει άμεσα μέτρα και κυρίως, συναισθάνεται το μέγεθος της απώλειας που υπέστη η ελληνική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η ειδική αγορήτρια του ΚΚΕ αναφέρθηκε αναλυτικά στο σχέδιο νόμου που συζητάμε. Θα περιορίσω την παρέμβασή μου στα τραγικά γεγονότα των τελευταίων ημερών, γιατί βεβαίως αυτές οι στιγμές αποτελούν στιγμές θλίψης για το αποτρόπαιο έγκλημα, όχι δυστύχημα. Έχουμε να κάνουμε με ένα έγκλημα που έγινε στα Τέμπη, αλλά και οργής, αγανάκτησης γιατί το συγκεκριμένο έγκλημα έγινε στον βωμό του κέρδους. Σε αυτόν τον βωμό θυσιάστηκαν πενήντα επτά άτομα, στη συντριπτική τους πλειοψηφία νέοι και

νέες. Αυτό ακριβώς το έγκλημα ήταν και η σταγόνα η οποία οδήγησε να ξεχειλίσει το ποτήρι της οργής, γιατί μετά από βροχές πνιγόμαστε και μετά από φωτιές καιγόμαστε. Και βεβαίως ήρθε η μετωπική σύγκρουση των δύο τρένων για να οδηγήσει σε μια νέα τραγωδία.

Ας σταματήσετε τα κροκοδείλια δάκρυα. Σας είχαμε προειδοποιήσει πάρα πολλές φορές και για πολλά χρόνια. Από αυτήν την άποψη δεν μπορούν και δεν πρέπει να συγκαλυφθούν οι ευθύνες όλων σας, Νέας Δημοκρατίας-ΣΥΡΙΖΑ- ΠΑΣΟΚ, πίσω από το ανθρώπινο λάθος ή από τις όποιες παραλείψεις ενδεχομένως. Και βεβαίως σε αυτήν την κατεύθυνση επιδιώκετε να κινηθεί και η επιτροπή την οποία συνέστησε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση του εγκλήματος. Δεν έχουμε καμία εμπιστοσύνη στη συγκεκριμένη επιτροπή και στο έργο της, γιατί γνωρίζουμε πολύ καλά ότι το πόρισμά της έχει ήδη προετοιμαστεί.

Αποτελεί κυνικότητα να μας καλείτε, εκπρόσωποι του ενός ή του άλλου κόμματος, να συγκρίνουμε το γεγονός του ποιος έχει τις περισσότερες ευθύνες, είτε για το συγκεκριμένο έγκλημα είτε για παλαιότερα εγκλήματα, ή για το ποιος έχει προκαλέσει τους περισσότερους νεκρούς. Κάνετε τα πάντα για να μείνει εκτός συζήτησης η εγκληματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν ακούστηκε ούτε μία φορά, εκτός από την ειδική αγοράτρια του ΚΚΕ. Κανείς άλλος, εκπρόσωπος του κόμματος ή πολιτικός Αρχηγός που

μίλησε, δεν τόλμησε να αναφερθεί στην εγκληματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια εγκληματική πολιτική η οποία έχει αρχή, μέση και τέλος και ξεκινάει από τα μέσα της δεκαετίας του '90: απελευθέρωση σιδηροδρόμων, τεμαχισμός του σιδηροδρομικού έργου και ιδιωτικοποίηση. Αυτό είναι το τρίπτυχο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και όλες οι κυβερνήσεις από τότε έως σήμερα ακολούθησαν πιστά αυτήν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή την πολιτική υλοποίησαν και υλοποιούν.

Και βεβαίως εμείς το λέμε καθαρά. Είναι ώρα ευθύνης για να μην συγκαλυφθεί το έγκλημα, ένα έγκλημα το οποίο είναι προδιαγεγραμμένο και το οποίο τι αναδεικνύει; Πρώτον, αναδεικνύει τον αντιδραστικό χαρακτήρα του κράτους. Να κάτι που δεν ακούσατε από κανένα άλλο κόμμα να το καταγγέλλει μέσα στη Βουλή. Το κράτος δεν είναι ανίκανο, δεν έχει κάποιες παθογένειες ή κάποιες αδυναμίες. Το κράτος είναι εχθρικό. Γιατί; Διότι είναι ικανό να υπηρετεί και να στηρίζει την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Και για αυτόν ακριβώς τον λόγο είναι εχθρικό για την ικανοποίηση των αναγκών του λαού, γιατί στον βωμό της κερδοφορίας του κεφαλαίου θυσιάζει τα λαϊκά δικαιώματα, την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών, ακόμη και την ίδια τη ζωή, όπως έγινε με το έγκλημα στα Τέμπη. Είναι ένα κράτος της διαπλοκής με τους επιχειρηματικούς ομίλους και τα οικονομικά συμφέροντα. Είναι ένα κράτος της σήψης και της διαφθοράς. Και αυτό το

κράτος προσπαθείτε να το αθώσετε. Δεύτερον, αναδεικνύει την ιεράρχηση που είχαν όλες οι κυβερνήσεις μέχρι τώρα και τις προτεραιότητες σε έργα και υποδομές.

Ήσασταν ταχύτατοι στο να υλοποιηθούν οι πιο σύγχρονες υποδομές που εξυπηρετούν τους επενδυτικούς σχεδιασμούς των επιχειρηματικών ομίλων και ταυτόχρονα είτε απαξιώνετε υποδομές που σχετίζονται με την προστασία της ανθρώπινης ζωής είτε ήταν ανύπαρκτες αυτές οι υποδομές.

Υπάρχει ολοκληρωμένος σχεδιασμός για αντιπλημμυρική προστασία; Όχι, δεν υπάρχει. Ολοκληρωμένη αντιπυρική προστασία; Ούτε. Ολοκληρωμένο σχέδιο αντισεισμικής θωράκισης; Όχι βέβαια. Ούτε καν έλεγχος των κτηρίων δεν γίνεται. Έτσι, λοιπόν, είναι φανερό ποιες υποδομές είχατε ως προτεραιότητα.

Και μην πείτε εδώ πέρα ότι δεν υπάρχουν χρήματα για να χρηματοδοτήσετε αυτές τις υποδομές. Διότι χρήματα βρίσκετε, για παράδειγμα, για να προχωρήσετε σε νέα εξοπλιστικά προγράμματα, τα οποία όχι μόνο δεν σχετίζονται, αλλά είναι και απέναντι στις ανάγκες της άμυνας και της προστασίας των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας, γιατί είναι οπλικά συστήματα τα οποία εξυπηρετούν τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς των Αμερικανών και του NATO στην ευρύτερη περιοχή. Τέτοια χρήματα

βρίσκετε, αλλά χρήματα για να μπορέσουν να προχωρήσουν γρήγορα, έγκαιρα και με ασφάλεια τα συστήματα ασφάλειας των σιδηροδρομικών δικτύων δεν υπάρχουν.

Τρίτο ζήτημα: Αναδεικνύεται η συνενοχή όλων των κομμάτων γι' αυτό το έγκλημα. Κοιτάξτε την αλληλουχία τουλάχιστον των τελευταίων δώδεκα-δεκατριών χρόνων, είναι πάρα πολύ καθαρή. Το 2009 η κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου του ΠΑΣΟΚ αποφάσισε και έφερε στη Βουλή το δεύτερο πακέτο απελευθέρωσης της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου διαχωρίζεται ο ΟΣΕ σε διάφορες θυγατρικές, δηλαδή τον τεμαχισμό του ΟΣΕ. Το 2013 η συγκυβέρνηση Νέας δημοκρατίας-ΠΑΣΟΚ ξεκίνησε τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης του μεταφορικού έργου, για να έρθει ο ΣΥΡΙΖΑ το 2016 να προχωρήσει στον διαχωρισμό των υποδομών από το μεταφορικό έργο και ταυτόχρονα να περάσει στην ιδιωτικοποίηση.

Και κοιτάξτε, κάντε το εικόνα: Τι σημαίνει ο διαχωρισμός του μεταφορικού έργου από το σιδηροδρομικό δίκτυο; Είναι σαν να ξεχωρίζουμε τα βαγόνια από τις ράγες. Αυτός ο διαχωρισμός ανάμεσα στα βαγόνια και στις ράγες οδηγεί στους εκτροχιασμούς. Γι' αυτό ήταν αλληπάλληλα τα φαινόμενα και τα περιστατικά εκτροχιασμών που είχαμε στη χώρα μας, αλλά και όχι μόνο στη χώρα μας.

Αυτόν, λοιπόν, τον ανορθολογισμό επιλέξατε. Γιατί; Διότι αυτός ο ανορθολογισμός αποτελούσε την ασφαλιστική δικλείδα για να μπορέσετε να προχωρήσετε στην ιδιωτικοποίηση του κερδοφόρου τμήματος των σιδηροδρομικών μεταφορών που είναι το μεταφορικό έργο. Άρα, λοιπόν, απαλλάξατε τον ιδιώτη από το δίκτυο, τη συντήρηση, τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη, το μεταφέρατε αυτό στο κράτος και ταυτόχρονα δώσατε στον ιδιώτη τη δυνατότητα να παρέχει το μεταφορικό έργο πάνω σε ένα δίκτυο το οποίο ήταν ευθύνη του κράτους να συντηρηθεί και να αναπτυχθεί.

Και βεβαίως, έγινε η ιδιωτικοποίηση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ περί του 2017 επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ για μόλις 45 εκατομμύρια ευρώ και ταυτόχρονα με την ίδια πράξη πέρασαν στο κρατικό χρέος τα 14,3 δισεκατομμύρια που χρωστούσε ο ΟΣΕ. Απαλλαγμένος ο Ιταλός από το χρέος που είχε ο ΟΣΕ. Να, λοιπόν, πώς με την πολιτική εξυπηρέτησαν τα συμφέροντα των Ιταλών, μιας ιταλικής πολυεθνικής που είναι η τρίτη μεγαλύτερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τις σιδηροδρομικές μεταφορές.

Το 2018 η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προχώρησε στη διευθέτηση του χρόνου εργασίας των σιδηροδρομικών, δηλαδή ότι αυτοί μπορούν να δουλεύουν ως και εννέα ημέρες συνεχόμενα χωρίς ρεπό. Εντατικοποίηση, ατυχήματα, ελλείψεις σε προσωπικό. Το 2018 έλειπαν χίλια επτακόσια άτομα από το οργανόγραμμα των θυγατρικών που παρέμεναν υπό δημόσιο έλεγχο.

Το 2019 επί κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, η Νέα δημοκρατία, ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ, και τα τρία αυτά κόμματα ψηφίζουν στη Βουλή το τρίτο πακέτο οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πλήρη απελευθέρωση των σιδηροδρόμων.

Και βεβαίως, το 2022 η Νέα Δημοκρατία επεκτείνει τη σύμβαση για ακόμη δέκα χρόνια με την ιταλική εταιρεία Ferrovie dello Stato και μάλιστα της δίνει ως μπόνους τα 50 εκατομμύρια που ελάμβανε σε ετήσια βάση για τις άγονες –λέει- γραμμές. Και ποια ήταν η άγονη γραμμή, κύριοι της Κυβέρνησης; Η γραμμή Αθήνα-Θεσσαλονίκη, η μοναδική γραμμή η οποία υπάρχει στο σιδηροδρομικό δίκτυο.

Άρα, λοιπόν, 50 εκατομμύρια επιδότηση για κάθε χρόνο έπαιρνε η ιταλική εταιρεία HELLENIC TRAIN, 750 εκατομμύρια τη δεκαπενταετία, αλλά δεν υπήρχαν τα 50 εκατομμύρια τα οποία ζητούσε ο Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΣΕ, λέγοντας ότι με αυτό μπορεί να υπάρξει προληπτική αντιμετώπιση των αναγκών που έχει το σιδηροδρομικό δίκτυο. Όμως, του έδιναν 25 μετά από κάθε ατύχημα και παρέμβαινε πυροσβεστικά στα σημεία αυτά τα οποία ήταν επικίνδυνα, για να αποκαταστήσει τις βλάβες.

Έτσι, λοιπόν, τα τρία κόμματα, και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία, κατά γράμμα υλοποίησαν την εγκληματική πολιτική της

Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απελευθέρωση των μεταφορών. Κατά γράμμα υλοποίησαν την προκρούστεια λογική του κόστους-οφέλους, που αποτελεί ακριβώς και το τροχοπέδη στο να μπορέσουν να υπάρξουν τέτοια μέτρα ασφαλείας, για παράδειγμα, στο σιδηροδρομικό δίκτυο.

Αποτελεί πρόκληση αυτό που κάνει και η Κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα, να προσπαθούν να αθώσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και την πολιτική τους. Μάλιστα, αποτελεί ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση η Κυβέρνηση να παρουσιάζει ως τη λύση του προβλήματος την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη στιγμή που αποτελεί τον υπεύθυνο για την κατάσταση των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα, αλλά και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Για σκεφτείτε, λοιπόν, όλοι εσείς που θέλετε την Ευρωπαϊκή Ένωση να μας λύσει το πρόβλημα, τι αποφάσισε μόλις μία βδομάδα πριν το έγκλημα στα Τέμπη η Κομισιόν. Στις 22 Φεβρουαρίου 2023 η Κομισιόν αποφάσισε να εξαιρέσει, μετά από αίτημα της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών, το σιδηροδρομικό δίκτυο που εκτελεί τα δρομολόγια Μάαστριχτ-Άαχεν από το σύστημα ασφαλείας του κανονισμού ECTS της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και πού πάτησε για να εξαιρέσει την εφαρμογή του συστήματος ασφαλείας για το συγκεκριμένο δίκτυο; Αυτή η εξαίρεση βασίστηκε στο άρθρο 7 παρ. 4 της Οδηγίας 797/2016 της Ευρωπαϊκής, η οποία στηρίζεται στην έλλειψη

οικονομικής βιωσιμότητας της αναβάθμισης του δικτύου, στη λογική κόστους-οφέλους.

Αν δεν υπάρχει οικονομική ωφελιμότητα από την αναβάθμιση του δικτύου, τότε δεν προχωράμε. Εξαιρείται η ασφάλεια του δικτύου από το σύστημα. Άρα, λοιπόν, το κόστος προέχει και το κέρδος ακόμη περισσότερο.

Να γιατί λέμε, λοιπόν, ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης θυσιάζει στον βωμό του κέρδους την ανθρώπινη ζωή και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Ελλάδα δεν είναι ιδιομορφία, ούτε αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα. Γι' αυτό και δεν είναι τυχαίο ότι μόλις το 2021, σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στοιχεία, στην Ευρωπαϊκή Ένωση καταγράφηκαν χίλια τριακόσια ογδόντα εννιά σημαντικά σιδηροδρομικά ατυχήματα μετά το 2021, με εξακόσιους ογδόντα τρεις νεκρούς και πεντακόσιους δεκατρείς τραυματίες. Και μάλιστα τα ενενήντα επτά από αυτά τα χίλια τριακόσια ογδόντα εννιά αφορούσαν ατυχήματα που είχαμε συγκρούσεις τρένων μεταξύ τους.

Να, λοιπόν, γιατί δεν αποτελεί εξαίρεση η Ελλάδα στον κανόνα αυτό. Για παράδειγμα, όταν συζητιόνταν εδώ οι διάφορες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης, ο παραιτηθείς Υπουργός Μεταφορών, όταν του κάναμε συγκεκριμένες υποδείξεις για το δίκτυο, την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό και την ασφάλεια, έλεγε ότι προτεραιότητα της Κυβέρνησης είναι να διαπραγματευτούμε με την Κομισιόν για να εξασφαλίσουμε 3,5

δισεκατομμύρια ευρώ για να συνδέσουμε τον βόρειο σιδηροδρομικό άξονα, τα λιμάνια της Βόρειας Ελλάδας και ιδιαίτερα το Λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, με το σιδηροδρομικό δίκτυο. Το οποίο Λιμάνι της Αλεξανδρούπολης έχει μετατραπεί στη Σούδα του Βορρά μεταφέροντας οπλισμό, στρατιωτικά μέσα, αλλά και στρατιώτες Αμερικανούς και Νατοϊκούς, στη Βόρεια και Ανατολική Ευρώπη, που συμπλέκονται σε αυτόν τον πόλεμο.

Για όλα αυτά βεβαίως δεν ειπώθηκε τίποτα εδώ μέσα. Σιγή ιχθύος. Και είναι λογικό και για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και για τον ΣΥΡΙΖΑ και για το ΠΑΣΟΚ. Όμως, δεν ακούσαμε τίποτα για τις εγκληματικές ευθύνες του κράτους, για την εγκληματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε από την Ελληνική Λύση ούτε από το ΜέΡΑ25.

Για κάτι «κακούς τροϊκανούς» ακούσαμε, για κάποιες παθογένειες του κράτους και για κάποιες κακές ιδιωτικοποιήσεις.

Συγκαλύπτουν, λοιπόν, με αυτόν τον τρόπο τον εγκληματικό χαρακτήρα του αστικού κράτους στη χώρα μας και όχι μόνο. Γιατί, επί της ουσίας, κρατική ευθύνη ήταν οι υποδομές στο σιδηρόδρομο και ότι δεν υπήρξαν εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου και τα μέτρα τα απαραίτητα για την ασφάλεια των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Δεν ακούσαμε τίποτα για την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαίως βγήκαν λάβροι ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του ΟΣΕ. Όμως, ο ίδιος, για παράδειγμα, ο κ. Βαρουφάκης, όταν ήταν Υπουργός Οικονομικών διατείνονταν ότι θα πουλούσε τον ΟΣΕ ακόμη και για ένα ευρώ, φτάνει να βρισκόταν ένας επενδυτής αξιόπιστος, για να προχωρήσει ο εκσυγχρονισμός του ΟΣΕ και να περάσει από τον 19ο αιώνα στον 21ο αιώνα, όπως έλεγε κ. Βαρουφάκης. Τότε, οι ιδιωτικοποιήσεις ήταν σωστές; Και τώρα δεν είναι; Ή όταν υπερηφανευόταν ότι ο ίδιος με τη στάση του άλλαξε την αντίληψη της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ για την ιδιωτικοποίηση του Λιμανιού του Πειραιά και να παραδοθεί ολοκληρωτικά στην Cosco.

Από αυτήν, λοιπόν, την άποψη, εμείς το λέμε καθαρά, ότι όλες αυτές οι προσπάθειες οι οποίες γίνονται, για να συγκαλυφθεί ο εγκληματικός χαρακτήρας του εκμεταλλευτικού συστήματος, το οποίο βιώνουμε και να καλλιεργηθούν αυταπάτες, έχει «κοντά ποδάρια».

Γιατί; Γιατί, η ίδια η ιστορική εμπειρία έχει αποδείξει ότι συχνά, μετά από μεγάλες τραγωδίες, οι λαοί αφυπνίζονται, αλλά και αυτή η αφύπνιση τους οδηγεί να γυρίσουν προς τα εμπρός τον τροχό της ιστορίας.

Έτσι, λοιπόν, δεν είναι ώρες σιωπής. Είναι ώρα ευθύνης και μάχης! Είναι ώρα για λαϊκό ξεσηκωμό! Και από αυτήν την άποψη είναι πολύ μεγαλειώδεις οι πρόσφατοι αγώνες της νέας γενιάς των εργαζόμενων και των

υπόλοιπων λαϊκών στρωμάτων! Να μην συγκαλυφθεί και να μην ξεχαστεί το συγκεκριμένο έγκλημα. Οι καθημερινές πολύμορφες δραστηριότητές τους, η αυριανή απεργία την οποία έχουν εξαγγείλει εργατικά κέντρα, πρωτοβάθμια σωματεία.

Γιατί, εμείς το λέμε καθαρά και το ΚΚΕ θα κάνει ό,τι περνάει από το χέρι του, για να μετατρέψει την οργή και την αγανάκτηση του λαού σε οργανωμένη δύναμη, που θα φέρει τα πάνω κάτω, που θα ανοίξει τον δρόμο ριζικής ανατροπής και που επί της ουσίας, αυτή η οργανωμένη πάλη θα τιμωρήσει και πολιτικά στις εκλογές που έρχονται, τους πραγματικούς υπεύθυνους αυτής της κατάστασης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λοβέρδος εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από χθες που άνοιξε η Βουλή, ξεκίνησε και η πολιτική συζήτηση για την εθνική τραγωδία στα Τέμπη. Επειδή μετέχω ως Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ σε αυτόν τον διάλογο, έχω πει στον εαυτό μου ότι το πρώτο πράγμα που πρέπει να προσέξω είναι, όχι να φαίνεται απλώς, αλλά

να είναι σοβαρές οι παρεμβάσεις μου, να ανταποκρίνονται σε πολιτικό επίπεδο στον πόνο και στην οδύνη, στον σπαραγμό.

Ως γονιός, καταλαβαίνω με απόλυτο τρόπο τους γονιούς που έχασαν τα παιδιά τους και αυτούς που έχουν τα παιδιά τους τραυματισμένα και δεν ξέρουν πώς θα εξελιχθεί ο τραυματισμός τους. Εύχομαι το καλύτερο!

Η σοβαρότητα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι υποχρέωση. Δεν είναι ούτε στυλ, ούτε ύφος. Είναι υποχρέωση! Ευθύνες, όπως και για κάθε ατύχημα και γι' αυτό το ατύχημα, υπάρχουν. Ευθύνες προσωπικές, ευθύνες υπηρεσιακές, ευθύνες πολιτικές, ευθύνες ποινικές.

Σε ό,τι αφορά τις πολιτικές ευθύνες, που μας πέφτει λόγος, η παραίτηση του Υπουργού Μεταφορών, του κ. Καραμανλή, ήταν μια πράξη ευθύνης. Στην Ελλάδα, εδώ και πάρα πολλές δεκαετίες, συνηθίζουν να λένε οι πολιτικοί ότι «έχω πολιτική ευθύνη», αλλά να μην παραιτούνται. Δεν συνειδητοποιούν και δεν συνειδητοποιείτε ότι οι πολιτικές ευθύνες είναι βαρύτερες από τις ποινικές. Είναι άλλης τάξης, βέβαια, αλλά είναι βαρύτερες. Και η παραίτηση είναι η απάντηση στην πολιτική ευθύνη. Αν πεις ότι «έχω πολιτική ευθύνη για κάτι», οφείλεις και να παραιτηθείς πάραυτα. Η πράξη του αυτή, λοιπόν, ήταν πράξη ευθύνης.

Είναι, όμως, μόνο αυτός ο υπεύθυνος για ό,τι έχει συμβεί; Όχι! Πρέπει να μείνουμε στα θέματα της πολιτικής ευθύνης και να αποφύγουμε επικοινωνιακές μετατοπίσεις του προβλήματος. Επικοινωνιακή μετατόπιση του προβλήματος είναι οπωσδήποτε ό,τι συνέβη από την επομένη ώρα και μετά το ατύχημα. Την επόμενη μέρα ή τις επόμενες μέρες. Εδώ θα κριθεί ο κρατικός μηχανισμός αν επιτυχώς αντιμετώπισε την πληγή ή αν όχι επιτυχώς.

Όμως, η πολιτική συζήτηση να εκτρέπεται σε θέματα της επόμενης ημέρας -άλλα από το ατύχημα- είναι απόπειρα επικοινωνιακής αποφυγής των θεμάτων πολιτικής ευθύνης. Και είμαι κατηγορηματικός και κοιτάω τα λόγια μου να είναι προσεκτικά, γιατί θέλω -έστω και ένας άνθρωπος να με ακούει- να μην ευθυγραμμίζομαι με τη γελοιότητα. Η γελοιότητα είναι ο εχθρός του πολιτικού συστήματος αυτή τη στιγμή και η σοβαρότητα είναι το όπλο του πολιτικού συστήματος. Έχουμε τόσους νεκρούς! Τόσα νέα παιδιά που χάθηκαν άδικα!

Ποιο είναι το πρόβλημα, όμως, κυρίες και κύριοι Βουλευτές; Ποιο είναι το πρόβλημα, βάσει του οποίου μπορεί κανείς να δει την πολιτική ευθύνη;

Καταρχάς, σε ό,τι αφορά το σιδηροδρομικό ατύχημα, εγώ εκπλήσσομαι με τους αριθμούς του κ. Καραθανασόπουλου. Θα τους ψάξω αμέσως μετά. Μόνο σε ένα έτος, το 2021, χιλιάδες σιδηροδρομικά ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα είναι πραγματικά και μετωπικές πολλές, από ό,τι είπε.

Θα τα ελέγξω αυτά. Θα τα δω. Με εντυπωσίασε ο αριθμός και θεωρώ ότι από την πλευρά του είναι μια συνεισφορά στον διάλογο.

Γυρίζω, όμως, στο θέμα μας. Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχει σοβαρότατο πρόβλημα σε ό,τι αφορά τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τον τρόπο λειτουργίας των μελών των κυβερνήσεών της. Ευθυνόφοβη, ανυπόγραφη, άνθρωποι που ακούνε τις υπηρεσίες ευλαβικά, όταν αυτές τους εισηγούνται, γιατί κάτι που πρέπει να γίνει, δεν γίνεται.

Κι εδώ έχουμε μια διασταύρωση, μια πραγματική διασταύρωση εγκληματικής γραφειοκρατίας. Ποιος μπορεί, κύριε Υπουργέ, να μην διευρύνει την πολιτική ευθύνη, σε πλείονες του ενός Υπουργούς της Κυβέρνησης, όταν αυτό για το οποίο ελέγχεστε αυτή τη στιγμή, είναι τα τέσσερα χρόνια της καθυστέρησης να διεκπεραιώσει ένα έργο. Ενστάσεις; Προσφυγές; Φόβος του Υπουργού, των Υπουργών, της Κυβέρνησης, συνολικά, τι θα πει ο άλφα ή ο βήτα δημοσιογράφος, η Αντιπολίτευση; Δεν προχωρώ, δεν υπογράφω, για να μη μου λένε; Αυτός είναι ο κανόνας και ο δικός σας κανόνας, αυτής της Κυβέρνησης.

Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε τέσσερα χρόνια ίδια προβλήματα, αλλά εσείς ήρθατε ως εκσυγχρονιστές, ως καινοτόμοι! Γεμίσατε το Υπουργικό Συμβούλιο με τεχνοκράτες από τον ιδιωτικό τομέα. Το αποτέλεσμα ποιο ήταν; Τέσσερα χρόνια να διεκπεραιώσετε ένα διαγωνισμό; Δεν ελέγχεστε για το 30%, του

100% της ηλεκτρονικής παρακολούθησης της πορείας των τρένων, που δεν έγινε και επαίρεστε για το 70%, που έχει γίνει. Ελέγχεστε, γιατί στα 400 χιλιόμετρα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, η παρακολούθηση ήταν χωρίς ηλεκτρονικό τρόπο, ηλεκτρονικά μέσα. Γι' αυτό ελέγχεστε. Και οι ευθύνες από αυτό δεν μετατοπίζονται στο τι έγινε την ημέρα, ποιος πήρε άδεια, αν πήρε άδεια, αν ήταν ΠΑΣΟΚ, αν ήταν Νέα Δημοκρατία αν ήταν ΣΥΡΙΖΑ. Αν ήταν οτιδήποτε!

Αυτά είναι γελοιότητες τις οποίες καταλαβαίνει ένας πληγωμένος λαός που παρακολουθεί ενεδός αυτά που έχουν συμβεί. Αυτό είναι το θέμα σας, γιατί τέσσερα χρόνια δεν ολοκληρώσατε έναν διαγωνισμό, για να μην είναι τόσο πολύ καίριο το ανθρώπινο λάθος. Ανθρώπινα λάθη είναι πίσω από σχεδόν όλα τα ατυχήματα, δεν υπάρχει αμφιβολία, δεν θα κρυφτεί όμως κανένας πίσω από το ανθρώπινο λάθος. Ανθρώπινο λάθος, ναι, και ο άνθρωπος που έκανε το λάθος το μοιραίο έχει ευθύνες αστικές, υπηρεσιακές, ποινικές. Θα τα πληρώσει αυτά. Πότε; Αργά. Το Μάτι ακόμα τώρα εξετάζεται, αλλά πάντως οι ευθύνες του θα αποδοθούν, όποιες και αν είναι αυτές.

Η πολιτική ευθύνη, όμως, τί θα γίνει; Η πολιτική ευθύνη θα ξεπεραστεί; Πώς θα ξεπεραστεί; Τέσσερα χρόνια να διεκπεραιώσετε ένα διαγωνισμό! Από φόβο; Μήπως πρέπει να προχωρήσουν οι διαδικασίες ταχύτερα και κάτι θα μας πουν κάποιοι; Γι' αυτό αναλαμβάνει μία κυβέρνηση, για να υπογράψει, για να διεκπεραιώνει. Εν προκειμένω, αυτό το Υπουργείο θα είχε πέντε, δέκα,

δεκαπέντε θέματα αιχμής. Μη μου πείτε ότι δεν ήταν μέσα σε αυτά, στα πρώτα. Και η συζήτηση που έγινε στη Βουλή, με πρωτοβουλία Βουλευτών της Αντιπολίτευσης, έφερε τον αρμόδιο Υπουργό απ' αυτό το έδρανο να απαντά, λέγοντας ότι όποιος θέτει ζητήματα που δημιουργούν υποψίες για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα προσβάλλει τη χώρα. Νάτα μας τώρα! Όταν θέτω εγώ θέματα διασταύρωσης της γραφειοκρατίας στη δικαιοσύνη και στη διοίκηση επί χρόνια, μου λένε ότι δεν είναι πολιτική αυτή η αναφορά μου, ενώ πολιτική αναφορά είναι να μετράμε εάν κάποιος είναι δεξιός ή αριστερός ή κεντρώος. Αυτά είναι τα μεγάλα πολιτικά θέματα, που πληγώνουν την οικονομία, που πληγώνουν την κοινωνία και που ανά διαστήματα έχουν νεκρούς, νέους ανθρώπους νεκρούς!

Ό,τι κι αν πει ο αρμόδιος νέος Υπουργός αύριο, θα τ' ακούσουμε όλοι βερεσέ και γιατί έχει αναλάβει στο παρελθόν και άλλα θέματα να λύσει. Θυμάμαι κάτι αθλητικά, ποδοσφαιρικά, που έκανε κάτι μνημόνια και δεν έγινε τίποτα απ' όλα αυτά, αλλά και γιατί θα είναι λέξεις υπουργικές εν όψει εκλογών. Εάν δεν μπει τροχός στη γραφειοκρατία της διοίκησης και της δικαιοσύνης, ώστε να μπορείς να κάνεις κάτι που θέλεις να κάνεις και μια κυβέρνηση -φαντάζομαι, κάθε κόμματος- θα ήθελε να έχει ηλεκτρονική παρακολούθηση αυτών των τετρακοσίων μοιραίων χιλιομέτρων, εάν δεν μπορείς να το κάνεις σε ένα με δύο χρόνια, τότε δεν είσαι καινούργια

κυβέρνηση, νέο στυλ, νέο ήθος σοβαρό, που σχετίζεται με την άσκηση εξουσίας. Παραμένεις γραφειοκράτης, ευθυνόφοβος, υπάκουος της συνταγής: «Μην υπογράφεις, γιατί μόνο έτσι δεν θα πάθεις τίποτα. Άστα για αύριο, άστα για τον επόμενο, γιατί μόνο έτσι δεν θα έχει κανένας κάτι να σου πει.».

Θα μπει μαχαίρι στην πληγή; Γιατί, κύριε Καραθανασόπουλε, στην Ελλάδα μετωπική σύγκρουση, εάν θυμάμαι καλά –μπορεί να κάνω λάθος-, επί διακόσια τόσα χρόνια που έχουμε σιδηρόδρομο, από την εποχή του Τρικούπη, δεν είχαμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Έχει κάνει...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Μετωπική;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Έχει γίνει μία φορά μετωπική πριν από τρία χρόνια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πάντως, είναι σπάνιο.

Όταν, λοιπόν, σου τυχαίνει αυτό, το να λες αυτό το αποκρουστικό που είχε ακουστεί και το '18, «στη βάρδια μου», φέρνει αναγούλα. Είναι γελοιότητα! Κάθε κυβέρνηση είναι για μία τετραετία. Αυτό δεν το λέμε βάρδια, αυτό το λέμε, κατά το Σύνταγμα, Κοινοβουλευτική Περίοδο, εάν είμαστε Βουλή, και θητεία κυβερνητική. Δεν το λέμε βάρδια, το λέμε ανάληψη ευθυνών για ό,τι συμβεί, καλό ή κακό. Μέχρι στιγμής, αυτά τα οποία έχουμε ακούσει,

πέραν της παραίτησης Καραμανλή, όλα τα άλλα τα οποία έχουμε ακούσει δεν ανταποκρίνονται στη σοβαρότητα του προβλήματος και στον πόνο των ανθρώπων. Θα βάλετε μυαλό τις λίγες εβδομάδες που σας μένουν ακόμη; Δεν το γνωρίζω, αλλά μέχρι στιγμής λόγο ευθύνης γι' αυτό που έγινε και για το πώς θα αποκλειστεί το να ξαναγίνει δεν έχουμε ακούσει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Με τον κ. Λοβέρδο έκλεισε ο κύκλος των ομιλητών και θα πάμε στις δευτερολογίες, με πρώτη την κ. Κομνηνάκα εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Δεν θα επανέλθω στα ζητήματα του νομοσχεδίου. Ζήτησα το λόγο μόνο για να διευκρινίσω την ψήφο μας για τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί.

Πρώτον, σε σχέση με την τροπολογία 1632 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, να διευκρινίσω γενικά ότι υπάρχει το γνωστό πρόβλημα με τα διαφορετικά άρθρα που δεν μπορούμε να ψηφίσουμε ξεχωριστά. Άρα, θα τοποθετηθούμε συνολικά σε αυτήν την τροπολογία ψηφίζοντας «ΚΑΤΑ», διότι στην ψήφο μας βαρύνει το άρθρο 1, σε σχέση με την τροποποίηση του ν.927/1979, του γνωστού αντιρατσιστικού νόμου, ο οποίος είχε τροποποιηθεί το '14 με βάση αντίστοιχη ευρωπαϊκή Οδηγία, στην οποία είχαμε διαφωνήσει σε σχέση με μια επικίνδυνη ρύθμιση που διευρύνει στην πραγματικότητα τη δίωξη σε περιπτώσεις, όχι μόνο στα γνωστά εγκλήματα για την άρνηση εγκλημάτων του ναζισμού, αλλά σε αυτή τη γενίκευση που γίνεται με βάση την ευρωπαϊκή Οδηγία για γενοκτονίες, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα πολέμου, τα οποία προσδιορίζονται από το Διεθνές Δικαστήριο και για τα οποία υπάρχουν σοβαρές, εάν θέλετε, αμφιβολίες σε σχέση με την πολιτική σκοπιμότητα του χαρακτηρισμού του ενός ή του άλλου εγκλήματος ως εγκλήματος πολέμου. Ας μην επεκταθώ σε αυτά τα θέματα, έχουμε τοποθετηθεί αναλυτικά πολλές φορές.

Σε αυτή τη ρύθμιση, στην τροπολογία, στην πραγματικότητα αποδεδειγμένα, αποσυνδέεται η επιβολή σημαντικών προστίμων που μπορεί να προβλεφθούν σε βάρος νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων, εάν για τέτοια εγκλήματα καταδικαστούν εκπρόσωποι ή φυσικά πρόσωπα που

ενεργούν ως μέλη αυτών των νομικών προσώπων. Εδώ το αποσυνδέετε ουσιαστικά έστω ακόμη και από την αμετάκλητη παραπομπή των φυσικών αυτών προσώπων σε δίκη. Κατά τη γνώμη μας, είναι μια επικίνδυνη ρύθμιση που διευρύνει πάρα πολύ τη δυνατότητα αυτής της επιβολής, πριν καν παραπεμφθούν αμετάκλητα τα φυσικά πρόσωπα σε δίκη και γι' αυτό καταψηφίζουμε το σύνολο της τροπολογίας, ενώ σε άλλα άρθρα, όπως για παράδειγμα στα άρθρα 5 και 6, δεν θα είχαμε αντίρρηση, τα θεωρούμε λογικά και θα τα ψηφίζαμε.

Έχουμε και συγκεκριμένες άλλες παρατηρήσεις στα επιμέρους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ)

Για την τροπολογία με γενικό αριθμό 1633 του Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις, θα ψηφίζαμε θετικά το άρθρο 1 που αφορά τη ρύθμιση για τα έξοδα κηδείας των ατόμων που κηδεύονται δημοσία δαπάνη να είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα. Σε κάθε περίπτωση θα ψηφίζαμε αυτή τη ρύθμιση. Ωστόσο, επειδή σε επόμενες ρυθμίσεις της τροπολογίας έχουμε ορισμένες ενστάσεις και διαφωνίες, θα τοποθετηθούμε συνολικά στην τροπολογία με το «ΠΑΡΩΝ».

Μία κουβέντα, επειδή έγινε μία πρόταση από τη μεριά του κ. Ξανθόπουλου, εκπροσωπώντας –νομίζω- τον τομέα δικαιοσύνης του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν ξέρω εάν έχει σκοπό ο Υπουργός να τοποθετηθεί για την πρόταση που έγινε, να γίνονται δηλαδή οι αγωγές των οικογενειών των θυμάτων του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη, χωρίς την καταβολή αγωγόσημου, δικαστικών ενσήμων και άλλων. Τη θεωρούμε αυτονόητη, είμαστε σύμφωνοι με μια τέτοια ρύθμιση. Βέβαια καταδεικνύονται, εάν θέλετε, το κόστος και τα μεγάλα εμπόδια που υπάρχουν για τις εργατικές λαϊκές οικογένειες στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη και γι' αυτό πολλές φορές αναγκάζεστε να προβαίνετε σε τέτοιες ρυθμίσεις, γιατί για πολλούς ανθρώπους είναι απαγορευτικά τα έξοδα για να διεκδικήσουν τη δικαίωσή τους, που είναι αυτονόητο ότι πρέπει να την διεκδικήσουν. Και βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν θεωρούμε ότι αυτές οι αυτονόητες, επιβεβλημένες διευκολύνσεις από τη μεριά του κράτους προς τις οικογένειες αυτών των αθώων θυμάτων δεν μπορούν να ξεπλύνουν τις ευθύνες όλων σας γι' αυτό το προδιαγεγραμμένο κρατικό έγκλημα σε βάρος τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πριν δώσω το λόγο στην κ. Γιαννακοπούλου, για ένα λεπτό θέλει ο κ. Λοβέρδος κάτι να συμπληρώσει.

Κύριε Λοβέρδο, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Πραγματικά, σας ευχαριστώ. Θα καταλάβετε, γιατί το λέω δύο φορές.

Είχα σημειώσει να ξεκινήσω την ομιλία μου με την αναφορά σε δύο ονόματα, στον συνάδελφό μας Βουλευτή Καβάλας, τον Ηλία Παπαδόπουλο, που πέθανε τις προηγούμενες ημέρες και θέλω να τον αποχαιρετήσουμε και απ' αυτό το Βήμα εμείς, το ΠΑΣΟΚ, αλλά, πιστεύω, και όλοι οι συνάδελφοι.

Δεύτερον, θέλω να πω ότι σήμερα κηδεύτηκε στην Ηλεία ο Παύλος Αθανασόπουλος, ένα στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, του Κινήματος Αλλαγής με δημοκρατικές περγαμηνές, προερχόμενος από την ανανεωτική αριστερά, πολύ στενός μας φίλος, συνεργάτης, ένα κόσμημα, ένας άνθρωπος απόλυτα έντιμος και με ανιδιοτελή προσφορά στην πολιτική.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε κι εμείς, κύριε Λοβέρδο.

Τον λόγο τώρα έχει η ειδική αγορήτρια του ΠΑΣΟΚ κυρία Γιαννακοπούλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Πολύ σύντομα θα κάνω κάποιες παρατηρήσεις για την πρόθεση ψήφου του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής σχετικά με τις τροπολογίες.

Η ρύθμιση για τα έξοδα κηδείας των προσώπων τα οποία κηδεύονται δημοσία δαπάνη βεβαίως έχει να κάνει και με το τραγικό πρόσφατο συμβάν. Αυτή η ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, βεβαίως είναι θετική και φυσικά θα την υπερψηφίσουμε. Δεν μπορεί να απαλύνει σε καμία περίπτωση δυστυχώς τον πόνο των ανθρώπων, όμως επιλύει κάποια πρακτικά οικονομικά θέματα και είναι απολύτως αυτονόητη υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας. Είναι θέματα τα οποία ήταν επίσης απολύτως απαραίτητο να λυθούν.

Παράλληλα, όμως, με αυτό πρέπει να εξετάσετε και να δείτε ποια θα είναι η συνολική μέριμνα, φροντίδα, στήριξη, πώς θα είναι το κράτος, η ελληνική πολιτεία με κάθε δυνατό τρόπο δίπλα στις οικογένειες που έχασαν τους ανθρώπους τους, που έχασαν τα παιδιά τους, που έχασαν τον ανθό της κοινωνίας μας. Είναι κάτι το οποίο πρέπει να δείτε και περιμένουμε άμεσα να δούμε συγκεκριμένες ρυθμίσεις και προτάσεις.

Βέβαια, δεν μπορώ να μη σας πω ότι μας φέρνετε να ψηφίσουμε μια τροπολογία η οποία από τη μία έχει αυτήν τη ρύθμιση και από την άλλη «τσουβαλιάζει» ρυθμίσεις όπως είναι η ρύθμιση της μηνιαίας αποζημίωσης του προϊσταμένου της Τριπόλεως. Είναι κακή νομοθέτηση αυτή, δεν είναι κάτι το οποίο είναι ωραίο, δεν είναι κάτι το οποίο τιμάει την ελληνική Κυβέρνηση. Είναι ενδεικτικό κακής νομοθέτησης να «τσουβαλιάζετε» άσχετα ζητήματα και τέτοια ζητήματα το ένα μαζί με το άλλο.

Όσον αφορά τη δεύτερη τροπολογία, η οποία ουσιαστικά έχει να κάνει με την αυστηροποίηση των ποινών για την ευθύνη των νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων σχετικά με τον νόμο για φυλετικές διακρίσεις, εννοείται ότι και σε αυτό είμαστε θετικοί. Οτιδήποτε έχει να κάνει με την πάλη ενάντια στις φυλετικές διακρίσεις και την αυστηροποίηση απέναντι σε ένα ζήτημα το οποίο συνολικά πρέπει να λύσει η κοινωνία μας, είναι κάτι στο οποίο βεβαίως όλοι συντασσόμαστε και είμαστε στην πρώτη γραμμή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κυρία Γιαννακοπούλου.

Τον λόγο τώρα έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρος Κελέτσης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα δευτερολογήσω επί του νομοσχεδίου. Απλώς θα ήθελα να εκφράσω τη θετική μας άποψη και ψήφο για τις τροπολογίες που κατατέθηκαν από τον Υπουργό, για να καταγραφεί ως θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε πολύ.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κώστας Τσιάρας, προκειμένου να ολοκληρωθεί και η σημερινή διαδικασία επί του σχεδίου νόμου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ήταν μάλλον αναμενόμενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά την πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας του Ελληνικού Κοινοβουλίου αμέσως μετά το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών, τη συζήτηση αν τη μονοπωλήσει, θα έλεγα, μονοθεματικά το συγκεκριμένο τραγικό συμβάν και όχι βεβαίως το υπό ψήφιση νομοσχέδιο.

Θέλω για άλλη μια φορά να εκφράσω και τη θλίψη μου και την οδύνη μου για ένα τραγικό πραγματικά δυστύχημα, θα έλεγα ένα από τα πολύ ιδιαίτερα στην ιστορία της πατρίδας μας, το οποίο στέρησε τη ζωή σε δεκάδες νέους ανθρώπους, νέα παιδιά. Είναι πραγματικά ανείπωτος ο πόνος γι' αυτές τις οικογένειες. Μόνο όσοι έχουν βιωματική εμπειρία μπορούν ακριβώς να καταλάβουν. Το λέω αυτό γιατί θεωρώ τον εαυτό μου έναν από αυτούς, μιας και η μοναδική μου αδερφή έχασε τη ζωή της πριν από αρκετά χρόνια σε αυτοκινητιστικό ατύχημα σχεδόν πεντακόσια μέτρα από τον τόπο του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών.

Είναι πραγματικά πολύ δύσκολο να κατανοήσει ο καθένας από εμάς την ψυχολογία, την οδύνη, την απόγνωση στην οποία μπορεί να βρίσκονται οι οικογένειες όλων αυτών των νέων παιδιών. Ο χρόνος θα βοηθήσει. Ο χρόνος, όμως, και η στιγμή δημιουργεί αυτονόητες υποχρεώσεις για όλους εμάς, για την ίδια την ελληνική πολιτεία απέναντι όχι μόνο στη μνήμη αυτών των παιδιών ή στον πόνο αυτών των οικογενειών, αλλά απέναντι στην ελάχιστη υποχρέωση που έχουμε όλοι μας τέτοιου είδους γεγονότα όχι μόνο να μην επαναληφθούν, αλλά να εξιχνιαστούν μέχρι τέλους.

Το λέω αυτό διότι δυστυχώς μετά λύπης μου άκουσα επικεφαλής Κοινοβουλευτικών Ομάδων να προσπαθούν κατά κάποιον τρόπο να μεταφέρουν τη συζήτηση κάπου αλλού σε μια χρονική στιγμή που νομίζω ότι ο σεβασμός στη μνήμη πολλών ακόμη άταφων νέων παιδιών θα έπρεπε να μας επιβάλει μια εντελώς διαφορετική στάση και μια εντελώς διαφορετική συμπεριφορά. Εκτιμώ ότι αυτό έπρεπε να ληφθεί υπόψιν πριν την παρουσία και ομιλία κάποιων συναδέλφων Βουλευτών σε αυτό εδώ το Βήμα με έναν λόγο καταγγελτικό ή με έναν λόγο ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν προσιδιάζει στη στιγμή.

Προφανώς θα αναζητηθούν οι ευθύνες, προφανώς θα εξαντληθεί η συζήτηση, προφανώς είναι δεδομένη η βούληση της Κυβέρνησης να εξαντλήσει κάθε δυνατότητα προκειμένου να αποδοθεί δικαιοσύνη και να

φτάσουμε μέχρι το τέλος της εξιχνίασης αυτής της υπόθεσης με πραγματική απόδοση ευθυνών και προφανώς η Κυβέρνηση θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν από τη δική της πλευρά, προκειμένου να στηρίξει και να ανακουφίσει τις οικογένειες όλων αυτών των αδικοχαμένων θυμάτων, όλων αυτών των αδικοχαμένων παιδιών.

Το λέω αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί η συζήτηση που γίνεται, που πολλές φορές βάζει σε αμφισβήτηση ακόμη και θεσμούς της ίδιας της δημοκρατίας, της ίδιας της ελληνικής πολιτείας, είναι μια συζήτηση που ειδικά αυτήν τη στιγμή δεν κάνει καλό σε κανέναν. Ξέρετε πολύ καλά ότι η δικαιοσύνη έχει επιληφθεί ακριβώς από την πρώτη στιγμή γι' αυτό το τραγικό συμβάν, γι' αυτό το τραγικό γεγονός με πρωτοβουλία του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με την ανάθεση της υπόθεσης στον έμπειρο εισαγγελέα προϊστάμενο Εισαγγελίας Εφετών Λάρισας και βεβαίως με μια σειρά πρωτοβουλιών που δείχνουν ότι η πρόθεση, αλλά βεβαίως και η προσπάθεια που γίνεται είναι όντως προς την κατεύθυνση τού να εξιχνιαστεί κάθε ευθύνη που μπορεί ή πρέπει να αποδοθεί μετά από ένα τόσο τραγικό συμβάν. Προφανώς δεν το χωράει το μυαλό μας, προφανώς δεν μπορούμε να το αποδεχθούμε. Αυτή είναι η αλήθεια. Όμως, είναι αλήθεια από την άλλη πλευρά ότι η προσπάθεια η οποία γίνεται όχι μόνο από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό ή από την Κυβέρνηση, αλλά και από τους επιτελείς

δικαστικούς λειτουργούς, προκειμένου να υπάρξει η κατά το ταχύτερο δυνατόν εξιχνίαση αυτής της υπόθεσης, νομίζω ότι πρέπει να αναγνωρισθεί από όλους και πρέπει βεβαίως από την άλλη πλευρά να διαφυλαχθεί με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο, προκειμένου να φτάσουμε στο τέλος αυτής της εξιχνίασης.

Η αλήθεια είναι, όμως, πως ό,τι και να λέμε αυτήν τη στιγμή από αυτό το Βήμα, είναι πολύ δύσκολο να παρηγορήσουμε αυτούς τους ανθρώπους που θρηνούν τα παιδιά τους σε αυτήν τη μοναδική, θα έλεγα, στιγμή για την οποία όλη η Ελλάδα θρηνεί, όλη η Ελλάδα, όλη η ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε περίσκεψη και όλοι θέλουμε να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν προκειμένου κάτι τέτοιο να μην επαναληφθεί.

Θα μπορούσα να δώσω πολλές απαντήσεις από το Βήμα, απαντήσεις σε όλα αυτά τα οποία ακούστηκαν σε σχέση ειδικά με την εξέλιξη στη διαχείριση των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, γιατί προφανώς δεν είναι μια υπόθεση της τελευταίας τριετίας-τετραετίας. Θα μπορούσα να απαντήσω για το πώς εννοούν κάποιοι τη διασπάθιση ή τη διαφύλαξη ή τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, θα μπορούσα να σας πω ποιοι πραγματικά λειτουργούν με τέτοιον τρόπο, ώστε τελικά να επωφελείται η ελληνική κοινωνία, αλλά πραγματικά θέλω να το αποφύγω. Θα μπορούσα να

σας μιλήσω για το ποιος, παραδείγματος χάριν, έχει αυστηροποιήσει τις ποινές για τέτοιου είδους ζητήματα. (ΑΤ)

Θέλω, όμως, να το αποφύγω, ακριβώς γιατί πιστεύω ότι αυτή είναι μια διαφορετική συνεδρίαση στην οποία και η σκέψη, αλλά και η έκφραση και το ύφος που πρέπει ο καθένας από εμάς να έχει, να προσιδιάζει στην ιδιαίτερη στιγμή, να στέκεται με σεβασμό απέναντι στη μνήμη των αδικοχαμένων παιδιών, αλλά βεβαίως και με σεβασμό απέναντι στον πόνο και στην οδύνη αυτών των δεκάδων οικογενειών που είδαν τα παιδιά τους να ανεβαίνουν σε ένα τρένο και δεν επέστρεψαν ποτέ στο σπίτι.

Είναι μια ιδιαίτερη στιγμή για την ελληνική πολιτεία και για το ελληνικό Κοινοβούλιο, εκφράστηκε άλλωστε γι' αυτό κατά την έναρξη της συνεδρίας ο Πρόεδρος της Βουλής και βεβαίως ακούστηκαν πολλές απόψεις, οι οποίες εγώ προσωπικά πιστεύω ότι πρέπει να είναι οδηγός -κατά κάποιον τρόπο- συμπεριφορών που όλοι μας πρέπει να ακολουθούμε και εντός του ελληνικού Κοινοβουλίου και βεβαίως στην κεντρική πολιτική σκηνή, αν θέλουμε να είμαστε ελάχιστα πειστικοί απέναντι στους Έλληνες πολίτες σε σχέση με τον ρόλο μας και σε σχέση με αυτό που πρέπει να κάνουμε, ειδικά σε τέτοιες δύσκολες στιγμές.

Η αλήθεια είναι ότι για να μιλήσει κανείς για το νομοσχέδιο, πρέπει να βρει και την κατάλληλη ψυχολογία. Αντιλαμβάνομαι ότι οι περισσότεροι εκ των

συναδέλφων που βρέθηκαν στο Βήμα δεν μπορούσαν να μιλήσουν για το νομοσχέδιο, πλην όμως επειδή αυτή η συζήτηση -όπως ξέρετε- διήρκεσε και σε προηγούμενες συνεδριάσεις, οι περισσότερες από τις οποίες -εννοώ της αρμόδιας κοινοβουλευτικής Επιτροπής- έγιναν πριν συμβεί το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών, νομίζω ότι λίγο ή πολύ είχαμε την ευκαιρία και να δούμε και να διευκρινίσουμε πράγματα και ζητήματα τα οποία αφορούν στην αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, την οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, τη μετατροπή των μεταβατικών εδρών και την ίδρυση των δικαστικών γραφείων τηλεματικής μαζί με άλλα ζητήματα τα οποία ξέρουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι έρχονται να απαντήσουν σε κρίσιμα θέματα που αφορούν στον εκσυγχρονισμό, τη μεταρρύθμιση και συνολικά τη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Πραγματικά απορώ πώς ένας μεγάλος αριθμός κοινοβουλευτικών κομμάτων ή εκπροσώπων κοινοβουλευτικών κομμάτων δεν μπορούσε να δει, να αντιληφθεί και ενδεχομένως να διακρίνει το προφανές, ότι με αυτό το νομοσχέδιο επιχειρούμε ένα ακόμη μεταρρυθμιστικό βήμα, ένα πραγματικό βήμα εκσυγχρονισμού στη λειτουργία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Διότι γίνεται ένας γενικός σχεδιασμός στην κατεύθυνση του εξορθολογισμού, αλλά και από την άλλη πλευρά μια σύνδεση με την εφαρμογή των νέων

τεχνολογιών οι οποίες βεβαίως καθιστούν τη διαδικασία των τηλεσυνεδριάσεων και των τηλεακροάσεων μέσω των δικαστικών γραφείων τηλεματικής εφικτή. Είναι σαν να λέτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν θέλουμε την πρόοδο στη δικαιοσύνη. Είναι σαν να μην αναγνωρίζετε ότι αυτήν την τεράστια προσπάθεια, η οποία έχει ξεκινήσει εδώ και πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν πρέπει κανείς να τη συνοδέψει τουλάχιστον με θετικά επικριτικά σχόλια.

Και μιας και βρίσκομαι στο Βήμα του ελληνικού Κοινοβουλίου θα σας πω ότι αυτή δεν είναι μια διαδικασία ή ένα νομοσχέδιο το οποίο ξαφνικά σκεφτήκαμε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και είπαμε μέσα σε αυτόν τον «μεταρρυθμιστικό οίστρο» να το προτείνουμε, προκειμένου να ψηφιστεί από την Ολομέλεια του ελληνικού Κοινοβουλίου. Είναι ένα νομοσχέδιο για την ουσία του οποίου έχει υπάρξει προσπάθεια και πραγματική δουλειά εδώ και ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Υπήρχε ανάγκη αναδιάταξης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων με την ενσωμάτωση της τηλεματικής συνεδρίασης; Είναι ένα κρίσιμο ζήτημα που πρέπει να απαντήσει κανείς, αν θέλουμε να είμαστε τουλάχιστον σοβαροί απέναντι σε μια διαδικασία συζήτησης που αφορά σε ένα πραγματικά σημαντικό νομοσχέδιο. Γιατί νομίζω ότι αυτή η απάντηση, αν δεν μπορούσε να δοθεί από τους αγαπητούς αξιότιμος συναδέλφους των πολιτικών

κομμάτων, είναι βέβαιο ότι δινόταν από τους ίδιους τους δικαστές. Η προσπάθεια η οποία έγινε δεν είναι μια προσπάθεια που ξεκίνησε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά από τον φορέα, το δικαστήριο που έχει την αρμοδιότητα για τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Όντως υπήρχε μια πραγματικά σημαντική προσπάθεια από την πλευρά του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, του κ. Πικραμμένου, προκειμένου να κάνει μια καταγραφή όλων των πραγματικών δεδομένων που υπάρχουν σε όλα τα διοικητικά δικαστήρια της χώρας πριν καταλήξουμε σε κάποιες προτάσεις.

Βεβαίως υπήρχε ένας προβληματισμός με το αν και κατά πόσο η διαδικασία των τηλεσυνεδριάσεων με ποιον τρόπο θα μπορούσε να ορισθεί και να ενσωματωθεί σε μια διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης και όλα αυτά πάντα σε απόλυτη συνεννόηση με ανοιχτό διάλογο και με τα ίδια τα διοικητικά δικαστήρια. Δεν είναι μια διαδικασία την οποία εφηύραμε, προκειμένου να την προτείνουμε σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Λυπάμαι πραγματικά για τη διαφορετική άποψη των κομμάτων, διότι τίποτε από όλα αυτά που ακούστηκαν ως αντεπιχειρήματα από αυτό εδώ το Βήμα δεν ισχύει. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι η προσπάθεια η οποία έγινε στην πραγματικότητα απαντά σε μια αδήριτη, συγκεκριμένη ανάγκη εκσυγχρονισμού.

Για παράδειγμα, καταργείται η δια ζώσης διαδικασία, άκουσα από κάποιους συναδέλφους. Μα, είναι έτσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Αυτό που κάνουμε είναι να ιδρύσουμε δικαστικά γραφεία τηλεματικής στις μεταβατικές έδρες, να υπάρχει η δυνατότητα ενδεχομένως πολύ περισσότερων συνεδριάσεων σε σχέση με αυτές που είναι προσδιορισμένες κατ' έτος και βεβαίως να κρατά κανείς ακέραιο το δικαίωμά του αν και εφόσον θέλει να παραστεί ο ίδιος δια ζώσης και να κρατηθεί ζωντανή η διά ζώσης διαδικασία, να απευθυνθεί στο κοντινότερο διοικητικό δικαστήριο. Άρα, λοιπόν, πώς καταργείται το δικαίωμα του πολίτη, όπως κάποιοι εδώ από το Βήμα φρόντισαν να αναδείξουν ως βασικό επιχείρημα;

Επίσης υπήρχαν και διάφορα άλλα ζητήματα τα οποία αφορούσαν τη γενικότερη φιλοσοφία. Τι κάνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Προς το παρόν μετατρέπονται σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής οι μεταβατικές έδρες. Αυτό κάνουμε. Νομίζω ότι οι περισσότεροι εκ των συμπολιτών μας οι οποίοι ζουν σε μέρη που υπήρχαν μεταβατικές έδρες προτιμούν να υπάρχει μια έδρα τηλεματικής, παρά να υπάρχει αυτή η διαδικασία που για δύο ενδεχομένως φορές τον χρόνο τους έδινε μια τέτοια δυνατότητα. Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό όλα αυτά τα οποία ακούστηκαν ως προτάσεις ή ως διαφορετικά επιχειρήματα όχι μόνο δεν έχουν λογική βάση, αλλά στην

πραγματικότητα χάνουν την αξία τους και την ουσία τους μέσα από αυτό που καταγράφεται παντού στις τοπικές κοινωνίες.

Επιπλέον, άκουσα και ένα άλλο επιχείρημα, ότι πρέπει οπωσδήποτε να κρατήσουμε τους δικαστές στα δικαστήρια ακόμη και των μεταβατικών εδρών. Δεν ξέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στην επαρχία υπάρχουν σαράντα, πενήντα υποθέσεις τον χρόνο για έναν δικαστή που είναι πάρα πολύ λίγες; Τι θα πούμε τότε στους δικαστές του Διοικητικού Πρωτοδικείου της Αθήνας, οι οποίοι χρεώνονται εκατόν πενήντα και διακόσιες υποθέσεις; Δεν πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να εξελίξουμε μια διαδικασία και να στηρίξουμε ουσιαστικά το έργο, αλλά και την προσφορά του Έλληνα δικαστή; Διότι όλα αυτά είναι ερωτήματα τα οποία πρέπει πρώτα να απαντηθούν πριν κανείς πει «αρνούμαι το νομοσχέδιο», «δεν το υπερψηφίζω», ή «θεωρώ ότι δεν είναι σωστό, δεν είναι λογικό».

Γι' αυτόν τον λόγο θα έχουμε διετή πιλοτική εφαρμογή, θα δούμε τις πιθανές ελλείψεις, τις πιθανές δυσλειτουργίες πριν την πλήρη εφαρμογή, η οποία θα μας δώσει τη δυνατότητα να βάλουμε και εμβόλιμες συνεδριάσεις, αλλά και να εξελίξουμε περισσότερο ακόμη αυτή τη διαδικασία.

Πολύς λόγος έγινε για το άρθρο 21, για το αν πρέπει ή δεν πρέπει να υπάρχει εισηγητής δικαστής. Το είπα και κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής, θα το επαναλάβω και τώρα. Αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια

υφιστάμενη διάταξη. Υπάρχει, απλά δεν εφαρμόζεται. Τι λέμε τώρα; Λέμε ότι εξήντα μέρες πριν τη δικάσιμο θα μπορεί και θα πρέπει να ορίζεται εισηγητής δικαστής. Αυτό, λοιπόν, συνεπάγεται χρονική εγγύτητα στη δικάσιμο, αυτό συνεπάγεται ότι εισηγητής που θα οριστεί, θα είναι αυτός που θα μπορεί να δικάσει δύο μήνες μετά, αυτό συνεπάγεται ότι ο εισηγητής έχει τον χρόνο να προετοιμαστεί, άρα να μην δίνεται αναβολή για οποιονδήποτε λόγο και βεβαίως αυτό συνεπάγεται ότι ο εισηγητής θα φροντίσει για την αποστολή του διοικητικού φακέλου και βεβαίως δεν θα δίνονται αυτές οι πολλές αναβολές που κατά καιρούς αναπιολόγητα για πολλούς εκ των συμπολιτών μας δίνονται.

Άρα, λοιπόν, καταλαβαίνετε ότι και αυτό πλέον αφορά σε μια συγκεκριμένη διαδικασία η οποία λίγο ή πολύ είναι καταγεγραμμένη στον τρόπο λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων.

Εάν, όμως, πρέπει κανείς να επεκταθεί και να μιλήσει για όλα τα άλλα, απορώ πραγματικά, το μεγάλο ζητούμενο απ' όλους -δηλαδή η χωρική επέκταση της κατά τόπον αρμοδιότητας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς για να αποφορτισθεί το υπερμεγέθες Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών- δεν απασχόλησε κανέναν από εσάς; Κανένας δεν το είδε θετικό;

Το γεγονός ότι πλέον οι διοικητικές διαφορές που υπάρχουν, ειδικά με τον ΕΦΚΑ για εκατοντάδες, χιλιάδες συμπολίτες μας οι οποίοι αντί να

δικάζονται στην Αθήνα θα δικάζονται στον τόπο διαμονής τους, αυτό δεν είναι θετικό μέτρο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ούτε αυτό το είδε κανείς; Και το λέω αυτό γιατί περίμενα, τουλάχιστον από εσάς κ. Κομνηνάκα, που έχετε μια προσέγγιση ως Κομμουνιστικό Κόμμα σε θέματα και ζητήματα που αφορούν τη στήριξη ειδικά των αδύναμων πολιτών, να το κρίνετε ως θετικό μέτρο.

Το λέω, λοιπόν, διότι υπάρχουν θέματα και ζητήματα μέσα στο νομοσχέδιο τα οποία όχι μόνο λειτουργούν υπέρ μιας μεγάλης ομάδας της ελληνικής κοινωνίας, αλλά είναι μέτρα που στην πραγματικότητα είναι υπέρ της ορθότερης απονομής της δικαιοσύνης και είναι μέτρα τα οποία στηρίζουν, κυρίως, τους αδύναμους συμπολίτες μας.

Υπήρξε μια γενικότερη συζήτηση για το αν τελικά λύνονται τα προβλήματα με καταργήσεις και συγχωνεύσεις των δικαστηρίων ή όχι. Το είπε ο κ. Τόλκας. Είπε μάλιστα ότι αυτά τα προβλήματα λύνονται μόνο με προσλήψεις. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η άποψή μου είναι ότι η δικαιοσύνη χρειάζεται μεταρρύθμιση.

Εάν θέλετε να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας, δηλαδή κάθε φορά να καλούμε τη δικαιοσύνη γιατί δεν λειτουργεί σωστά και να μην κάνουμε τα απαραίτητα βήματα μεταρρυθμίσεων και εκσυγχρονισμού, προφανώς θα στεκόμαστε με άκρως υποκριτική διάθεση απέναντι στην επίλυση προβλημάτων, τα οποία όλοι ξέρουμε ότι έχουν χρόνια -θα έλεγα-

αναφορά στο παρελθόν και τα οποία πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε με τον πλέον δραστικό τρόπο.

Εάν θέλουμε να κλείνουμε τα μάτια μας και να συντασσόμαστε απλά και μόνο σε μια αντιπολιτευτική λογική, που ad hoc υπαγορεύεται είτε από φορείς που έχουν μια διαφορετική άποψη, είτε απλά και μόνο από μια στείρα μικροκομματική αντιπαράθεση, δεν πρόκειται τίποτα να λυθεί και δεν πρόκειται τίποτα να προχωρήσει.

Ακόμη και το γεγονός να υπάρχει σήμερα αυτή η ευρεία συζήτηση για το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών, όταν ξέρουμε πολύ καλά ότι τουλάχιστον για αυτονόητα ζητήματα δεν υπάρχει η εύκολη δυνατότητα συνεννόησης μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, αν μη τι άλλο δεν συνιστά ούτε σοβαρή ούτε υπεύθυνη συμπεριφορά. Πρόκειται –θα έλεγα- για μία ρητορική η οποία μας παραπέμπει κάπου αλλού.

Άκουσα να λέτε, κυρία Κομνηνάκα, ότι στο αστικό κράτος και στη δικαιοσύνη δεν έχετε καμία εμπιστοσύνη. Εγώ πραγματικά δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό και θέλω να το επισημάνω. Αν στην εμπεδωμένη μεταπολιτευτική δημοκρατία της χώρας μας που η δικαιοσύνη είναι βασικός πυλώνας της ίδιας της δημοκρατίας δεν μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη, τότε υπάρχει ένα τεράστιο ζήτημα. Και αυτό το ζήτημα δεν μπορεί να κρύβεται πίσω από ρητορικά επιχειρήματα τα οποία τις περισσότερες φορές ξέρουμε καλά ότι

στοχεύουν απλά και μόνο στο πώς κάποιος θα ακούσουν, αλλά συνιστούν θέματα και ζητήματα ουσιαστικής δημοκρατίας. Δεν μπορούμε, λοιπόν, να μένουμε σε τέτοιου είδους συζητήσεις.

Άκουσα και εσάς κύριε Μυλωνάκη να λέτε ότι το νομοσχέδιο είναι πρόχειρο και δεν προσφέρει στον Έλληνα πολίτη. Φαντάζομαι ότι ήσασταν νωρίτερα στην Αίθουσα όταν σας είπα ότι είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο έτυχε πολύ ιδιαίτερης, μακρόχρονης επεξεργασίας προτάσεων, προκειμένου να καταλήξουμε σε αυτό το οποίο προτείνουμε σήμερα στην Ελληνική Αντιπροσωπεία. Μάλιστα, η διαμόρφωσή του -θέλω να είμαι απολύτως ειλικρινής- δεν έγινε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, έγινε από ανώτατους δικαστικούς, από ανθρώπους οι οποίοι έχουν άμεση εμπλοκή με τη διοικητική δικαιοσύνη και από ανθρώπους οι οποίοι γνωρίζουν ακριβώς ποια είναι τα προβλήματα, τι επιχειρούμε να λύσουμε μέσω του συγκεκριμένου νομοσχεδίου και τι πρέπει να κάνουμε.

Άκουσα, επίσης, να λέτε για νέα κτίρια, για δικαστές και υπαλλήλους. Θα επαναλάβω, ότι επί αυτής της κυβερνητικής θητείας συντελούμε το μακράν μεγαλύτερο κτιριολογικό πρόγραμμα που έχει γίνει ποτέ για τη δικαιοσύνη στην Ελλάδα. Πιστεύω να γνωρίζετε ότι κατασκευάζονται επτά νέα δικαστικά μέγαρα σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές της χώρας. Πιστεύω να γνωρίζετε ότι έχουμε εντάξει στη χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης

την ανέγερση του νέου Πρωτοδικείου και της νέας Εισαγγελίας Πρωτοδικών στην Αθήνα και ό,τι, βεβαίως, εξελίσσεται ο διεθνής διαγωνισμός για το νέο Δικαστήριο του Πειραιά.

Αν συγκρίνει κανείς τι έχει προηγηθεί, τότε υπήρξε προγραμματισμός κατασκευής νέου δικαστικού μεγάρου στη χώρα μας και τι εξελίσσεται το τελευταίο χρονικό διάστημα, νομίζω ότι από αυτή τη σύγκριση τα συμπεράσματα που μπορούν να εξαχθούν είναι περισσότερο από αυτονόητα, πολύ απλά συμπεράσματα, πολύ συγκεκριμένα, αλλά κινούνται, προφανώς, σε μία και μόνο κατεύθυνση.

Για τους δικαστές ξέρετε ότι, όταν υπάρχει ανάγκη δίδονται νέες οργανικές θέσεις, γι' αυτό και στο νομοσχέδιο υπάρχει πρόβλεψη για δύο θέσεις Αρεοπαγιτών και τη σύσταση μιας θέσεως αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου. Όλοι γνωρίζουμε τα προβλήματα που υπάρχουν στο Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου. Όλοι ξέρουμε ότι προκειμένου να επιταχυνθεί η απονομή της δικαιοσύνης έπρεπε να συσταθεί ουσιαστικά ένα νέο τρίτο τμήμα. Γι' αυτόν, λοιπόν τον λόγο και πάντα με προτάσεις που έρχονται από την ηγεσία των ανωτάτων δικαστηρίων, η Κυβέρνηση προτείνει στην Εθνική Αντιπροσωπεία την υπερψήφιση αυτής της διάταξης.

Σε ό,τι αφορά τους υπαλλήλους, είμαι στην ευχάριστη θέση να σας πω -και μάλιστα διαψεύδοντας όλους αυτούς που κατά καιρούς αμφέβαλαν όταν

ψηφίσαμε την κατεύθυνση των δικαστικών υπαλλήλων στην Εθνική Σχολή Δικαστών- ότι σήμερα έχει υπογραφεί και θα εκδοθεί σύντομα το ΦΕΚ –η προκήρυξη- τόσο από εμένα όσο και από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών τον κ. Σκυλακάκη. Αντιλαμβάνεσθε, συνεπώς, ότι για περισσότερες από τριακόσιες θέσεις οι οποίες θα προκηρυχθούν εντός των επόμενων ημερών θα υπάρξει μια μεγάλη ανακούφιση στο σύστημα της δικαιοσύνης της χώρας μας και θα έχουμε κάνει ένα σημαντικό βήμα αντιμετώπισης μιας παθογένειας που αφορά στην υποστελέχωση, δημιουργεί ερωτηματικά και βεβαίως σημαντικές δυσλειτουργίες σε όλα τα θέματα και τα ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Άκουσα τον κ. Τζανακόπουλο να λέει ότι έχουμε απαξιώσει το κράτος δικαίου. Εάν, όμως, αυτό πρέπει να το ακούσει η σημερινή Κυβέρνηση και μάλιστα να το λέει η Αντιπολίτευση, μετά απ' όλες αυτές τις εξελίξεις που είχαμε -που αφορούσαν σε κεντρικά πρόσωπα της πολιτικής σκηνής του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης- αλλά και μετά το γεγονός ότι για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια είχαμε θετικές εκθέσεις για το κράτος δικαίου, ε, αυτό το αφήνω να το κρίνουν οι Έλληνες πολίτες. Διότι, οι Έλληνες πολίτες, προφανώς και μας ακούνε και ξέρουν πολύ καλά τι συμβαίνει και από εκεί και πέρα θα έχουν τη δυνατότητα να εκτιμήσουν και να συγκρίνουν όταν θα έρθει η ώρα, προκειμένου να κάνουν τη δική τους επιλογή.

Λόγω της ροής της συζήτησης δεν είχα την ευκαιρία να παρουσιάσω την τροπολογία για την οποία αρκετοί εκ των συναδέλφων έχουν τοποθετηθεί. Θέλω να σας πω ότι, σε ό,τι αφορά την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το άρθρο 1, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην πλήρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 5 της Απόφασης-πλαίσιο 2008/ 913/ΔΕ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2008 για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου.

Δεν θα μπω στην περαιτέρω ανάλυση. Θα σας πω, όμως, ότι με το άρθρο 2 προβλέπεται ορισμός ειδικών ανακριτών σε επίπεδο Αθήνας και Θεσσαλονίκης που θα χειρίζονται υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων, γενικότερα υποθέσεις των εγκλημάτων του 19ου κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα, αλλά και παράνομης διακίνησης, απασχόλησης και εργασιακής εκμετάλλευσης πολιτών τρίτων χωρών, τα οποία έχουν συναφές αντικείμενο και ενδεχομένως να σχετίζονται με υποκρυπτόμενες υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων.

Με το άρθρο 3 προτείνεται η άρση της ασάφειας, ως προς τον ακριβή χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού για την πλήρωση θέσεων κλάδου ΠΕ τεκμηρίωσης και επικουρίας δικαστικού έργου.

Με το άρθρο 4 προτείνεται ρύθμιση ίδρυσης πενταμελούς δικαστικού συμβουλίου σε κάθε Εφετείο και σε κάθε Διοικητικό Εφετείο και προβλέπεται

ότι συγκροτείται από τον νεότερο Πρόεδρο Εφετών, δύο Εφέτες και δύο Αντεισαγγελεείς Εφετών στα πολιτικά ποινικά δικαστήρια, και τέσσερις Εφέτες στα διοικητικά δικαστήρια. Προβλέπεται η διαδικασία των κληρώσεων, όπως αυτή ισχύει στα Ανώτατα Δικαστικά Συμβούλια και βεβαίως το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο του Εφετείου και του Διοικητικού Εφετείου αποφασίζει σε πρώτο βαθμό για τη μονιμοποίηση και την παύση των δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν στα δικαστήρια και τις εισαγγελίες της περιφέρειάς τους, για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ασθένεια, αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια, ενώ τα πενταμελή δικαστικά συμβούλια των ανωτάτων δικαστηρίων συνεχίζουν να είναι αρμόδια για τη μονιμοποίηση και παύση των δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν στα ανώτατα δικαστήρια. Τα επταμελή δικαστικά συμβούλια των ανωτάτων δικαστηρίων παραμένουν αρμόδια για την εκδίκαση όλων των υποθέσεων σε δεύτερο βαθμό. Τα υπόλοιπα άρθρα ήταν άρθρα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η τροπολογία η οποία κατατέθηκε από την πλευρά της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25 αντιλαμβάνεστε ότι δεν είναι μια τροπολογία που αφορά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, άρα δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, αναμφίβολα είναι μια πολύ δύσκολη στιγμή για την ελληνική κοινωνία αλλά και για το ελληνικό Κοινοβούλιο. Είναι προφανές ότι αυτή η συζήτηση θα ενταθεί, θα δημιουργήσει χώρο προκειμένου να εκφραστούν απόψεις οι οποίες πολλές φορές δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα. Ωστόσο, μέσα από την οργή και το θυμό, που ομολογουμένως υπάρχει σε ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας, θα βρουν ενδεχομένως ευήκοα ώτα. Έχει σημασία η πατρίδα μας να μείνει όρθια, η κοινωνία μας να μείνει όρθια. Έχει μεγάλη σημασία να συνεχίσει τη σωστή πορεία. Η άποψή μου είναι ότι όντως το συγκεκριμένο τραγικό σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών είναι κάτι που καταγράφεται με πολύ έντονο τρόπο σ' αυτό που έχουμε ζήσει και ζούμε όλοι στον χρόνο της δικής μας ζωής. Ωστόσο, η προσπάθεια που πρέπει να γίνει από όλους μας αφορά τη μνήμη των αδικοχαμένων ανθρώπων, αλλά βεβαίως και τον σεβασμό μας σε όλες αυτές τις οικογένειες που ζουν μέσα στον θυμό, μέσα στην οδύνη και μέσα στην απέραντη θλίψη. Η προσπάθεια είναι να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν και να εξιχνιαστεί απολύτως ο λόγος και τα αίτια του τραγικού δυστυχήματος αλλά βεβαίως και να φροντίσουμε να κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν ούτως ώστε να μην επαναληφθεί ποτέ.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής – Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, τριάντα τρία άρθρα, δυο τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή.. Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 2 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 5 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 18 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 19 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 20 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 21 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 22 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 23 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 24 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 25 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 26 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 27 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 28 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 29 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 30 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 31 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 32 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. τροπ. 1632/136 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. τροπ. 1633/137 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΠΡΝ

Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας με το ηλεκτρονικό σύστημα, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Αναδιάρθρωση περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των

τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής–
Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

(Να καταχωριστεί το κείμενο του νομοσχεδίου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.55' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 08 Μαρτίου 2023 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) Αναφορά από τον Προεδρεύοντα της συνεδρίασης στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, β) νομοθετική εργασία: Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ζούμε Αρμονικά Μαζί-Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα

σχολεία και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί.

Καλό απόγευμα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ